1892 HUSZONHATODIK ÉVFOLYAM. 185. SZÁM. BUDAPEST, KEDD, JULIUS 5.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST VI. SZERECSEN-UTCZA 35
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva
Egy évre . . . . 20 frt. | Egy negyedévre . 5 frt.
Egy fél évre . . 10 frt. | Egy hóra . 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 6 frt 70 kr. Francia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Romania- és Szerbiába, valamint annak országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám ára 6 kr.

EGYETÉRTÉS.

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, VI. DALSZÍNHÁZ-UTCZA 1.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL
PÁRISBAN *függynökségünknél:*
John F. Jones & Cie. 31 biz. Faub. Montmartre.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Bécsben: Danneberg I., I. Kumpfgasse Nr. 7.
Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 1.
Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2.
Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I., Wollzeile Nr. 25.
Dukes Miksa, I., Riemergasse Nr. 12.
és valamennyi hirdetési iroda.

A primás javaslata.

Két dolog áll előttünk. Az egyik: a herczegprimás beszéde. A másik: ugyanannak javaslata. Nagyon érdekes és nagyon fontos mind a kettő. Azért is, mert a herczegprimás nagy hatalommal, nagy befolyással rendelkezik. És főleg azért, mert a herczegprimás az ő magas és szent hivatásának egész érzetével nemcsak a katholikusokat, hanem a protestánsokat is meg akarja nyugtatni.

A beszéd nagyon átgondolt, szép elmemű. Hatása nagy, s szinte természetes, hogy nagy. Nyilvánult is a hatás a főrendek gyülekezetében azonnal és közvetlenül. S bizonyára nem üres bókot mondunk, ha kijelentjük, hogy a hatást pusztán maga a beszéd is megérdemli. A felfogásnak egyszerüsége, a gondolatok alaki tisztasága, az érvelés önállósága s a beszéd egész alkatában nyilvánuló egyéniség együtt és összesen idézik elő a hatást.

S előidézi, hogy a beszéd anyaga a magyar közjog történetéből van meritve.

Megjegyeztük már a váradi püspök Szent László-napi beszédénél is, hogy a magyar katholikus főpapság különös és nagy érdemének tekintjük, hogy a korszerü kérdések megoldásánál lehetőleg hü akar maradni a nemzet történelméhez és hagyományaihoz. Hogy minden fölmerülő szükségletnél megnézi, hogy hasonló esetben miként gondolkodtak őseink. Hogy az ujabb alkotásokat is lehetőleg a régiekhez szabni, azokkal összhangzásba hozni törekszik. Hogy a lázas sietéssel gyártott ujabb és ujabb elméletek nem kötik meg agyát annyira, hogy ez a történelmi alkotásokhoz s azok szelleméhez ujból és ujból vissza ne térjen.

Nagyon érdemes munka a herczegprimás beszéde e szempontból. S a püspöki udvarok tanult és ifjabb nemzedékét intjük, hogy a korkérdések tanulmányozásában is tekintsék vezérüknek a magyar katholikus egyház legelső főpapját.

Különösen szép és meglepő, hogy az esztergomi érsek s az ország primása oly nagy figyelmet szentel a protestánsok egyház-alkotmányi történelmének. A született főrendek díszes gyülekezetében bizonyára kevés férfiu lehet, ki az 1577-iki protestáns kánonoknak s a komjáti zsinat megállapodásainak csak hirét is hallotta valaha. S az a tisztelet és komolyság, melylyel az ország primása e protestáns történelmi adatokból kimeriti a tanulságot, valóban szép és követendő példa arra is, hogy a protestánsok vezérférfiai is hasonló gondossággal és figyelemmel tanulmányozzák a magyar katholikus egyház intézményeit.

Azonban az elkeresztelési kérdés, ugy a mint előttünk áll, elvégre nem egyházi, hanem állami és törvényhozási és kormányzati kérdés. S az állami felfogás magasáról első sorban mi nem a katholikusokat és protestánsokat, hanem a hazafiakat veszszük észre s nem a felekezetek, hanem a családok, szülők, honpolgárok és állam érdekét tartjuk szemünk előtt.

S ez álláspontról a primás javaslatát nem tartjuk szerencsésnek. Legalább nem tartjuk olyannak, mely a fennálló törvénynél szerencsésebb volna.

Vegyük a javaslatot a logika szigoru törvényei szerint megfontolás alá.

A primás azt mondja, hogy a törvény, mikor a vegyes házasságbeli kisdedek vallásáról rendelkezik, a római egyház hitelveit sérti; javasolja tehát, hogy a törvény helyébe a szülők szabad elhatározása tétessék. Más szóval a törvény rendelkezése helyett a hitelvek épségben tartása végett a szülők rendelkezését óhajtja.

Azonban mi azt kérdezzük, hogy a szülők rendelkezése nem sértheti a római egyház hitelveit?

Mi azt kérdezzük, hogy az esetben, ha a vegyes házasságbeli szülők, kiknek egyike római katholikus, ugy rendelkeznek, hogy minden gyermekük protestáns legyen: nincs a római egyház hitelve sulyosan megsértve?

És mi azt kérdezzük s ezt a primás magas értelmiségétől s finom érzékétől méltán kérdezhetjük, hogy a római egyház méltósága akkor szenved-e sulyosabban, ha a hitelveket esetleg az állam fenséges hatalma érinti, vagy akkor, ha a hitelveket a jegyesek vagy házastársak érdeke vagy szenvedélye sérti meg.

A felelet nem lehet kétséges.

A logikában itt egy óriási hézag van.

A római egyház hitelve az, hogy a vegyes házasság csak azon föltétel alatt engedhető meg, ha mindkét nembeli gyermekek a római katholikus egyház hiveivé tétetnek. E hitelvet igenis sérti a törvény, mikor a gyermekeket nemük szerint a szülők vallására utalja, de sokkal jobban sérti a szülők rendelkezése, mikor például az összes gyermekeket protestáns vallásra utalja.

Azt értjük, ha a primás szigoruan követeli a hitelvek érintetlen hagyását s ezeket ugy az állam, mint a szülők akarata fölé helyezi. Ez volt a harminczas és negyvenes években a főpapság álláspontja.

De az államnak semmiképen meg nem engedni, a szülőknek pedig korlátlanul megengedni a hitelvek megsértését: ezt sehogyse érthetjük.

Egészen más volna, ha a primás azt követelné, hogy ezentul a reverzálisok és téritgetések korlátlanul megengedtessenek. Ez veszélyes hátsó gondolat volna, mely elvégre oda vezetne, a hova mindig vezetett: mély, szenvedélyes és ártalmas vallási villongásokra. De ily gondolat a primás magasztos lelkületével s példás hazafiságával össze nem fér. Hogy a nemzetiségek által megszaggatott társadalmunk még a felekezetességek által is megszaggattassék: erre államférfiu nem törekedhetik, sőt ezt meg sem engedheti.

Igenis, mi a törvényt nem tartjuk minden irányban szerencsésnek. De még kevésbé tartanók szerencsésnek a herczegprimás javaslatát. A törvény helyenkint és időnkint idéz elő kisebbszerü zavarokat, a javaslat egyetemes zavart idézne elő mindenütt és mindenkor.

A magyar protestánsokat makacs ész és konok akarat jellemzi. S ők mégis eltértek kánonjaiktól és zsinati határozataiktól e kérdésben, mert százados villongások után meggyőződtek, hogy a vegyes házasok gyermekeinek vallásánál fontosabb a társadalom benső békéjének hazafias megbiztositása. S bizony a hazafias felfogásban nem állanak mögöttük a katholikusok.

Fenségesen bizonyitják ezt az 1832-diki, 1839-diki, 1844-diki és 1848-diki országgyülések vallásügyi nagy vitái.

Igazán mondja a herczegprimás, hogy más államok a szülők elhatározására bizzák gyermekeik vallásának elrendelését.

De a történet azt is tanitja, hogy e más államok először a kötelező polgári házasságot hozták be állami intézmény gyanánt.

Ez lesz ára, ez lesz kimaradhatlan következése nálunk is a herczegprimás javaslatának.

Az angol választások.

Alig hogy a királynő rendelete feloszlatta a korábbi angol parlamentet, nyomban rá megindultak az uj választások. Egy csomó kerület már megválasztotta képviselőjét. London egy kerületének bizalmából Lord Churchill, a konzervativ párt hires fenegyereke is biztositva van már arról, hogy a jövő parlamentben folytathatja nevezetes politikai kalandozásait. De Angliában még egy megye sem választja egyszerre képviselőit, és a most folyó választások összeredménye körülbelől két hét mulva lesz csak ismeretes. Természetesen most lobog fel mindenfelé a legmagasabb lángokkal az az elkeseredett agitácziő, mely az eldöntést megelőzi, a pártok vezérei valósággal megsokszorozzák egyéniségöket, hogy kolosszális seregeik legszélsőbb pontjáig eljuttassák szavuk villanyozó erejét, és valamennyiök között legtevékenyebb az öreg Gladstone, kinek kifogyhatatlan szónoki ereje a vasuti vonat szilaj vágtatásával és a vasuti vonat egyhangu zakatolásával vágtat keresztül Skóczia választókerületein. Irországban a választási harcz heve most is abban nyilatkozik meg, hogy parnelliták és antiparnelliták késekkel rontanak egymásnak, és nem egy szerencsétlen jelöltet összeszabdalnak. Talán soha az angol pártok oly vad elszánással, a lét és nemlét oly határozott koczkavetésével nem léptek még a küzdelembe, mint ezuttal. Mióta Anglia rohamosan haladt előre a demokratikus fejlődés utján, nagyon változott a régi pártok viszonya is, mely történelmi jogosultságuk kölcsönös elismerésén alapult.

Melyik pártnak kedveznek inkább a választási kilátások? Feszült érdeklődéssel várja egész Európa az angol választások kimenetelét, melyhez nagy európai érdekek is vannak füzve. De daczára az angol pártok kitünő szervezetének és a közvélemény folytonos eleven lüktetésének, a választási mathematika már az angolok között is szerfölött kétes tudománynyá vált. Az utolsó választási reformok rendkivül kiterjesztették a szavazásra jogosultak körét, hét millió választó mondja ki a titkos szavazás által biztositott függetlenséggel itéletét a pártok fölött, és majdnem lehetetlen megitélni, milyen áramlatok gyülemlenek össze a tömegek között, melyekre csak kivételesen esik rá a politikai öntudat világossága. Nem igen lehet már megbizni abban a régi tapasztalásban sem, hogy ugyanazon párt csak a legritkább esetben óvja meg két választási időszakon át fölényét, és a kormányhatalom gyakorlását rendesen a bukás szokta követni. Persze, a változás óhaja még elég mértékben befolyásolhatja a választókat, hogy az uralmon levő konzervativ párt ellen veszedelmes hangulatot támaszszon. Azt sem lehet tagadni, hogy évek óta a pótválasztások Gladstone elveinek folytonos hóditásairól tettek tanuságot. Ama gyászos viszály kitörése előtt, mely Parnellt fényes vezéri polczáról a sir éjjelébe döntötte, a home-rule elvének győzelmét szinte kétségtelennek tartották. Azóta azonban sok történt Irországban, mi a liberális gondolkozásuakat is erősen kiábránditotta az irek politikai hivatottsága felől, és épen a legutóbbi hónapokban a körülmények szerencséje oly következetesen mosolygott rá a konzervativ pártra, hogy nimbuszának tetemesen emelkednie kellett az angol közvélemény szemében.

Az angol választásoknak ma is megvan az az eléggé nem dicsérhető jellegök, hogy a választókerületek döntését nem helyi tekintetek és kicsinyes partikuláris törekvések, hanem az általános politikai érdekek és a nagy pártszempontok irányozzák. Ezért az angol nemzet itéletét mindig ugy lehet venni, mint határozott állásfoglalást egyik vagy másik párt politikája mellett. A mennyire a jelekből következtetni lehet, ha tisztán a politikai kérdések önmagukban és a pártok érdemeinek mérlegelése fogják a nemzeti itéletet vezérelni, a konzervativ párt alaposan remélheti, hogy uralma egy ujabb törvényhozási időszakra is biztositva leszen. Salisbury lord büszkén hivatkozhatik hat évi kormányzatának sikereire az angol nép előtt. Külpolitikájában az angol érdekek okos és erélyes megóvása mellett a közvélemény előitéleteinek oly finom tekintetbe vételét tanusitotta, hogy elenében az ellenzéki gáncsoskodásnak lassankint el kellett némulnia. Az angolok meggyőződtek arról, hogy hatalmi érdekeik Salisbury kezeiben jól vannak letéve, tudják azt is, hogy az európai béke minden barátja nagy megnyugvással venné, ha külpolitikájukat tovább is Salisbury intézné. De a belpolitika terén is imponáló eredményekkel mutatta meg a kormány, hogy konzervativ származása daczára megérti az idők követelését, és nem marad a megerősödött angol demokráczia érdekei mögött. Müködését komoly, erélyes reformszellem lengte át, melynek liberális ellenfelei is többször elismeréssel voltak kénytelenek adózni. Ily tényleges sikereknek győzelmes hatására bizton is lehetne a kormánynak számitania a liberális ellenzék ködös tervei ellenében, ha a másik oldalon nem emelkednék fel Gladstone óriási egyénisége. Ebben a században angol államférfiu oly személyes hatalmat még nem gyakorolt népe fölött, mint a grand old man, és ennek a személyes varázsnak befolyása a választásokra kiszámithatlan. Vele szemben eltörpül az elvek jelentősége, semmivé válik a politikai kérdések sulya, az egész angol nép megbüvölt tekintettel követi vándorutjában a 83 éves agitátort, ki szónoki lelkesedésének forró lávájával temeti be millióknak gondolkozását. És akadt olyan nyomorult merénylő is, ki az agg szónokot tüzes beszéde közben ráhajigált kővel szemén sulyosan megsebezte. Sokan hiszik, hogy ez a merénylet rendkivüli mértékben mozditotta elő győzelmének esélyeit. Gladstonet az angolok szemében már a legenda fénye környezi, és a személyéhez füződő kultusz az az uj erő, mely minden politikai számitás fölött uralkodik.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése julius 4-én.

I.

Tiz szakaszt tárgyalt le s némi módositásokkal tizenegy szakasz gyanánt fogadott el ma délelőtt tartott ülésében a képviselőház az állami italmérési törvény módositásáról szóló javaslatból. Az ülésen — mint esti lapunkban már jeleztük — sokan beszéltek az ellenzék részéről s a miniszter is több izben felszólalt, elfogadva nem egy ellenzéki módositványt. A részletes vitát holnap folytatják. Esti lapunk idevágó közleményének kiegészitéseül az ülés tartalmából még a következő részleteket közöljük.

II.

Elnök: Bánffy Dezső báró; *jegyzők:* Esterházy Kálmán gróf, Josipovich Géza, Szederkényi Nándor.

A mult ülés jegyzőkönyvét hitelesitik.

Elnök: Jelenti, hogy Francsics Norbert Győr szab. kir. város választókerületében megválasztott orsz. képviselő választása óta a szabályszerü harminez nap eltelt a nélkül, hogy választása ellen kérvény adatott volna be. A nevezett képviselőt a végleg igazolt képviselők jegyzékébe iktatják. Bemutatja az elnök Borsod vármegye közönségének feliratát, az országos marhavásárok rendezése és állategészségügyi kártalanitási alap létesitése tárgyában; Arad szabad királyi város közönségének feliratát a fogyasztási adóátalányösszegnek miként leendő megállapitása tár-

Álom és való.

Valahányszor hallom, hogy a «bohó idealisták» vagy a «megjavithatlan realisták ócsárolják», bosszankodom; ez pedig nem mindennapi dolog, mert én egyátalában sohasem szoktam bosszankodni. Kérdezze csak meg ösmerőseimet; nem bosszankodom, ha más asszonynak szebb strucztoll van a kalapján, mint az enyémen, vagy ha sárga szomszédnőm a legjobb tánczossal keringőzik, mikor nekem nem jut tánczos, vagy csak a legeslegrosszabb, pedig Istenemre ugyancsak szeretek keringőzni. De még többet mondok, még akkor sem bosszankodom, ha férjem bárányszelidségü ábrázattal állitja, hogy tiz év előtt sem voltam szebb, mint ma. Azonban a rosszkedvüség kivételes állapotában én is tudok bosszankodni derekasan, mikor az összes létező dolgok ellenségei, a helyett, hogy az örök igazságot egyszerüen elfogadnák, idétlenül ellene szegülnek s szeszélyük szerint majd, mint igazi idealisták, azt állitják, hogy az «álom» tulajdonképeni valóság, majd meg, mint valódi realisták, ugy vélekednek, hogy a «valóság» az ábrándok legszebb birodalma.

Ugyan ki ne ismerné nagyonis gyakori prédikáczióikat a botor álmokról, mintha bizony a legokosabb emberek nem jártak volna épen olyan szivesen az álmok virágos honában, hogy azután elérje őket, akár csak a legegyügyübbeket, a hideg vizsugár, a valóság. Oh, ti tudós világjavitók, értekesitsétek más téren a ti szisztemáitokat; az «érzelem» nem szorul magyarázgatásra; álmodni fogunk mig a világ áll és a valóság durva figyelmeztetései daczára, ennek az édes csalódásnak lesznek rabjai, és az «álomnak» meg a «valóságnak» ez a váltakozása ismétlődik szüntelen, éltünk kezdetétől, annak végeig. Első csalódás, mikor a csecsemő édes álmában az anyai kebel mézes tejét véli megtalálni — s e helyett az elválasztás borzasztó napján besózva leli édenét; ez az első ébredés a keserü valóra.

Csak álom, mikor az ifju választottját istennőnek képzeli, a ki mindig a költészet magasabb régióiban lebeg; valóságban egész nap a cselédekkel pörül s vacsorára megeszik egy csirkét, egy omlettet meg egy jardinettot.

Csak álom, ha egy modern házas a legközelebbi hónap elején könyvtárát kibőviteni szándékozik, valóságban mig valamennyi számláit kifizeti, annyia sem marad, hogy egy notest vehessen,

Csak álom, ha a nő kedvesének nyakába borulva bucsuzik tőle és szive majd megreped, mert egy teljes hétre el kell válnia tőle. Valóságban az oroszlánvadászatra megy és csak három hónap mulva tér vissza, de akkor sem hozzá, hanem egy másikhoz.

Csak álom, ha egy fiatal asszony jól bepakkolt kofferral fürdőhelyre utazik, hogy ott jól mulasson; valóságban elkiséri az anyósa, hogy minden léptét-nyomát, tekintetét kedves figyelemben részesitse.

Csak álom, ha egy közkedvelt politikus és választási elnök már a választás reggelén előre látja a biztos sikert és legfelsőbb elismerést. Valóságban jelöltje megbukik és ő, a kitünő mameluk, ünnepfes macskazenében részesül.

Csak álom, ha az ember Budapesten este kikocsizik, s azt véli, hogy felüdül. Valóságban az egész uton sötét alakok leselkednek nagy fekete seprőkkel, a melyekkel ruhánkba és tüdőnkbe temérdek port söpörnek.

Csak álom, ha a hü feleség sóvárogva várja élete párját, a ki az ő karjaiba boruljon; valóságban igy kiált a «kedves», mikor haza jön: Csak hamar a papucsaimat, ördöngösen fájnak a tyukszemeim!

Csak álom, ha a nemes kékvérü kisasszony vagyonát toilettekre s bálokra pazarolja abban a hiszemben, hogy ily módon szép férjet szerez magának, a ki majd várkastélyába viszi. Valóságban addig nem akad kérője, mig egy vörös orru guitare-művésszel kénytelen beérni.

Csak álom, ha a gondos háziasszony megtölt ládát, szekrényt és leányának kelengyéjét a legfinomabban állittatja ki; valóságban férje, az «okszerü gazdász» egy éjszaka elferblizi az egész termést.

Csak álom, ha három átvirrasztott éjszaka után leánykámat abban a reményben fektetem le, hogy végre valahára lesz egy nyugodt éjem. Valóságban tizenhétszer ébred föl, mindig más baja van, s a mamának kinjában elhez még tánczolni s énekelni kell.

Csak álom, ha a tánczos tánczosnőjének kedves mosolyától indittatva, magát a hetedik mennyben gondolja; valóságban tekintete egy szőke kadetéval találkozott, a mosoly pedig csak az öröm mosolya volt, hogy tánczosától nem sokára megszabadul.

Csak álom, ha egy fáradt commis voyageur megházasodik, hogy végre otthon kinyugodja magát, valóságban a sokat «utazott» férfiunak a közkedvelt «nászutat» kell megtennie.

Csak álom, ha a gróf ur kedves oldalbordáját két hónapra Ischlbe küldi, valóságban az állandó esőzés miatt két hét mulva visszatér.

Csak álom, hogy az elcsigázott hivatalnok, ki a késő éjjeli órákban dolgozott, üditő reggeli álommal erősitheti fáradt tagjait. Valóságban már hajnalban öt órakor dobpergéssel és harsogó trombitaszóval vonulnak Mars fiai a város legelőkelőbb utczáin keresztül, hogy gyöngéden elüzzék minden fáradtnak álmát.

Csak álom, ha hazafias szivek elérkezettnek merik gondolni az időt, hogy honfoglaló Arpádnak szobrot emeljenek a fővárosban; valóságban kijelölik legfeljebb a helyet egy társadalmi ferdeségekben exczedáló «kitünőségnek» vagy szent akadémikusnak emelendő diszemlék számára.

És csak álom, ha a figyelmes olvasók egy érdekfeszitő tárczát vártak; valóságban ezzel az álommal kell megelégedniök.

Malcomes Gizella báróné.

ELHIBÁZOTT ÉLET.

— FRANCZIA REGÉNY. — 4

ELSŐ RÉSZ.

A küzdelem.

— Csodálatos, mondá a mester, — tehetségében semmi dilettánsság sincs. Ismerek ugyan urinőket, a kiknek kitünő zenei képzettségök van, de mégis mindig érezhetni nálok a biztos alap hiányát. Montfranchet kisasszonynak remek hangja van. Ha csak egy évig járna a konzervatóriumba, bizvást fölléphetne a párisi operában.

Mikor aztán a mester tudakolta ennek a titoknak a nyitját, ismételték előtte a bankár hires mondását: «Azt akarom, hogy fiam és leányom képesek legyenek megkeresni a kenyeröket.» És mielőtt valaki művész lesz, a maga szakmájában munkásnak kell lennie. Alice hat éves korában ült először a zongorához és nyolcz éves korában kezdte énekelni a hanglépcsőket.

Igy nőtt fel egymás mellett a két testvér és egyidőben a legkomolyabb és legkülönbözőbb tanulmányoknak szentelték magokat. Husz éves korában Alice minden tekintetben tökéletes teremtés volt. Az egész környéken dicsérve emlegették és büszkék voltak a természet e csodájára; sőt néhány közönségesebb ember, ha a város nevezetességeit kérdezték tőle, azt felelte:

— Itt van Montfranchet kisasszony is, a legszebb, legmüveltebb és leggazdagabb leány az egész kerületben.

Természetesen voltak imádói is; ugy a fiatal tisztek, csinos egyenruhájokban, mint a gazdag örökösök egyaránt sóvárogtak érte titokban és birni óhajtották, de atyja nem sietett leánya férjhezadásával.

— A leányok nagyonis korán mennek férjhez, mondá. Egészségüknek ez megárt, és hamar elvirulnak. Különben azt óhajtom, hogy leányom maga válaszszon magának s én már előre is helyeslem választását.

De Alice sem sietett, hogy magának urat és parancsolót válasszon, mert a nagy családiházban, atyjával és bátyjával, a kik kényeztették, nagyon boldognak érezte magát.

Alice és Roland nem ismerték anyjokat, a kinek Alice születése az életébe került. Az a három évi különbség, a mivel Roland idősebb volt, hamar kiegyenlitődött, tizenöt éves fiu és tizenkét éves leány között nem nagy a különbség, és ha hasonló gondolatok és életmód által szorosan egymáshoz füződnek, akkor a benső gyöngéd bizalom el nem marad.

A testvérek élete békésen, mosolyogva, napfényesen röpült tova. Roland huszonnégy, Alice huszonegy éves volt, nyugodtan, boldogan éltek, gyöngédek és barátságosak voltak embertársaikhoz, mert a sors olyan kegyesnek mutatta magát iránttuk; nyugodtak és gondtalanok voltak, mert jövőjük biztositottnak látszott.

A szerencsétlenség váratlanul érte őket. Milyen rettentő ébredés volt az, azok után a boldog, verőfényes napok után! De Montfranchetnek a gyermekei bátran állták ki ezt a vihart, egy pillanatig sem haboztak kötelességök teljesitésével. Miután az utolsó fillérig mindent kiegyenlittek, midőn mindenkit kielégitettek és a bank lezárhatta számadásait, a testvérpár készen állt szembeszálni az élettel. Atyjuk megölte magát, de becsülete mocskoktalan maradt; árvák voltak ugyan, de kölcsönös szeretetük erőssé tette őket, hogy az életnek szenvedéssel teljes utjára lépjenek.

Néhány barátjok fölajánlotta ugyan nekik szolgálatait, de ezt olyan erőltetve, habozással tették, hogy a testvérek visszariadtak az elfogadástól. Különben Alice és Roland elhatározták, hogy elhagyják Bordeauxt. Nem akarták, hogy abban a városban, a hol egykor fenyüzésüket mindenki irigyelte, lássák szegénységüket; hiszen csak rövid ideig kell majd küzdenlök, olyan könnyü lesz megkeresniök a megélhetésre szükségest. Nem meg volt-e Rolandnak a diplomája, nem beszélt-e négy nyelven, és nem volt-e Alice nagy énekmüvésznő?

Igen, Párisba fognak menni. És ott, a hol senki sem ismeri őket, a tömeg közé vegyülve, ott ismét ha vagyont nem is, de jólétet teremtenek maguknak. A csalódás nem sokáig váratott magára. Három heti fáradságos keresés után Alice egy külvárosi intézetben néhány órát kapott és Rolandnak meg kellett elégednie a Saint-Mauricekollégiumban az oktatói állással. De ezek a büszke ellentálló természetek nem egyhamar csüggedtek el.

Mindazáltal a mindennapi kenyér biztositva volt számukra és a jövőt semmi sem zárta el előlök. Ez a jövő volt minden reményük, s a remény nem hagyta el őket a létért való küzdelemben. Előbb vagy utóbb Alice majd a konzervatóriumba fog jönni és ott kétségtelenül elnyeri az első dijat és egy ilyen dij után bizonyosra vehető, hogy szerződést kap majd az Opéra-comiquenál vagy a nagy operánál.

Roland utja is épen ilyen világosan volt megjelölve. Ugyanez alatt az idő alatt készülni fog a doktorátusra. Azután a jó barátait mozgásba hozza, a kik annyival szivesebben tesznek majd valamit, mert az egész idő alatt nem kért tőlük semmit.

Ez volt az oka, hogy a két testvér belenyugodott sorsába, egymást vigasztalva. A két leczkeadás lehetővé tette nekik a várakozást, tizennyolcz hónapig, esetleg két évig; ez a két évi várakozás biztos jövőt, méltóságot és a remélt jólétet jelentette előttük.

Jólét? Vagyon? Ha Alice egyszer a szinpadon lesz, akkor nagy sikert fog aratni. Milyen diadal lesz az! Nem mintha hiu vagy büszke lett volna; de ismerte erejét, a müvészet szent szikrája szunyadt lelkében. És ha Roland leteszi vizsgáját és megkapja a doktori diplomát, bizonyosan azonnal kap kinevezést valami vidéki egyetemen. Alice gazdag lesz a fizetéséből és ő neki lesz kilenczvagy tizenkét ezer frank évi fizetése. Ez biztos számitás volt.

Hires énekesnő hamar lehet milliomossá, és az olyan tanár, a ki munkáival és felolvasásaival nevet szerez, könnyen bejut a Sorbonneba is!

Oh, az egyszerü tejhordó lány meséje volt ez, ki eltörte a kőcsögöt? Miért is ne teljesülhetne ezeknek a szép, fiatal müvelt és szeretetreméltó embereknek a vágyuk, a mely őket nyomoruságukban vigasztalja.

De a való egyszerre szárnyát szegte ezeknek a szép álmoknak! Párisba érkezésük óta a testvérek élete meg-megujuló szenvedésekből állott, telve keserüséggel, nélkülözéssel, de legalább megélhettek, és ezenkivül Duseigneur Aristideben gyöngéd hü barátra találtak, a ki osztozott reménységükben és vigasztalójuk volt a szenvedésben és bánatban. Roland állásának az elvesztése minden reménységöket megsemmisitette a jövőre nézve.

gyában. Ezeket a föliratokat tárgyalás és jelentéstétel végett a ház kérvényi bizottságának adják ki. Bemutatja továbbá az elnök a csákfalvi községi iskolai tanitóknak, a marostorda-megyei általános tanitótestület kisküküllői fiókkörének, a dunapataji ev. ref. tanitótestületnek, a solti ev. ref. egyházmegyei tanitóegyletnek kérvényeit a tanitói fizetések rendezése tárgyában. Mindezeket a feliratokat tárgyalás és jelentéstétel végett a közoktatási bizottságnak adják ki.

Következik a napirend, az **állami italmérési jövedékre vonatkozó** 1888: XXXV. és 1890: XXXVI. tvczikkek módositásáról szóló törvényjavaslat *részletes* tárgyalása.

Kullmann János, **Kun** Miklós, **Szederkényi** Nándor, **Holló** Lajos és **Hegedüs** Sándor esti lapunkban ismertetett beszéde után felszólal

Wekerle Sándor pénzügyminiszter s a következő beszédet mondja: T. ház! Kulmunn képviselő ur módositására, helyesebben talán inkább az ... indokolására vonatkozólag egy pár megjegyzést vagyok kénytelen tenni. Multkori felszólalásaimban is kifejezést adtam abbeli nézeteimnek, hogy konzum-adók megszüntetésére törekednünk kell és hogy talán a fogyasztási adók reformjának egyik leglényegesebb alapja épen a konzumadók megszüntetése, a mai adótételek leszállitása fog lenni. (Helyeslés.) De egyuttal, midőn azon irányokat megjelöltem, melyeket a fogyasztási adók reformjánál követnünk kell, gondolom, azt mondtam, hogy a termelési adóknál kell kompenzácziót keresnünk. Egész határozottan és világosan nem szólhattam t. ház, azon egyszerü okból, mert időelőttinek tartanám egy ilyen kérdésnek részletes vitatását, a mely kérdésre vonatkozólag őszintén ki kell jelentenem, hogy annak részleteit illetőleg magam sem lehetek ma tisztában, de a melynek részleteit megállapitani már azért sem tudnám, mert azok, mint a multkor voltam bátor erre utalni, lényegileg attól vannak feltételezve, hogy miként sikerül e tekintetben egyrészt Ausztriával, másrészt Horvát-Szlavonországokkal az egyezményt megkötnünk. Azt azonban már most is bátor vagyok kijelenteni, hogy azt a rémképet, melyet a t. képviselő ur festett maga elé, mintha én talán a sör után kivetett összes konzumadót és italmérési adókat a termelési adónál akarnám beszedni, nem látom, mert bocsánatot kérek, ilyenre én nem gondoltam s okszerüen nem is gondolhattam soha.

A söradóra általában bátor vagyok megjegyezni, hogy részemről nem foglalnék elvileg ellentétes állást abban a tekintetben, hogy a söradót, mely ma hektoliterenkint — átlagos számban beszélek — 2 frt 12 kr körül van, kikerekitsük bizonyos magasabb összegre azért, mert hiszen a 3 frtnyi konzumadót megszüntetjük. Egynehány krajczáros kikerekités még a mai szolgáltatásnak mindig csak elenyésző töredékrészét képezi, de előre is kijelentem, hogy daczára annak, hogy elvileg saját részemről ezt nem tartanám kizártnak, semmi kilátásom arra nincs, hogy az adótételek legcsekélyebb emelésébe Ausztriába beleegyeznének s igy t. képviselő ur ebbeli aggályait bátran félreteheti. Nem a söradó emelésében, hanem esetleg más termelési adóknak emelésében, melyek a söriparra káros visszahatással nem lesznek és még nem is csak az adótétel emelésében, hanem talán az eljárásnak, a forgalom nyilvántartásának szabályozásában kell azon kompenzácziókat az italmérési adók módositásánál keresnünk, melyek a financziális ellenértékét fogják szolgáltatni az adó leszállitásánál. (Egy hang a szélső baloldalon: Csupa frázis! Minek Ausztria?!)

A ki valamit meg nem ért, annak sok frázis, a mi másnak nem frázis, a ki ahhoz ért. (Igaz! Ugy van! jobbfelől.) Ha az ember pénzügyi kérdéseket fejteget, nem beszélhet a kalendáriom nyelvezetén, hanem kénytelen oly kifejezéseket használni, melyek — bocsánatot kérek — a kalendáriomolvasók előtt ismeretlenek. Különben hogy azok, a miket mondottam, frázisok lennének, talán még sem lehet állitani. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Tisztában kell lennünk azzal, t. ház, hogy — ismétlem — nem az adótételek emelésében, hanem a forgalom nyilvántartásában, annak az elvnek érvényesitésében, hogy a két állam a kölcsönös károsodástól, vagy az előny elvonásától megóvathassék, és mindegyiknek saját fogyasztása utáni adó minden körülmények között biztosittassék, ebben áll a fogyasztási adók reformálásának nem csak iránya, hanem azt hiszem, helyes megoldásának egyik kulcsa is. Én tehát nem foglalkozom azzal, a mit a képviselő ur mond, hogy minő hátrányos lesz a söriparra, ha a termelési adót emelnők, mert — ismétlem — adóemelésnek nem lehet tekinteni az egy nehány krajczárral való kikerekitését. Ha a termény minőségére tudunk kiterjeszkedni és a könnyebb és a nehezebb söröket nem egy adótétellel érintjük, természetes, hogy a fogyasztási adótételt a nehezebb sörre emelnünk, a könnyebbre pedig leszállitanunk kell; de ismételten erre nincs kilátás, hogy e tekintetben bárminő változás fogna előállni.

A mi a képviselő urnak a magánfogyasztás megadóztatására vonatkozó észrevételeit és az e tekintetben felhozott statisztikai adatokat illeti, ezeket igen egyszerüen megkaphatjuk és ezeket mindenki az évenkint a közzétett fogyasztási adóstatisztikából magának elkészitheti. Ha a képviselő ur egyrészről azt veszi, hogy mennyi az a mennyiség, a melyet italmérési adóval most terhelünk, és mennyi az, a melyet fogyasztási adóval terhelünk, akkor a kettő közti különbözet fogja adni a magánfogyasztást és akkor a képviselő ur látni fogja, hogy a statisztikai adatok, már a mennyire biztosak a statisztikai adatok, melyek átalában rendelkezésre állhatnak, e tekintetben is állanak rendelkezésünkre, és hogy itt egy viszonylag elenyésző csekély mennyiség huszonhétezer hektoliter megadóztatásáról van szó, melyre vonatkozólag csak annyit jegyezhetek meg, hogy azon argumentumok, a melyek a bor magánfogyasztás megadóztatására vonatkoznak, talán még inkább és fokozottabb mértékben állanak, a magánfogyasztás megadóztatására; s nem csak a fővárosi adatokra voltunk tekintettel, sőt ellenkezőleg, a fővárosiakra egyátalában nem lehetünk tekintettel, mert itt a fővárosban a magánfogyasztás már is meg van adóztatva, mint minden zárt városban. Mi tehát a fővárosi főzdéknél csupán a vidékre irányuló fogyasztásra lehetünk tekintettel. De nem ez alapon kerestük a statisztikai adatokat, mert ily kérdést nem lehet egyes bevallások ingatag alapjára fektetni, másodszor a mire az előadó ur is utalt, az Ausztriából ide behozott sörre nézve adatok birtokában nem lehetünk, de kerestük egyrészt a kimérési és másrészt a fogyasztási adó alá vont mennyiség közti különbözetben.

A mi képviselő ur azon kérdését illeti, hogy a sörgyáros saját fogyasztása mentes fog-e lenni, e tekintetben engedelmet kérek, a mai állapothoz képest semminemü változás nem állt be. A sörgyáros saját fogyasztására a törvények ma sem adnak mentességet. A sörgyári munkások igenis szoktak inni, ezt az ugynevezett tultermelvényt, ugy gondolom ficzkónak hivják.

A mentesség tekintetében tehát ez a törvény átalában semminemü változást nem fog előidézni, és ha a képviselő urnak az iránt van aggálya, hogy azok a pénzügyőrök ott igen sokat fognak inni a sörgyárakban (Nyugtalanság balfelől. Felkiáltások. Zaklatják!) Dehogy zaklatják kérem. A pénzügyőröknek a legszigorubban el van tiltva, hogy ilyen magánkedvezményeket igénybe vegyenek: még ott is, és ezt gyakorlati példákkal tudnám indokolni, a hol az illető pénzügyőrök ellátásra nem tehetnek másutt szert, még ott is utasitva vannak, hogy a gyárosok a sörfőző részéről privát ellátást igénybe ne vegyenek. (Nyugtalanság balfelől. Felkiáltások balfelől: Zaklatásoknak vannak kitéve a gyárosok!) Engedelmet kérek, de a zaklatással nem fog az ottan elfogyasztandó sör mennyisége fogyni. Vagy megissza azt a pénzügyőr, vagy nem issza meg, ez a kérdés. (Élénk derültség.) Lehet annak akármilyen nevet adni, de nem a zaklatásban, hanem a megivásban, vagy a nem megivásban van a kérdés pointje (Tetszés a jobboldalon); és hogy meg ne igya, arra kellő gondot fogunk forditani, mindenütt ott, a hol panaszok fordulnak elő. Én igen kérem a t. házat, miután a mai adótételnek a leszállitása, mint ezt a t. képviselő ur ajánlja, jelentékeny veszteséggel jár, a nélkül, hogy a reform keresztülvitele előtt ez iránt bárminemü kompenzácziót szerezhetnénk, megjegyezve még, hogy a kis mennyiségü fogyasztásnak megadóztatása ellen az érdekelt körök részéről mind a mai napig nemcsak hogy panasz, de még kivánalom sem merült fel, mert azt minimálisnak tekintették; a javaslatnak erre vonatkozó részét változatlanul elfogadni méltóztassék. (Élénk helyeslés jobbfelől.) Ugyanez a kérelmem Szederkényi Nándor képviselő urnak ama határozati javaslatával szemben, hogy nyilt községekben az egyesitett adó egy forinttal leszállittassék. Ez, t. ház, igen könnyen kiszámitható — mintegy 2,400.000 frtnyi évi jövedelemapadást eredményezne. Én a t. ház bölcsességére bizom azt, hogy a mai viszonyok közt e 2,400.000 frtnyi évi jövedelemapadással lehet-e pénzügyi politikát csinálni vagy pedig nem?

Kun Miklós képviselő ur az osztályozás ellen tett kifogást. Én a multkor voltam bátor e tekintetben egészen világosan nyilatkozni és utalok a fogyasztási adószabályoknak 4., 5. és 6. szakaszaira. Ezek azt mondják: Az összeépitett községek egy beszedési kört képeznek. Az 5. §. azt mondja, hogy czélszerüségi szempontból nem összeépitett községek is egyesithetők egy körzetbe, de a pénzügyi igazgatóság e tekintetben köteles a törvényhatósággal egyetértésre jutni; ha egyetértésre nem jutna, a pénz- es belügyminiszter határozna. Ha igy a törvényhatóság hozzájárulásával, esetleg határozatának megváltoztatásával egyesittetik több község egy beszedési körzetté, akkor fordulhat az elő, hogy a népesebb községnek magasabb adótétele alkalmaztatik a kevéssé népes, e szerint tehát tulajdonképen alacsonyabb osztályba tartozó községre. Azoknál a beszedési körzeteknél, a melyeket mi ujabban képeztünk, a mely beszedési köröknek közössége csak abban áll, hogy ugyanegy egyén, gyakran község, vagy magánfél van megbizva a többi községekben is az adóbeszedési joggal, ez nem az az egyesités, melyről itt az 5-dik §-ban van szó. Ily körülmények közt mi nem vagyunk jogositva a kevésbé népesebb község magasabb tarifáját szedni, hanem minden községben csak azt a tarifát szedhetjük, mely lakosai számánál fogva ő reá alkalmazandó.

Egyátalán nincs most szó községeknek egybeszedési körzetbe való egyesitéséről, értem olyan beszedési körzetben való egyesitéséről, a mint az 5-dik §. kontemplálja. Tudtommal az utóbbi években nem is alakittatnak ilyen beszedési körök. Ezek a beszedési körök megalakittattak akkor, midőn a fogyasztási adók behozattak, midőn azok a korábbi években hasznosittattak. Ezen, már megállapodott a gyakorlati életbe átment beszedési köröket szaporitani nem kivánom, de másrészt ott, a hol apasztani kivánja a körzeteket, szintén alapos megbirálás tárgyává kell azt tennem.

A képviselő ur felhozta Uj-Szőny példáját. Már a multkor voltam bátor utalni arra, hogy ez Komáromhoz csatoltatván, a magasabb dijszabás alá esik, és hogy most vannak folyamatban a tárgyalások a tekintetben, hogy az különválasztassék. Kijelentem egyuttal, hogy ha garancziát nyerek az iránt, a mint azt hiszem, hogy miután csak egy hiddal van összekötve és össze lesz kötve ezentul egy állandó hiddal, mondom, ha garancziát nyerek az iránt, hogy egyik körzetből a másikba a bort nem fogják becsempészni . . .

Kun Miklós: Hiszen nem lehet!

Wekerle Sándor pénzügyminiszter: De igenis lehet, mondom, ez esetben a megszüntetés iránt minden határozati javaslat nélkül is intézkedni fogok és azért kérem a határozati javaslat mellőzését. (Helyeslés jobbfelől.)

Végül Holló Lajos képviselő ur egy stiláris módositást tett, a mennyiben az «italadó» kifejezést a «fogyasztási adó» kifejezéssel kivánja helyettesiteni. Bátor vagyok megjegyezni, hogy igen nagy sulyt fektetek arra, hogy zavarok elkerülése végett a mai nomenklaturá-tól eltérő kifejezést használjak. Minden adótörvényben a külön nomenklaturára sulyt kellett fektetni azért, hogy össze ne zavarják, mi az az italmérési és fogyasztási adó és nehogy ugyanazt az egyet értsék alatta, egy külön harmadik kifejezést kellett találni. Az italadónál jobb kifejezést nem találtam és azért ajánlom annak elfogadását. Mert nem arra fektetek sulyt, hogy ital-adónak vagy másnak nevezzük-e, hanem arra, hogy a világosság kedvéért ne a mai elnevezések egyikét használjuk. (Helyeslés jobbfelől.)

És még egy másik ok is van erre, tudniillik politikai félreértések elkerülése végett kell erre sulyt fektetni; mert, ha borfogyasztási adóról beszélünk, akkor az a többlet, melylyel a fogyasztást meg akarjuk terhelni, Horvát-Szlavonországokban, hol a borfogyasztási adó a községet illeti, könnyen félreértésekre vezethetne. (Helyeslés jobbfelől.)

Kérem ennélfogva a t. házat, hogy a javaslatot e tekintetben is méltóztassék elfogadni. (Helyeslés jobbfelől.)

Az első szakasz változatlanul keresztülment. A következő szakaszoknál kifejlődött vitáról, az ellenzék tagjai által benyujtott módositványok lényegéről s ezzel kapcsolatban **Kun** Miklós, **Szederkényi** Nándor, **Horánszky** Nándor, **Wekerle** Sándor pénzügyminiszter, továbbá **Bolgár** Ferencz, **Kulmann** János, **Holló** Lajos, **Deésy** Zoltán, **Linder** György, **Görgey** Béla és **Gaál** Jenő felszólalásának meritumáról, valamint a 2—9. szakaszok sorsának eldöntéséről esti lapunkban már megemlékeztünk. A *tizedik szakasznál* Görgey Béla és Kulmann János módositásához szólva.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter igy nyilatkozik: T. ház! Görgey képviselő ur két módositást adott be. Az első vonatkozik a 9. §. egyik bekezdésére, a hol négy megyéről van szó, és a hol a kifejezést «érvényesithető», a «bérbeadható» szóval kivánja pótolni. E tekintetben lényeges differenczia nincsen, ezt csak stiláris módositásnak tekintem s ezért hozzájárulok.

Sajnálattal azonban nem járulhatok hozzá a képviselő ur második módositásához, mely azt czélozza, hogy a mezőgazdák által saját szükségletökre beszerezhető adómentes szesz korlátoltassék vagy megszüntettessék.

Nem járulhatok hozzá, nem ugyan azon indokoknál fogva, melyeket Kulmann képviselő ur felhozott, hanem azért, mert e kedvezmény a mezőgazdákat megilleti és a mezőgazdák mai kedvezményének korlátozását az adott viszonyok közt nem tarthatnám kivánatosnak, azért e módositást mellőzni kérem. (Helyeslés jobbfelől.)

Hasolóképen mellőzni kérem Kulmann képviselő ur módositását is, mert Görgey képviselő urral ellenkezőleg azt akarja, hogy minden mezőgazdának azon privilegium adassék, hogy a pénzügyigazgatóságok engedélye és ellenőrzése nélkül, azon a czimen, hogy mezőgazda, szabadon szerezhesse be a szeszt. Hasonlóképen nem járulhatok hozzá a képviselő urnak a kereskedőknek korlátozására vonatkozó javaslatához. (Több hang balfelől: Nem javaslat az, csak indokolás!) Bocsánatot kérek, tehát nem javaslat, de annyira indokolta, hogy az indokolás következése javaslat lesz. Megjegyzem tehát, nehogy «Qui tacet consentire videtur» ez indokolást nem oszthatom. A kereskedőket meg kell abban a jogkörben hagyni, mely őket ma a szeszes italok árulásánál joggal megilleti, de nem szabad ezzel azt engedni, hogy e jogkörön tul terjedő vissszaélések követtessenek el. Hogy a kereskedők — értem ez alatt a bejegyzett kereskedőket — zárt edényekben szeszt árulhassanak, ezt korlátozandónak nem tartom. Mert különösen ott, a hol a kizárólagos jog van alkalmazva, ennek ellensulyozására szükséges, hogy a minősitett pálinkafélék a forgalomban meglehetős szabadon meghagyassanak. Ezeknek árulása természetszerüleg a kereskedők üzletköréhez tartozik. De már azon visszaéléseket, hogy például zárt edény alatt azt értik, hogy kukoriczacsutkával tömik be az edényt és palaczkonkint hozzák a szeszt a boltba s töltögetik azután a hordókba és azt mondják, hogy palaczkonkint árulják a szeszt, bocsánatot kérek, minden ilyen visszaélést, a hol a szesz árulása természetszerüen a kereskedő üzletéhez tartozhatik, épen a józan és reális kereskedés érdekében is korlátozandónak tartok. (Helyeslés.) És a mint eddig is elkövettem mindent annak a korlátozására, ugy jövőre még inkább szándékozom az ilyen visszaéléseket korlátozni. (Helyeslés.) Kérném tehát Görgey Béla képviselő ur stiláris módositásának az elfogadásával a többi módositás mellőzését. (Helyeslés jobbfelől.)

Hegedüs Sándor előadó megjegyzései után a ház a szakaszt a javaslat 11. számmal jelölt szakaszaként elfogadja, a módositványokat pedig mellőzi.

Elnök: Az idő előre haladt. Hátra van még néhány §., minthogy pedig szólásra többen vannak felirva, ennek folytán méltóztassanak hozzájárulni, hogy az itt most már 11. számot nyert szakasz után a tárgyalást megszakitván, azt a holnapi napon folytassuk. (Helyeslés.) Javaslom pedig, hogy a holnapi ülésnek, a mely 10 órakor fog tartatni, napirendjére a következő tárgyak tüzessenek ki (Halljuk!) ezen be nem fejezett törvényjavaslatnak folytatólagos tárgyalása, továbbá a közlekedésügyi bizottság 117. sz. jelentése a szentes-hódmezővásárhelyi vasutra vonatkozólag, azután a közlekedésügyi bizottság 118. sz. jelentése az eperjes-bártfai vasutra vonatkozólag, azután a gazdasági bizottság 120. sz. jelentése a képviselőház julius és augusztus havi költségvetésére vonatkozólag, azután a könyvtári bizottság 119. sz. jelentése a képviselőház könyvtárára vonatkozólag kötött könyvkötői szerződés tárgyában és végre a kérvényeknek azon része, a mely a 3. sorjegyzékbe van foglalva. (Helyeslés.)

Az ülés d. u. 2 óra 5 perczkor végződik.

III.

A főrendiház ülése julius 4-én.

Régen volt olyan mozgalmas, elevenségtől szikrázó ülése a főrendiháznak, mint a milyet ma délelőtt tartott. Vaszary Kolos herczegprimás beszéde egész sorozatát vetette föl a legkényesebb egyházpolitikai kérdéseknek, oly alakban és kiterjedésben, a mint azokkal a főrendek még egyszer sem foglalkozhattak. Világos kijelentései a klérus álláspontjáról az elkeresztelési kérdésben s különösen az egyháznak az államhoz való viszonya kérdésében, egyszerre megragadták a főrendek figyelmét s a házat két egymással szemben álló táborra szakitották, a melyeknek körvonalai különösen az ülés vége felé mindinkább kivehetőkké váltak. A két tábor számbeli kiterjedését pontosan megállapitni még nem lehet ugyan, mert a főrendeknek a primás mellett tüntetőtekintélyes részén kivül nagy számban voltak olyanok is, a kik várakozó álláspontot foglaltak el s az elhangzó beszédek alatt semmiféle tetszést vagy nem-tetszést nem nyilvánitottak; de annyi már a mai ülésen nyilvánvalóvá lett, hogy a főrendek közt nem csupán a herczegprimásnak, hanem az állam álláspontját védelmező miniszternek is van pártja. Ez a párt hatalmas életjelt adott magáról — nem a miniszter beszéde után, mert ezt bizony kevesen éljenezték, hanem *Szontágh* Pál beszéde végén, a kit az egyházi főrendek és a velük egyoldalon ülő világi főurak türelmetlen «eláll!»-kiáltásokkal iparkodtak elhallgattatni. Szontágh Pál ugyanis a baloldalon ül, szintén egyházi, de nem katholikus, hanem protestáns egyházi főrendek közt, a kik csekély számukhoz képest viharosan kezdték éltetni a szónokot, s e közben örömmel tapasztalhatták, hogy velük is többen éreznek együtt a világi főurak közül. Demonstrácziót demonstráczió követett mind a két párton s a saját szónokának hangos támogatásától többé egyik párt sem riadt vissza. Ugy, hogy a főrendiház mai ülése érdekesség dolgában is fölért a képviselőház érdekesebb üléseivel. Mint hogyha egyszerre lélek, szellem, értelem és vér költözött volna a monoton, szintelen tárgyalásokhoz szokott tető alá: zsibongott, hullámzott, morajlott, idegeskedett a főrendek ünnepies tömege s minden meritálisabb mondásra mutatta, hogy *él*. Különösen éljenezték *Zichy* Antalt, a kiről kezdetben azt hitték, hogy a miniszterrel fog tartani, s a kiről később kitünt, hogy a herczegprimás álláspontja mellett beszél. A katholikus főpapság, a mely a herczegprimás és egy-két püspök kivételével a beszéd kezdetén, Császka érsekkel az élén, tüntetőleg kivonult a teremből, a tévedés kivilágosodása után kétszeresen ünnepelte a szónokot, hogy a ránézve kellemetlen inczidensért kárpótolja. Kevesebb éljent kapott a következő két szónok, gróf *Sztáray* Antal és gróf *Széchenyi* imre, a kik egyébiránt szintén a herczegprimás beszéde szellemében szólottak s kiknek felszólalásával a főrendek mai ülése bezárult. Minden jel arra mutat, hogy a következő ülések hasonlóan elevenek, mozgalmasak és tanulságosak lesznek. Esti lapunk közleményének kiegészitéseül az ülésről részletes tudósitást közlünk az alábbiakban.

IV.

Elnök: Szlávy József koronaőr; *jegyzők:* Gyulai Pál, Gál József.

Az elnöki előterjesztések után

Következik a napirend: **az 1893-ik évi állami költségvetés** tárgyalása.

Felolvasták a pénzügyi bizottság idevágó jelentését.

Elnök: Méltóságos főrendek! Mielőtt megkezdenők a tárgyalást, van szerencsém jelenteni, hogy a kereskedelmi miniszteriumot *Lukács* Béla, a honvédelmi miniszteriumot *Gromon* Dezső, a pénzügyi miniszteriumot *Láng* Lajos államtitkár urak fogják az illető miniszterek megbizásából képviselni.

Gál József jegyző (szólitja az első szónokot): Magyarország herczegprimása!

Vaszary Kolos herczegprimás itt következő beszédét esti lapunkban egész terjedelemben közöltük.

Schlauch Lőrincz nagyváradi püspök a következő beszédet mondja:

Nagyméltóságos elnök ur! Méltóságos főrendek! A vallások, illetőleg a vallásfelekezetek és a magyar állam közti viszony törvényes szabályozása ma nincsen napirenden; de a kérdés, mely két év óta hullámzásban tartja a kedélyeket, azt érinti és azért, de más tekintetben is kényes természeténél fogva nagy óvatosságot igényel, nehogy a pillanat hatása alatt vagy az államhatalom tekintélyének előtérbe állitása által vagy parcziális érdekek részrehajló megitélése vagy épen a megtorlás czimén az oly térre sodortassék, a melyen a gordiusi csomót tán ketté lehet vágni, de a metszés hosszu időkre tátongó sebhelyet képezhetne a magyar állam testén.

A mai beteges vergődés csak szimptoma, a betegség gyökerei mélyebben feküsznek. Logikai hatása ez egy elvnek, mely mivel természetellenes, végfejlődésében csak konvulziókat okozhatott.

Az elv, mely a mai kényelmetlen állapotokat felidézte, a bajnak gyökerei az 1868-ik törvényczikkben vannak.

A mondott törvény ugyanis ideiglenesen szabályozza a keresztény vallásfelekezetek közti viszonyt és a 12-ik § szerint a vegyes házasságokból származó gyermekek közül a fiuk atyjuknak és a leányok anyjoknak vallását követik.

Ugyanazon szakasz második bekezdése kizárja a szülőknek szabad egyezkedési jogát, tehát az államhatalom nevében megköti azoknak szabad akaratát; szabályozza a családi gyermeknevelést, mely pedig a szülőknek istentől adott joga; a gyermekekre reá parancsolja a vallást és igy belenyul nemcsak a család, hanem a lelkiismeret szentélyébe is, a mi pedig a törvényhozás jogkörén kivül áll, és a mit az állami rendelkezés jogkörén kivül állónak tekintettek Európának müvelt nemzetei, mert egyiknek törvénykönyvében nincsen hasonló rendelkezés.

A szomszéd Ausztriában például ugyancsak az 1868 ki május 25-iki hozott törvény a szülőknek szabad elhatározási jogát biztositja; nálunk a fél évvel későbben hozott törvény őket a joguktól megfosztja. Ott a jog szabadságában fejlődés, nálunk ugyan-e téren az 1790—91-ki törvény ellenében visszaesés.

Poroszországban a neveléshez tartozik egyszersmind a vallásoktatás. E fölött elvileg az határoz, a ki a gyermeknevelést jogositva van intézni. Vegyes házasságokban közjogilag azon elv lett elfogadva, hogy mindkét nembeli gyermek, mig az «annus discretionis»-t (14 év) be nem tölti, atyjának vallásában neveltessék. Azonban ez csak azon esetben áll, ha az atya ellenkező szándékát nem nyilvánitotta oly cselekedetek által, melyek arra vonatkoznak. Ide tartozik például ha gyermekeit legalább egy évig más vallásban nevelte vagy keresztség által más vallásnak át nem adta.

Itt tehát, mint átalában a német birodalomban elvül el van fogadva, hogy vagy az atyának, mint családfőnek joga érvényesüljön, vagy pedig a szülők szabad elhatározási joga meg legyen óva. A nem szerinti külön választás vallási tekintetben csak mint szubszidiarius rendszabály alkalmaztatik, tehát első sorban állanak a szülők és csak másodsorban az állam.

Igy jelesen:

Az atyának szabad elhatározása szerint neveltetnek a gyermekek: Poroszországban, Hannoverben, Kurhesszenben, Badenben, Braunsweigban és Svájczban.

Szabad szerződési jog (tehát a reverzális is) esetleg az atyának akarata határoz: Hesszenben, Lippe Detmoldban, Szászországban, Waldekben és Württembergben.

Szabad elhatározás esetleg nem szerinti elkülönités létezik: Bajorországban, Mecklenburgban, Nasszauban, Slezvigben és Severinben.

Eltekintve az eltérésektől, melyek egyes részleteket illetőleg egy vagy más országban előfordulnak átalában, a vallási nevelésnek sulypontja, hogy ne mondjam, kizárólagossága Németországban a családban van.

Havi kilenczven frank, három frankot jelent naponkint. És ezek a fiatalok, a kik hozzá voltak szokva a pénzt tele marokkal költeni, hogy kielégitsék egy-egy szeszélyüket, most a legszigorubban kiszámitották napi kiadásukat.

A két padlásszoba kétszáz frankba került évente, ugy hogy Alice, ki a számadást csinálta, szomoru eredményre jutott. Hogy volna lehetséges három frankot a legczélszerübben beosztani huszonnégy órára? Az eredmény a következő volt:

Házbér 0.60, élelem 1.50, mosatás 0.50, összesen 2.60. Marad tehát 40 centime világitásra és fütésre, persze ebből a tavaszi és nyári hónapokban meg lehet takaritani valamicskét az őszi és téli hónapokra. Fehérnemü, czipő és ruha miatt nem aggódott Alice és Roland. Mindig marad valami az egykori fölöslegesből: a hulladék a teritett asztalról, melyre a jóllakott nem gondol, de a mi az éhest boldoggá teszi.

(Folytatása következik.)

VAKTÁBAN.

REGÉNY. 21

Irta: **MARRIAT FLORANCE.**

Férje helyeselte nézetét és komoly kérdés tárgyává tette. Nem ismerte ugyan pontosan öcscse keresztatyjának végrendeletét és annak esetleges korlátozó feltételeit, de ha Jack csakugyan nem volna beszámitható állapotban, ez bizonyára befolyással lenne, netaláni végrendeletének érvényére, . . . azért erre nézve azonnal tisztába kell jönnie.

— Nem mondta meg neked, vannak-e Dorian Jemnének gyermekei? kérdé a bárónő, a ki rendületlenül hitt az özvegy létezésében.

— Nem mondta. Ugy emlékszem, megkérdeztem, de ő nem válaszolt reá. Semmi biztosat nem tudtam belőle kivenni.

— Tökéletes bolond. Abban nem kétkedem. Hisz soha sem nézett az ember szemei közé, hanem mindig a földre szegezte tekintetét. Okvetlen megkérdem dr. Parratt véleményét.

Még aznap, a mikor a házi-orvos a gyengélkedő Grace látogatására jött, a bárónő megkérdezte, vajon sógora nem őrült-e?

Az orvos mosolygott és mondá:

— Hogyan, az ön sógora, bárónő? Az a csinos fiatal ember, a kit a multkor a kertben láttam? Dehogy bolond! Olyan ép elméjü az, mint magam. Szépen kifejlődött agya van, csak használja ugy, a mint kell.

— Doktor ur, ön nem ért engem. Sógorom és az öcscse egész életükben különczök voltak; soha sem tették azt, a mit más emberek tesznek és most, hogy Jem meghalt, Jack félig sem tudja, mit cselekszik. Itt lakott nálunk, mint vendég s egyszerre, szó nélkül, felszedte magát és elment. Férjemnek azt mondta, hogy a tizenkét órai vonattal Marokkóba utazik. Ha ez nem őrültség, akkor nem tudom, hogy mi.

— Marokkóba ment? Nagyon örülök neki, mondhatom örülök. Asszonyom, az a fiatal ember borzasztóan szenved, mi reá nézve annál kínosabb, mert magába fojtja és nem bizik senkiben. Neki utazni és szórakozni kell. Nem is kellene addig visszajönnie, a mig teljesen ki nem gyógyul. Ha ez a jelenlegi állapota, ez a magábazárkozottság tovább tartana és nem keresne több szórakozást, mint a mennyit Glandeath nyujthat, nagyon könnyen megvalósulhatna méltóságod vélekedése, azaz eszét veszthetné. Szegény fiu; azt hiszem, nagyon bánkódik öcscsének halála felett. Gyakran találunk olyan titokzatos rokonszenvet iker-testvérek között, hogy ha az egyiknek életfonala veszélyeztetve van, ez elég arra, hogy a másikat megölje.

Lady Sedgeley tagadólag rázta a fejét. Nem helyeselte az orvos véleményét és mondá:

— Soha sem hallottam, hogy a Doriánok rokonszenveztek volna egymással, ha csak nem a rosszban. Ez a két fiatal ember a leghaszontalanabb teremtése volt az istennek. Képzelje csak doktor, az, a ki meghalt, tiz évvel ezelőtt eljegyezte nővéremet. Én soha nem helyeseltem ezt a frigyet és iparkodtam is Gracet lebeszélni; de ő konokul ragaszkodott igéretéhez és addig bánkódott és emésztette magát, mig mig csupa csont és bőr lett belőle. Jegyese pedig az alatt Ausztráliában megnősült és talán nagy családot hagyott maga után, a mit ugyan nem tudunk bizonyosan, mert Jack csak ma elutazása utolsó pillanatában tett emlitést férjem előtt az özvegyről. Mondja, nem becstelenség ez?

— Mi? kérdé az orvos. Jem ur házassága, vagy Jack ur hallgatagsága? Az előbbi talán azért nősült meg, mert a Grace kisasszonynyal való frigye reménytelennek látszott; az utóbbi pedig valószinüleg a kisasszony iránt való gyengédségből hallgatta el a valót. Azért, ha ő nagysága nem hallott még róla, én nem mondanám meg neki, mert most már mitsem használna, hanem csak még mélyebben sebesitené meg szivét.

— De biz én megmondom; mert feltettem magamban, hadd tudja meg, milyen haszontalan ember volt a jegyese és milyen bölcsen cselekedtem én akkor, a mikor lebeszéltem róla.

— Tegyen bárónő, a mint jónak látja, mondá az orvos elmenőben; de bármit tesz is, ne akadályozza meg azt a fiatal embert elutazásában, hanem hagyja menni, a mig feledést talál.

Lady Sedgeleyt boszantotta az orvos véleménye, de nem engedte magát elterelni attól az élvezettől, hogy szegény Grace felett ne diadalmaskodjék. Tartogatta az ujságot akkorra, a mikor nővére megtagadta a részvételt valamely mulatságban; akkor aztán teljes erővel nekiment és aggodalmasan leste a hatást. A végeredmény az volt, hogy Grace egy szót sem akart elhinni az egészből. Kinyilatkoztatta, hogy Jem sokkal becsületesebb volt, mintsem megnősült volna, a nélkül, hogy őt ne értesitené. Az egész csak Jack kacsája, hogy félrevezesse Lord Sedgeleyt és véget szakitson a sok kérdésnek. A leány hüsége a megboldogult iránt és rendületlen hite becsületességében dühbe hozta sógorát és nővérét, de mákszemnyit sem változtatott meggyőződésükben.

Ezalatt Dorian Jack mindig messzebbre távozott Glendathtól. A hol pénz van, ott semmi akadály sem gördül az utazó elé és Jacknak nem volt más gondja, mint tuladni a jövedelmén. Pedig igényei vajmi szerények voltak. Angliából egyedül indult el. Sem inas, sem kurier nem ellenőrizte lépteit. Még podgyászt sem vitt magával, hanem egyszerü uti-ruhában, szerény kis bőrönddel indult utnak.

Nem törődött vele, hová? merre megy? Csak egyszer Tunisba találta magát. De ez a város sokkal unalmasabb, álmosabb, melegebb és egyhangubb volt, mintsem hosszabb ideig maradása lett volna s két heti ott tartózkodás után ujra utnak kelt. Előbb Indiába akart menni s az angol kormányzóságokat meglátogatni, de épen a forró időszak eleje lévén, elhalasztotta máskorra odautazását. Azért visszament Máltába s egy hónapot töltött ott, átkutatva a szigetet s mindent, a mi látnivalót talált. De Málta sem tetszett neki jobban, mint Algir. Belátta, hogy hibázott, hogy nem egyenesen Amerikába ment s már intézkedéseket tett, hogy oda ránduljon, a mikor földieivel találkozott, a kik Svájczba készültek a havasokra. Havasok! Hogyis nem jutott ez előbb eszébe? Ez épen neki való. Friss levegő, mozgás, magány és veszedelem. Ezek ösztönözték, a midőn New-York helyett Brindisibe, majd Lausanneba érkezett.

Hévvel, sőt élvezettel fogott az uj kalandba. Május havában volt és a turisták lassan megtöltötték a hoteleket, de ő nem törődött velük. Eleintén vezetővel, később pedig egyedül mászta meg a hótakarta hegycsucsokat. Az emberek hóbortosnak nevezték és tanakodtak, mily okból veszélyezteti enyire szántszándékkal életét. Nemsokára egész Lausanneban ismerték a «bolond angolt» s nem egy fogadás történt, ha hegymászó botjával felfegyverkezve látták őt elindulni; vajon visszatér-e még utjáról. De, ugy látszott, élete meg van varázsolva, mert mindig ép bőrrel tért vissza. Soha sem kérkedett véghezvitt hőstetteivel és nagyon szófukar volt, ha ezek iránt kikérdezték. Annyira barátságtalan volt és oly távol tartotta magát embertársaitól, hogy szinte csodának lehetett tekinteni, hogy észrevett egy fiatal urhölgyet, a ki gyakran egy hegyaljában az utszélén ült és Tauchnitzkiadásu könyvek olvasásában volt elmélyedve.

Jack a Deering Rózsával való szomoru tapasztalatai óta, kerülte a szépnem társaságát, különben sem lévén valami nagy kedvelője a finom uri hölgyeknek. Egészen uj eseményszámba ment tehát természetében, hogy ezt az idegen uri nőt észrevette. Ezt az egyet ki nem kerülhette; mert a hányszor fáradtan és a vékony levegőtől kipirult arczczal lejött a havasról, egy és ugyanazon a helyen, a füben ülve és olvasva találta a nőt. Akkor még a fü nagyon üde, kicsi volt és kellemes illatot terjesztett. Jack szerint a hely épen egy fiatal leánynak való volt. A nő soha sem tekintett fel, mikor a fiatal ember mellette elment; de épen ez inditotta ezt arra, hogy ő nézze meg jobban.

A leány magas, sugár alaknak látszott, gyönyörü szép, finom arczczal, mig a nyaka és vállai hófehéren csillogtak a könnyü nyári ruhán keresztül.

(Folytatása következik.)

☇ ***A régi Róma Chicagóban.*** A jövő esztendei chicagói kiállitás nemcsak a jelenlegi világot mutatja be, hanem a régi ősvilágból is legalább egy darabot, ha sikerül keresztül vinni a római nemzeti szinház igazgatójának, Tibaldinak szépen kidolgozott tervét, mely az egykori római életet akarja jelenetezni, a fényes, a hatalmas Rómáét, a mint győztes hadvezérei bevonulnak diadalmenetben, diadalkapuk alatt. A diadalkapuk épen olyanok lesznek, mint a minők Rómában fenmaradtak. Czirkus, amfitheatrum is épül, gladiátorok viadalával, saturnáliákkal. Mindenféle játékot, versenyt bemutatnak. Megjelenik a császár is ragyogó kiséretével. Látni lehet Vesta-szüzeket, bachansnőket, katonákat, mindent, de mindent, a mit érdemes fölelevenitení a római életből. Még halottas menetet is. Elefánt, medve, tigris, oroszlán szintén előkerül a czirkuszokban. Rendeznek kocsiversenyt, áldozati ünnepet, katonai táborozást. A czirkusz 40.000 nézőt fogadhat be. A czirkusz körül római utczákat épitenek, a hol hamisitatlan ó-római életet ismerhet meg a látogató. Lesz kikötő római gályákkal, hadihajókkal. Csak a közremüködő főbb személyzet több nyolczszáznál, ehhez járul még egy légió statiszta, népség és katonaság. Egy csomó igazi római képü és termetü férfit, asszonyt és leányt Olaszországban válogatnak össze. Azt mondják, hogy Tibaldi már meg is egyezett a kiállitás igazgatóságával, Bozzani tanár elkészitette a terveket a czirkuszhoz és a római városrészhez. Ha majd vége lesz a kiállitásnak, Tibaldi fölszedi a diadalkapukat, a czirkuszt, a várost, az elefántokat, a légiókat, gladiatorokat, tánczosnőket és zenészeket és körutra indul.

*

☇ ***Az emberek magassága.*** A tizenhetedik században élt tudós, Henrion Miklós, nagy fáradsággal állitott össze egy lajstromot, mely az emberek magasságát tünteti föl, a legrégibb korban, egész Krisztus születéseig. Hát bizony igazi óriások voltak az ős-emberek. Kuriózum gyanánt emlitsük föl, hogy Ádám az első ember 183 láb és 3 hüvelyk magasságot ért, a mi körülbelől 53 méter, pedig egy háromemeletes ház sem igen nagyobb 16 méternél, a tetővel együtt. Éva is kitett 118 lábat és 9 hüvelyket, tehát 38 métert. Hanem a paradicsom elvesztése után már csenevész az emberiség. Noe 20 lábnyival kisebb volt, mint Ádám, Ábrahám pedig már egész törpe, 27—28 láb, Mózes 13 láb, sőt a hires Herkules már 10 láb; nagy Sándor 6 láb magas, Julius Cezár pedig már az elsatnyulás korszakában 5 láb s nehány hüvelyk. A többi nevezetességet már nem érdemes emliteni, mert eljutottak a mai emberi magassághoz.

*

☇ ***Miért nincs egyenes utcza Khinában?*** A khinaiak hite szerint, az ördög oly egyenesen halad, mint a nyil. Azért nincs is Khinában egyenes utcza, hanem minél görbébb.

És daczára annak, hogy a polgári házasság lett behozva, daczára annak, hogy az anyakönyvek el lettek államositva, daczára az uj német jogiskola azon elvének, hogy «Der Staat ist die einzige Quelle des Rechts» (Ihering 317) az állam a vallást illetőleg nem intézkedett parancsolólag a családok irányában, ugy hogy állithatni, miszerint ide számitva Európának összes müvelt nemzeteit, sehol az állam kényszeritő hatalmat e tekintetben nem gyakorol, csakis Magyarországon, a hol pedig a szabadelvüség dicsőitése ma hangosabban nyilvánul, mint bármikor.

Zavarba jön a komoly gondolkozó, ha hallja, hogy az 1868-ki törvény védelméül a szabadelvüségre történik hivatkozás.

A szabadelvüség, nézetem szerint, nem czél, hanem eszköz, melylyel az emberiség a müvelődésnek azon magaslatára törekszik, a hol az ember erkölcsi személyisége tiszteletben tartatik, a hol természeti és istentől adott jogait érvényesitheti, a hol a suum cuique elve uralkodik, a hol mindenki jogokat gyakorolhat a nélkül, hogy másokat jogaikban megsértsen, a hol tehát a jogkölcsönösség tiszteletben tartásával a jogbiztonság mindenki számára megőrizve legyen.

A szabadelvüség tehát attributuma az emberiség ideális törekvéseinek.

Hogy mily ideális törekvés nyilvánul abban, hogy az állam, mint kényur két vallást parancsol a családra; ketté szakitja azt, a minek természet szerint egynek kell lenni; hogy érdes kézzel harmóniát akar alkotni ott, ahol csak az atya és anya bensősége birja azt teremteni, megőrizni és fenntartani; — hogy rendőri kémkedéssel a rideg jog üszkét a családba dobja, hogy ott soha sem honosuljon meg az odaadó bizalom, hogy ott a béke soha sem legyen biztositva az illetéktelen külbeavatkozás ellen; — hogy mindezekben miben nyilvánul a szabadelvüség? — erre még feleletet nem hallottam.

A szabadelvüség legyen erény, de ne legyen erőszak; erőszak pedig az, ha a modern állam a szabadelvüség nevében beavatkozik az emberi létnek legszentebb szferájába, a családba és hatalommal rendelkezik ott, a hol a magasztos érzelmek csiráit csak a gyöngéd kéz őrizheti meg.

Nem szabadelvü az, a ki másnak szabadságától fél, vagy a ki a szabadságot sérti ott, a hol annak még a legviharosabb időkben is egyedüli menhelye van, — a családban.

Mintha most is felhangzani hallanám Dantonnak a franczia konventben mondott szavait: «Ideje» — ugy kiált fel — «hogy visszaállittassék azon nagy elv, melyet ugy látszik félremagyaráznak, hogy tudniillik a gyermekek a köztársaságé, minekelőtte a szülőké volnának.»

Ez nem a szabadelvüségnek szózata, ez az állammindenhatóság kikiáltása.

A szülőknek joguk van gyermekeik erkölcsi nevelésében mindazon eszközöket felhasználni; melyet nekik a társadalom nyujt, és senkinek sincs joga őket ebben megakadályozni; és ha ez mégis megtörténik, akkor ez sérelmes az atyára, sérelem a gyermekekre, sérelem a családra; szabadon marad a test, de le lesz igázva a lélek. Az állam önkényüleg a szülők helyét foglalja el, a gyermeknek oly vallást ad, a milyet ő akar, oly morált ad, a milyet ő akar, és mivel a lélek forumában a kényszer sikert nem arathat, előáll a veszedelem, hogy a gyermek mindkettő iránt megzavarodik, vagy épen elveszti mind a kettőt; a mint ezt a tapasztalás is bizonyitja az által, hogy a vegyes házasságok legnagyobb részben előmozditják a vallási közönyösséget.

Ha azon elv állittatik fel, hogy az államnak joga van a családokban a vallást megállapitani, akkor legyen az illetőknek bátorságuk levonni a logikai következtetést, legyen bátorságuk e gondolatot végig gondolni. Ha az állam a család irányában ennyi hatalommal rendelkezik, akkor ezen elvben rejlik az is, hogy vallás, morál, tán maga az isteuben való hit is az állam akarata alatt áll. A mit tán a legszabadelvübb lelkiismeret sem lesz hajlandó elfogadni.

De visszatérek az 1868 iki törvényre.

Ezen törvénynek kihirdetése után, katholikus elvek szerint, minden vegyes házasságnak megáldatását katholikus részről be kellett volna tiltani, mivel a mindkét nembeli gyermeknek a katholikus vallásban való neveltetése kellőleg biztositva nem lehetett.

Azonban miután ugyanazon törvénynek 14-dik szakasza a gyermek vallásának végleges meghatározását a hetedik évig függőben tartja, a mennyiben a nem katholikus szülőt feljogositja áttérés esetében a hét éven aluli gyermeket magával átvinni; — miután továbbá az ugyanazon 1868-iki, a népiskolai közoktatás tárgyában hozott törvény 6-dik szakasza a szülőknek megengedi, hogy gyermekeiket «bármily vallásu magán és nyilvános intézetben neveltethessék» neveltethessék — ismétlem a törvény szavait a mihez a keresztény felfogás és általában egész Európában divó meggyőződés és törvények által biztositott gyakorlat szerint a vallás is tartozik; ennek következtében az egyház az addig követett gyakorlatán mit sem változtatott, a hol a szülők közös elhatározással mindkét nembeli gyermekeik katholikus neveltetését megigérték, nem vonta meg tőlük az egyház áldását.

Protestáns polgártársaink ebben sérelmet láttak; pedig eltekintvén attól, hogy ugyanazon eljárási mód, ugyanazon szabadság nekik is biztositva lehetett, eltekintve, mondom, ettől, a katholikus egyház nem tett egyebet, mint a mit Poroszországban a szigoru lutheránusok tettek.

Ugyanis a midőn ott a polgári házasság be lett hozva, ők 1880-ban maguknak külön egyházi törvényt alkottak, melynek a 12-ik szakaszának 4. pontja igy szól: «egyházilag egybe nem adhatók: oly vegyes házasságok, melyeknek megkötése előtt az evangélikus rész, összes gyermekeinek a kath. vagy más nem evangélikus vallásban való neveltetését megigéri.»

Ezen egyházi törvényt I. Vilmos király és császár az államminiszter meghallgatása után 1880. julius 27-én szentesitette, az Poroszországban ma is érvényben van és ott azt senki sem tartja az államtörvények elleni sérelemnek és a roppant kisebbségben levő katholikusok ez ellen nem panaszkodnak.

Magyarországon más felfogás uralkodott.

A katholikus egyház gyakorlása ellen mind sürübben felmerülő panaszok az 1879-iki LX. törvényczikk megalkotására vezettek, a hol már büntetés alá vonatik az, a ki az 1868-iki LIII. törvényczikk ellenére valakit tizennyolcz éves kora előtt más vallásra felvesz.

A törvénynek ezen intézkedése logikailag az 1868-ki törvénynek csak 1—8. §§-aira vonatkozhatik; mert ezen szakaszok szabályozzák az áttérési és átvételi formaságokat; de már a törvényjavaslatnak országgyülési tárgyalása alatt mindenki azon meggyőződést nyerte, — a mit azután a tapasztalás is bebizonyitott, — hogy e törvény értelmezése oly térre fog sodortatni, a hol a legveszedelmesebb következményeket vonhatja maga után, t. i. hogy be fog hatni a vallás belügyeibe, a lelkiismeretek fórumába és fel fogja eleveniteni a multaknak keserü küzdelmeit.

Magam is résztvettem e magas házban a mondott törvényjavaslat tárgyalásában, elleneztem az 53. §-nak megalkotását és az akkor itt e helyen nyilvánitott sejtelmeimet az események keserüen igazolták. Szórólszóra azt mondottam: «e törvény számtalan rosszakaratu üldözésekre, beláthatatlan zavarokra fog alkalmat szolgáltatni.»

Ugy is történt!

Az 53. §. nem sorolván el az áttérési, illetőleg átvételi eseteket, a törvénynek magyarázása csakhamar eltérő nézeteket és téves felfogásokat mutatott, melyek mindinkább szaporodván, a lelkiismereteket nagy mérvben nyugtalanitották.

Ezek közt leginkább a keresztség kiszolgáltatása és az ezzel kapcsolatba hozott anyakönyvezési ügy hozták hullámzásba a kedélyeket.

Bátor leszek mindkettőre röviden reflektálni, mert a hosszu vita alatt a fogalmak meglehetősen tisztultak, a nélkül azonban, hogy a kérdés gyökeres megoldása iránt a kedélyek meg volnának nyugtatva.

A katholikus tanitás szerint ugyanis mindenki, a ki érvényesen meg van keresztelve, legyen az bárki által megkeresztelve, a katholikus egyház jogkörébe lép — passziv minőségben, ha különvált keresztény felekezethez tartozik. — aktiv jogosultsággal, ha a különvált keresztény felekezetből, hitvallás által, az egyház joghatóságának magát tényleg alárendeli. A keresztség tehát — katholikus felfogás szerint — egy és ez katholikus; elkeresztelések tehát szorosan véve nem is léteznek, mert keresztség a katholikusok közt és más keresztény felekezetek közt «punctum discriminis»-t nem képez.

Az anyakönyvi bejegyzések ezen katholikus elvet nem alterálják.

Aggodalmat, illetőleg lelkiismereti esetet ezen bejegyzések, vagy az azokból készült kiadványok csak akkor képeznek, ha például az állam vagy bárki más ezekkel a katholikus elvek infrakczióját követelné; ha kényszeritené a katholikus papot arra, hogy ő maga tagadja meg egyházának hitelvét, hogy maga ismerje be, miként a keresztség más is lehet, mint katholikus; hogy maga közremüködjék mindahhoz, a mit akár a házi, akár az iskolai nevelésben, akár az élet más nyilvánulásaiban egyházára nézve károsnak tart.

Az anyakönyveket a katholikus egyház a tridenti zsinat meghagyása folytán vezette mindig, és mivel az államnak anyakönyvei nem voltak, egyesek, családok, maga az állam az egyházi anyakönyvi kivonatokat magán- és közügyekben használták.

Magyarországon a katholikus egyház államvallás lévén, de azon szoros viszonyból folyólag is, mely a főkegyuri jognál fogva az egyház és állam közt kifejlődött, a kormány a katholikus egyház ügyeire és igy természetesen az anyakönyvekre is mélyreható befolyást gyakorolt.

Igy történt, hogy már a mult században kanczelláriai és helytartósági rendeletek, e században pedig az 1827: XXIII. tcz. intézkedtek az anyakönyvek helyes vezetése iránt; az 1878. V. tcz. világosan kimondja: hogy az anyakönyvek és az azokból kiadott hiteles alaku kivonatok és bizonyitványok közokiratot képeznek és az anyakönyvek vezetőit e tekintetben közhivatalnokoknak kivánta tekinteni.

Mindezen intézkedéseken, tekintvén az anyakönyvek természetét, két domináló eszme vonul át; az első az: hogy az anyakönyvek az egyházaké, a közvetlen rendelkezési jog a püspöké vagy a felekezeti főhatóságoké. Az egyház erkölcsi tekintélyével födi az anyakönyvek hiteles voltát, az állam pedig ezeket a közokiratok tekintélyével ruházza föl, meghatározza a közokirat kellékeit és ebből folyólag az anyakönyvek mikénti berendezését, illetőleg kezelését, tehát azokra befolyást gyakorol. A másik az: hogy ezen intézkedésekben majdnem 150 éven át az államhatalom sohasem kényszeritette az egyházat arra, hogy az anyakönyveket elveinek megtagadásával önmaga ellen használja vagy használtassa.

Sokan azt hiszik, hogy a mai, épen az anyakönyvezés szempontjából támadt kellemetlen helyzeten az által lehetne segiteni, ha az állam saját anyakönyveit saját közegei által vezettetné.

Nem akarom kétségbe vonni azt, hogy az államnak ehhez tökéletes joga van, csak azt hiszem, hogy ez a mai szituáczión semmi változást nem fog tenni; sőt még nagyobb bonyodalmakat fog szülni.

En azt hiszem, hogy senki sem él ma már csalódásban az iránt, hogy itt nem az anyakönyvek korrekt voltáról, se a statisztikai adatok pontosságáról vagy pontatlanságáról van szó. Mert az államra, mely magát felekezetnélkülinek vallja, nagyon közönyös lehet az, hogy ki melyik anyakönyvbe van bevezetve, csakhogy be legyen vezetve, ez rá nézve lényeges.

A katholikus anyakönyvekben a gyermekek vallásáról semmiféle rovat nem létezik, hanem igen létezik rovat, mely kitünteti a szülők vallását, ugy, hogy ha valaki meg akar győződni arról, mely valláshoz kell tartoznia az 1868-ki törvény szerint valamely gyermeknek, azt pillanatnyi betekintés után azonnal felismerheti, tehát az ugynevezett «elkeresztelés» által legalább a katholikus anyakönyvekben az anyakönyvek korrekt vezetésén semmi csorba nem ejtetik. De másrészről, bárha én igen nagy fontosságunak tartom a statisztikai kimutatások pontosságát, mégis azt hiszem, hogy azok, a kik a kultur-történelemmel foglalkoztak, be fogják ismerni, hogy semmiféle statisztikai kimutatás sem fog dicsekedni oly részletes és tüzetes pontossággal, hogy hiányok ne mutatkoznának. A népességi, a morál, a kriminál-statisztika többé-kevésbé kisebb-nagyobb hibákat tüntetnek fel.

Ha ez ugy van — a mint hogy ugy van — akkor bátor vagyok azon kérdést felvetni: létezhetik-e indok, melyet az államérdek szempontjából alaposnak lehetne mondani, mely pusztán a statisztikai adatok kisebb vagy nagyobb hitelessége czimén rést üt egy százados szerkezeten; melynél fogva az anyakönyvek vezetése a felekezeteknél volt és ez által is az egyház és az állam közti benső viszony mintegy látható kifejezést nyert? Tanácsos-e kezdeményezőleg oly térre lépni, melyen az első lépés annyira felette könnyünek látszik, de a hol végzetszerüen egyik rendszabály maga után vonja a másikat, melyeknek természetét, hatását és következményeit a nemzet életére a jelenlegi kormányon ülő férfiak — bármily jeles szellemi tulajdonokkal legyenek is felruházva — talán nem is sejthetik?

Az állami anyakönyvek már ezen sajátságuknál fogva, az az mivel minden vallási jelleget nélkülöznek, konstatálni fogják a születést, de nem a keresztelést, mert ez — legalább a többi államok példájára — kötelezővé lenni megszünik és igy támadni fog a magyar államban egy ujabb disszolvens eleme a felekezetnélküli, a vallástalan embereknek, a mi aligha kivánatos.

A keresztelés megszünik ugyan kihágás lenni, de fennmarad az 1879-iki törvényczikk 53. §-a, a mely minthogy semmit sem részletez, az áttérés és átvétel fogalmak pedig ruganyosak, csakhamar fognak uj átvételi minősitések támadni és folyni fognak a denuncziácziók, folyni fog a harcz és ha az 1868. és 1879. törvények fenmaradnak, fönn fognak maradni az ellentétek is, az állami anyakönyvek ezen ellentéteket nem fogják kiegyenliteni, tehát az anyakönyveknek bárha csak részletes államositása is a mai állapotokon nem fog segiteni.

Fentartom magamnak egyébiránt a bővebb hozzászólást akkorra, a midőn az erre czélzó törvényjavaslat napirenden lesz.

A mai elég kényelmetlen állapotokat az 1868. és 1879-ki törvények szülték.

Már pedig midőn valamely törvénynek alkalmazása a közéletre zavarólag hat és igy czélját nem érte el, vagy a hol annak konzekvencziái épen a lelkiismeret fórumát sértőleg érintik: akkor talán elérkezett az idő, hogy a törvényhozás fontolóra vegye a törvénynek megfelelő módositását és pedig oly irányban, hogy a kedélyeket megnyugtassa. Mert egy eltévesztett törvényhozási intézkezésnek rideg asszercziója az élet követelményeivel szemben sem jogi, sem erkölcsi szempontból nem igazolható.

Áll ez az 1868-ki LIII. törvényczikkre, de még inkább áll ez az 1879. törvényczikkre, mely büntető szankczióval támogatja az 1868-iki törvényt. És itt két eset áll elő: vagy kihágásnak minősitett az 1879-ki törvényhozás oly cselekedetet, mely egy magasabb törvény által parancsoltatik; vagy téves a magyarázat, mely az akkori törvényhozás intenczióin tulment. Akár az egyik, akár a másik vétetik, mindkettő ellentétben áll a lelkiismeret szabadságának törvényeivel. Már pedig általános büntetőjogi szabály, hogy nem szabad oly cselekedetet büntetni, mely egyszersmind kötelesség és a mely természeti, vallási törvény által parancsolva van.

A magyar büntető törvénykönyv — szakférfiak itélete szerint — az európai kodexek közt kiváló helyet foglal el. A humanitárius elvek, melyek abban le vannak fektetve, a müveltségnek oly tanuságai, a melyekre a magyar nemzet büszke lehet. De a harmonikus egységben, mely annak elveiben és szerkezetében uralkodik, az 1879-ki XL. t.-cz. 53. §-a képezi a diszharmóniát, mert a szakasz emlékeztet oly időkre, melyeknek felidézését müvelt ember nem óhajthatja, mert e szakasz oly ellentéteket tüntet fel, melyeket könnyebbiteni nem lehet.

Ugyanis:

A vallásegyenlőséget hirdetni és tényleg egy vallás előnyére karhatalmat nyujtani a más vallásuak lelkiismeretének sértésével; lelkiismereti szabadságot biztositani és belenyulni a szabadságba és ott a szülők jogait parancsolólag vagy büntetőjogilag is megszoritani; kulturállamot létesiteni akarni és a börtönt s a pénzbirságot a vallási üldöztetésnek szinezetével a büntető törvényben fentartani — mindezek oly ellenmondások, a melyek csak a magyar törvényhozás fönkelt szellemében találhatnak kiegyeztetést, illetőleg orvoslást.

A felekezetek közti egyensuly fentartására szükségesnek állittatik e két törvénynek fentartása!

Én azt hiszem, hogy erkölcsi tényezőkben az egyensuly nem a számarányban, hanem a jogelosztásban van. Ha a gyengébb oly arányban és oly terjedelemben gyakorolhat jogokat, mint az erős, és ha a joggyakorlatot a törvény védi, akkor az állam megtette azt, a mit a jogvédelem tekintetében megtenni köteles.

A magyar állam, mint minden előorganizmus, történelmi fejlemény lévén, annak minden konstitutiv tényezői, tehát a különféle vallások is vele együtt fejlődtek.

Ezen vallásoknak az államhoz és egymáshoz való viszonya nem ideális felfogás, vagy elvont elméletek alapján, hanem az élet követelményei szerint alakult és bármi ellentétek léteztek legyen a multban a vallások közt, ma nem mondhatja senki, hogy például protestáns polgártársainknak annyi szabadság ne volna biztositva, hogy ennek helyes felhasználása mellett erkölcsi erejöket ki ne fejthessék.

Az egyenlő jogok kritériuma azon szabadságban van, mely szerint mindenki különleges czéljaira törekedvén, azokat zavartalan müködésében el is érheti. Ha pedig a szabadságban van az erő, akkor tekintve azt, hogy az evangelikus felekezetek a magyar állam összes lakosainak csak egy ötödét, a szorosabban vett Magyarországnak nem is egy negyedét képezik és összehasonlitván azt azon állással, melyet ma mindenütt elfoglalnak, akkor az egyenlőség vagy egyenlőtlenségnek ezen irányban való definicziója reájok nézve nem lehet kedvezőtlen.

Mit kérünk mi katholikusok tulajdonképen? Tán gyermekeink neveltetésére kiváltságokat vagy előjogokat a más vallásuak rovására? Nem! Mi azt mondjuk: adják meg a szülőknek — legyenek azok katholikusok vagy protestánsok — azon jogot, hogy gyermekeiket azon vallásban nevelhessék, melyhez a vegyes házasságokban az egyik vagy a másik tartozik, az állam csak akkor avatkozzék be, ha a szülők megegyezni nem tudnak.

Méltányosabb kivánalom ennél még alig intéztetett az államhoz; és ha az önállóságukat és önjogosultságukat kiküzdött evangelikus polgártársaink jogaikat védik, akkor ők az enemü törekvésben nem akadályozhatják a többi, ez országban létező vallásuakat sem.

Az állam ma felekezetnélkülinek vallja magát, tehát egyenlő jóakarattal tartozik viseltetni minden vallás iránt. A kisebbségnek a gyengeség ürügye alatti támogatása nagyon messzire menő konzekvencziákra vezethetne.

Ha az állam a katholiczizmust és protestantizmust egyenlő hasznos tényezőknek veszi a haza javának előmozditásában; ha mindkettőt vallási, erkölcsi, hazafiui és kulturális szempontból egyenlően tiszteletre méltónak tartja: akkor az állam érdeke ez által nem érintetik, sőt az államra nézve teljesen közömbös az: vajon a katholiczizmus vagy a protestantizmus évenkint néhány száz taggal szaporodik-e vagy csökken. Ilyen hullámzások, daczára minden koerczitiv rendszabályoknak, mindig voltak, mindig lesznek; de az arány nagyban és egészben nem változik.

A westfaliai béke óta változott-e Európának vallási térképe? Epen nem. A mely államok és országok akkor katholikusoknak deklaráltattak, azok ma is katholikusok; a melyek protestánsok voltak, azok protestánsok ma is; Magyarországban is, a mióta a két evangélikus egyház teljes konszolidáczióra jutott, a számarány köztök és a katholikusok közt kevéssé változott. Ha az áttérés vagy keresztelés által ma a katholiczizmus néhány százalékkal gyarapodik, vagy csökken, holnap pedig ugyanaz történik a protestantizmussal, mennyiben van itt sértve az állam érdeke? Minő jogczim inditja az államot arra, hogy belevergődjék ezen természetszerü proczesszusba, kényszer, törvényszék által igyekezzék szabályozni azt, a mit csak az élet szabályozhat?

Nem jó szolgálatot teszen az államnak, az országnak az — a ki ezen két vallási tényezők közt, akár tiltó, akár parancsoló, akár pedig büntető törvények által felidézi a harczot, felidézi épen azok közt, kik kiválólag hivatva vannak összetartás által fentartó elemei lenni a magyar állameszmének az igen mozgékony centrifugál elemek közt! Nem lehet tehát észszerü politika az, mely az egyiket vagy másikat gyengiti, mialatt az államellenes elemek erősödnek! Az is lett felhozva, hogy az 1868-ki és 1879-ki törvényeket ellenünk a protestánsok védelmére kivánják fentartani.

Tán veszélyesek lettünk mi katholikusok ma az államra, kiknek elődjei az államot megalkotni segitették? Dogmáink, tanitásunk, erkölcstanunk, katholikus életrendünk talán ma sértik az államérdekeket, kik az állam érdekeivel nyolcz századon át szolidaritásban állottunk? Vagy mivel az 1868-ik törvénynek kihatásai által magunkat hitbeli meggyőződésünkben sértve érezzük: mi vagyunk-e okai, hogy a törvényhozás oly eszközökhöz nyuljon, mely a magyar alaméletet oly irányba terelje, melynek czéljai kiszámithatatlanok.

Méltóságos Főrendek! Magyarországnak van tradicziója, hosszu tradicziója és a tradiczióban nekünk katholikusoknak diszes helyet tartott fenn a történelem!

Ott voltunk az ország bölcsőjénél, a nemzet viszontagságainak közepette, a nemzettel küzdöttünk és szenvedtünk. Nincsen olyan történelmi tény, nincsen fejlődési fázis, nincsen müvelődési fénypont; ellenben nincsen nemzeti szerencsétlenség, a hol tevékenyen vagy szenvedőleg részt nem vettünk volna.

Mohácsnál ott nyugosznak püspökeink; a küzdelemben voltak martirjaink, a szabadságban voltak hőseink; a tudományban voltak fénylő csillagjaink, a kulturában voltak előharczosaink; a haza és nemzet szeretetében voltak példányképeink, a trón iránti hüségben pedig mindig elsők voltunk.

A multaknak ezen érdemeit nem osztjuk meg senkivel; más tevékenységünknek pedig központja édes hazánk és ezt szivesen megosztjuk más vallásu polgárainkkal, hogy vállvetve nagygyá tehessük e hazát, dicsővé a nemzetet. Szabad fejlődési jogot kivánunk evangelikus felekezetü polgártársaink számára, de legyen megengedve, hogy ezt a magunk részére is követelhessük.

Ne méltóztassanak dicsekvésnek venni a multunkra történt ezen hivatkozást. De midőn azt kell látnunk, hogy hiveink vallási érzelmeinek megsértésével, családunk szellemének veszélyeztetésével jövőnk is veszélyeztetve van; midőn egy reánk nézve sérelmes törvény megváltoztatásában a merev non possumussal találkozunk, akkor talán indokolt oda mutatni, hogy hü vándortársai voltunk nemzetünknek s vallási meggyőződésünk egész erejével közremüködtünk nemzetünk fejlődésében, haladásában; hogy jogos tehát azon kivánalmunk, miszerint a kiknek atyái annyiszor segitették megóvni mások lelkiismereti szabadságát, azoknak fiai ettől ne fosztassanak meg egy sérelmes törvény fentartása által; s jogosan kérjük a törvényhozást, hogy adja vissza lelki nyugalmunkat, állitsa helyre azon békét, melynek szárnyai alatt a jövőben is tevékenységünkben meg nem bénitva szolgálhassuk édes hazánkat.

Azért én és velem együtt püspöktársaim, a kiknek felhatalmazásából ezt tenni szerencsém van, csatlakozunk a primás ő herczegségének azon nyilatkozatához, hogy az 1868-iki törvény okvetetlenül megváltoztatandó, vagy legalább oly értelemben magyarázandó és alkalmazandó, hogy annak 12-ik szakasza nem imperativ, nem kogens, hanem csak deklarativ; vagyis a szülők nem kényszerithetők gyermekeiket az ezen szakaszban kimondott elv szerint nevelni.

A költségvetést elfogadom. (Hosszan tartó, zajos helyeslés.)

Zichy Nándor gróf: Csatlakozunk mi is, világiak! (Éljenzés.)

Esterházy Miklós Móricz gróf a következő szónok:

Általános elvi fejtegetések után a következőkben folytatja beszédét: Az 1868-ki törvény 53. törvényczikkének 12. §-a megállapitja, hogy a gyermekek nembeli beosztás szerint kövessék szüleik vallását. Az állam ezen intézkedése által, méltóságos főrendek, a szülők azon kényszerhelyzetbe jutnak, hogy vagy a hazai törvények ellen cselekedjenek, vagy lemondjanak azon természetes jogukról, a melylyel felruházva vannak és a melyet Likurgus óta senki sem tagadott meg: hogy t. i. gyermekeiket maguk neveljék. Mert ámbár az idézett törvény gyakorlati fontossággal bir akkor, midőn a fiu vagy leány valamelyik tanintézetbe felvétetik: a szülők ezen jogukat nem érvényesithetik, mert még bebizonyitani nem sikerült, hogy a tanitást a neveléstől elkülöniteni lehetne, a nevelés alapja azonban a vallás. (Élénk helyeslések.) Egy államférfiu a birodalom másik részében előfordult nemzetiségi viszályok megbeszélése alkalmával mondta, hogy a nemzetek életében számba veendők még oly imponderabiliák is, melyek ép oly nagy fontossággal birnak, akár más határozottan körvonalozott tényezők. És kérem, méltóságos főrendek, meggyőződve lenni, hogy ez áll a népek életében a vallásos érzületről is. (Helyeslések.) Nem a vallás maga — világosan meghatározott tanaival — tartozik ezekhez; de igenis a vallásosság, mely a vallásból ered, és a mely nélkül vallásos nevelés nem képzelhető egyrészt, de másrészt oly szoros kapcsolatban van az emberi természettel, hogy annak figyelembe nem vétele az állami egyensuly veszélyeztetésével jár. És bármerre tekintünk is, méltóságos főrendek, bármilyen ország törvényhozását tanulmányozzuk, nem találkozunk egyikben sem az állami tekintély érvényesitésének oly magyarázásával, a mely a szabad akaratot szük korlátok közé szoritaná ott, hol a természeti jog az irányt megadja.

Felhozatott gyakran, hogy az 1868-iki törvény a felekezeti viszályok megszüntetése végett alkottatott. A jelen helyzet megczáfolja ezen állitást és az ország minden vidékéről felhangzó panaszok igazolják állitásomat, hogy az állami egyensuly fenntartására az állam hivatva van közegeit, ugyszólván, odakölcsönözni azon érdekcsoportoknak, melyek a közjó előmozditására müködnek akkor, midőn azon veszély forog fönn, hogy ezen müködésükben gátoltatnak és ellenőrizni, hogy hatáskörüket tul ne lépjék; de hogy viszont az állam ezen határvonalat tullépi, midőn ezen érdekcsoportok tisztét kizárólagosan maga gyakorolja s megragadja. Nem én mondom ezt, de hivatkozom például Macanlay könyvére: «Gladstone au Church and State».

Egyizben, méltóságos főrendek, a «törvény» definiczióját kerestem és két bölcsész müveiben találtam. Az egyik igy szól: «a törvény az általános akarat kifejezése.» Na már én azt hiszem, hogy szükségtelen magyaráznom, mennyire téves ez az állitás, ámbár e bölcsész tanai igen elterjedtek: neve Jean Jaques Rousseau. A másik bölcsész tanait idézni nem divatos; definicziója igy hangzik: «Lex est ordinatio nationis ad bonum commune, ab eo, qui curam communitatis habet, promulgata». «A törvény a közjót czélzó egyszerü rendelkezés, kiadva az által, kinek a társadalomról gondoskodnia kötelessége». Szerzője Aquinói Tamás — mi Sz. Tamásnak hivjuk; — ajánlom a nagyméltóságu kormánynak és csatlakozom ő herczegsége inditványához. (Zajos éljenzés és helyeslés.)

Most gróf **Széchen Antal** veszi át a szót. Beszéde igy hangzik:

Nagyméltóságu elnök ur! Méltóságos főrendek! Azon érdekes előterjesztések után, melyeket hallani szerencsénk volt, szerény véleményem előadásának csak igen szük keretet szabok. Részemről a kérdést mindig felette fontosnak tartottam, mert ez nem a rendes tárgyalás eredménye, hanem eredménye oly szituácziónak, mely a rendes tárgyaláson kivül áll. Nem az egyes kérdés, nem annak feszegetése az a kiinduló pont, melyből a dolgokat csekély véleményem szerint tekinteni kell, hanem maga a helyzet az, mely a kedélyek izgatottsága következtében a törvényhozást ép ugy, mint a kormányt arra hivja fel, hogy intézkedései által a békét mozditsa elő s a kedélyek lecsillapitásához hozzá járuljon. E kiinduló pontom azzal van összefüggésben, hogy szerintem mi oly tárgyról diskutiálunk, melyben az állam mindenhatósága nagy szerepet játszik. Határozottan nyilvánitom, hogy én a most divó és mint Schlauch ő exellencziája emlitette, bizonyos német tudósoktól hirdetett állami mindenhatóság leghatározottabb s legmeggyőződöttebb elensége vagyok. (Éljenzés.) Ha az állam mindenhatósága abban áll, hogy a közérdeknek tulnyomónak kell lennie az egyes érdekekkel szemben, hogy mindenki a maga szabad erejét a nemzet, az állam, s a haza javára használja fel: meghajlom ezen elv előtt s annak alkalmazását a polgári társadalom fennállása lényeges feltételének tekintem. De, ha e határon tul az állam, mint abstrakt fogalom jelentkezik, mely a hatalmat magában egyesiti, csak ezt tekintem döntőnek: azt hiszem, ily felfogás mellett sem az egyéni, sem a politikai szabadság egyátalán meg nem áll. Ezt felemliteni bátorkodom, mert véleményem az, hogy itt ép oly tárgy forog fenn, melyben az állami mindenhatóság tulment azon a határon, melyet neki a dolgok természete szab. (Helyeslések.) Törvény által határozni meg a szülők jogainak kizárásával a gyermekek nevelését: ez az én, talán téves meggyőződésem szerint egyszerüen állami uzurpáczió. Megemlitette a kultuszminiszter ur, hogy a mostani törvény bizonyos biztositékot nyujt, mert a magán nevelésben nem zárja ki a szülők természetes jogát. Megvallom, részemről nem vagyok képes felfogni azt, hogyan lehet a szülők természetes jogát a család körében ugy irányitani, hogy az ellenkező irányban nyilvánuljon, de a mint a gyermeket iskolába küldik, ott másra tanitják, mint a mit a családban tanult. Micsoda szellem az és micsoda eredménye lehet ily intézkedésnek, azt a méltóságos főrendek bölcs belátására bizom és itéletére. (Élénk helyeslések.) Az is felemlittetett, hogy ezen törvény annak idejében nem keltett nagyobb figyelmet és ellenzést. Ez azonban inkább ezen törvény ellen szól, mert ha egy kérdés, a mely a maga természetében igen nehéz és igen kényes, könnyen és bővebb megfontolás nélkül eldöntetik, akkor ez bizonyitéka annak, hogy abban a pillanatban az illető kérdésnek sulyát és jelentőségét a törvényhozás fel nem fogta. (Igaz! Ugy van!)

Nem akarván továbbra is igénybe venni a méltóságos főrendek figyelmét, részemről csak azt nyilvánitom, hogy ő herczegségének a primásnak előterjesztéséhez teljes meggyőződésemmel hozzájárulok, egyszersmind annak is adva kifejezést, hogy az eltérő nézetek daczára a kultuszminiszter ur végszavaiban oly irányzatot láttam, melyről remélni akarom, hogy idővel a dolgok szerencsés megoldására és megnyugtatására fog vezetni. (Élénk éljenzés.)

Általános érdeklődés mellett emeli fel szavát **Szontágh Pál** s a következő beszédet mondja:

Nagyméltóságu elnök ur! Méltóságos főrendek: Ha egyéb hasznát nem tapasztalnám a mai vitának, már azt is igen nagyra becsülöm, hogy a szituaczió tisztázódik, a zavaros állapotok különválnak, az egyik oldalra mennek a welfek, a másikra a másik pártiak. Azok ugyanis, kik ő főmagassága a herczegprimás véleménye mellett vannak, mindent az egyháznak szárnya, az egyháznak protekcziója, az egyháznak parancsnoklata alá akarnak helyezni. Én nem tagadom — il faut avair le courage de son opinion — hogy én egyenesen azokhoz tartozom: kik azt akarják, hogy az államnak kötelessége a törvények végrehajtása, s azoknak érvényben tartása. A mai vita igazolja azt, hogy itt nem arról van szó, kin történik erőszak az 1868-iki törvény által; nem felekezetek közti kérdés ez, nem katholikus, nem lutheránus, nem kálvinista, nem zsidó felekezetről van szó, hanem kérdés van az állam és az egyház között, mely abban kulminál, hogy utóbbi részről azt mondják: «non possumus». Non possumus; nagyon természetesen, mert nem akarnak fejet hajtani az állami hatalom előtt. (Nagy zaj. Felkiáltások: Eláll! Eláll!) Nem állok el méltóságos főrendek, ez nem szokásom. Huszonkét esztendei képviselőségem alatt gyakran hallottam e közbekiáltást, akkor sem állottam el, mert, ha meg vagyok győződve valamely dolog igazságáról, koczkáztatom azt, hogy talán nem aratok szónoki babérokat és felszólalok készületlenül is, de védem az állami mindenhatóságot az egyházi non possumus ellenében. Ő excellencziája Szécsen Antal gróf azt mondta, hogy neki nem kell az állami mindenhatóság; nekem az kell, méltóságos főrendek (Zaj.) Én az egyházi non possumusra vonatkozólag nem idézek más példát, mint azt, mely a legujabb történelemből származik s nem kivánom, hogy ismétlődjék. Ez egy jeles férfiunak, egy császárnak a lázadók gólyója általi kivégeztetése Amerikában (Mozgás.) és a császár feleségének a non possumus következtében beállott tébolya, a melyben ma is szenved (Nagy zaj és mozgás.)

Ugyan micsoda kérdés ez? Hiszen meg volt a 68-diki törvény e rendelkezése ezelőtt nagyobb mértékben. Ha egy a felekezethez nem tartozó gyermek megkereszteltetett, ezt tudtára adták az illetékes papnak. Mig most azt mondják, hogy ez a dogmába, a lelkiismeretbe vág. Ép ugy áll ez, mint — szabadságot veszek magamnak erről előzetesen nyilatkozni — a polgári házasság behozatalának kérdése. Az állam, a mely az örökösödést, a mely a házassági, vagyoni viszonyokat szabályozza, nem kiván egyebet, mint hogy azt, a mi által a törvényes gyermekek származnak, tudniillik a házasság kötését ellenőrizhesse. Ertem a kötelező polgári házasságot. Erre nem lehet azt mondani, hogy ez egy kutya- és macskaházasság, a mit el lehet mondani a fakultativ polgári házasságra, vagy a bécsi Noth-Civilehe-re. Ezután követheti a maga lelkiismeretét mindenki, akár Péter, akár Pál s ennek neje mehet bármelyik templomba. Igy van ez minden katholikus országban és épen azért, a felvetett kis dologra felállitani a non possumust, nem találom időszerünek, már azon jelenségeknél fogva sem, melyek Magyarországon széltiben és Erdélyben is mutatkoznak. Megvallom nyiltan, én az államnak e tekintetben nem mindenhatósága, de teljes hatósága mellett nyilatkozom. Kivánom, hogy az 1868-iki tcz. fentartassék. Nem disztingválok oly finoman, hogy e törvény permissziv-e, vagy parancsoló. Mihelyt valami a törvényben ki van mondva, azt követni kötelesség, a szankczió, a végrehajtás, az a miniszter ur rendeletében van. Nem azért kell törvényeket hozni, hogy azok megsértessenek, mert az igen veszedelmes dolog, hanem a törvények azért hozatnak, hogy végrehajtassanak.

Röviden ismétlem, hogy az 1868-iki törvénynek a miniszteri rendelet alapján való végrehajtása mellett nyilatkozom és én ebben sem a lelkiismeretet, sem a dogmát megsértve nem látom. Részemről hozzájárulok azokhoz, a melyeket a vallás és közoktatásügyi miniszter ur előadni méltóztatott. (Helyeslések.)

Szapáry István gróf most következő beszéde igy szól:

Nagyméltóságu elnök ur! Méltóságos főrendek! Mindenek előtt kinyilatkoztatom, hogy a költségvetést általánosságban elfogadom. Mikor ezt teszem, egyszersmind csatlakozom ő excellencziája, a herczegprimás nézetéhez és bölcs nyilatkozatához. (Helyeslés.) Teszem ezt nem felekezeti szempontból, mert itt a családi jog kérdéséről van szó, melynek konfiskálását egyenlően kell elkerülni ugy a katholikus, mint a protestáns és más felekezetre nézve. A miben e tekintetben főként nehézséget látok, nem ép a törvény, melyet magában véve sok éven át mint főispán, zavarokat előidézőnek nem láttam. Hanem nehézségeket látok azon magyarázatban, melyet épen a miniszteri rendelet adott ennek a törvénynek, melyet ugy akartak érvényesiteni számos esetekben, midőn tudniillik a szülők között per támadt, hogy biróságnak kellett ebben itélnie.

A nagyméltóságu miniszter ur rendelete alapján vádlóknak ismertettek el, nem a szülők és az illetékes személyek, hanem harmadik személyek, kik általában ezen ügyben, mint a családhoz nem tartozók, be nem folyhatnak, és a család megállapodása ellenére nem határozhatnak. Neheztelek ezen rendeletben még mást is, mi főként abban áll, hogy közigazgatási biráskodás utján büntetési szankcziót akarnak a törvénynek szerezni, szankcziót oly módon, hogy büntetéssel rendelik fenyittetni azon egyházi egyéneket, kik kötelességüket teljesitik, mikor a keresztelés szentségét kiszolgáltatják. Ez pedig nem volt nálunk szándékban, mert a törvénybe szankcziót nem foglaltak és mégis a biróság elé kerültek ily vádlottak, de ez a legnagyobb részüket fölmentette. A nehézségek sokkal később kezdődtek és a bonyodalom sokkal későbbi keletü, mint a törvény megalkotása.

Ha fentartatik az, hogy az állam egy vagy más irányban a család szentélyébe beavatkozzék, ez okvetlenül elvi vihart keltene s igen szivesen szeretném, ha ez elkerültetnék. Annál inkább, mert azt tartom, hogy a törvény egészen végre nem hajtható, mert a vagyonosabbak kibujhatnak alóla, ha a törvény gyermekeiket oly iskolába akarná küldeni, hol meggyőződésükkel ellentkezőleg tanitanak.

Egyszerüen kivándorolnak külföldre, ott neveltetik gyermekeiket és ha bizonyos kort elértek, visszahozzák őket és igy a törvény ki van játszva. Nem ugy a szegény osztály, mely földhöz van kötve, mely osztálytól a gyermekeket elvonják és az iskolákba belekényszeritik, a hol oly tanokra tanitják, melyeket a szülők lelkiüdvökre veszedelmeseknek találnak. (Élénk helyeslés.) Ennek következtében én is bátor vagyok a szabadság nevében felkérni a kormányt, hogy ezt figyelembe vegye és a családi szentélybe ne erőszakoskodjék. Azt hiszem, van elég indok, hogy e szempontot figyelemre méltassa. (Élénk helyeslés.)

A jegyző **Zichy Antalt** szólitja. A katholikus főpapok tömegesen távoznak a teremből, mialatt a szónok beszélni kezd, a mint következik:

Nagyméltóságu elnök ur! Méltóságos főrendek! Sajnálom, hogy ily késő órában kerül reám a sor. Megvallom, én is nagyfontosságunak találom e tárgyat, ugy, hogy a mondottak által kimeritettnek nem látom és azt hiszem, még sok szó fér hozzá. Meghajolva a nagyméltóságu ház figyelmének látható lankadása előtt, csak arra kérem az én előttem szóló t. barátomat, Szontágh Pált, hogy engemet, régi barátját, tisztelőjét, ne méltóztassanak mindjárt mai szavazatom után ahhoz a csoporthoz sorolni, a mely tüskön-bokron vakon meghajol az egyház tekintélye előtt, ellenében az államnak. Nem tartozom azok közé, jegyezze meg t. barátom Szontágh Pál, a kik Canossába mennek nemcsak, hanem állandóan ott maradnak a behavazott templom lépcsőjén folytonosan vezekelve. A még ezután kilátásba helyezett — reméljük, igazán szabadelvü javaslatok és intézkedések reánk váró tárgyalása alkalmával be fogom ezt bizonyitani, remélem, lesz reá alkalom, hogy ennek próbáit adjam. Azonban azokhoz sem szegődhetem, bocsánatot kérek t. barátomtól, néhai Eötvös Józsefnek, velem együtt tisztelőjétől, nem tartozom azok közé, kik az állam mindenhatósága előtt mindenáron, minden kérdésben meghajolnak. Van egy nagyobb, magasabb, szentebb ügy, és ez az embernek vele született joga, mely lelkiismerete, vallásos meggyőződése, mindennemü meggyőződése teljes szabadságában és nyilvánithatóságának jogában áll. A törvény ne nyuljon a család szentélyébe, mert a mely állam oly jogokat arrogál, a melyek ellen az emberi érzületek fellázadnak, felbőszülnek, az nem igazságos, az nem szabadelvü állam, az zsarnok állam és intézkedéseivel bizonyosan a legsulyosabb következményeket fogja előidézni. (A katholikus főpapok egymásután visszatérnek a terembe s a szónokot nagy figyelemmel hallgatják.)

Elismeréssel szól ezután a szónok a herczegprimás egyik-másik nyilatkozatáról, kommentálja Schlauch püspök beszédét s azután gróf Csáky miniszterrel polemizál, a ki azt mondta, hogy nem volna szabad interpretálni a törvényt, de ő maga a végrehajtás által nemcsak interpretálni, hanem pótolni is bátorkodott. Mert hol az 1868: LIII. törvényczikkben a szankczió? Talán a törvény akkori megalkotói feledékenységből hagyták ki? Ha ezt nem teszszük ki, akkor büntethető-e valaki? E tekintetben nagy örömmel hallotta a miniszter disztinkczióját, hogy nem oly parancsolólag van szövegezve a törvény, mint ehhez hasonló más törvények, mert igenis a parancsoló mód s az indikativusz közt különbség van. Először ezért, másodszor pedig, mert abból a feltevésből indult ki a törvényhozás, hogy nem volt szándéka a családi élet szentélyébe behatolni, hanem csak arra az esetre vonatkozólag tartalmaz szigoru intézkedést a törvény, mikor a családban a gyermek vallására nézve nem tudnak megegyezni, mikor kétely

merül fel, halálesetre, gyámság, hivatalos nevelés esetében előáll a törvény s határoz e tekintetben.

Nem hiszem, — folytatja a szónok — hogy a végrehajtó hatalomnak joga volna a törvényt nemcsak interpretálni, hanem egyuttal az odiosa restringenda elve szerint egyesekre nézve sértőleg interpretálni azt, sőt még pótolni is a szankcziót, a mely hiányzott, belefoglalva azt rendeleti uton, a melynek törvényszerüsége ellen — bárki mit mond is — minden embernek skrupulusának kell lennie már csak formai tekintetből is.

Ezek után azt hiszem, hogy amaz engesztelő hangulat folytán, mely t. barátom Szontágh Pál beszédéből is kitetszik, leszámitva abból azt az erőszakos két táborra való felosztást, ismétlem, ily engesztelő hangulat után reményünk lehet, hogy e kérdést szerencsésen és békésen meg fogjuk oldhatni. (Helyeslés.) De itt, megvallom, szerencsétlen experimentumnak tekintem azt — bár nem tudhatom, mit rejteget tárczájában a miniszter ur . . .

Szilágyi Dezső igazságügyminiszter: Nem én fogom előterjeszteni! (Derültség.)

Zichy Antal . . . ha nem is a miniszter ur fogja formulázni, hogy egy még létező, meg nem született javaslat felett kritika gyakoroltatik. Én nem merem ezt meg kisérleni, mert ez attól függ, hogy mi lesz benne, mit fognak a paragrafusok mondani. De mindenesetre bizalmatlansággal tölt el az, hogy kétféle matrikulák lesznek, mert az az egyenlőség jogérzetébe ütközik, hogy külön anyakönyvek fognak vezettetni a vegyes házasságok esetében s ismét külön anyakönyvek a többiben. Ebben ismét helytelenséget látok, de bátor vagyok arra utalni, hogy mivel az állapot ideiglenesnek van elismerve a kormány által is, biztos kilátás van rá, hogy a polgári anyakönyvek behozatala által a baj orvosoltatni fog. A mint ő excellencziája magát kifejezte, bizton reméli, hogy ez az inkedés az, mely minden bajt megszüntet s mely a kibontakozás utját megjelöli. Hát ha ez a meggyőződése a törvényjavaslat konczeptusában már készen van és rövid idő mulva keresztül is fogja vinni, akkor mi oka van neki e rendeletet addig is fentartani? Nincs-e több ok arra, hogy inkább bevalljuk ezt az egy gyarlóságot, hogy elkövettük a hibát, azt nem akarjuk folytatni? (Helyeslések.)

Én részemről, igaz lélekkel mondhatom, megnyugvásomat nem a kilátásba helyezett anyakönyvben, a hibás dolog alkotásában, hanem abban találom, a mit a herczegprimás ő eminencziája oly bölcsen, mérsékelten és határozottan előadott. Egész szivvel csatlakozom előadásához. (Helyeslések.)

Sztáray Antal gróf szólal fel most, ezeket mondván:

Nagyméltóságu elnök! Méltóságos főrendek! A herczegprimás ur imént előadott nézetéhez csatlakozom és teljes szivvel magamévá tettem. Tettem ezt két szempontból: mint katholikus és mint olyan férfi, a ki Magyarországon, nem akarván használni azon hitelvesztett szót, hogy «szabadelvü», igazi szabadságot akar találni mindenhol, kivált ott, a hol az kezdetét veszi, a szülői jognak csorbitása nélkül.

A mi a budgetet illeti, magam részéről nem fogadom azt el. Nem azért teszem ezt, mintha annak szám szerinti tételeiben aggályt találnék, hanem azért, mert ma julius 4-ikét irunk s ezen budgetnek már 1891-ben vagy ez év kezdetén tárgyalás alatt kellett volna lennie. És mert ennek inditó okai nem kivülről jövő nagyobb okok, hanem tisztán a kormányban, a minisztériumban s annak szeszélyeiben fekszenek s ennek következtében jutott oda, hogy az év harmadik negyedében tárgyaljuk a budgettet. A t. kormány a helyett, hogy a mi tekintélyünket, közjogi állami állásunkat elégségesen hangoztatná és kivülről-belülről erősitené, azt inkább visszafejlődni hagyja s nem adja meg az országnak azon sulyt, a mely kivánatos arra, hogy szabadságunk s önállóságunk erősebb és tökéletesebb legyen. Azért én a költségvetést a részletes tárgyalás alapjául el nem fogadom, fentartva magamnak a jogot, hogy annak idején a részletekhez hozzá szóljak. (Helyeslések.)

Az ülés utolsó szónoka **Széchenyi Imre** gr. Néhány bevezető szó után kijelenti, hogy a költségvetést általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadja és egész teljességében hozzájárul a herczegprimás nyilatkozatához.

Csak egyet vagyok bátor — igy folytatja beszédét — a méltóságos főrendek figyelmébe ajánlani. (Halljuk! Halljuk!) Miután az igen t. miniszter ur, ő eminencziája a herczegprimás azon szavaira, hogy tulajdonképen a be nem vett vallások azok, a melyet a legszabadabban mozoghatnak s a bevett vallásoknak el van vágva a szabad mozgása, azt válaszolta, hogy ez nem egészen áll, a mennyiben az 1868: LIII. törvényczikkben a be nem vett vallásfelekezetekről nem történik intézkedés; az izraeliták és keresztények közötti házasságról szóló törvény pedig nem létezik, miután az a főrendiházban keresztül nem ment. Igaz, hogy az a javaslat letárgyaltatott a képviselőházban és az 1883. évi november hó 30-án tartott 275-iki ülésében harmadik olvasásban is elfogadtatott. Ezen törvényjavaslat XI. fejezetének 38. §-a pedig igy szól: «A polgári házasságból született gyermekek vallása iránt a szülők egyetértése határoz: ugy ezen szabadsággal ellenkező bármely szerződés, téritvény vagy rendelkezés érvénytelen, semmi esetben sem birhat jogerővel. A szülők egyetértése hiányában a fiuk az apa, a leányok pedig az anya vallását követik.»

Tehát «a szülők egyetértése hiányában». Méltóságos főrendek! Én azt hiszem, hogy a főrendiház nem kiván mást a keresztény vallások számára, mint a mit ezen törvényjavaslat a keresztények és izraeliták vegyes házasságára nézve rendel és ha ez igy van, a jelen kormány szintén nem hagyhatja el ezen álláspontot, ha csak ujra dezavouálni nem akarja az előbbeni kabineteket. (Helyeslés.) Igy állván a dolog, ideje már annak, hogy ebből a konzekvencziák levonassanak. (Halljuk! Halljuk!) Talán nem szerénytelenség tőlünk, ha azt kérjük, hogy az államhatalomnak a családok szentélyébe való illetéktelen beavatkozásától emanczipáltassunk. Ez egyszer mi keresztények kérjük az emanczipácziót. (Élénk helyeslések.)

Elnök: Méltóságos Főrendek! Szólásra még többen lévén feljegyezve, az idő előrehaladott voltára tekintettel — ha méltóztatnak beleegyezni — a tárgyalás folytatását a holnapi ülésre halasztom. (Átalános helyeslés.) Holnap d. e. 11 órakor folytattatni fog a költségvetés tárgyalása és esetleg, ha az idő megengedi, tárgyalásra fel fognak vétetni a mai napirendről lemaradt javaslatok. Ezzel az ülést bezárom.

Az ülés végződik d. u. 2 óra 40 perczkor.

VIDÉK.

* **A román izgatások**. A bukaresti Romanulu teljes forditásban közli az Egyetértés 178. számában a román ifjuságról irt vezérczikkét a következő megjegyzés kiséretében: «Ti magyar hirlapirók, a kik rabjai vagytok azon szenvedélyeteknek, hogy az igazságos embereket elitélitek, a vétkeseket pedig megvédelmezitek, ne izgassátok fel a magyarnak amugy is lázongó szellemét, de nyissátok ki füleiteket és hallgassátok meg egy népnek fájdalmas kiáltásait, a mely saját hazájában küzd saját létezéseért. Biráljátok meg, vajon veletek együtt jól cselekszik-e a magyar kormány, hogyha indifferensül marad az elnyomottaknak kiáltásaival szemben? És hogyha szeretitek a magyar népet és hazát, előbb fontoljátok meg a dolgot még mielőtt a románok ellen izgatnátok, mert hogyha a dolgok a jelenlegi állapotban megmaradnak, a legelső nép, mely vesztes lesz, az, a mely ma igazságtalanul bánik a magyarországi elnyomottakkal!»

* **Makó**, julius 3. A szabadelvü párt ma *Teleki* József gróf elnöklete alatt megalakult. Teleki József gróf beszéde után Meskó Sándor javaslatára pártelnökké *Szentes* Vidor királyi közjegyző, alelnökökké: dr. Dosa Sámuel, K. Nagy Mihály és Tokai Andor választattak meg nagy lelkesedéssel. Azután megalakult a tisztikar és választmány. *Bánffy* Gyula inditványára *Tisza* Kálmán disztaggá választatott. Délben Meskó alispánnál fényes ebéd volt, melyen Lonovics főispán, Meskó alispán és gróf Teleki a szabadelvü párt megalakitását méltatták. Délután népünnepély volt, melyen a város szabadelvü pártja teljes számban résztvett. Lonovics főispánt és Teleki gróf képviselőt ovációban részesitették.

EGYETÉRTÉS

1892. julius 1-től uj előfizetést nyitunk a következő feltételek mellett:

Egy hóra	1 frt 80 kr.
Két hóra	3 frt 60 kr.
Három hóra	5 frt — kr.
Hat hóra	10 frt — kr.
Egész évre	20 frt — kr.

Lapunk **minden nap**, *tehát hétfőn és ünnepek után következő napokon is, megjelen.*

Az előfizető nevének, czimének, lakhelyének és az utolsó postának tisztán olvashatólag kiirását kérjük, hogy a lap szétküldésében hiba ne történjék.

Előfizetést a hó bármely napjától elfogadunk.

Régi előfizetőink legczélszerübben cselekszenek, ha czimszalagjukat a posta-utalvány szélére ragasztva, beküldik a kiadó-hivatalnak.

Az esetre, ha t. előfizetőink az előfizetési határidő lejárta előtt lakást változtatnak, az uj czim mellett a régit is kérjük velünk pontosan tudatni, mi által minden zavar vagy félreértés sokkal könnyebben elkerülhető.

Az előfizetési pénzek és posta-utalványok Budapestre az Egyetértés kiadóhivatalába küldendők.

Előfizetőink kényelmére kiadóhivatalunkban teljes nappali szolgálatot rendeztünk be. E szerint az üzleti órák **reggel 8 órától este 8 óráig** *szakadatlanul tartatnak.*

Az Egyetértés kiadó-hivatala

Dalszinház-utcza 1. szám,

Andrássy-ut sarkán.

UJDONSÁGOK.

— julius 4.

Turisták figyelmébe. *Az utazási évszak alatt lapunk kiadóhivatala ez idén is elfogad*

„turista-előfizetést."

Ez intézkedés következtében az utazók abban a kellemes helyzetben vannak, hogy ha naponkint változtatják is tartózkodási helyüket, előleges rendelkezésük szerint mindenütt ott találják már lapunk egy vagy több legujabb számát a postahivatalban (poste restante), vagy az előre kijelölt szállodában. Ily előfizetéseknél, melyeket ***bármely naptól kezdve, tetszés szerinti időtartamra elfogadunk,*** *feltétlenül szükséges, hogy kiadóhivatalunk idejekorán és pontosan értesitve legyen, hogy mely napokon hová küldje a lapot.*

— ***Személyi hirek.*** *Ottó* főherczeg és neje *Mária Jozefa* főherczegné tegnap Bécsből Tegernseebe utazott. — *Fejérváry* Géza báró honvédelmi miniszter Budapestről Bécsbe utazott. — *Bethlen* András gróf földmivelésügyi miniszter ma Budapestről elutazott. — *Szczerbovszky* Szaniszló tüzoltó főparancsnok ma hat heti szabadságra Reichenhallba utazott.

— **Sándor szerb király Emsben.** Belgrádi tudósitónk táviratozza, hogy a szerb főudvarmesteri hivatal Sándor király számára kibérelte Emsben a Petite Elysée nevü villát.

— **Simor János hagyatéka.** Megemlékeztünk róla röviden, hogy Simor János hagyatékának egy részét — 1.063.455 frt 64 krt — már szétosztották az örökösök közt. A nagy hagyatékot, esztergomi tudósitónk értesitése szerint, a következő rokonok kapják: Simor Teréz, Simor Anna férj. Rapcsákné, Rapcsák Imréné, Rapcsák Mária férj. Váczyné, Rapcsák Anna férj. Zubcsekné, Rapcsák Erzsébet férj. Langerné, Holényi Ferencz, Holényi István, Holényi János, Holényi Mária, Salamon Pálné, Zsigmond Julianna és Ozoray Józsefné. A hagyatékhoz tartozott mindezen értékeket a felosztásig a főkáptalan őrizte. A tárgyalási jegyzőkönyv szerint a megboldogult betegsége, temetkezési rendezése 64.848 frt 15 kr kiadással járt. A végrendeleti végrehajtók az osztozkodásig 330.156 frt 66 krt fizettek ki a kezeikhez befolyt értékek összegéből. A hagyaték után 3273 frt 75 kr bélyeget használtak fel; örökösödési illeték czimén ez ideig 20.598 frt 75 krt fizetnek be az esztergomi adóhivatalba a rokonok. A magyar főpap hagyatékából a római pápa 98,717.15 olasz lirát kapott, a mely után a szent atya a magyar államkincstárnak 1.077 frt 91 kr illetéket fizetett.

— **Vladimir Alexandrovics nagyherczeg balesete.** Egy Berlinből érkező jelentés alapján mi is megirtuk, hogy Vladimir Alexandrovics nagyherczeg a novgorodi kormányzóságban lévő Cserspovecz állomáson kiesett a vasuti kocsiból és sulyosan megsérült; egy mai pétervári távirat szerint ott semmit sem tudnak a herczeget ért állitólagos balesetről. A legutóbbi jelentés, mely a nagyherczegről szól, e hó 2-ikáról s ez azt mondja, hogy a nagyherczeg aznap csapatszemlét tartott.

— **Széchenyi pasa jubileuma.** Csatáry Lajos egészségügyi tanácsos Konstantinápolyba utazott, hogy a nemzeti kaszinó több tagja által aláirt diszokmányt átadja Széchenyi pasának jubileuma alkalmából.

— **Stanleyt megverték.** Megirtuk már a napokban, hogy Stanley Angolországban képviselőnek akarja magát megválasztatni. A világhirü utazó tényleg fel is lépett Londonban, a lambethi választókerületben jelöltnek s szerdán programmbeszédét is meg akarta tartani. De csak akarta, mert a választók nem igen hagyták szóhoz jutni. Mikor Stanley beszédét megkezdte, egy választó azt a kérdést intézte hozzá, hogy milyen véleménye van az uruguayi négy-százalékos állami kötvényekről. Stanley azt válaszolta, hogy eddig még nem volt ideje, hogy behatóan tanulmányozza ezt a kérdést. Egy másik választó azt kérdezte tőle, hogy mit tart az angol öröködési törvény reformjáról. Stanley ismételte már egyszer adott válaszát. Egy munkás a szocziális kérdésről akarta hallani Stanley véleményét. Stanley most sem tudott válaszolni, mint az első két kérdésre. Hallgatói erre irtózatos kiáltásban törtek ki. «És ön elég szemtelen arra, hogy bennünket a parlamentben képviselni akar?» kérdezték tőle. — «Én az unióért fogok küzdeni,» válaszolt Stanley, dühtől kidülledt szemekkel. — «Azt majd elvégezzük mi magunk!» kiáltották a hallgatók. «Én kétszázezer négyszögmértföld területet szereztem Angliának!» kezdte ismét Stanley. — «A négerektől lopta el! Hány négert gyilkolt meg? Hány gyilkosság terheli a lelkiismeretét? Mit csinált Emin pasából? Üssük le ezt az afrikai csavargót!» kiáltották a választók. Ez alatt egy csapat irországi, botokkal felfegyverkezve, az emelvénynek rontott, a melyen Stanleyn kivül a neje is ott volt. Stanleynét sikerült megmenteni, de Stanleyt az irek irtózatosan elpáholták. Végre a rendőrség közbevetette magát s Stanleyt kocsijához kisérte. A felizgatott tömeg majdnem széjjeltörte a kocsit s a hires utazó csak nagy nehezen tudott elmenekülni. Stanley Lambeth elővárost ezentul a legsötétebb Afrikánál is sötétebbnek fogja tartani.

— **Fészkelődő oláhok.** Balázsfalváról, az oláh népboldogitóknak ebből a melegágyából, irják: Mult hó 30-ikán egy jámbor panorámás érkezett mezővároskánkba, a ki tisztán csak abból a czélból, hogy bódéjára figyelmessé tegye a publikumot, kitüzte arra a nemzeti lobogót. Erre körülbelül hatvan oláh diák, a balázsfalvi oláh gimnázium tanulói, jelent meg a bódé előtt és éktelen lárma közt az követelte a panorámástól, hogy rögtön távolitsa el a nemzeti lobogót, mert *Balázsfalva nem Magyarországon, hanem Romániában van.* A panorámás azonban a földleirást, ugy látszik, nem a balázsfalvi gimnáziumban tanulta, mert ezt a magyarázatot elfogadni s a zászlót levenni nem volt hajlandó. Erre a diákok agyonütéssel fenyegették a panorámást, mire ez beszedte a lobogót. Az éretlen suhanczok öröme azonban nem tartott valami sokáig, mert az esetről rögtön értesitették a főszolgabirót s ez azonnal visszahelyeztette a zászlót és intézkedett, hogy az eset ne ismétlődhessék. A főszolgabiró egyuttal megindította ez esetben a vizsgálatot. — Ezzel az esettel kapcsolatban közöljük egy szatmármegyei lap után a következő névsort, mely magában foglalja azokat az oláh papokat, birtokosokat és ügyvédeket, a kik Szatmármegyéből tagjai voltak a hirhedt bécsi küldöttségnek: Lukács László laczfalusi pap, Lázár Gábor szaniszlói pap, Ávrám K. monostori pap, Barbul hidegkuti birtokos, Brinde és fia sz.-váraljai papok, Csontye dombroviczai pap, Kosztin János felső-ujfalusi pap, Lukács Konstantin józsefházi pap, Mosolygó Ágost oláhkékesi pap, Pap Sándor csarnafalusi pap, Páska György alsó-ujfalusi pap, Bábán J. laczfalusi tanitó, Surányi Gyula sürgyefalusi pap, Lupán Athanász felsőbányai tanitó, Porumb Péter giródtótfalusi tanitó és Tiphor J. m.-kékesi földmives, Gyipse C. sürgyefalusi földmives, Demián nyegrefalusi földmives, Medán Endre ügyvéd Nagy-Somkutról, Drágos ügyvéd Nagy-Somkutról.

— **A kivel nem ülnek egy asztalnál.** Sokféle furcsa bünpörről olvastunk már régi és ujabb krónikákban, de annál furcsábbat, a milyet Bagotai Lengyel János dévai ügyvéd zuditott Svarcz Zzigmond és neje dévai, Krausz Sámuel brádi és Kendefi Árpád, ügyészségi irnok, dévai lakosok nyakába, még alig fordult meg modern biróság előtt. A panaszos ügyvéd «nyilvános becsületsértés és nemzetiségi gyülöletre való izgatás bünténye megtorlása iránt» adott be bünfenyitő feljelentést a fentebbi személyek ellen, még pedig azon az alapon, hogy egy lakodalom alkalmával nem akartak vele egy asztalnál ülni. A panaszos ügyvéd következőleg adja elő az esetet az ügyészséghez beadott feljelentésében. Svarcz Zsigmond és neje dévai lakosok «a náluk huzamos idő óta lakó sógorasszonyuk és quasi leányuk» lakodalma alkalmából, junius 30-ikán estére a panaszost is meghivták a menyegzői vacsorára. Mikor a társaság az asztalnál elhelyezkedett, Kendefi Árpád királyi ügyészségi irnok azt mondta a házigazdának és nejének, hogy távolitsák el az asztaltól a panaszost, mert az alispán azt mondta, hogy nem ül azzal az oláh ügyvéddel egy asztalnál, s ha nem távolitják el, akkor az alispán távozik s vele a polgármester és a jelenlévő megyei hivatalnokok is. A «quasi leányukat» férjhezadó örömszülők kissé kényesnek találták ezt a megbizatást, de készséggel vállalkozott rá a boldog vőlegény, vagyis jobban mondva fiatal férj, Krausz Sámuel és épen akkor, mikor a panaszos ügyvéd «a neki nyujtott tál sülttel előzékenyen kinálgatta a vele szemben ülő nőket s a mellette ülő róm. kath. lelkészt és izraelita hitoktatót», oda lépett a panaszoshoz és felszólitotta, hogy távozzék el az asztaltól. Mikor a panaszos ezen megütődött, Svarcz Zsigmond meg a felesége is szeliden biztatták, hogy csak álljon fel az asztal mellől, ha tetszik, inkább majd külön asztalnál teritenek neki, a melynél annál kényelmesebben ülhet, mert — egyedül lesz. Megszivlelendő argumentumnak még azt is felhozták a maguk részéről, hogy a rabbinus is azért távozott el a lakomáról, mert nem akart ő vele egy asztalnál ülni. Erre Lehotai Lengyel János ügyvéd ur hazament és kettős minőségben, mint «ügyvéd» és mint «román hazafi» is megsértve érezvén magát, megfogalmazta a fentebb már emlitett fenyitő feljelentést, melyben a «tárgyi tényálladék» megállapitása végett elmondja, hogy az alispán nem is mondta, hogy ő vele egy asztalnál nem ül és a rabbinus sem ő miatta hagyta a faképnél a lakodalmas népet s ezenfelül tanukat ajánl fel annak a bebizonyitására, hogy ő meg volt hiva a lakodalomra, hogy ő épen pecsenyét kinált, mikor kiutasitották stb. A tanuk, a kikre hivatkozik: az alispán, a polgármester, a kath. pap, a rabbinus, az izraelita hitoktató és valószinüleg a sakter is. Mindezt összefoglalva, az ügyvéd ur kiváló jogászi elmeéllel a következőképen minősiti feljelentése végén az ellene elkövetett krimeneket: «tekintettel ügyvédi állásomra és arra, hogy én mint a gyulafehérvári ügyvédi kamara tagja, a törvény által alkotott testületnek a tagja vagyok, az ellenem elkövetett eme sérelem a btkv 262. §-ába ütköző nyilvános becsületsértést képez, mely egy évi fogsággal és ezer forint pénzbüntetéssel büntetendő; tekintve, hogy ugy a felbujtó, mint a tettesek én bennem az «oláh» ügyvédet akarták megbecsteleniteni nyilvánosan, cselekményük a btkv 172. §-ába ütköző nemzetiség elleni gyülölködésre ingerlés büntettét képezi, mely két évi fegyházzal büntetendő: esedezem, miként Schwartz Zsigmond és neje Schwartz Zsigmondné dévai, Krausz Sámuel brádi lakosokat mint tetteseket és Kendefi Árpád dévai lakost mint felbujtót bünvádi kereset alá venni, őket érdemleges büntetésbe részeltetni, és felszámitandó költségeim megfizetésében egyetemleg elmarasztaltatni s a panaszomra hozandó határozatot velem közölni méltóztassék.»

— **Bismarck herczeg zsidó.** Azokat az erős támadásokat, melyeket a német sajtó most a volt kanczellár ellen intéz, betetézi egy Lipcsében megjelent pamflet, mely a legaljasabb fajtájából való. A röpirat *Az igazság Bismarckról* czimet viseli és egy szikra becsületet nem hagy az egységes Németország megteremtőjén. A vádak közül, melyeket a pamflet szerzője Bismarck herczeg ellen szór, még a legenyhébb az, hogy a volt kanczellárra nézve egész pályája nem volt egyéb, mint — üzlet, melyen negyven millió vagyont szerzett. A pamflet irója azt is kisüti, hogy Bismarck, a kinek anyja Mencken-leány volt, anyai részről zsidó származásu. A röpiratot, német lapok szerint, két antiszemita iró irta.

— **A kolera.** A kolera terjedéséről érkező pétervári táviratok folyton szomorubb állapotokról tudósitanak. Bakuban, a járvány főfészkében vigasztalan állapotok uralkodnak. Az utczákban leirhatatlan piszok hever, betegszállitó hordágy pedig az egész városban nincsen. A kórházban temetetlen feküsznek a feloszlásnak indult hullák. Bakuban a ma kiadott harmadik hivatalos jelentés szerint junius 22-ikétől junius 26-ikáig 83 ujabb kolerabetegedés történt, a melyek közül harmincznyolcz halálos kimenetelü volt. Turkesztánban junius 23-tól 27-éig háromszázhetven embert pusztitott el a járvány. Az orosz kormány beszüntette a Baku és Asztrachán közötti hajóközlekedést s elrendelte, hogy a transkaspi vasut mentében egészségügyi állomásokat létesitsenek. Az orosz kormány egyuttal a persa határon hétnapi veszteglő állomásokat rendelt s elzárta a határt Perzsiából és a kolera által sujtott orosz tartományokból jövő áruk elől. Mint Pétervárról táviratozzák, a hivatalos kimutatás szerint Saratovban junius 18-ikától egészen julius 2-ikáig husz ember betegedett meg kolerában, a kik közül kettő meghalt, egy pedig felépült. A kolerában megbetegedettek közül egynek kivételével egy sem érintkezett kolerabeteggel. Astrachanban folyó hó 2-ikán tizenkilencz kolerabeteg volt, ezenkivül negyvenöt a hajókon. Tifliszben e hó elsején két ember ujra megbetegedett, egy pedig meghalt. Pétervárott hire jár, hogy Németország, Ausztria-Magyarország és Románia telsen el fogják zárni határaikat Oroszország elől, mert az orosz egészségügyi óvintézkedések megbizhatatlanok. Az orosz kormány, hogy az orvoshiányon segitsen, elrendelte, hogy minden katonai kerületből két-két orvos küldessék a fenyegetett vidékekre. A belügyminiszterium egészségügyi osztálya megszabta a gyógyszerek árát, a mi nagy ingerültséget keltett a gyógyszerészek körében, ugy hogy azok vonakodtak a kivánt gyógyszereket kiszolgáltatni.

— **Ritualis gyilkossági per.** Cleveből távirják: Buschoff mészáros elleni pörben, melyben Buschoff azzal van vádolva, hogy egy fiugyermeken rituális gyilkosságot követett el, ma kezdődött a végtárgyalás. A tárgyalóterem zsufolva volt. A sajtót számos tudósitó képviselte. Elnök a tárgyaláson Kluth törvényszéki elnök; szavazó-birákként szerepelnek: Grütering és Stickers; póttag: König. A vádlott nagyot hall s azért a vádlottak padján kivül kell helyet foglalnia. Buschoff teljes nyugodtságot tanusit. A vádlott leghatározottabban tagadja, hogy vétkes volna. Az elnök figyelmezteti az esküdteket, hogy a vád csupán azt adja a gyilkosság okául, hogy Buschoff a sirkövek megrongálása miatt akart bosszut állani a fiun. Az államügyész közli, hogy a vádlott vallomásai hollétét illetőleg azon a napon, a melyen a gyilkosság elkövettetett, megegyeznek a tanuk vallomásaival.

— **Öngyilkos gyémántkereskedő.** Párisból táviratozzák, hogy *Löwi* Gyula szegedi származásu gyémántkereskedő, ma ott agyonlőtte magát. A szerencsétlen embert, a ki egyike volt Páris legjobb nevü gyémántkereskedőinek, zilált anyagi viszonyai kergették a halálba. Az utóbbi időben rosszra fordult a sorsa, ugy, hogy hátramaradt adósságai négy millió frankra rugnak.

— **Beteg szabadságharczos.** A napokban egy fölhivást tettünk közzé Sz. J. 1848—49-iki honvédtiszt érdekében, a ki az isaszegi csatában kapott seb következtében betegen fekszik s gyógyfürdőre van szüksége. A beteg szabadságharczos Klapka tábornoknak bizalmasa volt s érdekében Klapka a következőket irta: «Vitézsége által kitüntette magát és ez alkalommal kapott sebei következtében gyógyfürdőre van utalva és a ki igazán a sebek következtében munkával kenyerét megszerezni nem képes, a haza körül szerzett érdemei méltánylásául a lelkes honfiak pártfogásába igen melegen ajánlom. Klapka György.» A beteg szabadságharczost ujolag ajánljuk a lelkes honfiak figyelmébe. A szives adományok Trestyánszky Béla gyógyszerészhez (Erzsébet-körut 21.) küldendők.

— **Az időjárás a fővárosban** napok óta változatlan. Folyton szép nyári idő van, különösen a tegnap egyike volt a legszebb nyári napoknak, mert nem volt rekkenő hőség. Ma már erősebben tüztek le a nap sugarai s különösen délben nagy forróság volt. Éjjel az idő meghüvösödött s az ég csillagos.

Rövid hirek. *Karczagon* mult hó 26-án virradóra, betörtek a postahivatalba s elvitték az ott talált száz forintot. — *Bajmokon* Niederholczer Antal a korcsmából hazavetődve, agyonverte a feleségét, aztán feljelentette magát a csendőrségnél. — *Puszta-Kengyel* községben Korpás Mihály urasági inas revolverrel agyonlőtte magát szerelmi bánatában. — *Szolnokon* a Zagyva torkolatánál özvegy Herzogné kocsisa, usztatni akarta a gazdája lovait, de örvénybe került s a lovakkal együtt odaveszett.

= **A rendőri sajtóiroda hirei.** Tegnap délután négy órakor a IX. kerületi angyal-utcza 21. számu házában a faraktárban felhalmozott szalmazsákok ismeretlen okból meggyuladtak. A tüzet a tüzoltóság oltotta el. — *Izsó* Zoltán tizenhárom éves faszobrász inas és öcsese Kálmán tizenegy éves tanuló, tegnap eltávoztak szülőinek csömöri-ut 57. sz. a. lakásáról s azóta nyomuk veszett. — *Mászla* Ferencz henteslegény tegnap este egy Erzsébet királyné-uti vendéglőben sörös pohárral ugy fejbevágta *Németh* József rendőrt, hogy ezt menten elboritotta a vér. Mászlát letartóztatták. — *Milacer* János csepeli földmives kocsija ma reggel a Karpfenstein-utczában elgázolta *Lehocza* Mária 30 éves napszámosnőt. — *Kertész* Antalné illatszergyárosnő által a sólyom-utcza 1. szám alatt bérelt pinczében ma egy hat hónaposnak látszó fiucsecsemő holttestére akadtak. A rendőrorvos szerint a csecsemőt megfojtották. — *Kanitz* Antal ékszerész Bernát nevü 16 éves vásott természetü fia e hó 3-án megszökött hazulról s azóta nyoma veszett. — *Linzenpolcz* Jakab óbudai fuvarosnak a III. ker. Grünwald-féle szeszgyár mögött levő földjén ma este kilencz boglya széna és szalma elégett.

= **Arczképek** olajfestmények, krétarajzok fénykép után, árjegyzék bérmentve. Neumann Ignácz festő, Budapest, váczi-körut 7.

= **A Wulff-czirkuszban** az Állatkertben pár nap óta nagyszerü bemutató előadások vannak. A derék Wulff igazgató, a ki jelszavul tüzte ki magának programmja változatosságát, mindent elkövet, hogy a czirkusz közönsége minél több és minél jobb uj dolgokat lásson. Mostani ujitásai közül legérdekesebb, Mignon nevü szabadon idomitott iskolalova, ez az idomitás egészen uj Budapesten és egyátalában még egy czirkuszban sem látható. A többi uj dolgok közül különösen érdekes a Sverteczky Mariska budapesti kisasszony által bemutatott «Tandem santer» lovaglás, a mely rendesen viharos tetszést arat, valamint a Janssen kisasszony által bemutatott cserkesz lovaglás, a melyet a kisasszony lovaglás után egy szép cserkesz tánczczal szokott megtoldani. A többi mutatványok is, a melyeket a tornászok, bohóczok és akrobaták végeznek, mind igen szépek. Wulff igazgató egyszersmind arról értesit bennünket, hogy szerdán julius 27-én a *hirlapirói nyugdijalap* és a *kiadóhivatali tisztviselők* segélyegylete javára diszelőadást fog rendezni.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **A városligeti szinkörben** holnap, kedden, az Egy milliót egy szalmakalapért czimü, mulatságos franczia bohózat kerül szinre, a fő női szerepben *Várhidy* Rózsikával. Az igazgatóság a Bolondok háza czimü bohózatot is megszerezte, mely Pension-Schöller czimmel a mult télen a bécsi ujdonságok közt a legnagyobb sikert aratta s állandóan müsoron volt. A bohózatot németből *Fái* J. Béla forditotta magyarra. Ezenkivül *Pusztai* Bélának A czigány komtesz czimü eredeti bohózatát is elfogadta az igazgatóság előadásra.

— **Vendégszereplések.** *V. Margó* Czélia a népszinház primadonnája szünidejét Lidó tengeri fürdőn fogja tölteni. Ezt megelőzőleg e héten három estére terjedő vendégszereplést kezd meg Mohácson, hol az ottani intelligenczia nagy érdeklődéssel várja. — *Zilahi* Gyula, a nemzeti szinház tagja e hó 7-én felolvasást tart a duna-földvári kaszinóban, mely iránt nagy az érdeklődés.

— **Az epreskerti müvész-telepen** a nyári időszak daczára is élénk élet van. Festőmüvészeink nagy része itthon van s a festészeti mesteriskola legtöbb tagja szorgalmasan dolgozik az őszi s téli társulatokra szánt müveken. *Benczur* Gyula a festészeti mesteriskola igazgatója, elutazott ugyan a bajor Ambachba, ecsetje azonban most sem pihen s kisebb képek festésén kivül *Ferdinánd* bolgár fejedelem képét fejezi be. *Stettka* kint van a telepen s főleg két müve veszi igénybe az idejét. Most festi a király arczképét Sárosmegye s Korányi tanár hasonmását az orvos-egylet számára. *Mannheimer* hangulatos tájképen dolgozik. *Dudits* Miklós genre-képeket fest. *Ujváry* Ignácz Mák és pipacs, *Pap* Henrik Üres bölcső czimmel fest, *Pálya* Celesztin pedig miniatur képeken dolgozik. A telep rendkivül érdekes képet nyujt, mert müvészeink a szabadban dolgoznak modellek után.

— **Vidéki szinészet.** *Sipos* Etelka, az országos szinésziskola volt növendéke ősztől Kolozsvárra, — *Szende* Ilka fiatal énekesnő pedig Rakodczay társulatához szerződött operett-énekesnőnek. *Mihályfi* Juliska az operettről a drámához pártolt, s Deréki szintársulatánál müködik, mint naiva. — *Hevesen* uj nyári szinkör épült, a mely e hó közepén nyilik meg nagy ünnepélyességek között.

SPORT.

— **A Neptun budapesti evezős-egyesület** mint már jeleztük fényes győzelmet aratott a julius 3-iki bécsi versenyen, a mennyiben a négy első dijat elnyerte. Az első szám a junior négyes verseny volt; a bécsi *Donauhort* és *Donau*, valamint a prágai *Slavia* állottak a budapesti Neptunnal szemben. A Neptun junior-csapatnak, a melyben Pórteleky László, Degré Miklós, Dietzl Gusztáv és Nasi Ernő evezett és Kiss Gy. kormányzott, csakis a prágaiakkal volt küzdelme, mert a bécsi egyesületeket csakhamar elhagyta s a küzdelem a budapesti Neptun juniorok diadalával végződött. Ezután az osztrák és magyar egyesületektől alapitott vándordijáért való küzdelem következett, kormányos nélküli négyes hajóban. A bécsi Lia s a budapesti Neptum evezős egyesületek álltak egymással szemben. A Neptun e csapatjában, a mely a vándor-dijat a mult évben is megnyerte, Pereg F., Pereg J., Károly K. és Lendits F. evezett; a győzelem az első evezőcsapástól fogva a Neptun részére biztos volt. Hasoló diadalt aratott ugyanez a budapesti Nepton szenior csapat a kormányossal való négyesben, a melyben Kiss Gy. kormányzott, a Bécs város részéről kitüzött dijért való versenyben, a mikor a bécsi Donauhort evezős-egyletet győzte le. A verseny utolsó száma a Harrach gróf dijáért való küzdelem volt, kormányossal való nyolczas hajóban. E versenyben ismét a Neptun s a Donauhort állottak egymással szemben. A Neptun kormányosa Kiss Gy. volt, evezősökül pedig a szenior- és junior-csapatot egyesitették: Pereg F., Pereg J., Pórteleki László, Degré Miklós, Károly K., Lendits F., Dietzl Gusztáv és Nessi Ernő tagokból. A Neptun e versenyben is könnyen és biztosan győzött.

— **A budapesti polgári lövőházban** julius hó 3-án tartott rendes dijlövészeten a következő czéllövők nyertek: *A 225—300 méter távolságu honvéd-czéltáblán* 20 lövés közül legtöbbször talált: 1. Némay Antal, 2. Welsch Emil, 3. Reich Zoltán. *A 225—300 méter távolságu honvéd-czéltáblán középlövésre:* 1. Némay Antal, 2. Dr. Arnstein Mór, 3. Wolf D. György. *A pisztoly-czéltáblán* 20 lövés közül legtöbbször talált: 1. Palotay Rezső, 2. Dr. Axamethy Lajos. *A pisztoly-czéltáblán középlövésre:* 1. Palotay Rezső, 2. Dr. Axamethy Lajos. *A kezdők czéltábláján legtöbbször talált:* 1. Bach János, 2. Jaritz András. 3. Bach János. *A kezdők pisztoly-czéltábláján legtöbbször talált:* 1. Binder Pál. 2. Lax Adolf.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A közegészségügyi bizottság** ma délután ülést tartott *Gerlóczy* Károly helyettes polgármester elnöklete alatt. Az elnök, utalva a hirlapokban megjelent ama hirekre, a mely szerint Európa Keletén a kolerajárvány nagyobb mértékben uralkodik, kijelenti, hogy kötelességének tartotta a bizottságot összehivni, egyrészt azért, hogy a közönség megnyugtatást nyerjen az iránt, hogy ma még komoly veszélytől nálunk tartani nem lehet, másrészt pedig azért, hogy a bizottság kezdeményezéséből megtétessenek a szükségesnek mutatkozó óvintézkedések. (Helyeslés.)

Gebhard Lajos dr. tiszti főorvos teljesen megnyugtató kijelentést tesz az iránt, hogy a kolera veszedelme Magyarországot egyátalában nem fenyegeti. Különben a közegészségi viszonyok ez időszerint sokkal kedvezőbbek, mint tavaly ilyenkor, nemcsak az esetek számát tekintve, hanem a halálozások arányát is. A gyomor- és bélhurutbántalmak ez időszerint jelentékenyen csekélyebb arányban mutatkoznak, mint a mult évben; pedig ez időszakban, a nagy hőség és gyümölcsérés idején, az ily megbetegülések rendszerint nagyobb arányokat öltenek s nem ritka a kolera-nostras esete sem. Ez évben ily eset csak két izben fordult elő s ezek közül az egyik krónikus bélbántalom folytán fejlődött ki. Mindez tehát teljesen megnyugtató jelenség. Fölemliti ezután, hogy a vizvezetéki vizszolgáltatás kifogástalan, mert a főváros legnagyobb része el van látva jó, szürt vizzel. A fertőtlenités szigoru ellenőrzés mellett történik s ezt külön e czélból kirendelt orvosok teljesitik. Gondoskodva van arról, hogy a tulságosan zsufolt lakások kiürittessenek. Szükségesnek tartja a főorvos, hogy a fertőtlenitő központi intézet mielőbb létesittessék. *Haberhauer* János tanácsnok jelenti, hogy a fertőtlenitő intézet rövid idő alatt föl lesz állitva s az ideiglenes barakok minden eshetőségre készen fognak állani. *Adler* Zsigmondnak bizonyos aggályai vannak az intézkedések megfelelő keresztülvitelét illetőleg, mert nem bizik teljesen abban, hogy a kerületi elöljáróságok e tekintetben föladatuk magaslatán állanak. Különben tudomásul veszi a főorvos és Haberhauer tanácsnok előterjesztését, kivánva, hogy a fertőtlenitő intézet s a barakok mielőbb készen álljanak. *Hegedüs* János népies nyelven irott olyan füzet kiadását kivánja, a mely utasitásul szolgáljon a közönségnek az óvó intézkedések megtételére s ragály esetén az okszerü életmód követésére. *Kresz* Géza az ujpesti csatorna rendezését s az ujpesti gát mellett beszivárgott vizek és az esőzésekből keletkezett pocsolyák lecsapolását tartja szükségesnek s kéri, hogy e tekintetben intézkedés történjék. Mindezekre nézve *Gerlóczy* Károly helyettes polgármester ismerteti a kellő intézkedéseket. A barakkok felállitása a lehető legrövidebb idő alatt meg fog történni. A mi a Hegedüs dr. javaslatát illeti, a polgármester is abban a nézetben van, hogy helyes lesz a kinyomatott utasitásokat 20—30.000 példányban az egyes házakhoz elküldeni. A szürt vizzel való ellátás kiterjesztése folyamatban van s az meg fog felelni az igényeknek. *Rózsafy* rendőrfőorvos kivánja, hogy a teendő intézkedéseket necsak a kerületekből, hanem a központból is kellőleg ellenőrizzék. A polgármester kijelenti, hogy az ellenőrzés teljesen kielégitő módon történik. Nagyobb baj a pinczelakások kérdése, a melynek megoldása nagy nehézségeket okoz; azonban az iránt is folytonosan történnek tárgyalások s remélhető, hogy javulás fog beállani. Addig is azonban, a mig az ügy teljesen rendezve lesz, a legveszélyesebb ily pinczelakásokat kiüritteti a hatóság. Végül jelenti az elnök, hogy az esetleg föllépő járvány leküzdésére szolgáló eszközök a törvényhatóság rendelkezésére állanak, kéri azonban a bizottságot, hogy netáni javaslataikat időszakonkint vele tudassák. Az ülés ezzel véget ért.

— **Tanerők választása.** A tanács ma délelőtt az elemi iskolák tanszemélyzetét a következőleg egészitette ki. Megválasztattak: *igazgató tanitókká:* Szende Antal, Iritsch Ferencz, Hümpfner Ferencz, Fetter György, Weinberger Alajos; *tanitókká:* Jancsek Ernő, Balla László, Neiger Kálmán, Branyakovits Jakab, Tomgold Lajos, Bárány Zsigmond, Leviczky Aladár, Zanker Ferencz, Ehrlich Béla, Keller Mihály, Kurucz Vilmos, Hart Flóris, Brandtner Albin, Patka Kálmán, Riedl Győző, Takács Ferencz, Rathmann János, Szlemenics Ede, Linczenpolcz János, Kempf Lajos, Ujhelyi Sándor, Kurucz Kálmán, Pilati Béla, Hackl Lajos, Vlassák István, Krén József, Viola Lajos, Hunfalvy Lajos, Roth Imre; *osztálytanitónőkké:* Witthalm Irén, Molnár Aranka, Kemény Stefánia, Gyurman Irén, Tóth Leona, Steindl Irma, Együd Ilona, Ábrahám Ilona, Peller Mariska, Czeiner Irén, Relle Mariska, Petrik Margit, Tomics Gizella, Glatz Regina, Vlassits Mária, Lombay Irma, Simonyi Irma.

— **Lóvasut az István-uton.** A felső István-uti lakosok körében az utóbbi időben mozgalom indult meg iránt, hogy a belső István-ut is nyerjen lóvasutl közlekedést olyképpen, hogy a közuti vaspálya Rottenbiller-utczai és Aréna-uti sinhálózatai a belső Istvánuton át összeköttesenek. Ennek mielőbbi megvalósulát czélozza az a kérvény, melyet Hecht Gyula ma nyujtott be az érdekeltek nevében a főv. hatósághoz, s melyben a főv. tanácsot kérik: hivná fel a budapesti közuti vaspályatársaság igazgatóságát e vonal mielőbbi létesitésére. — Ugyök támogatása czéljából a napokban küldöttségileg a polgármestert is felkeresik.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A kereskedelmi iskolai tanárok gyülése Pozsonyban.** A székesfehérvári kereskedelmi akademia tanári kara julius háromra hivta össze az ország kereskedelmi iskoláinak tanárait, hogy a kereskedelmi szakoktatás legfontosabb kérdéseit megvitassák. A gyülésre szép számmal jelentek meg az egyes kereskedelmi iskolák képviselői a pozsonyi kereskedelmi akademia helyiségében. *Jónás* János pozsonyi kereskedelmi akadémiai igazgató üdvözlő szavai után *Szemerjay* Károly szegedi kereskedelmi iskolai tanár foglalja el az elnöki széket. *Balassa* József dr. kereskedelmi akadémiai tanár megköszönte a jelenlévőknek a székesfehérvári kereskedelmi akadémia tanári kara nevében, hogy felhivásukra e gyülésen megjelentek és főleg három tárgyat ajánl figyelmükbe, melyeknek megvitatása első sorban kivánatos. Szükségesnek tartja, hogy a keresk. iskolai tanárok között szorosabb érintkezés és összetartás jöjjön létre és ezért felveti azt az eszmét, hogy vagy külön egyesületet létesitsenek, vagy pedig, a mit könnyebben lehet megvalósitani, lépjenek be a keresk. isk. tanárok is az országos középiskolai tanáregyesületbe, a hol külön szakosztályt alkotva, állandóan müködhetnek és évenkint a tanáregyesület közgyülésével egyidejüleg külön értekezleteket tarthatnak. Második inditványa arra vonatkozik, hogy a szorosabb érintkezés állandóvá tétele czéljából külön szaklapot alapitsanak, mely hivatva lesz, a keresk. szakoktatás minden egyes kérdését figyelemmel kisérni és beható eszmecserét folytatni. Végül felhivja az értekezlet figyelmét a keresk. iskolai tanárok anyagi helyzetének és főleg nyugdijügyének megbeszélésére. Az első inditvány mindjárt beható eszmecserére adott alkalmat, mindenki elismeri, hogy szükség van a keresk. iskolai tanárok szorosabb érintkezésére, de külön egyesület alkotását nem tartják czélszerünek; annál szivesebben csatlakoznak a másik módozathoz, hogy a középiskolai tanáregyesület kebelében mint külön szakosztály müködjenek és évenkint gyülést tartsanak. Megbizzák az inditványozót, hogy tegyen inditványt az országos középiskolai tanáregyesületnek holnap megnyiló közgyülésén arra nézve, hogy az egyesület a maga kebelében egy oly külön szakosztályt szervezzen a kereskedelmi szakoktatás számára. Még élénkebb eszmecserét vont maga után a második inditvány, melyhez részletesebben hozzászólottak *Schack* Béla dr. pozsonyi, *Kaposi* István szombathelyi, *Havas* Miksa és *Wagner* Lajos pozsonyi tanárok, *Jónás* János igazgató és *Szemerjay* Károly szegedi tanár. Megegyeztek abban, hogy a kereskedelmi szakoktatás számára külön szaklapot alapitanak, a mely folyóirat *Wagner* Lajos inditványára kiterjeszkedik az alsófoku kereskedelmi és ipari oktatás érdekeire is. A lap megalapitásával és vezetésével az 1892—3. iskolai év végéig *Asbóth* Sándor, *Havas* Miksa és *Schack* Béla pozsonyi keresk. akad. tanárokat bizzák meg. A lap czime lesz: Kereskedelmi és ipari szakoktatás. A vitát holnap folytatják.

Az orsz. középiskolai tanáregyesület közgyülése.

Az orsz. középiskolai tanáregyesület ma és holnap tartja évi közgyülését Pozsonyban. A tanárvilág emlékezetében van még a tavalyi budapesti közgyülés, mely egyuttal az egyesület *huszonötéves* fennállásának jubiláris gyülése volt. Emlékezetessé tette jól sikerült tanügyi kiállitásán kivül azoknak az aktuális érdekü tárgyaknak a sorozata, melyek programmján állottak.

A jubiláris közgyülés után ma találkoztak először középiskolai tanáraink, hogy tanujelét adják egyesületük életképességének. Száznál többen jöttek össze az ország minden részéből a tanárok. Pozsony városa és a megye igen kiváló vendégszeretettel fogadta őket. Feltünt, hogy csak a közoktatásügyi kormány feledte el tanárait, mert képviselőt nem küldött a pozsonyi gyülésre. A következőkben közöljük tudósitónk tegnapi és mai távirati értesitéseit.

Pozsony julius 3.

Az orsz. tanáregylet holnapi közgyülésére az ország tanárainak zöme ma délután három óra 51 perczkor érkezett ide *Köpesdy* Sándor alelnökkel; *Berecz* Antal elnök estére érkezik meg. A vonatnál a tanárok fogadására a pozsonyi tanárok, élükön *Pirchala* Imre és *Jónás* János igazgatókkal testületileg vonultak ki. Jól esett látni Pozsony városában azt a valódi magyar vendégszeretetet, melylyel a tanárokat fogadták. Tiszta szivből fakadt ez a meleg hang, melylyel *Klempa* Bertalan alispán a vendégeket egyenkint üdvözölte.

Saját fogatát is felajánlotta a vendégeknek. A pozsonyi tanárok pedig szinte vetekedtek egymással a szivélyességben és előzékenységben. Mindegyiknek jutott szerep részint az elszállásolásban, részint a kalauzolásban. Kellemesen lepte meg a tanárokat a Nyugatmagyarországi Hiradó mai vezérczikke, melyben a tanárvilág legtekintélyesebb egyesületét nagyon, rokonszenves hangon üdvözli. A pozsonyi tanárok diszes és tartalmas emléklapot is állitottak össze az idejövő tanárok tiszteletére, melybe az összes pozsonyi tanárok egy-egy aforizmát, vagy költeményt irtak. A közgyülést a Csáky-téren lévő róm. kath. népiskola tornatermében tartják meg. A növeterem ritka jó izléssel van dekorálva. Délszaki növények, zászlódiszek tarkitják a tágas termet. A falak körül elhelyezett tanszerkiállitás sokfélesége is kellemesen hat a szemlélőre. A tanszerkiállitást *Stampfl* Károly pozsonyi könyvkiadó rendezte.

Este kilencz órakor a Magyar király szállóban ismerkedési estély volt, melyen körülbelül 100 tanár vett részt. Nagy lelkesedést keltett, midőn féltiz tájban *Berecz* Antal elnök az ismerkedési estélyen megjelent. Az estélyen Pozsony város előkelősége is ott volt. Az első felköszöntőt *Pirchala* Imre pozsonyi igazgató tartotta, a vendégeket éltetve. *Köpesdy* Sándor igazgató köszönte meg a szives fogadtatást és szép beszédben éltette a pozsonyiakat. *Jónás* János a tanár-egyesület elnökét köszöntötte föl. *Albert* József pozsonyi liczeumi tanár nagy tetszésnyilatkozatok között emelte poharát *Szarvas* Gáborra, a magyar tudományosság kitünőségére. *Berecz* Antal a pozsonyiakra, *Körösi* Henrik pécsi tanár *Klempa* Bertalan alispánra és dr. *Vuskovichra* a Nyugat magyarországi Hiradó szerkesztőjére emelte poharát. *Gál* Mózes iró nagy derültséget keltett humoros tosztjával. Beszéltek még *Wagner* Lajos és *Bozóky* Endre dr.

Pozsony, julius 4.

Az országos középiskolai tanáregyesület közgyülése ma vette kezdetét. Feltünt, hogy a kormány nem küldött képviselőt. E napra Pozsony város középületeinek nagy részére kitüzték a nemzeti zászlót. A közgyülés megkezdése előtt *Berecz* Antal elnök, *Köpesdy* Sándor alelnök, *Pirchola* Imre igazgató és a pozsonyi tanári kör elnöke és *Szerelemhegyi* Tivadar a tanáregyesület nevében tisztelegtek gr. *Zichy* József főispánnál, *Klempa* Bertalan alispánnál és *Taller* Pál alpolgármesternél. A küldöttséget mindenütt a legnagyobb előzékenységgel fogadták.

A közgyülést *Berecz* Antal elnök tiz órakor nyitotta meg. A gyülés ünnepélyességét emelte a főispán, alispán, a polgármester, *Rimély* Károly pápai kamarás és *Kramolin* Viktor kir. ügyész, mint a Toldykör elnökének megjelenése. *Berecz* Antal megnyitó beszédében *Lutter* Nándor főigazgató emlékével foglalkozott. A beszédből kiemeljük a következő részt:

«Mult évi jubiláris közgyülésünknek volt egy kegyeletes pontja, melylyel egyesületünk tiszteletét és háláját rótta le volt elnökei iránt! Megfestetvén ugyanis ezek arczképeit, azokat ezen alkalommal lepleztük le! A három kép, melyről a lepel legördült *Lutter* Nándort, *Ney* Ferenczet és *Say* Móriczot ábrázolta, kik közül a két utóbbit már régebben örök nyugalomra kisértük volt, de az első még köztünk volt, de az első még köztünk volt s vidáman vett részt fényes ünnepségünkön! Meglátszott arczán az a lelki öröm, mely egész valóját áthatotta, midőn ünnepelni látta azon egyesületet, melyet 25 év előtt buzgó társaival ő alapitott, melynek ő volt első elnöke, melyet ő mindig szeretett és támogatott! Hofer Károly alelnökünk őt jellemezvén, szavait igy végezte be: «Adja a mindenható, hogy tudományával, tapasztalatával és jóakaratával még igen soká erős oszlopa maradjon egyesületünknek!» s a közgyülés e jókivánságot lelkes «Éljen»-ekkel tette magáévá s ez által kifejezést adott azon tiszteletnek, ragaszkodásnak és szeretetnek, melylyel egyesületünk ő iránta mindenkor viseltetett!

Ámde a mindenható másképen végzett! *Lutter* Nándor ma már nincs közöttünk, mult évi deczember 30-án meghalt, s a jelen év első napján kisérték őt örök nyugalomra a gyászoló rokonok, rendtársai, az összes fővárosi középiskolák, a tudomány és a közélet kiváló képviselői. Ravatalára egyesületünk babérkoszorut tett, s közlönyünk meleg szavakban méltatta emlékét! De ezzel csak külső jelét adta egyesületünk hálás tiszteletének a boldogult iránt; tartozó kötelességünk, hogy emlékét megünnepeljük, mert ő egész lényével a mienk volt; ugy is mint első elnökünk, ugy is mint tántorithatlanul buzgó és jóakaró tagtársunk s ugy is mint a magyar középiskolának utolsó leheleteig, fáradhatlan munkása! S ezen emlékünnep megülésére én a jelen alkalmat tartottam a legméltóbbnak, a midőn egyesületünk tagjai az ország különböző pontjairól huszonhatodik rendes közgyülésünk megtartására egybe seregleltek! Itt az elnöki széken, hol egyesületünk megállapitásakor ő ült, kivánom a kegyelet adóját leróni az ő emléke iránt! Megnyitó beszédemnek nem lehet ma méltóbb tárgya, mint *Lutter* Nándor életének és müködésének méltatása. Hisz az ő élete egyesületünk negyedszázados életével egybe volt forrva s mintául szolgálhat a magyar középiskola minden törekvő munkásának.»

Berecz megnyitó beszédét élénken megéljenezték. Nagy lelkesedést keltettek *Taller* Pál Pozsony szab. kir. város alpolgármesterének és *Kramolin* Viktornak üdvözlő beszédei. *Taller* Pál a következő beszéddel üdvözölte a tanárgyülés tagjait: Mélyen t. elnök ur! Mielőtt a mélyen t. tanáregyesület XXVI. évi rendes közgyülésének napirendjére térnének, engedje meg, hogy Pozsony szab. kir. város képviseletében, röviden, de benső szivből fakadó «Isten hozott»-al üdvözölhessem az itt egybegyült tanárokat. Már másodszor részesült Pozsony városa e kitüntetésben. Már másodszor gyülekeztek itt a tanárok komoly munkához. Örömmel és büszkeséggel üdvözlöm itt a közmüvelődés e kiváló harczosait és kivánom, hogy a müködés eredménye olyan legyen, hogy az a koszoru, melyet a tanáregyesület már eddig is kiérdemelt, ujabb babérlevelekkel gyarapodjék. (Éljenzés.)

Ezután *Kramolin* Viktor, mint a Toldy-kör elnöke körülbelül e szavakat mondotta: Mélyen t. elnök ur! A Toldy-kör nevében egyszerü keresetlen szavakkal szivem mélyéből üdvözlöm az országos tanáregyesület itt egybegyült tagjait. A Toldy-kör tagjai annak az eszmének szegődtek munkásává, melynek önök az apostolai. Az eszme: *a magyar nemzeti közmüvelődés.* Lelkesült buzgalommal ragaszkodnak önök e zászlóhoz és minthogy a magyar nemzeti közmüvelődés munkásai csak akkor érhetnek el kiváló sikereket, ha a társadalom minden egyes tagja munkálkodásukban egyenlő kitartással vesz részt: a Toldy-kör is lelkesülten csatlakozik ez eszméhez és felajánlja munkásságát. Nemcsak hazánkban, de külföldön is megbámulják a haladást, melyet a magyar nemzet már eddig tett. Az érdem e tekintetben önöké! Egész nemzet jogos büszkeséggel tekinthet önökre és jogos büszkeséggel üdvözölheti a város is, melynek falai közé jöttek. Isten hozta önöket! (Lelkesült éljenzés.)

Berecz Antal szivélyes szavakban köszöni meg e kitüntető figyelmet mind a város részéről, mint pedig a Toldy-kör részéről. Egyuttal melegen üdvözli gróf Zichy József főispánt és Rimély Károly pápai kamarást a közgyülésen. Köszönetet szavaz a kath. népiskola patronusának, hogy a termet a közgyülés helyéül átengedte. (Éljenzés.) Ezután *Pirchala* Imre pozsonyi igazgató üdvözölte a tanáregyesület tagjait és meglepetésképen e nap emlékére diszes emlékalbumot osztogatott szét a tanárok között.

Ezután *Szigetváry* Iván dr. olvasta fel «Ifjusági játékok és kirándulások» czimü értekezését. Szigetváry emelkedett és magvas fejtegetésének veleje az, hogy a testgyakorlás mai formájában nem felel meg a czélnak, mert nélkülözik a játékot. Igen érdekes történelmi visszapillantást vet a görögök és rómaiak játékára, majd behatóan ismerteti Németország, Francziaország, Anglia, Svájcz tornaügyét és a következő pontokba foglalja óhajait:

1. A testgyakorlat mai formájában nem elegendő, össze kell kötni a játékokkal, melyek ép oly kötelezők legyenek, mint a tornázás.
2. E czélra játéktereket kell berendezni és legalább is minden városban legyen annyi, a mennyi középiskolai ifjuságnak kell.
3. Minden középiskolai ifjunak hetenkint legalább két délutánt kell a játéktéren tölteni. Egyik délután az alsóbb, másik délután a felsőbb osztály ifjai.
4. Középiskolai játéktanfolyamok tanárok részére szerveztessenek.
5. A költségeket vagy az iskola fedezze vagy e czélra egyletek alakuljanak.
6. Évenkint néhány nagyobb kirándulás is legyen.

A kérdéshez többen szóltak hozzé.

Pirchala Imre (Pozsony) elvben hozzájárul. Óhajtaná, hogy a városi képviselőtestületek figyelmét hivják föl ilyen játékterek rendezésére.

Berecz Antal elnök szintén nem tartja lehetségesnek, hogy a kormány létesitse mindenütt a játéktereket, hanem társadalmi uton óhajtja azt keresztülvinni. E czélból inditványozza, hogy egy háromtagu bizottságot küldjenek ki e kérdés tanulmányozására, kik aztán a szerdai gyülésen erről referáljanak.

Gerecze Péter dr. (Pécs.) Nem a játékterek berendezésének költségeiben találja a bajt, hanem hogy nincs idő e játékokhoz. A tanitás mindenütt délelőtt legyen.

Müller József a magyar játékok kultiválását kivánja.

Belányi Tivadar, óhajtja, hogy a javaslatba bevétessék, hogy «magyar nemzeti alapon» folyjanak e játékok.

Szigetváry előadó az inditványra vonatkozólag megjegyzi, hogy a tanárnak erre kell időt teremteni. Midőn volt idő, hogy a szellemi munkálkodás elnyomta a testi nevelést; most engedjen a szellem a testi fejlődés előnyére. Nem találja szükségesnek, hogy a játékok nemzeti alapon szerveztessenek. A játékoknál döntő az, hogy mi a legpraktikusabb játék.

Belányi Tivadar (Pozsony) minden áron szükségesnek tartja itt is a nemzeti érzület ápolását. A játékoknál is a magyar ember sajátságait, szokásait kell tekintetbe venni.

Gerecze Péter Szigetváry védelmére felhozza, hogy a magyarság gyengeségére vallana a «magyar nemzetiség» magyar nemzeti szellemnek mindenáron való erőszakos hangsulyozása ott is, a hol az magától értődik. Meg lehetünk elégedve a magyarosodás eredményével, ne keseritsük el ok nélkül az idegen ajkuakat. (Nagy zaj. Nem ugy van! Elnök csenget.)

Elnök összegezi a véleményeket és felveti a kérdést, hogy óhajtják-e Belányi inditványával kibőviteni a pontokat? A többség nem óhajtja. Ezek után kimondja elnök, hogy a közgyülés Szigetváry inditványát magáévá teszi és még ezen a gyülésen fogják végképen a kiviteli módozatokat megállapitani. E végből hármas-bizottságot küldöttek ki.

Ezután következtek a tisztviselők jelentései, melyekből kiemeljük a következőket:

Szerelemhegyi Tivadar főtitkár érdekes jelentéséből megtudjuk, hogy a fővárosi választmány a lefolyt évben tiz rendes és hét rendkivüli ülést tartott. Munkaprogrammjuk a következő volt: Gróf Széchenyi századik évfordulóját országos ünneppé tették; a felekezeti és községi középiskolai tanárok anyagi és erkölcsi helyzetének érdekében a miniszteriumhoz kérvényt adtak be, melyre kilátás van, hogy kedvezően lesz eldöntve; a tanárok gyermekei számára a fővárosban az egyesület által internátus felállitása van már a megoldás stádiumában. Összeállitották az ifjusági könyvtárjegyzéket, a müszótár ügye is lényegesen előbbre jött, a fizetésrendezés kérdésében nagy szerepet játszott a választmány. Végül dicsérőleg nyilatkozik ugy a tanári körök, mint a szakosztályok munkásságáról.

Müller József pénztáros pontos és könnyen áttekinthető kimutatásából láthatjuk, hogy a tanáregyesület bevétele 8581 frt 24 kr., kiadás 8070 frt 34 kr. Kiemeli, hogy e nagy kiadást jó részben a közlöny költsége okozta; mert a sok fontos életbevágó esemény annyi tárgyat nyujtott, hogy a közlöny negyvenhárom ivet tett ki. Örvendetes tény gyanánt emliti, hogy egyesületünk tagjainak száma szaporodott. Meghalt öt tiszteletbeli és kilencz rendes tag. Az év végén harminczhárommal szaporodott a tagok száma. Alapitó tagok is jelentkeztek ez évben.

A jelentések után *Jónás* János pozsonyi kereskedelmi akadémiai igazgató foglalta el az előadói széket és a Tankönyvek approbácziójáról tartott felolvasást. *Jónás* a tankönyvek approbáczióját a következő szempontokból birálja: 1. didaktikai-, 2. állam, 3. tanár, 4. szülők és kiadók érdekeinek szempontjából. A felolvasás után *Varga* Ottó szólt a tárgyhoz és kérte a közgyülést, hogy ne határozzon e fontos kérdéshez ilyen hirtelen. — Hozzászólt még röviden *Pruzsinszky* József és *Bozóky* Endre — meg *Pirchala* Imre. — Végül abban állapodtak meg, hogy a felolvasás a közlönyben meg fog jelenni és kiadják e köröknek bővebb megvitatás végett és majd csak később határoznak véglegesen. A tanáregy. 3 drb 100—100 forintos ösztöndijra hirdet pályázatot tanárok oly gyermekei részére, kik egyetemre járnak. Ülés vége két órakor.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **A felső biróságok szünete.** A budapesti kir. táblán és a kurián ma vette kezdetét a törvénykezési szünet, melynek tartama alatt ugy a polgári, mint a büntető osztálynál egy-egy tanács fog ülésezni. A szüneti tanácsokban a kir. táblán már ma is referáltak, mig a kurián csak holnap lesz az első ülés.

— **A mostoha gyermekek.** *Parag* Lajos és István czeczei földmivesek örökös czivódásban éltek mostohaanyjukkal, a kitől már azért is szerettek volna megszabadulni, mert évekkel előbb elhalt édesatyjuk ingatlanait életfogytig való használatra feleségének hagyta. A két testvér, hogy örökségéhez jusson, elhatározta, hogy Paragnét elteszi láb alól. Ez év elején akarták tervüket végrehajtani, de megakadályozta őket ebben Horváth Dénes, a kiszemelt áldozat fivére, a ki ép akkor nyitott a szobába, a mikor fojtogatták a szegény asszonyt. Paragné hetekig élet és halál közt lebegett, de mégis felgyógyult. A székesfejérvári törvényszék Parag Lajost *négy évi*, István pedig *három évi fegyházra* itélte. Ez itéleten a budapesti kir. tábla most annyit változtatott, hogy az előbbire kiszabott büntetést *öt évre emelte fel.*

— **Belcsev gyilkosai.** A Belcsev miniszter gyilkosai elleni végtárgyalás mai harmadik napján, folytatták a vádlottak kihallgatását. Dzudorov és Robekov ártatlannak mondja magát. Dzudorov azt mondja, hogy Stambulov megigérte neki, hogy állásba juttatja, mire ő hazament. Mindent tagad, csak azt ismeri el, hogy többször meglátogatta Georgievet, de senkit sem talált ott. Karavelovnál kétszer volt, de csak a választásokról beszélt vele. Bobekov azt állitja, hogy csak egyszer volt Szófiában, hogy Karavelovval a választási jelöltségek ügyében beszéljen, és tagadja, hogy ő azt mondta volna, hogy Karavelov és Mulov az összeesküvés fejei. Bobekov különben a jelenlegi kormányt törvényellenesnek, hamisnak és a nemzet akarata ellen létezőnek mondja. Karavelovval való érintkezése a Karavelov és az ő politikai nézeteinek egyezésén alapul. Karavelov azt a czélt tüzte ki maga elé, hogy az országban a rendet és az Oroszországgal való jó viszonyt ismét helyreállitsa. Elismeri ugyan, hogy Bulgáriában léteznek törvények, de azok alkalmazása önkényes. A Milarov szombaton felolvasott emlékeinek tartalmáról még a következő érdekes adatokat távirátozzák. E szerint a memoirokban az is áll, hogy Ferdinánd fejedelem meggyilkolása által Bulgária örökre megszabadulna attól a viszonytól, melyben Németországhoz és Ausztria-Magyarországhoz áll. A napló egy beszélgetést is közöl, a mely a czár és Zankov között Péterváron folyt le. A czár a napló szerint ezeket mondta volna Zankovnak: «Tudom, hogy a bolgárok engem szeretnek. Bulgária viszonyai rosszabbra fognak fordulni és a coburgi elhagyja majd az országot». A czár azután megnevez egy herczeget, a kinek a bolgár trónt oda szánta, de a herczeg neve nincsen a naplóban feljegyezve; valószinüleg Mihály nagyherczegről volt szó. Milarov vonakodott emlékiratainak eme helyének értelméről felvilágositásokat adni.

Lipcse, julius 4. *Camin* és társai felségárulási pörében *Dobbersteint* felmentették. A többi vádlottakat felségárulásra való bujtogatás és felségsértés miatt 4—$5^1/_2$ évi fegyházra és polgári jogaiknak tiz évre való felfüggesztésére itélték.

MULATSÁGOK.

— **A hatvani dalegyesület** saját pénztára javára julius 3-án, nyári mulatságot rendezett. A mulatság fényesen sikerült s a négyest 65 pár tánczolta.

HÁZASSÁG.

— **Esküvő.** *Adler* József földmivelésügyi miniszteri fogalmazó, a jótékonyságáról ismert Adler-Bancalari asszony fia, legközelebb vezeti oltárhoz *Ráth* Károly főpolgármester leányát, *Arankát.* — *Engel* Pál, a magyar kereskedelmi részvénytársaság vezérigazgatója, ma tartotta esküvőjét *Garai* Arankával, *Garai* Károly fővárosi bankáe leányával a dohányutczai zsidó templomban számos előkelő közönség jelenlétében.

A közönség köréből.

MOLL SEIDLITZ POR
felülmulhatatlan **háziszer** mindama **gyomorbajoknál,** melyekből a rosz emésztés és székrekedés szokott keletkezni. A gyógyszertárakban **Moll** készitménye kérendő eredeti dobozokban 1 forintjával. 9888

MATTONI'FÉLE GIESSHÜBLER legtisztább égvényes SAVANYUKÚT

Nyilatkozat.

Csak most van alkalmam a lapokban megjelent Huck János ujvidéki lakosnak junius hó 30-án sajtóbiróság előtt állitólag tett azon állitására, — hogy én előtte olyast állitottam volna, mintha Tarnóczy Gusztáv ur a Trogmeyer gyárát tönkre akarná tenni — kijelenteni, hogy én ilyen ostoba nyilatkozatot sohasem hallottam és sohasem tettem. Tarnóczy ur és én csak azt akartuk e dologban megtudni, kül- vagy belföldi gyárakból hozatja-e Trogmeyer Gyula azon gépészeket, melyekből akkori gépeit összeállitotta.

Budapest, 1892. évi julius hó.

11315 **Groszmann Sándor.**

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS.

Felejthetlen nőm **idősb Freiszleder Nándorné** szül. Schmidlechner Erzsébet asszony elhunyta alkalmából inditattva érzem magamat minden rokonnak, barátnak, ismerősnek és egyletnek, melyek gyászomban engem a részvét oly sok jelével elhalmozni kegyesek voltak, ezen uton fejezem ki leghálásabb és legőszintébb köszönetemet.

Budapest, 1892. julius 4-én.

11316 **Idősb Freiszléder Nándor.**

A hivatalos lap julius 3. számából.

Kinevezések. A m. kir. igazságügyminiszter *Hubert* Ottó mármaros-szigeti kir. törvényszéki aljegyzőt a mármaros-szigeti kir. törvényszékhez jegyzővé; *Discantini* Imre selmeczbányai kir. járásbirósági joggyakornokot a beszterczebányai — és *Hrabovszky* Tihamér nyiregyházai kir. törvényszéki joggyakornokot a sátoralja-ujhelyi kir. törvényszékhez, végül *Ürmösi* Kálmán marosvásárhelyi kir. törvényszéki joggyakornokot a topánfalvai kir. járásbirósághoz aljegyzőkké; *Willner* Zsigmond vámos-mikolai kir. járásbirósági dijnokot, a korponai kir. járásbirósághoz végrehajtóvá; a kereskedelemügyi miniszterium ideiglenes vezetésével megbizott m. kir. pénzügyminiszter *Aurada* Nándor kir. zálogházi kisegitő ékszerbecsüst ugyanott II. oszt. rendes ékszerbecsüssé; a debreczeni kir. főügyész *Nagy* Lajos szombathelyi kir. ügyészségi irnokot a mármaros-szigeti kir. ügyészséghez irnokká nevezte ki.

Ügyvédi kamara. A debreczeni ügyvédi kamara részéről közhirré tétetik, hogy *Borhy* Gyula ügyvéd, Kun-Szent-Márton székhelylyel, a kamara névjegyzékébe folytatólag felvétetett; ellenben dr. *Blantz* Manó dereczkei ügyvéd a kamara területéről való elköltözése folytán a fenti lajstromból kitöröltetett; *Farkas* Benedek ügyvéd, Török-Szent-Miklós székhelylyel, a kamara lajstromába folytatólag felvétetett; *Göőz* István turkevei ügyvéd sulyos betegsége miatt, az ügyvédség gyakorlatától felfüggesztetett, irodája részére *Kovács* László turkevei ügyvéd rendeltetett ki gondnokul. A pozsonyi ügyvédi kamara részéről közhirré tétetik, hogy *Szigethy* Gáspár dunaszerdahelyi ügyvéd elhalálozása folytán a kamara lajstromából kitöröltetett; *Szlemenics* Mór pozsonyi ügyvéd elhalálozván, ezen kamara névjegyzékéből kitöröltetett.

TÁVIRATOK.

Bécs, julius 4. *Ferdinánd* bolgár fejedelem ma Ebenseebe utazott.

Bécs, julius 4. A *képviselőház ülése.* Az épitőiparról szóló törvényjavaslat hátralevő szakaszait, a 24. §. kivételével a bizottság határozati javaslataival együtt elfogadták. A 24. §., mely felhatalmazza a kormányt, hogy Dalmáczia részére rendeleti uton külön intézkedéseket léptessen életbe, *Massaryk* felszólalása után, a ki e határozat czentralisztikus tendencziájára utalt, 72 szavazattal 71 ellenében elvetették. A törvényjavaslat harmadik olvasását holnapra tüzték ki.

Bécs, julius 4. Az államhivatalnokoknak adandó segély ügyében kiküldött vegyes-bizottság az 500.000 frtnyi kisebb összeget fogadta el.

Bécs, julius 4. A kormány kebelében folytatják az értekezéseket. Kuenburg miniszter és az egyesült német baloldal vezére közt szintén folynak a megbeszélések. Mindkét részen meg van a hajlam arra, hogy jó viszonyokat hozzanak létre. Legközelebbre határozott nyilatkozatokat várnak a kabinet részéről a csehországi nemzetiségi határokra vonatkozólag.

Tegernsee, julius 4. Ferencz József király, Károly Lajos főherczeg és a szász királyi pár kivételével a többi fejedelmi vendégek Münchenbe utaztak. Az uj pár ma este hagyja el Tegernseet.

Lipcse, julius 4. Az anarkhisták elleni felségsértési pörben *Kamien* és *Reuthaler* (Berlin) hat és fél évi, Ruff (Berlin) öt és fél évi, Höwer (Gelsenkirchen) öt évi és három hónapi, Winner és Iserlohn pedig négy évi fegyházra itéltetett. Az elitélés honárulásra való csábitás miatt, továbbá felségsértő cselekedetekre, ugymint a császár meggyilkolására, forradalomra, az alkotmány felforgatására való előkészülés miatt történt.

Brüsszel, julius 4. A román király ma este testvérjével és a román trónörökössel ideérkezett és a flandriai gróf és neje fogadták őket, a kiknél azután a román király tiszteletére ebéd volt. A román király az eddigi megállapodások szerint pénteken folytatja utazását.

Páris, julius 4. A képviselőház megszavazta a gyarmatokbeli missziók részére szükségelt kétszázezer franknyi összeget és folytatta ezután a tengerészet részére szükségelt póthitelekről szóló törvényjavaslat tárgyalását. *Brisson* panaszkodik, hogy a tengerészet kiadásai növekednek, mig annak a defenzivereje csökken. Szóló kifogásolja a jelenlegi szervezetet, mely nézete szerint a mobilizálást megnehezíti és azt állitja, hogy a sorhajókat a megszavazott hitelek daczára még nem szerelték fel gyorstüzelő ágyukkal. *Cavaignac* tengerészügyi miniszter kijelenti, hogy az igényelt póthitelek szükségesek, hogy a képviselőház által elhatározott programm megvalósittassék. A gyorsjáratu pánczélos hajók számát szaporitani fogják. Ha a ház azt kivánja, hogy a tengeri véderő egy szinvonalon álljon a szárazföldi véderővel, ehez 250—300 millióny budget kellene. *Thomson* előadó védelmezi a bizottság által inditványozott törléseket. *Clémenceau* felvilágositást kiván a gyorstüzelő ágyukról. *Cavaignac* csak azt mondhatja, hogy ezen ágyuk semmivel sem rosszabbak más nemzetekénél, ha ugyan nem jobbak azoknál. A tengerészet ez idő szerint egy uj gyorstüzelő ágyu tipusának elkészitésével foglalkozik. Ezután bezárták az átalános vitát. *Burdeau* elfogadásra ajánlja a bizottság inditványait már azért is, hogy a rendkivüli költségvetés ujból ne szerepeljen. A vitát holnap folytatják.

Páris, julius 4. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A képviselőház ülése nagyon zajosan folyt le. Háromszor szavaztak a fölött, hogy a vita berekesztessék-e. Miután Cavaignac követeléseit védelmezte, szavazni kellett volna. Baudry d'Atton azonban azt állitotta, hogy a ház határozatképtelen. Peytral elnök, a ki a kimerült Floquet-t felváltotta, összeolvastatta a tagokat és ismételt összeolvasás után kitünt, hogy a ház csakugyan határozatképtelen, a mire az ülést berekeszti. (N. Fr. Pr.)

Páris, julius 12. Hir szerint a franczia kormány jegyzékben már tudatta a hatalmakkal, hogy Dahomeyben a fegyverbevitel megakadályozása végett tervbe vett tengerparti elzárolást julius 16-án foganatositani fogja. (M. É.)

Páris, julius 4. (Az *Egyetértés* távirata.) A Gaulois fentartással azt a hirt közli, hogy Münster gróf német nagykövet a franczia kormánynál óvást tett a strassburgi szobor megkoszoruzása miatt.

Páris, julius 4. A Gaulois ama hirével szemben, hogy *Münster* gróf német nagykövet, a Place de la Concorde-on levő Strassburg-szobrot ékesitő koszoruk és zászlók miatt felszólalást tett a franczia kormánynál, jól értesült helyről kijelentik, hogy a német birodalom és Francziaország közt a viszony teljesen változatlan, hogy nem merült föl semmiféle inczidens és *Münster* gróf nem tett semmiféle oly lépést, a mi e viszony jellegén változtathatna.

Páris, julius 4. (Az *Egyetértés* távirata.) A Semaine Religieuse a párisi érsek lapja szószerint közli Zadoc Khan Francziaország főrabbijának Mayer ravatalánál elmondott beszédét. A lap kijelenti, hogy teljesen magáévá teszi a főrabbi nyilatkozatait.

Páris, julius 4. A tengerész-tüzérség itteni laboratoriumának fő munkavezetőjét a szállitott anyagok átvételénél elkövetett csalások miatt állásából elmozditották. Több más alkalmazott is kompromittálva van ez ügyben.

Páris, julius 4. (Az *Egyetértés* távirata.) Tegnap este nagy meetinget tartottak Rochefort és Coulin megkegyelmezése ügyében. A gyülésben, melyben néhány boulangista képviselő is részt vett, Cluseret, a volt kommunista tábornok elnökölt.

Páris, julius 4. Az itt megjelenő Le Bresil czimü hirlap tegnapi kelettel jelenti Rio de Janeiróból: A kongresszus elhatározta, hogy Prixoto tábornagy az alkotmány rendelkezései alapján az elnöki hatalmat az 1894. év végéig gyakorolja.

London, julius 4. Eddig 18 konzervativpártit, köztük Gorst pénzügyi államtitkárt, 6 unionistát és 8 Gladstone-pártit választottak. Rendzavarás sehol sem fordult elő.

London, julius 4. A Times második kiadásában irja: A pétervári orosz hivatalos lap jelenti, hogy a kolera Saratov kormányzóságban is kiütött s az éhinségnek rombolni segit. Junius 20-ától julius 2-áig husz koleraeset fordult elő, ezek közül nyolcz halállal végződött. A kormány szigoru intézkedéseket alkalmaz a járvány tovaterjedésének meggátlása végett.

London, julius 4. A román király, a hohenzollerni herczeg és Ferdinánd román trónörökös ma délelőtt a kontinensre utaztak.

London, julius 4. Ma nyolcz konzervativpártit, négy unionistát, köztük Goschent, és négy Gladstonepártit választottak. A választások nyugodtan folytak le.

Madrid, julius 4. Calahorrában a csőcselék ki akarta szabaditani azon egyéneket, kik a püspökségnek Logronoba való áthelyezése alkalmából keletkezett zavargásoknál el lettek fogva. A csőcselék felgyujtott néhány házat, körülfogta a csendőrséget és kövekkel támadta meg a városi tanácsosok által lakott házakat.

Madrid, julius 4. Clahorrára nézve (Logrono tartomány) kihirdették az ostromállapotot. A köznép követelte, hogy bocsássák szabadon a letartóztatott rendzavarókat. Alkadet kővel dobálták. Több közigazgatási tisztviselő házát felgyujtották.

Róma, julius 4. A felső biróság ma itélt azon anarkhisták ügyében, kik vádolva voltak, hogy az 1891. év május 1-én tartott meeting alkalmával zavargást idéztek elő. *Ciprianit* 20 havi fogházra itélték. A többi 38 vádlottat 8, egész 25 és fél havi fogházbüntetésekre itélték. Az itélet felolvasása nagy lármát idézett elő, miért is az elnök a terem kiüritését rendelte el. A vádlottak ezen rendeletnek ellen akartak állani. Mivel a közönség a biróság épülete előtt zavargott, a rendőrség tizennégy embert letartóztatott.

Róma, julius 4. Schlözer utódjának kinevezését az őszre várják; előreláthatólag *Monts* grófot, a mostani budapesti főkonzult fogják e helyre kinevezni.

Róma, julius 4. A Riforma a legmegbizhatóbb forrásból eredő értesülése alapján jelenti, hogy Schlözer visszalépése megmutatja a Vatikánnak, mily hatást gyakorolt Berlinben a pápának Francziaország iránt tanusitott politikája. Ha ez intés kárba vész, akkor Schlözer helye üresen marad.

Belgrád, julius 4. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A szerb államvasutak főpénztárnokát, König Ernőt Ripany állomáson, a vasuti kocsiban agyonlőve találták meg. König özvegye a leghatározottabban tagadja, hogy férje deficzit miatt öngyilkosságot követett el és azt állitja, hogy rablógyilkosságnak az áldozata. König berni tekintélyes német családból származott, a hol atyja, König Gusztáv egyetemi tanár, Bluntschlinak dolgozótársa volt.

Sófia, julius 4. (Az *Egyetértés* távirata.) A bolgár kormány még három tüzértisztet küld a bécsi törzstiszti tanfolyamra. A külföldön tanuló bolgár tisztek legnagyobb része most Ausztria-Magyarországon van.

Szófia, julius 4. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A Svoboda czimü lap jelenti, hogy Ferdinánd fejedelem Románián keresztül fog visszatérni Bulgáriába és Sinajában meglátogatja Károly román királyt.

Lemberg, julius 4. A Przeglond jelenti, hogy a kozákok a gácsországi határon ujabb időben gyakran megtámadnak osztrák utasokat, kirabolják és megsebesitik őket. Nemrég Jakobovszki lembergi polgárt, a ki Husziatinbe utazott, támadták meg. Ő jelentést tett e támadásról az orosz prisztávnál, ki azonban a panaszt nem fogadta el. Jakobovszkinak csak nagy nehezen sikerült a rablók elől menekülnie. Legutóbb meg két zsidó utast támadtak meg és raboltak ki a cserkeszek. (N. Fr. Pr.)

Sao-Paolo, julius 4. Az olasz telep nagy tüntetést rendezett abból az alkalomból, hogy Santosban a minap konfliktus támadt a vámőrök és egy olasz vitorláshajó kapitánya közt. A zavargókat a katonaság kivont karddal verte szét. Több ember megöletett vagy megsebesült. A csapatok készenlétben vannak.

KÖZGAZDASÁG.

Bécs, julius 4. Illetékes forrásból eredő hir szerint az *osztrák-magyar államvasuttársaság* igazgatótanácsa augusztus hóban nyilatkozatot fog kibocsátani, melyben tudomásul fogja adni, hogy a szeptemberben esedékes szelvények a jövedelmi adó kvótalevonásával fognak beváltatni.

Berlin, julius 4. A Reichsanzeiger közli a *portugál kormány válaszát a német tiltakozó jegyzékre.* A junius 13-iki rendelet — mondja a válasz — legélénkebb sajnálkozásra és csak a legnagyobb szorultság folytán bocsáttatott ki. A kortes a rendeletet a legszigorubban meg fogja vizsgálni. A hitelezőknek jelenleg teljes fizetést garantálni lehetetlen, mert ennek eredménye az volna, hogy rövid idő mulva semmit se lehetne fizetni.

Berlin, julius 4. A Reichsanzeiger megerősiti, hogy a *német és román kormányok* megegyeztek, hogy *uj kereskedelmi szerződés* megkötése végett tárgyalásokra lépnek. Időközben Németország 1892. évi november 30-ikáig Romániában a legtöbb kedvezményben részesül és ki van zárva, hogy a román tarifák bármilyen felemelése a német bevitelt is érintené.

Belgrád, julius 4. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *A Németországgal kötendő kereskedelmi szerződés* ügyében a német és szerb delegáltak első ülése szerdán lesz Bécsben. Ezt az első hivatalos ülést eddig már több magánbeszélgetés előzte meg.

Szófia, julius 4. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Rahamin B. Izsák kézmüárukereskedő megszüntette a fizetéseit. A passzivák mintegy 200.000 frankra rugnak.

Bukarest, julius 4. A Románia és Németország közt kötött kereskedelmi politikai egyezmény a mai nappal lépett életbe. E szerint Németország Romániát a gabonanemüt illetőleg 1892. évi november 30-ig a legtöbb kedvezményben részesiti, mig Románia a német termékeket ugyanazon bánásmódban részesiti és vámtarifájának kontinnuitását igéri. A végleges kereskedelmi szerződés megkötése iránti tárgyalások ez egyezmény letelte előtt fognak kezdődni.

New-York, julius 4. A Gascogne gőzös 3,050.000 dollár aranyat szállit Európába.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

A valuta rendezése. A képviselőház pénzügyi bizottsága ma este tartott ülésében elfogadta a valutatörvényjavaslatoknak általunk már jelzett módositásait s igy a bizottság jelentését valószinüleg már a holnapi ülésben a ház elé terjesztik. A valutajavaslatokat — Bud. Corr. szerint — mihelyt csak lehet, tárgyalás alá veszik nemcsak a képviselőházban, hanem miután tt elfogadták, mihamarább a főrendiházban is, a nélkül, hogy most már a megfelelő javaslatoknak az osztrák parlamentben leendő elintézésére és elfogadására várnának, mert biztosra vehető, hogy az osztrák reichsrath e javaslatokat — bármenynyire huzódjanak is Ausztriában a tárgyalások — további lényeges módositások nélkül szintén elfogadja. A magyar országgyülés tehát julius közepén el fogja napolhatni üléseit szeptember végéig. A legfelsőbb szentesités alá azonban magától érthetőleg a magyar kormány is csak akkor terjeszti fel a valutajavaslatokat, mikor az osztrák kormány terjeszti szentesités alá az osztrák javaslatokat. — A képviselőház pénzügyi bizottságának mai üléséről szóló tudósitásunk a következő:

A képviselőház pénzügyi bizottsága *Wahrmann* Mór elnöklete alatt tartott mai ülésében véglegesen megállapitotta a valuta-reformmal kapcsolatos törvényjavaslatok szövegét. A koronaérték behozataláról szóló törvényjavaslat szövegének megállapitása után tárgyalás alá vette a bizottság ama módositásokat, melyeket a törvényjavaslaton az osztrák valutabizottság tett. A 6-dik §-nál *Pázmándy* inditványozza, hogy veretendő pénzek köriratain első helyen Magyarország apostoli királya emlittessék fel s csak a második helyen Ausztria császárja stb. A bizottság változatlanul megtartotta a köriratnak az eredeti törvényjavaslatban foglalt szövegét. A 7-ik §-ban az aranyérmek forgalmi sulyának megállapitására vonatkozólag az osztrák valuta bizottságával megegyező szöveget tett magáévá a bizottság. A 11. §-nál *Helfy* helyesebbnek tartaná, hogy fenntartassék az eredeti javaslatnak azon rendelkezése, mely szerint ezüstből 50-filléresek is veretnek. *Horánszky* utal arra, hogy már az első tárgyalásnál is a mellett volt, hogy az 50-filléresek ne veressenek s tekintettel arra, hogy a kis forgalom meg ne drágittassék, most is e nézetben van. A bizottság megegyezőleg az osztrák valutabizottság megállapodásával, törölte az ötvenfilléresek veretésére vonatkozó rendelkezést s keresztülvitte e módositást a következő szakaszokon s az érme-egyezményen is. Egyebekben a törvényjavaslat többi szakaszai érdemleges módositás nélkül fogadtattak el. Az érme-egyezményre vonatkozó törvényjavaslat 5-ik czikkéből törölte a bizottság az osztrák valutabizottság megállapodásával megegyezőleg azon rendelkezést, mely szerint tizkoronások magánszámlára is verethetők (a koronaérték behozatalára vonatkozó törvényjavaslatban a a tizkoronásoknak magánszámlára verethetését megengedő rendelkezés fentartatott.) — A 18-ik czikkben *Hieronymi, Wekerle* miniszter és *Széll* Kálmán felszólalásai után — az osztrák valuta-bizottság megállapodásával megegyezőleg — már most kimondatott, hogy az államjegyek bevonása alkalmával első sorban az egyforintosok lesznek bevonandók s azok összege a 312 millió államjegy-forgalomból mint törlesztett rész levonandó. Jelentésében kiemelendőnek határozta a bizottság, hogy az ezüstkérdésre nézve álláspontja az, hogy nem óhajtja az ezüst-koronák kiveretésénél az ezüst forgalmi állomány szaporitását s e szempontból megnyugtató tudomásul vette a miniszter nyilatkozatát az iránt, hogy a reánk eső ezüstkoronamennyiség, mely forrásokból lesz fedezendő s hogy a még hiányzó összeg nem ezüstvásárlás utján, hanem az egyforintosok átveretésével fog fedeztetni. Az egyezmény többi czikkein érdemleges változtatást nem tett a bizottság.

Tárgyalás alá vette azután a bizottság a pénzügyminiszternek az osztrák veretü egyesületi és kéttallérosokra vonatkozó jelentését. *Hegedüs* előadó s *Wekerle* miniszter felszólalásai után a bizottság tudomásul veendőnek határozta a jelentést.

Ezzel az ülés véget ért.

Pozsony fiókpályaudvarról érvényes gabonadijtételek mérséklése. F. é. julius hó 1-től fogva dijszabási uton való rendezésig az 1. osztrák-magyar-vorarlbergi, 2. osztr.-magy.-lindaui forgalmak, és 3. a szász-magyar vasuti kötelék II. rész 5. füzet gabonadijszabásaiban Pozsony állomásra gabonaőrlemények stb., továbbá üres zsákokra foglalt dijtételek 100 kgkint 2 krajczárral felemelve, Pozsony fiókpályaudvarral való forgalomban alkalmaztatnak.

Menetrendváltozás a pozsony-szombathelyi vasuton. A m. kir. államvasutak igazgatóságának értesitése szerint a pozsony-szombathelyi helyi érdekü vasuton közlekedő 4811., 4814., 4815. és 4816. sz. vegyesvonatok menetrendje Pozsony-Ujváros és Hegyeshalom között f. évi julius hó 1-től kezdve lényegtelenül meg fog változni. A 4811. sz. vonat, melynek indulása Hegyeshalomról megmarad, Pozsony-Ujvárosra délelőtt 10 óra 51 perczkor fog megérkezni; a 4814. sz. vonat Pozsony-Ujvárosból délután 4 óra 11 perczkor fog indulni és Hegyeshalomra délután 5 óra 14 perczkor érkezni; a 4815. sz. vonat Hegyeshalomról való indulásának változatlan megmaradása mellett, Pozsony-Ujvárosra reggel 7 óra 40 perczkor fog érkezni és végre a 4816. sz. vonat Pozsony-Ujvárosból délután 2 óra 9 perczkor fog indulni és Hegyeshalomra ugymint eddig délután 3 óra 12 perczkor érkezni.

KIÁLLITÁSI ÜGYEK.

A millenniumi kiállitás tárgyában szerdán e hó 6-án délután 4 órakor az országos iparegyesület ipartestületi szakosztálya értekezletet hivott össze az iparegyesület helyiségébe (uj-utcza 4. sz.). Az értekezletre meghivták az összes szakosztályokat.

A chicagói kiállitás. A Chicagóban a jövő nyáron megnyiló kiállitás iránt az egész kontinensen általános az érdeklődés. Egymás után jelentkeznek a müvészek s társulatok a kiállitáson való részvételre. Igy *Tibaldi*, a római nemzeti szinház igazgatója, a ki a kiállitáson tudvalevőleg az őskori Rómát akarja teljes fényében s nagyságában bemutatni. A kiállitásra a magyar müvészek is el fognak utazni. Az elutazást az orsz. szinészegyesület rendezi, s a kiállitás területén levő szinházban fog előadásokat tartani összevont népszinmüvekből, kvartettekből, s bemutatóra kerül a nemzeti táncz is. E tárgyban legközelebb értekezlet lesz. E kirándulás egy hónapot vesz igénybe.

Kiállitás Nimesben. A budapesti kereskedelmi és iparkamara, az érdekelt körök tudomására hozza, hogy Dél-Francziaország Nimes városában a folyó hónapban ipari, kereskedelmi, mezőgazdasági, borászati, virág- és főzelék-kiállitás tartatik, mely esetleg az 1892. augusztus havára is kiterjesztetik.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **A borvám-klauzula,** mint nekünk Rómából jelentik, julius 15-ikén lép életbe. A harcz az osztrák-magyar területen megkezdődik s a szenvedő fél előreláthatólag a magyar termelő lesz, a nélkül, hogy módot tudnánk a magyar érdekek megvédelmezésére. Pompás boraink vannak, melyek bátran kiállják a versenyt a franczia és a rajnamelléki borokkal s ebben a Németországba és a Svájczba érvényes mérsékelt kiviteli vám előnyünkre szolgál. A magyar boroknak van ugyan már neve a külföldön, de, hogy megtartják-e e jó hirnevet, ha a fogyasztóknak — a mi előrelátható — félni kell attól, hogy magyar helyett olasz borokat kapnak, ez nagy kérdés. Olaszország minden bortermelő vidékéből, mint például: Asti Piemontban, Broglio (Toscana), Marsalla, stb., a legkedvezőbb hireket veszszük a közelálló szüreti kilátásokra vonatkozólag, ugy, hogy a szüret eredményét 40 millió hektoliterre becsülik. Ennek alapján az ügynökök már ma ajánlanak első kézből őszre érvényes kötéseket, mely szerint 6—8 lira volna egy hektoliter ára, a tavalyi pedig 8—10 forint volt ab Trieszt vagy Fiume. Hogy viselik magukat a mi termelőink ez árakkal szemben? Ragaszkodnak-e a tavalyi számokhoz az uj campagneben is? Ha igen, akkor fájdalom, a legnagyobbrészt peronosporás bor a nyakunkon marad, mert a termelvény csak legritkább esetben alkalmas a desztillációra. De ha a termelők annak idején a viszonyokhoz alkalmazkodnak, s ha a kormány az e czikkben várható házaló kereskedést, valamint a közraktárak és vasuti raktárak elárasztását jelentékeny jövedelmi adóval sujtaná, akkor — ha minőségileg jó szüretünk lesz s ha az árak mérsékeltek maradnak — termelőinket talán mégis felkeresik s remélhetőleg megtarthatják állandó vevőiket. *W.*

** **A budapesti füszer-nagykereskedők és likőr-gyárosok** ma *Brázay* Kálmán vezetése mellett tisztelegtek a képviselőházban *Wekerle* Sándor pénzügyi- s ez időszerinti kereskedelemügyi miniszternél, mely alkalomból egy a czukor, czukorka, csokoládé és szesz fogyasztási adójának eltörlését kérelmező díszes emlékiratot nyujtottak át. *Wekerle* miniszter a küldöttséget a lehető legszivesebben fogadta s megigérte, hogy az emlékiratot alaposan áttanulmányozva, minden tőle telhetőt el fog követni az ipar és kereskedelem érdekében; felemlité azonban egyidejüleg, hogy a társadalomnak e két fontos szerepet vivő osztálya önmaga is sokat lendithet saját érdekein hazafias és helyes gazdasági elvek, szorgalom és kitartás mellett. Az *emlékirat* örömmel emlékszik meg a miniszternek a képviselőház junius hó 15-én tartott ülésén tett ama kijelentéséről, hogy a szesz, czukor, czukorka és csokoládé fogyasztási adójának végleges megszüntetésére vonatkozólag törvényjavaslatot fog az országgyülés elé terjeszteni, mert első sorban is Ausztria, mint, a hol ez adónem életbeléptetve nincs, versenyképesség tekintetéből nagy előnyben van felettünk, mely körülmény arra késztezi a kereskedőt, hogy szükségletét részben Ausztriából fedezze. Továbbá e fogyasztási adónemnek a kereskedőkre sulyosodó terhes és költséges kezelése, elkönyvelése, az ellenőrzési közegek dijaztatására, de főleg az üzletet megnehezitő ama körülmény, hogy nem a kivitel, sem a behozatal szabadon nem eszközölhető, az nehézkes formaságokkal időhöz van kötve s a gyakori érintkezés az ellenőrzést gyakorló közegekkel — minden jóindulatot és becsületes szándék mellett is — elkerülhetetlenekké teszi a sokszor indokolás nélküli birságolást és kihat hazánk iparának és kereskedelmének szabad fejlődésére is. A czukor és szesz ily természetü megadóztatása kimondhatatlan terhére és hátrányára lesz e két, fontos szerepre hivatott ipar, illetve áruczikkünknek mindaddig, mig az adó nem ugyanoly mérvben, mint hazánkban, Ausztriában be nem hozatik és pedig magánál a gyártásnál ugy, hogy kizárólag csakis már gyárilag megadóztatott czukor és szesz képezhetné a kereskedelem tárgyát, vagy pedig, mig teljesen be nem szüntettetik ez adónemet, a mi arra képesitené mindkét esetben gyárainkat, hogy az ausztriai gyártmánynyal a versenyt kiállhassák, illetve azt kiszorithassák hazánkból.

** **A nemzetközi gabonaüzletről.** Az Európa-felé utban lévő gabona mennyisége a mult héten is apadt, de ennek nem az az oka, hogy a kiviteli kikötőkből az elszállitás csökkent volna, hanem csakis az, hogy az európai, különösen pedig az angol partokon igen jelentékeny mennyiségek érkeztek meg, melyek a heti szükségletet messze meghaladják. Igy *Nagybritánniába* érkezett az

	1892. junius 25-én	1892. junius 18-án	1891. junius 27-én	
	letelt héten			
buza . .	1,801.803	1,580.045	1,486.936	angol m.
buzaliszt	338.872	356.028	201.117	»

Az angol belföldről 113.000 qu. buzát hoztak fel, ugy hogy az összes felhozatal 140.000 quarterrel haladta meg a szükségletet. Az előző héten ez a többlet mintegy 90.000 qu. volt, tehát az angol készletek két hét alatt mintegy negyed millió quarterrel szaporodtak. Európa-felé uton volt

buza és buzaliszt	1892. jun. 28-án	1892. jun. 21-én	1891. jun. 30-án	
Angliába . . .	2,764.000	2,876.000	2,755.000	q.
a kontinensre .	1,012.000	1,071.000	2.414.000	»
Összesen. .	3,776.000	3,947.000	5.169.000	q.
tengeri . . .	997.000	922.000	670.000	»
árpa	182.000	208.000	187.000	»
rozs	30.000	42.000	205.000	»
repcze	125.000	135.000	189.000	»

A kontinens felé uton lévő buzából és buzalisztből 72.000 qu. Francziaország, 420.000 Belgium, 100.000 Hollandia és 420.000 Németország, Oláhország és egyéb más országoknak van szánva. A tengerentuli gabonaelszállitások a *kelet-indiai* kikötőkből voltak az

	1892. junius 25-én	1892. junius 18-án	1891. junius 27-én	
	letelt héten			
buza				
Angliába . . .	130.000	120.000	181.000	quarter
a kontinensre .	57.000	39.000	235.000	«
Összesen .	187.000	159.000	416.000	quarter
repcze				
Angliába . . .	6.000	—	1.000	«
a kontinensre .	15.000	9.000	49.000	«
Összesen .	21.000	9.000	50.000	quarter

A legutóbbi jelentések az indiai kivitelképességről nem nagyon bőséget igérők és az aránylag még mindig nagy elszállitások oka a roppant előre való eladások, melyek közül azonban időközben sokat visszaszabályoztak. Olyan roppant elszállitásról, mint a mult évben, most szó sem lehet, mint ezt a keletindiai buzatermésről a napokban érkezett hivatalos zárójelentés konstatálja, mely szerint volt a buzatermés az

	1892-ik évben	1891-ik évben	
Az észak-nyugati tartományokban és Oudhban . .	7,410.000	8,200.000	qu.
Pungatban	6,496.000	9,665.000	»
A középtartományokban . .	3,442.000	4,460.000	»
Bombayban	2,236.000	3,500.000	»
Bengáliában	1,166.000	1,866.000	»
Összesen .	20,750.000	27,691.000	qu.

Az *Egyesült-Államok* elszállitása volt az

	1892. junius 25-én	1892. junius 18-án	1891. junius 27-én	
	letelt héten			
buza	203.000	287.000	140.000	quarter
tengeri. . . .	61.000	93.000	98.000	«
rozs	8.000	2.000	—	«
liszt.	87.500	140.000	137.000	zsák.

Az amerikai készletek mintegy másfél millió bushellel csökkentek. A tavalyi termésből még mindig nagyon sok szállitható el. A Nyugot nyolcz főpiaczára csak érkezett

	buza 1892	buza 1891	buza 1890	tengeri 1892	tengeri 1891
junius 25-én letelt héten	438750	153750	90000	367500	333666
» 18-án »	462500	166250	105000	428170	333666
» 11-én »	350000	183750	108750	280000	368660
junius 4-én »	341250	227500	131250	314000	474483

** **Csőd Romániában.** A budapesti kereskedelmi és iparkamara hivatalos értesülése szerint a turnszeverini törvényszéknél Löwinger Mór utódai Löwenstein és Löwinger kézmü- és rövidáru czég ellen csőd nyittatott. Bejelentési határidő nincs még kitüzve.

** **Fizetésképtelenségek.** A bécsi Creditorenverein a következő fizetésképtelenségekről tesz jelentést: Bleier B. (Berta) szalagkeresk. Bécs, Krause H. (Henrik) keresk. *Pozsony*, Stenzl János keresk. Atzgendorf, Unterstein J. (József) bej. keresk. Tepl, Ptacek F. János keresk. Nevetkau, Koscik Wenzel keresk. Wessely, Heinzmann Ernesztin diszmüárukeresk. Belohrad, Schindler József posztókeresk. Freudenthal.

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Julius 4. —

Gabonatőzsde.

A délutáni forgalomban, daczára az alacsonyabb berlini gabonaárfolyamoknak, határozottan szilárd volt az irány és az árfolyamok a határidőüzletben emelkedtek, mert az ország több részéből beérkezett kedvezőtlen aratási jelentések fedezési és véleményvásárlásokra ösztönöztek. A forgalom mérsékelt volt és köttetett:

Szokványbuza őszre mintegy 30.000 mm. 8.11, 8.10, 8.09, 8.11, 8.12, 8.13, 8.15, 8.14, 8.15 és 8.16 forinton.

Tengeri julius—augusztusra mintegy 5.000 mm. 4.77, 4.78 és 4.79 frton.

Tengeri 1893 augusztus—szeptemberre mintegy 10.000 mm. 4.89, 4.91, 4.92 és 4.93 forinton.

Uj tengeri május—juniusra mintegy 5.000 mm. 5.24 és 5.25 frton.

Délután 5 órakor záródnak:

Szokványbuza őszre	frt	8.15— 8.17
Szokványbuza 1893. tavaszra	»	8.56— 8.58
Tengeri julius—augusztusra	»	4.78— 4.80
Tengeri augusztus—szeptemberre	»	4.92— 4.94
Uj tengeri 1893. május—juniusra	»	5.24— 5.26
Szokványzab őszre	»	5.40— 5.42
Káposztarepcze aug.—szept.-re	»	11.35—11.45

Értéktőzsde.

Az utótőzsdei magánforgalomban a bágyadt hangulat tartotta magát; minthogy a külföldi zárlatárfolyamok nem hoztak javulást. Osztrák hitelrészvények hullámoztak 315.30—315.10, magyar hitelbankrészvények 359.25—359.50, osztrák-magyar államvaspálya-részvények 301.37—301.50, déli vaspálya-részvények 100—99.75, rimamurányi vasmü-részvények 186.25—186.50, 4%-os magyar aranyjáradék 110.25—110.27½ között.

4 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvények 315.30—315.40, magyar hitelbank-részvények 359—359.25, osztrák-magyar államvaspálya-részvények 301.50—301.62, déli vaspálya-részvények 99.75—100, rimamurányi vasmü-részvények 186—186.25, 4%-os magyar aranyjáradék 110.25—110.27.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, julius 4. A) Hizott sertés-árak: I. Magyar elsőrendü: 1. Öreg nehéz (páronkint 400 klgrammon felüli sulyban) 43—43½ kr. — 2. Öreg közép (páronkint 300—400 klgr. sulyban) ——— kr. 3. Fiatal nehéz (páronkint 320 klgron felüli sulyban) 44½—45 kr. 4. Fiatal közép (páronkint 251—320 klgr. sulyban) 45—46 kr. 5. Fiatal könnyü (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) 47—47½ kr. II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) 43½—44 kr. 7. Közép (páronkint 220—280 klgr. sulyban) 44½—45 kr. 8. Könnyü (páronkint 220 kilogrammig terjedő sulyban) 46—47½ kr. — III. Romániai: 9. Nehéz (páronkint 320 klgron felüli sulyban) —.— kr. 10. Közép (páronkint 250—320 klgr. sulyban) ——— kr. 11. Könnyü (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) ——— kr. IV. Romániai eredeti (Stachl): 12. Nehéz (páronkint 240 klgron felüli sulyban) ——— kr. 13. Könnyü (páronkint 240 klgrig terjedő sulyban) ——— kr. V. Szerbiai: 14. Nehéz (páronkint 260 klgr. felüli sulyban) 45—45½ kr. 15. Közép (páronkint 220—260 klgr. sulyban) 45½—46 kr. 16. Könnyü (páronkint 220 klgrig terjedő sulyban) 46—47 kr.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokványszerü levonások mellett, egy kilogramm sulyra krajczárokban értendők. Szokványszerüleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronkint 45 klgr. vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4 százalék vonandó le. — A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadónak.

Sertés-létszám: 1892. évi julius hó 1. napján volt készletben 149.529 drb, julius 2. és 3. napján felhajtatott 2139 drb, julius 2. és 3. napján elszállittatott 1852 darab, julius hó 4-ik napján maradt készletben 149.816 darab. — A hizott sertés üzletiránya: Csendes.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, julius 4. (*Magyar értékek zárlata.*) 4%-os földteherment. kötv. 94.35, magyar hitelb.-részvény 359.—, erdélyi vasut-részvény 199.90, 1876. m. k. v. áll. els. kötv. 117.75, Magy. nyer.-k.-sorsjegy 142.—, M. lesz. és váltóbank részv. 115.75, Tiszai és szeg. kölcs. sorsj. 136.—, 4%-os aranyjáradék 110.25, magyar fegyvergyár —.—, magyar vasuti kölcsön 100.40, Alföldi vasut-részvény 199.90, Magy. é.-kel. vasut-részvény 197.—, 1869. m. k. v. áll. els. kötv. —.—, Tiszav. vasut-részvény —.—, Kassa-oderbergi vasut-részvény 183.25, 5% magyar papirjáradék 100.25, villamos részvénytársaság —,—, M. jelz. hitelb.-részv. —.—.

Bécs, julius 4. *(Osztrák értékek zárlata.)* Osztr. hitelint. részv. 315.25, déli vasut-részvény 93.25, 4% osztr. aranyjáradék 112.80, londoni váltóár 119.60, Károly Lajos-vasut-részvény 214.75, 1864. sorsjegy 182.50, 1860. sorsjegy 141.40, török sorsjegy 42.—, 4·2% ezüst-járadék 95.25, dunagőzhajózási társaság részv. 350.—, dohány-részvény 179.75, angol-osztrák-bank-részvény 158.50, osztrák államvasut-reszvény 301.25, 20 frankos arany 9.50½, 4·2% papir-járadék 95.45, osztr. hitelsorsjegy 188.75, német bankváltók 58.67, cs. k. arany (vert) 5.67, osztr.-magy. bank-r. 996.—, elbavölgyi vasut-részvény 235.75, bécsi Bankverein-részv. 114.—, Alpina részv.-társ. 67.75. Nyomott.

Délutáni magánforgalom.

Bécs, julius 4. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A *déli tőzsde zárlata után* a délutáni magánforgalomban maradt osztrák hitelrészvény 315.25, Länderbank 221.50, osztrák-magyar államvasut 301.37, déli vasut 99.62, alpesi bányatársaság 67.30, májusi járadék 95.92, magyar aranyjáradék 110.25.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, julius 4. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az általában igen lanyha jelentések a külföldi piaczokrol itt figyelmen kivül hagyattak, mert a Budapestről érkezett részben tartott, részben pedig valamivel magasabb jegyzések itt korlátoztak az eladási kedvet. Köttetett délután *buza* őszre 8.30, 8.32, 8.33, 8.32, *rozs* őszre 7.44, 7.46, 7.45, *zab* őszre 5.81, 5.80, *uj tengeri* 1893. május—juniusra 5.58, 5.57 frton; *tengeri* julius—augusztusra jegyez 5.11—5.13 frtot; *repcze* igen lanyha volt és jegyez augusztus—szeptemberre 11.85—11.95 frtot.

Szesz ára ma elgyengült. Kész kontingentált szesz jegyez 17⅜—17⅝ forintot.

KÜLFÖLDI ÁRUTŐZSDÉK.

Prága, julius 4. Nyers *czukor* Prágában 16.10, Aussigban 16.40, finomitott Prágában 36 forint.

Hamburg, julius 4. Nyers *czukor* juliusra 12.92, augusztusra 13.12, szeptemberre 13.25, október—deczemberre 12.85, január—márcziusra 13.05 márka 50 kilónkint Hamburgban.

Berlin, julius 4. Buza lanyha, rozs ellanyhult, zab szilárd, olaj nyugodt, szesz lanyha.

Páris, julius 4. Buza, liszt szilárd, olaj tartva, szesz csendes, idő szellős.

Külföldi árutőzsdék zárlata.

Atszámitási árfolyam német piaczokra 100 márka vista 58.65 frt, 100 frk 47.50 frt.

Julius 4.	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben
PÁRIS			
Buza folyó hóra	22.50	10.69	—.—
— augusztusra	22.60	10.83	—.—
— 4 utolsó hóra	23.50	11.16	− 0.05
— 4 hóra nov.-től	23.80	11.30	—.—
Liszt folyó hóra	51.50	15.31	—.—
— augusztusra	52.—	15.46	+ 0.06
— 4 utolsó hóra	52.60	15.64	—.—
— 4 hóra nov.-től	53.25	15.84	+ 0.05
Olaj folyó hóra	55.25	25.99	+ 0.12
— augusztusra	55.50	26.11	+ 0.12
— 4 utolsó hóra	56.25	26.47	+ 0.12
— 4 első hóra	57.—	26.81	− 0.12
Szesz folyó hóra	47.75	25.14	—.—
— augusztusra	47.50	25.01	—.—
— 4 utolsó hóra	43.25	22.50	− 0.13
— 4 első hóra	42.75	22.50	—.—
BERLIN			
Buza julius-augusztusra	174.50	10.23	− 0.03
— szept.-októberre	176.—	10.32	− 0.06
Rozs julius-augusztusra	189.50	11.12	− 0.09
— szept.-októberre	172.50	10.11	− 0.03
Zab julius-augusztusra	147.50	8.65	+ 0.05
— szept.-októberre	147.—	8.62	+ 0.03
Olaj juliusra	—.—	—.—	—.—
— szept. okt.-re	51.10	*30.07	—.—
Szesz julius-augusztusra	36.80	20.93	+ 0.06
— aug.-szept.-re	37.—	21.91	− 0.15
STETTIN			
Buza juliusra	190.75	11.19	+ 0.01
— szept.-okt.-re	181.50	10.64	+ 0.03
Rozs juliusra	190.—	11.15	+ 0.18
— szept.-okt.-re	172.—	10.09	+ 0.15
Olaj juliusra	51.—	30.—	− 0.31
— szept.-okt.-re	51.—	30.—	—.—
Szesz helyben 50 márka fogyasztási adóval	38.50	22.58	+ 0.58
— jul.-aug.-ra 70 márka fogyasztási adóval	35.50	20.21	—.—
— aug.-szept.-re 70 márka fogyasztási adóval	35.80	21.—	− 0.12
— aug.-szept.-re 70 márka fogyasztási adóval	—.—	—.—	—.—
KÖLN			
Buza juliusra	19.80	11.61	+ 0.06
— novemberre	—.—	—.—	—.—
Rozs juliusra	19.60	11.49	—.—
— novemberre	—.—	—.—	—.—
Olaj októberre	53.20	31.30	− 0.24
— májusra	53.20	31.30	− 0.24
BOROSZLÓ			
Buza	20.60	12.08	—.—
Rozs (uj)	19.—	11.14	− 0.18
Zab	14.90	8.75	—.—
Repcze	—.—	—.—	—.—
Szesz	55.70	32.79	+ 0.12
Olaj	—.—	—.—	—.—
Tengeri	13.—	7.62	—.—

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Külföldi értéktőzsdék zárlata.

Az árfolyamok az illető helyi szokványok szerint készpénzben mediora vagy ultimóra értendők, e szerint a mellékelt paritás is készpénzre vagy medióra, illetőleg ultimóra értendő. A készpénz-árfolyamok K-val, a medióra M-mel, az ultimóra U-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy a fenti átszámitásokhoz még a transakczió-költségek, továbbá a medio- és ultimó-árfolyamokhoz, azonkivül még a mindenkori budapesti prolongáczió-tételek is számitásba veendők. A *-gal jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek. Atszámitási árfolyam 100 márka vista = 58 frt 65 kr. 100 frank vista 47 frt 50 kr.

Julius 4.	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben
PÁRIS			
*Franczia 3%-os járadék	98.52	—.—	—.—
« 4½%-os «	106.15	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut M	657.50	301.96	− 1.86
Osztrák déli vasut M	221.25	99.74	− 0.60
*Osztrák földhitel-részvénytársaság M	1120.—	—.—	—.—
*Franczia törleszthető járadék U	98.60	—.—	—.—
Magyar 4%-os aranyjáradék U	95.06	112.55	—.—
Ottoman-bank U	578.75	—.—	—.—
*Osztrák Länderbank K	—.—	—.—	—.—
Török dohányrészvény M	381.25	—.—	—.—
Banque de Paris K	650.—	—.—	—.—
*Alpesi bányarészvény U	149.37	—.—	—.—
BERLIN			
Osztrák 4·2%-os papirjáradék K	81.—	95.13	+ 0.11
« 5%-os « U	85.70	100.38	− 0.34
« 4·2%-os ezüstjáradék K	81.10	95.14	+ 0.11
« 4%-os aranyjáradék K	96.40	113.21	+ 0.34
Magyar 4%-os aranyjáradék U	94.—	110.31	− 0.23
« 5%-os papirjáradék K	85.90	100.91	− 0.11
*Elbavölgyi vasut K	—.—	—.—	—.—
Osztrák hitelrészvény K	167.90	314.80	− 1.36
Osztrák-magyar államvasut K	128.50	301.05	− 1.48
Osztrák déli vasut U	42.70	99.79	− 0.51
Károly-Lajos vasut U	91.20	—.—	—.—
Kassa-oderbergi vasut K	—.—	—.—	—.—
*Orosz bankjegy	200.—	—.—	—.—
Váltó bécsi piaczra	170.25	58.70	+ 0.04
FRANKFURT			
Osztrák 4·2%-os papirjáradék K	81.—	95.13	− 0.12
« 5%-os « U	—.—	—.—	—.—
« 4·2%-os ezüstjáradék K	81.—	95.03	+ 0.14
« 4%-os aranyjáradék K	96.25	113.04	+ 0.23
Magyar 4%-os aranyjáradék U	94.—	110.32	—.—
« 5%-os papirjáradék U	85.70	100.68	− 0.40
Osztrák hitelrészvény U	267.75	314.77	− 1.55
Osztrák-magyar bank U	857.50	1006.15	+ 8.57
Osztrák-magyar államvasut U	255.50	300.86	− 2.61
Károly-Lajos vasut U	182.62	—.—	—.—
Osztrák déli vasut U	88.25	100.64	− 0.14
Magyar-gácsországi vasut U	171.—	199.57	− 1.29
Váltó bécsi piaczra	170.27	58.70	—.—
Unionbank	—.—	—.—	—.—
Villamossági részvény U	77.—	—.—	—.—
Alpesi bányatársaság K	*57.50	—.—	—.—

Berlin, julius 4. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A kolera terjedéséről szóló hirek, Francziaország magatartása a világkiállitás kérdésében és a kedvezőtlen bankkimutatás lehangolták a mai tőzsdét. Az orosz bankjegyek csökkenése még nagyobb lett volna, ha egy itteni első czég az ország kormány számlájára nem intervenált volna. Londonból a Timesnak egy Afghanistárról szóló kedvezőtlen hirét jelentik. Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 167.62, Disconto-Commandit 185.87, darmstadti bank 135.50, Deutsche Bank 160.75, drezdai bank 141.37, Handelsgesellschaft 139.12, nemzeti bank 116.37, osztrák-magyar államvasut 128.37, osztrák déli vasut 42.75, bustiehradi vasut 191.—, dux-bodenbachi vasut 213.25, (osztalék nélkül), varsó-bécsi vasut 195.50, orosz délnyugoti vasut 72.—. Svájczi vasutak meglehetősen tartva. Gotthard-vasut 141.—, svájczi északkeleti vasut 117.12, unión-vasut 67.50, svájczi központi vasut 133.50, meridionál-vasut 126.62, középtengeri vasut 99.50. Kelet-porosz vasutak lanyhák. 1880-iki orosz kölcsön 94.75, keleti kölcsön 64.87, magyar aranyjáradék 93.87, olasz járadék 91.25, orosz rubel 200.25, német uj kölcsön 87.25. Bányaértékek tartva. Laurakohó 111.50, dortmundi 63.—, bochumi 132.25, gelsenkircheni 135.—, harpeni 144.25, Hibernia 116.25, Trust 133.12, Lloyd-részvények 105.25.

Berlin, julius 4. (Utótőzsde.) Magyar aranyjáradék 93.75, osztrák hitelrészvény 167.60, osztrák-magyar államvasut 128.40, osztrák déli vasut 42.70. Károly Lajos-vasut 91.30. Bágyadt.

Frankfurt, julius 4. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 287.75, osztrák magyar államvasut 255.62, osztrák déli vasut 87⅝, alpesi bányatársaság 57.—. Nyugodt.

Hamburg, julius 4. (Zárlat.) Magyar aranyjáradék 93.60, osztrák aranyjáradék 96.50, osztrák ezüstjáradék 80.80, osztrák hitelrészvény 287.35, osztrák 1860-as állami sorsjegy 127.25, osztrák-magyar államvasut 639.50, osztrák déli vasut 210.50, olasz járadék 90.90. Gyenge.

Páris, julius 4. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A tőzsde gyenge volt, különösen török és orosz értékekben berlini és afghanisztáni hirekre. — Jegyeznek: 3%-os franczia járadék 98.52, uj 3%-os franczia járadék 99.70, törleszthető járadék 98.45, 4½%-os járadék 106.15, Banque de France 4260.—, Credit Foncièr 1140, Szuezrészvények 2790, egyiptomi kölcsön 485.62, spanyol külső járadék 65.25, magyar aranyjáradék 95.—, olasz járadék 92.70, orosz 95.15, uj 3%-os orosz kölcsön 77.65, portugál 3%-os kölcsön 23.50, ottomán bank 578.12, osztrák-magyar államvasut 658.—, osztrák déli vasut 222.—, Rio Tinto rézbánya 398.12.

3 óra 40 perczkor záródnak: 3%-os franczia járadék 98.52, 4½%-os járadék 106.15, törleszthető járadék 98.60, magyar aranyjáradék 95.06, osztrák-magyar államvasut 657.50, osztrák déli vasut 221.25, osztrák földhitelrészvény 1120.—, alpesi bányatársaság 149.37, török dohányrészvény 381.25, Banque de Paris 650.—, ottoman bank 578.75, török sorsjegy 80.—. Javult.

London, julius 4. (Megnyitás.) 2¾%-os angol consol 96.75.

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

Gabonaüzlet.

Zürich, julius 1. (Az *Egyetértés* tudósitása.) Az üzlet iránya a lefolyt héten még jobban ellanyhult, miután az aratási kilátások — Oroszországot kivéve — kedvezőek; a mi utóbbit illeti, feltünő jelenség, hogy daczára néhány tendencziózus rosz aratási hirnek, a még az oroszországi kikötőkben meglevő készletek a mai árparitáson jóval alul és sürgősen bocsáttatnak áruba. A mai tőzsde hivatalos jegyzései: buza (magyar) elsőrendü 25½ frank, középminőségü 25 frank, szerbiai 22—24 frank, romániai 21—23.50 frank, amerikai Red-Winter II. 22½ frank, orosz theodosiai 23½—24.50 frank, besszarábiai 22—23 frank, Oxyma 22—24.50 frank, belföldi 21 frank, tengeri (magyar) 15½ frank, cinquantin (magyar) 17½ frank, zab (magyar) 16.50 frank, csehországi 17—18½ frank, liszt I. 37 frank, korpa 11 frank. Az árak 100 kilónkint, az áru Zürichbe szállitva.

Rorschach, junius 30. (Az *Egyetértés* tudósitása.) Buza, tengeri, zab nyugodt irányuak. Elsőrendü magyar tisztabuza 25.25—25.50 frank, középminőségü magyar buza 24 frank, romániai buza 22.50—24.50 frank, orosz 23—25.75 frank, amerikai 22.50—24.25 frank, zab (cseh) 17.25—18.50 frank, árpa (magyar) 21.50—24.50 frank, tengeri 15.50—15.75 frank, cinquantin 17—17.25 frank. Az árak 100 kilónkint, az áru Rorschachba szállitva. A rorschachi állami raktárház készlete junius 30-án: buza 16.594 mm., zab 8171 mm., árpa és maláta 165 mm., tengeri 902 mm., liszt 737 mm.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

Az aratás.

Lengyeltóti, julius 3. (Az *Egyetértés* tudósitása.) Az őszi rozstermés eredménye különböző, ugyanis 18 kévével számitva keresztjét, adott kataszteri holdankint a jobbminőségü talajon átlag 22 keresztet; a gyengébb 16·5 keresztet. A rozs minőségileg szintén különböző, a mennyiben a ködös, hüvös esős időjárásban szeme hiányosan fejlődött, helyenkint megszorult. A buzatermés eddigi eredménye átlagban 20 kereszt, A korai buzák minőségileg is jól fejlődtek. A tavaszi árpa középtermést igér, zab meglehetősen nő. Takarmányfélék, főleg a zabos bükköny igen jó termést adott. Kukoricza és burgonya kitünően gyarapodnak.

Borsod, (Bács-Bodrogm.) julius 3. (Az *Egyetértés* tudósitása.) A szomszéd vidékeken, de főleg Baján és környékén a Duna tetemes kárt okozott a vetemények ben; néhol az árviz a gabonaneműeket is tönkre tette. Vidékünkön a buza aratása is már folyik; a rozsot és árpát többnyire learatták. A keresztek száma eddig valamennyi terménynél 14—22 között váltakozik, 1000 négyszögöles holdankint, és igy az eredmény középszerünek jelezhető. A szalmatermés előre láthatólag igen jó lesz mennyiségileg, de a szem termés aligha.

Orczifalva (Temesmegye), julius 3. (Az *Egyetértés* tudósitása.) Az aratás folyik, s azt hiszik, hogy az idei eredménynyel a gazdák meg lesznek elégedve. Átlagban kilátás lehet az egész környéken buzából 12—16 hektoliterre kataszteri holdankint, rozsból 12—15 hektoliterre, őszi árpából 15—17—19 hektoliterre; a szomszéd Vinga város területén csaknem hasonlóak az eredmények. A gabona minőségileg igen szép és jónak igérkezik.

NAPIREND: julius 5-én.

Naptár: Kedd. Róm. kath.: Cirill., Method. — Prot: Cirill., Method. — Görög-orosz: (junius 23.) Agrippina. — Zsidó: (Tamusz 10.) — Nap kél: 4 óra 10 p., nyugszik: 7 óra 59 p. — Hold kél: 4 óra 28 p. délután, nyugszik: 0 óra 36 p. reggel.

A pénzügyminiszter fogad d. u. 2 órakor.

A horvát-szlavon miniszter fogad d. e. 10-től d. u. 1-ig.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara teljes ülése délután 5-kor saját helyiségében.

Az országos zsidó tanitóegyesület jubiláris közgyülése saját helyiségében.

Nemzeti muzeum: régiségtár, nyitva d. e. 9-től d. u. 1-ig. A muzeum többi tárai megtekinthetők 50 kr. belépő dij mellett.

Szabadságharczunk emlékeinek kiállitása a vigadóban. Nyitva reggeli 8-tól esti 7-ig. Belépti dij 30 krajczár.

Svábhegyre fogaskerekü vasut indul fél óránkint. Minden este zene az Eötvös nyaralóban.

A Margitszigetre a helyi hajók félóránkint indulnak. Az alsó vendéglőben katona-, a felsőben czigányzene.

Egyetemi füvészkert nyitva 8—12-ig és d. u. 2—6-ig.

Magy. kir. technológiai iparmuzeum (VIII. József-körut 6.) Nyitva van hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön, pénteken és vasárnap délelőtt 9—12-ig; szombaton az intézet zárva van.

Budapesti kereskedelmi muzeum. A hazai termékek állandó kiállitása a városligeti iparcsarnokban szabad belépés mellett nyitva naponkint d. e. 9—12 óráig és délután 4—7 óráig. Vasárnap- és ünnep nap délután 20 kr. a belépti dij.

A kereskedelmi tudakozódó iroda és könyvtár. Akadémia-utcza 12. földszint. Nyitva van naponkint reggeli 9—12-ig és d. u. 3—6-ig.

Egyetemi könyvtár nyitva d. e. 8—12-ig, d. u. 4—8-ig.

Muzeumi könyvtár nyitva d. e. 9-től d. u. 1-ig.

Akadémiai könyvtár nyitva d. u. 3-tól 7-ig.

Kivonat a hiv. lap julius 3. számából.

Árverések a fővárosban. Löffler Gábor 500 frtra becs. ingós. julius 4. V. ker. Lipót-körüt. 28. sz. Herepey Károlyné 954 frtra becs. ingós. julius 7. VII. ker. Erzsébet-körut 12. sz. Rosenfeld Simon 530 frtra becs. ingós. julius 5. VII. ker. nefelejts-utcza 49. sz. Szabó Alajos 917 frtra becs. ingós. julius 8. VIII. ker. Baross-utcza 28. sz. és IX. ker. üllői-ut 31. sz. Várady Gábor 1098 frtra becs. ingós. julius 6. VI. ker. Andrássy-ut 70. sz.

Árverések a vidéken. Dr. Radányi Ernő 495 frtra becs. ingós. julius 6. Ujvidék. Fischer Dezső 640 frtra becs. ingós. julius 11. Ujpest. (Pestvidéki kir. törvényszék.) Csapp Rezső 722 frtra becs. ingatl. augusztus 18. Budaörs. (Pestvidéki kir. törvényszék.) Joósz Lipót 400 frtra becs. ingatl. augusztus 10. Budaörs. (Pestvidéki kir. törvényszék.) Gyarmati Mihály 473 frtra becs. ingatl. julius 12. Porcsalma. (Szatmár-Németi.) Nigrényi Pál 4704 frtra becs. ingatl. julius 24. Szeged. Tahy Lajos 611 frtra becs. ingós. julius 6. Gomba. (Monor.) Csiszár János 5287 frtra becs. ingatl. augusztus 31. Csiz. (Rimaszombat.) Halmschlager Mihály 400 frtra becs. ingatl. julius 14. Vörösvár. (Pestvidéki kir. törvényszék.) Bán Sándor 2096 frtra becs. ingatl. julius 12. Pomáz. (Szent-Endre.) Neufeld Regina 4800 frtra becs. ingatl, julius 30. Kispest. (Pestvidéki kir. törvényszék.) Rakics Kobilarov Plató 1362 frtra becs. ingatl. julius 31. Ujvidék. Gyeni Kováts Mihályné 3703 frtra becs. ingatl. szeptember 10. Szeged. Tyira Mihailla 2205 frtra becs. ingatl. julius 28. Nagy-Ida. (Teke.) Kleim Lujza 8460 frtra becs. ingatl. szeptember 21. Temesvár. Barcsay Albertné 1522 frtra becs. ingatl. október 12. Nagy-Barcsa. (Déva.) Leitner Jakab 836 frtra becs. ingatl. szeptember 29. Szent-András. (Nezsider.) Madl Mihály 114 frtra becs. ingatl. szeptember 28. Szent-András. (Nezsider.) Kiffer

Berlin, julius 4. A Reichsanzeiger megerősiti, hogy a *német és román kormányok* megegyeztek, hogy *uj kereskedelmi szerződés* megkötése végett tárgyalásokra lépnek. Időközben Németország 1892. évi november 30-ikáig Romániában a legtöbb kedvezményben részesül és ki van zárva, hogy a román tarifák bármilyen felemelése a német bevitelt is érintené.

Belgrád, julius 4. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *A Németországgal kötendő kereskedelmi szerződés* ügyében a német és szerb delegáltak első ülése szerdán lesz Bécsben. Ezt az első hivatalos ülést eddig már több magánbeszélgetés előzte meg.

Szófia, julius 4. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Rahamin B. Izsák kézmüárukereskedő megszüntette a fizetéseit. A passzivák mintegy 200.000 frankra rugnak.

Bukarest, julius 4. A Románia és Németország közt kötött kereskedelmi politikai egyezmény a mai nappal lépett életbe. E szerint Németország Romániát a gabonanemüt illetőleg 1892. évi november 30-ig a legtöbb kedvezményben részesiti, mig Románia a német termékeket ugyanazon bánásmódban részesiti és vámtarifájának kontinnuitását igéri. A végleges kereskedelmi szerződés megkötése iránti tárgyalások ez egyezmény letelte előtt fognak kezdődni.

New-York, julius 4. A Gascogne gőzös 3,050.000 dollár aranyat szállit Európába.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

* **A valuta rendezése.** A képviselőház pénzügyi bizottsága ma este tartott ülésében elfogadta a valutatörvényjavaslatoknak általunk már jelzett módositásait s igy a bizottság jelentését valószinüleg már a holnapi ülésben a ház elé terjesztik. A valutajavaslatokat — Bud. Corr. szerint — mihelyt csak lehet, tárgyalás alá veszik nemcsak a képviselőházban, hanem miután tt elfogadták, mihamarább a főrendiházban is, a nélkül, hogy most már a megfelelő javaslatoknak az osztrák parlamentben leendő elintézésére és elfogadására várnának, mert biztosra vehető, hogy az osztrák reichsrath e javaslatokat — bármenynyire huzódjanak is Ausztriában a tárgyalások — további lényeges módositások nélkül szintén elfogadja. A magyar országgyülés tehát julius közepén el fogja napolhatni üléseit szeptember végéig. A legfelsőbb szentesités alá azonban magától érthetőleg a magyar kormány is csak akkor terjeszti fel a valutajavaslatokat, mikor az osztrák kormány terjeszti szentesités alá az osztrák javaslatokat. — A képviselőház pénzügyi bizottságának mai üléséről szóló tudósitásunk a következő:

A képviselőház pénzügyi bizottsága *Wahrmann* Mór elnöklete alatt tartott mai ülésében véglegesen megállapitotta a valuta-reformmal kapcsolatos törvényjavaslatok szövegét. A koronaérték behozataláról szóló törvényjavaslat szövegének megállapitása után tárgyalás alá vette a bizottság ama módositásokat, melyeket a törvényjavaslaton az osztrák valutabizottság tett. A 6-dik §-nál *Pázmándy* inditványozza, hogy veretendő pénzek köriratain első helyen Magyarország apostoli királya emlittessék fel s csak a második helyen Ausztria császárja stb. A bizottság változatlanul megtartotta a köriratnak az eredeti törvényjavaslatban foglalt szövegét. A 7-ik §-ban az aranyérmek forgalmi sulyának megállapitására vonatkozólag az osztrák valuta bizottságával megegyező szöveget tett magáévá a bizottság. A 11. §-nál *Helfy* helyesebbnek tartaná, hogy fenntartassék az eredeti javaslatnak azon rendelkezése, mely szerint ezüstből 50-filléresek is veretnek. *Horánszky* utal arra, hogy már az első tárgyalásnál is a mellett volt, hogy az 50-filléresek ne veressenek s tekintettel arra, hogy a kis forgalom meg ne drágittassék, most is e nézetben van. A bizottság megegyezőleg az osztrák valutabizottság megállapodásával, törölte az ötvenfilléresek veretésére vonatkozó rendelkezést s keresztülvitte e módositást a következő szakaszokon s az érme-egyezményen is. Egyebekben a törvényjavaslat többi szakaszai érdemleges módositás nélkül fogadtattak el. Az érme-egyezményre vonatkozó törvényjavaslat 5-ik cikkéből törölte a bizottság az osztrák valutabizottság megállapodásával megegyezőleg azon rendelkezést, mely szerint tizkoronások magánszámlára is verethetők (a koronaérték behozatalára vonatkozó törvényjavaslatban a a tizkoronásoknak magánszámlára verethetését megengedő rendelkezés fentartatott.) — A 18-ik cikkben *Hieronymi, Wekerle* miniszter és *Széll* Kálmán felszólalásai után — az osztrák valuta-bizottság megállapodásával megegyezőleg — már most kimondatott, hogy az államjegyek bevonása alkalmával első sorban az egyforintosok lesznek bevonandók s azok összege a 312 millió államjegy-forgalomból mint törlesztett rész levonandó. Jelentésében kiemelendőnek határozta a bizottság, hogy az ezüstkérdésre nézve álláspontja az, hogy nem óhajtja az ezüst-koronák kiveretésénél az ezüst forgalmi állomány szaporitását s e szempontból megnyugtató tudomásul vette a miniszter nyilatkozatát az iránt, hogy a reánk eső ezüstkoronamenynyiség, mely forrásokból lesz fedezendő s hogy a még hiányzó összeg nem ezüstvásárlás utján, hanem az egyforintosok átveretésével fog fedeztetni. Az egyezmény többi cikkein érdemleges változtatást nem tett a bizottság.

Tárgyalás alá vette azután a bizottság a pénzügyminiszternek az osztrák veretü egyesületi és kéttallérosokra vonatkozó jelentését. *Hegedüs* előadó s *Wekerle* miniszter felszólalásai után a bizottság tudomásul veendőnek határozta a jelentést.

Ezzel az ülés véget ért.

* **Pozsony fiókpályaudvarról érvényes gabonadijtételek mérséklése.** F. é. julius hó 1-től fogva dijszabási uton való rendezésig az 1. osztrák-magyar-vorarlbergi, 2. osztr.-magy.-lindaui forgalmak, és 3. a szász-magyar vasuti kötelék II. rész 5. füzet gabonadijszabásaiban Pozsony állomásra gabonaőrlemények stb., továbbá üres zsákokra foglalt dijtételek 100 kgkint 2 krajczárral felemelve, Pozsony fiókpályaudvarral való forgalomban alkalmaztatnak.

* **Menetrendváltozás a pozsony-szombathelyi vasuton.** A m. kir. államvasutak igazgatóságának értesitése szerint a pozsony-szombathelyi helyi érdekü vasuton közlekedő 4811., 4814., 4815. és 4816. sz. vegyesvonatok menetrendje Pozsony-Ujváros és Hegyeshalom között f. évi julius hó 1-től kezdve lényegtelenül meg fog változni. A 4811. sz. vonat, melynek indulása Hegyeshalomról megmarad, Pozsony-Ujvárosra délelőtt 10 óra 51 perczkor fog megérkezni; a 4814. sz. vonat Pozsony-Ujvárosból délután 4 óra 11 perczkor fog indulni és Hegyeshalomra délután 5 óra 14 perczkor érkezni; a 4815. sz. vonat Hegyeshalomról való indulásának változatlan megmaradása mellett, Pozsony-Ujvárosra reggel 7 óra 40 perczkor fog érkezni és végre a 4816. sz. vonat Pozsony-Ujvárosból délután 2 óra 9 perczkor fog indulni és Hegyeshalomra ugyimint eddig délután 3 óra 12 perczkor érkezni.

KIÁLLITÁSI ÜGYEK.

= **A millenniumi kiállitás** tárgyában szerdán e hó 6-án délután 4 órakor az országos iparegyesület ipartestületi szakosztálya értekezletet hivott össze az iparegyesület helyiségébe (uj-utcza 4. sz.). Az értekezletre meghivták az összes szakosztályokat.

= **A chicagói kiállitás.** A Chicagóban a jövő nyáron megnyiló kiállitás iránt az egész kontinensen általános az érdeklődés. Egymás után jelentkeznek a müvészek s társulatok a kiállitáson való részvételre. Igy *Tibaldi*, a római nemzeti szinház igazgatója, a kiállitáson tudvalevőleg az őskori Rómát akarja teljes fényében s nagyságában bemutatni. A kiállitásra a magyar müvészek is el fognak utazni. Az elutazást az orsz. szinészegyesület rendezi, s a kiállitás területén levő szinházban fog előadásokat tartani összevont népszinmüvekből, kvartettekből, s bemutatóra kerül a nemzeti táncz is. E tárgyban legközelebb értekezlet lesz. E kirándulás egy hónapot vesz igénybe.

= **Kiállitás Nimesben.** A budapesti kereskedelmi és iparkamara, az érdekelt körök tudomására hozza, hogy Dél-Francziaország Nimes városában a folyó hónapban ipari, kereskedelmi, mezőgazdasági, borászati, virág- és főzelék-kiállitás tartatik, mely esetleg az 1892. augusztus havára is kiterjesztetik.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **A borvám-klauzula**, mint nekünk Rómából jelentik, julius 15-ikén lép életbe. A harcz az osztrák-magyar területen megkezdődik s a szenvedő fél előreláthatólag a magyar termelő lesz, a nélkül, hogy módot tudnánk a magyar érdekek megvédelmezésére. Pompás boraink vannak, melyek bátran kiállják a versenyt a franczia és a rajnamelléki borokkal s ebben a Németországba és a Svájczba érvényes mérsékelt kiviteli vám előnyünkre szolgál. A magyar boroknak van ugyan már neve a külföldön, de, hogy megtartják-e e jó hirnevet, ha a fogyasztóknak — a mi előrelátható — félni kell attól, hogy magyar helyett olasz borokat kapnak, ez nagy kérdés. Olaszország minden bortermelő vidékéből, mint például: Asti Piemontban, Broglio (Toscana), Marsalla, stb., a legkedvezőbb hireket veszszük a közelálló szüreti kilátásokra vonatkozólag, ugy, hogy a szüret eredményét 40 millió hektoliterre becsülik. Ennek alapján az ügynökök már ma ajánlanak első kézből őszre érvényes kötéseket, mely szerint 6—8 lira volna egy hektoliter ára, a tavalyi pedig 8—10 forint volt ab Trieszt vagy Fiume. Hogy viselik magukat a mi termelőink ez árakkal szemben? Ragaszkodnak-e a tavalyi számokhoz az uj campagneben is? Ha igen, akkor fájdalom, a legnagyobbrészt peronosporás bor a nyakunkon marad, mert a termelvény csak legritkább esetben alkalmas a desztilláczióra. De ha a termelők annak idején a viszonyokhoz alkalmazkodnak, s ha a kormány az e czikkben várható házaló kereskedést, valamint a közraktárak és vasuti raktárak elárasztását jelentékeny jövedelmi adóval sujtaná, akkor — ha minőségileg jó szüretünk lesz s ha az árak mérsékeltek maradnak — termelőinket talán mégis felkeresik s remélhetőleg megtarthatják állandó vevőiket. *W.*

** **A budapesti füszer-nagykereskedők és likőr-gyárosok** ma *Brázay* Kálmán vezetése mellett tisztelegtek a képviselőházban *Wekerle* Sándor pénzügyi- s ez időszerinti kereskedelemügyi miniszternél, mely alkalomból egy a czukor, czukorka, csokoládé és szesz fogyasztási adójának eltörlését kérelmező díszes emlékiratot nyujtottak át. *Wekerle* miniszter a küldöttséget a lehető legszivesebben fogadta s megigérte, hogy az emlékiratot alaposan áttanulmányozva, minden tőle telhetőt el fog követni az ipar és kereskedelem érdekében; felemlité azonban egyidejüleg, hogy a társadalomnak e két fontos szerepet vivő osztálya önmaga is sokat lendithet saját érdekein hazafias és helyes gazdasági elvek, szorgalom és kitartás mellett. Az *emlékirat* örömmel emlékszik meg a miniszternek a képviselőház junius hó 15-én tartott ülésén tett ama kijelentéséről, hogy a szesz, czukor, czukorka és csokoládé fogyasztási adójának végleges megszüntetésére vonatkozólag törvényjavaslatot fog az országgyülés elé terjeszteni, mert első sorban is Ausztria, mint, a hol ez adónem életbeléptetve nincs, versenyképesség tekintetéből nagy előnyben van felettünk, mely körülmény arra készteti a kereskedőt, hogy szükségletét részben Ausztriából fedezze. Továbbá e fogyasztási adónemnek a kereskedőkre sulyosodó terhes és költséges kezelése, elkönyvelése, az ellenőrzési közegek dijaztatására, de főleg az üzletet megnehezitő ama körülmény, hogy nem a kivitel, sem a behozatal szabadon nem eszközölhető, az nehézkes formaságokkal időhöz van kötve s a gyakori érintkezés az ellenőrzést gyakorló közegekkel — minden jóindulatot és becsületes szándék mellett is — elkerülhetetlenekké teszi a sokszor indokolás nélküli birságolást és kihat hazánk iparának és kereskedelmének szabad fejlődésére is. A czukor és szesz ily természetü megadóztatása kimondhatatlan terhére és hátrányára lesz e két, fontos szerepre hivatott ipar, illetve áruczikkünknek mindaddig, mig az adó nem ugyanoly mérvben, mint hazánkban, Ausztriában be nem hozatik és pedig magánál a gyártásnál ugy, hogy kizárólag csakis már gyárilag megadóztatott czukor és szesz képezhetné a kereskedelem tárgyát, vagy pedig, mig teljesen be nem szüntettetik ez adónemet, a mi arra képesitené mindkét esetben gyárainkat, hogy az ausztriai gyártmánynyal a versenyt kiállhassák, illetve azt kiszorithassák hazánkból.

** **A nemzetközi gabonaüzletről.** Az Európa-felé utban lévő gabona mennyisége a mult héten is apadt, de ennek nem az az oka, hogy a kiviteli kikötőkből az elszállitás csökkent volna, hanem csakis az, hogy az európai, különösen pedig az angol partokon igen jelentékeny mennyiségek érkeztek meg, melyek a heti szükségletet messze meghaladják. Igy *Nagybritánniába* érkezett az

	1892. junius 25-én	1892. junius 18-án	1891. junius 27-én	
	letelt héten			
buza	1,801.803	1,580.045	1,486.936	angol m.
buzaliszt	338.872	356.028	201.117	»

Az angol belföldről 113.000 qu. buzát hoztak fel, ugy hogy az összes felhozatal 140.000 quarterrel haladta meg a szükségletet. Az előző héten ez a többlet mintegy 90.000 qu. volt, tehát az angol készletek két hét alatt mintegy negyed millió quarterrel szaporodtak. Európa-felé uton volt

buza és buzaliszt	1892. jun. 28-án	1892. jun. 21-én	1891. jun. 30-án
Angliába	2,764.000	2,876.000	2.755.000 q.
a kontinensre	1,012.000	1,071.000	2.414.000 »
Összesen	3,776.000	3,947.000	5.169.000 q.
tengeri	997.000	922.000	670.000 »
árpa	182.000	208.000	187.000 »
rozs	30.000	42.000	205.000 »
repcze	125.000	135.000	189.000 »

A kontinens felé uton lévő buzából és buzalisztből 72.000 qu. Francziaország, 420.000 Belgium, 100.000 Hollandia és 420.000 Németország, Oláhország és egyéb más országoknak van szánva. A tengerentuli gabonaelszállitások a *kelet-indiai* kikötőkből voltak az

	1892. junius 25-én	1892. junius 18-án	1891. junius 27-én	
	letelt héten			
buza				
Angliába	130.000	120.000	181.000	quarter
a kontinensre	57.000	39.000	235.000	«
Összesen	187.000	159.000	416.000	quarter
repcze				
Angliába	6.000	—	1.000	«
a kontinensre	15.000	9.000	49.000	«
Összesen	21.000	9.000	50.000	quarter

A legutóbbi jelentések az indiai kivitelképességről nem nagyon bőséget igérők és az aránylag még mindig nagy elszállitások oka a roppant előre való eladások, melyek közül azonban időközben sokat visszaszabályoztak. Olyan roppant elszállitásról, mint a mult évben, most szó sem lehet, mint ezt a keletindiai buzatermésről a napokban érkezett hivatalos zárójelentés konstatálja, mely szerint volt a buzatermés az

	1892-ik évben	1891-ik évben	
Az észak-nyugati tartományokban és Oudhban	7,410.000	8,200.000	qu.
Pungatban	6,496.000	9,665.000	»
A középtartományokban	3,442.000	4,460.000	»
Bombayban	2,236.000	3,500.000	»
Bengáliában	1,166.000	1,866.000	»
Összesen	20,750.000	27,691.000	qu.

Az *Egyesült-Államok* elszállitása volt az

	1892. junius 25-én	1892. junius 18-án	1891. junius 27-én	
	letelt héten			
buza	203.000	287.000	140.000	quarter
tengeri	61.000	93.000	98.000	«
rozs	8.000	2.000	—	«
liszt	87.500	140.000	137.000	zsák.

Az amerikai készletek mintegy másfél millió bushellel csökkentek. A tavalyi termésből még mindig nagyon sok szállitható el. A Nyugot nyolcz főpiaczára csak érkezett

	buza 1892	buza 1891	buza 1890	tengeri 1892	tengeri 1891
junius 25-én letelt héten	438750	153750	90000	367500	333666
» 18-án » »	462500	166250	105000	428170	333666
» 11-én » »	350000	183750	108750	280000	368660
junius 4-én » »	341250	227500	131250	314000	474483

** **Csőd Romániában.** A budapesti kereskedelmi és iparkamara hivatalos értesülése szerint a turnseverini törvényszéknél Löwinger Mór utódai Löwenstein és Löwinger kézmü- és rövidáru czég ellen csőd nyittatott. Bejelentési határidő nincs még kitüzve.

** **Fizetésképtelenségek.** A bécsi Creditorenverein a következő fizetésképtelenségekről tesz jelentést: Bleier B. (Berta) szalagkeresk. Bécs, Krause H. (Henrik) keresk. *Pozsony*, Stenzl János keresk. Atzgendorf, Unterstein J. (József) bej. keresk. Tepl, Ptacek F. János keresk. Nevetkau, Koscik Wenzel keresk. Wessely, Heinzmann Ernesztin diszmüárukeresk. Belohrad, Schindler József posztókeresk. Freudenthal.

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Julius 4. —

Gabonatőzsde.

A délutáni forgalomban, daczára az alacsonyabb berlini gabonaárfolyamoknak, határozottan szilárd volt az irány és az árfolyamok a határidőüzletben emelkedtek, mert az ország több részéből beérkezett kedvezőtlen aratási jelentések fedezési és véleményvásárlásokra ösztönöztek. A forgalom mérsékelt volt és köttetett:

Szokványbuza őszre mintegy 30.000 mm. 8.11, 8.10, 8.09, 8.11, 8.12, 8.13, 8.15, 8.14, 8.15 és 8.16 forinton.

Tengeri julius—augusztusra mintegy 5.000 mm. 4.77, 4.78 és 4.79 frton.

Tengeri 1893 augusztus—szeptemberre mintegy 10.000 mm. 4.89, 4.91, 4.92 és 4.93 forinton.

Uj tengeri május—juniusra mintegy 5.000 mm. 5.24 és 5.25 frton.

Délután 5 órakor záródnak:

Szokványbuza őszre	frt	8.15— 8.17
Szokványbuza 1893. tavaszra	»	8.56— 8.58
Tengeri julius—augusztusra	»	4.78— 4.80
Tengeri augusztus—szeptemberre	»	4.92— 4.94
Uj tengeri 1893. május—juniusra	»	5.24— 5.26
Szokványzab őszre	»	5.40— 5.42
Káposztarepcze aug.—szept.-re	»	11.35—11.45

Értéktőzsde.

Az utótőzsdei magánforgalomban a bágyadt hangulat tartotta magát; minthogy a külföldi zárlatárfolyamok nem hoztak javulást. Osztrák hitelrészvények hullámoztak 315.30—315.10, magyar hitelbankrészvények 359.25—359.50, osztrák-magyar államvaspálya-részvények 301.37—301.50, déli vaspálya-részvények 100—99.75, rimamurányi vasmü-részvények 186.25—186.50, 4%-os magyar aranyjáradék 110.25—110.27½ között.

4 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvények 315.30—315.40, magyar hitelbank-részvények 359—359.25, osztrák-magyar államvaspálya-részvények 301.50—301.62, déli vaspálya-részvények 99.75—100, rimamurányi vasmü-részvények 186—186.25, 4%-os magyar aranyjáradék 110.25—110.27.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, julius 4. A) Hizott sertés-árak: I. Magy. elsőrendü: 1. Öreg nehéz (páronkint 400 klgrammon felüli sulyban) 43—43½ kr. — 2. Öreg közép (páronkint 300—400 klgr. sulyban) ——— kr. 3. Fiatal nehéz (páronkint 320 klgron felüli sulyban) 44½—45 kr. 4. Fiatal közép (páronkint 251—320 klgr. sulyban) 45—46 kr. 5. Fiatal könnyü (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) 47—47½ kr. II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) 43½—44 kr. 7. Közép (páronkint 220—280 klgr. sulyban) 44½—45 kr. 8. Könnyü (páronkint 220 kilogrammig terjedő sulyban) 46—47½ kr. — III. Romániai: 9. Nehéz (páronkint 320 klgron felüli sulyban) —.— kr. 10. Közép (páronkint 250—320 klgr. sulyban) ——— kr. 11. Könnyü (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) ——— kr. IV. Romániai eredeti (Stachl): 12. Nehéz (páronkint 240 klgron felüli sulyban) ——— kr. 13. Könnyü (páronkint 240 klgrig terjedő sulyban) ——— kr. V. Szerbiai: 14. Nehéz (páronkint 260 klgr. felüli sulyban) 45—45½ kr. 15. Közép (páronkint 220—260 klgr. sulyban) 45½—46 kr. 16. Könnyü (páronkint 220 klgrig terjedő sulyban) 46—47 kr.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokványszerü levonások mellett, egy kilogramm sulyra krajczárokban értendők. Szokványszerüleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronkint 45 klgr. vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4 százalék vonandó le. — A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadónak.

Sertés-létszám: 1892. évi julius hó 1. napján volt készletben 149.529 drb, julius 2. és 3. napján felhajtatott 2139 drb, julius 2. és 3. napján elszállittatott 1852 darab, julius hó 4-ik napján maradt készletben 149.816 darab. — A hizott sertés üzletirányzata: Csendes.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, julius 4. (*Magyar értékek zárlata.*) 4%-os földteherment. kötv. 94.35, magyar hitelb.-részvény 359.—, erdélyi vasut-részvény 199.90, 1876. m. k. v. áll. els. kötv. 117.75, Magy. nyer.-k.-sorsjegy 142.—, M. lesz. és váltóbank részv. 115.75, Tiszai és szeg. kölcs. sorsj. 136.—, 4%-os aranyjáradék 110.25, magyar fegyvergyár —.—, magyar vasuti kölcsön 100.40, Alföldi vasut-részvény 199.90, Magy. é.-kel. vasut-részvény 197.—, 1869. m. k. v. áll. els. kötv. —.—, Tiszav. vasut-részvény —.—, Kassa-oderbergi vasut-részvény 183.25, 5% magyar papirjáradék 100.25, villamos részvénytársaság —,—, M. jelz. hitelb.-részv. —.—.

Bécs, julius 4. (*Osztrák értékek zárlata.*) Osztr. hitelint. részv. 315.25, déli vasut-részvény 93.25, 4% osztr. aranyjáradék 112.80, londoni váltóár 119.60, Károly Lajos-vasut-részvény 214.75, 1864. sorsjegy 182.50, 1860. sorsjegy 141.40, török sorsjegy 42.—, 4·2% ezüst-járadék 95.25, dunagőzhajózási társaság részv. 350.—, dohány-részvény 179.75, angol-osztrák-bank-részvény 158.50, osztrák államvasut-reszvény 301.25, 20 frankos arany 9.50½, 4·2% papir-járadék 95.45, osztr. hitelsorsjegy 188.75, német bankváltók 58.67, cs. k. arany (vert) 5.67, osztr.-magy. bank-r. 996.—, elbavölgyi vasut-részvény 235.75, bécsi Bankverein-részv. 114.—, Alpina részv.-társ. 67.75. Nyomott.

Délutáni magánforgalom.

Bécs, julius 4. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A *déli tőzsde zárlata után* a délutáni magánforgalomban maradt osztrák hitelrészvény 315.25, Länderbank 221.50, osztrák-magyar államvasut 301.37, déli vasut 99.62, alpesi bányatársaság 67.30, májusi járadék 95.92, magyar aranyjáradék 110.25.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, julius 4. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az általában igen lanyha jelentések a külföldi piaczokrol itt figyelmen kivül hagyattak, mert a Budapestről érkezett részben tartott, részben pedig valamivel magasabb jegyzések itt korlátoztak az eladási kedvet. Köttetett délután *buza* őszre 8.30, 8.32, 8.33, 8.32, *rozs* őszre 7.44, 7.46, 7.45, *zab* őszre 5.81, 5.80, *uj tengeri* 1893. május—juniusra 5.58, 5.57 frton; *tengeri* julius—augusztusra jegyez 5.11—5.13 frtot; *repcze* igen lanyha volt és jegyez augusztus—szeptemberre 11.85—11.95 frtot.

Szesz ára ma elgyengült. Kész kontingentált szesz jegyez 17⅜—17⅝ forintot.

KÜLFÖLDI ARUTOZSDEK.

Prága, julius 4. Nyers *czukor* Prágában 16.10, Aussigban 16.40, finomitott Prágában 36 forint.

Hamburg, julius 4. Nyers *czukor* juliusra 12.92, augusztusra 13.12, szeptemberre 13.25, október—deczemberre 12.85, január—márcziusra 13.05 márka 50 kilónkint Hamburgban.

Berlin, julius 4. Buza lanyha, rozs ellanyhult, zab szilárd, olaj nyugodt, szesz lanyha.

Páris, julius 4. Buza, liszt szilárd, olaj tartva, szesz csendes, idő szellős.

Külföldi árutőzsdék zárlata.

Atszámitási árfolyam német piaczokra 100 márka vista 58.65 frt. 100 frk 47.50 frt.

Julius 4.	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben
PÁRIS			
Buza folyó hóra	22.50	10.69	—.—
— augusztusra	22.60	10.83	—.—
— 4 utolsó hóra	23.50	11.16	— 0.05
— 4 hóra nov.-től	23.80	11.30	—.—
Liszt folyó hóra	51.50	15.31	—.—
— augusztusra	52.—	15.46	+ 0.06
— 4 utolsó hóra	52.60	15.64	—.—
— 4 hóra nov.-től	53.25	15.84	+ 0.05
Olaj folyó hóra	55.25	25.99	+ 0.12
— augusztusra	55.50	26.11	+ 0.12
— 4 utolsó hóra	56.25	26.47	+ 0.12
— 4 első hóra	57.—	26.81	— 0.12
Szesz folyó hóra	47.75	25.14	—.—
— augusztusra	47.50	25.01	—.—
— 4 utolsó hóra	43.25	22.50	— 0.13
— 4 első hóra	42.75	22.50	—.—
BERLIN			
Buza julius-augusztusra	174.50	10.23	— 0.03
— szept.-októberre	176.—	10.32	— 0.06
Rozs julius-augusztusra	189.50	11.12	— 0.09
— szept.-októberre	172.50	10.11	— 0.02
Zab julius-augusztusra	147.50	8.65	+ 0.05
— szept.-októberre	147.—	8.62	+ 0.03
Olaj juliusra	—.—	—.—	—.—
— szept okt.-re	51.10	30.07	—.—
Szesz julius-augusztusra	36.60	20.93	+ 0.06
aug.-szept.-re	37.—	21.91	— 0.15
STETTIN			
Buza juliusra	190.75	11.19	+ 0.01
— szept.-okt.-re	181.50	10.64	+ 0.03
Rozs juliusra	190.—	11.15	+ 0.18
— szept.-okt.-re	172.—	10.09	+ 0.15
Olaj juliusra	51.—	30.—	— 0.31
— szept.-okt.-re	51.—	30.—	—.—
Szesz helyben 50 márka fogyasztási adóval	38.50	22.58	+ 0.58
— jul.-aug.-ra 70 márka fogyasztási adóval	35.50	20.21	—.—
— aug.-szept.-re 70 márka fogyasztási adóval	35.80	21.—	— 0.12
— aug.-szept.-re 70 márka fogyasztási adóval	—.—	—.—	—.—
KÖLN			
Buza juliusra	19.80	11.61	+ 0.06
— novemberre	—.—	—.—	—.—
Rozs juliusra	19.60	11.49	—.—
— novemberre	—.—	—.—	—.—
Olaj októberre	53.20	31.30	— 0.24
— májusra	53.20	31.30	— 0.24
BOROSZLÓ			
Buza	20.60	12.08	—.—
Rozs (uj)	19.—	11.14	— 0.18
Zab	14.90	8.75	—.—
Repcze	—.—	—.—	—.—
Szesz	55.70	32.79	+ 0.12
Olaj	—.—	—.—	—.—
Tengeri	13.—	7.62	—.—

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTOZSDÉK.

Külföldi értéktőzsdék zárlata.

Az árfolyamok az illető helyi szokványok szerint készpénzben medióra vagy ultimóra értendők, e szerint a mellékelt paritás is készpénzre vagy medióra, illetőleg ultimóra értendő. A készpénz-árfolyamok K-val, a medióra M-mel, az ultimóra U-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy a fenti átszámitásokhoz még a transakczió-költségek, továbbá a medió- és ultimó-árfolyamokhoz, azonkivül még a mindenkori budapesti prolongáczió-tételek is számitásba veendők. A *-gal jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek. Atszámitási árfolyam 100 márka vista = 58 frt 65 kr. 100 frank vista 47 frt 50 kr.

Julius 4.	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben
PÁRIS			
*Franczia 3%-os járadék	98.52	—.—	—.—
« 4½%-os «	106.15	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut M	657.50	301.96	— 1.86
Osztrák déli vasut M	221.25	99.74	— 0.60
*Osztrák földhitel-részvénytársaság M	1120.—	—.—	—.—
*Franczia törleszthető járadék U	98.60	—.—	—.—
Magyar 4%-os aranyjáradék U	95.08	112.55	—.—
Ottoman-bank U	578.75	—.—	—.—
*Osztrák Länderbank K	—.—	—.—	—.—
Török dohányrészvény M	381.25	—.—	—.—
Banque de Paris K	650.—	—.—	—.—
*Alpesi bányarészvény U	149.37	—.—	—.—
BERLIN			
Osztrák 4·2%-os papirjáradék K	81.—	95.13	+ 0.11
« 5%-os « U	85.70	100.38	— 0.34
« 4·2%-os ezüstjáradék K	81.10	95.14	+ 0.11
« 4%-os aranyjáradék K	96.40	113.21	+ 0.34
Magyar 4%-os aranyjáradék U	94.—	110.31	— 0.23
« 5%-os papirjáradék U	85.90	100.91	— 0.11
*Elbavölgyi vasut K	—.—	—.—	—.—
Osztrák hitelrészvény K	167.90	314.80	— 1.36
Osztrák-magyar államvasut U	128.50	301.05	— 1.48
Osztrák déli vasut U	42.70	99.79	— 0.51
Károly-Lajos vasut U	91.20	—.—	—.—
Kassa-oderbergi vasut K	—.—	—.—	—.—
*Orosz bankjegy	200.—	—.—	—.—
Váltó bécsi piaczra	170.25	58.70	+ 0.04
FRANKFURT			
Osztrák 4·2%-os papirjáradék K	81.—	95.13	— 0.12
« 5%-os « U	—.—	—.—	—.—
« 4·2%-os ezüstjáradék K	81.—	95.03	+ 0.14
« 4%-os aranyjáradék K	96.25	113.04	+ 0.23
Magyar 4%-os aranyjáradék U	94.—	110.32	—.—
« 5%-os papirjáradék U	85.70	100.68	— 0.40
Osztrák hitelrész ény U	267.75	314.77	— 1.55
Osztrák-magyar bank U	857.50	1006.15	+ 8.57
Osztrák-magyar államvasut U	255.50	300.26	— 2.61
Károly-Lajos vasut U	182.62	—.—	—.—
Osztrák déli vasut U	88.25	100.64	— 0.14
Magyar-gácsországi vasut U	171.—	199.57	— 1.29
Váltó bécsi piaczra	170.27	58.70	—.—
Unionbank	—.—	—.—	—.—
Villamossági részvény U	77.—	—.—	—.—
Alpesi bányatársaság K	57.50	—.—	—.—

Berlin, julius 4. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A kolera terjedéséről szóló hirek, Francziaország magatartása a világkiállitás kérdésében és a kedvezőtlen bankkimutatás lehangolták a mai tőzsdét. Az orosz bankjegyek csökkenése még nagyobb lett volna, ha egy itteni első czég az ország kormány számlájára nem intervenált volna. Londonból a Timesnak egy Afghanistárról szóló kedvezőtlen hirét jelentik. Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 167.62, Disconto-Commandit 185.87, darmstadti bank 135.50, Deutsche Bank 160.75, drezdai bank 141.37, Handelsgesellschaft 139.12, nemzeti bank 116.37, osztrák-magyar államvasut 128.37, osztrák déli vasut 42.75, bustiehradi vasut 191.—, dux-bodenbachi vasut 213.25, (osztalék nélkül), varsó-bécsi vasut 195.50, orosz délnyugoti vasut 72.—. Svájczi vasutak meglehetősen tartva. Gotthard-vasut 141.—, svájczi északkeleti vasut 117.12, unión-vasut 67.50, svájczi központi vasut 133.50, meridionál-vasut 126.62, középtengeri vasut 99.50. Kelet-porosz vasutak lanyhák. 1880-iki orosz kölcsön 94.75, keleti kölcsön 64.87, magyar aranyjáradék 93.87, olasz járadék 91.25, orosz rubel 200.25, német uj kölcsön 87.25. Bányaértékek tartva. Laurakohó 111.50, dortmundi 63.—, bochumi 132.25, gelsenkircheni 135.—, harpeni 144.25, Hibernia 116.25, Trust 133.12, Lloyd-részvények 105.25.

Berlin, julius 4. (Utótőzsde.) Magyar aranyjáradék 93.75, osztrák hitelrészvény 167.60, osztrák-magyar államvasut 128.40, osztrák déli vasut 42.70. Károly Lajos-vasut 91.30. Bágyadt.

Frankfurt, julius 4. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 287.75, osztrák magyar államvasut 255.62, osztrák déli vasut 87⅝, alpesi bányatársaság 57.—. Nyugodt.

Hamburg, julius 4. (Zárlat.) Magyar aranyjáradék 93.60, osztrák aranyjáradék 96.50, osztrák ezüstjáradék 80.80, osztrák hitelrészvény 287.35, osztrák 1860-as állami sorsjegy 127.25, osztrák-magyar államvasut 639.50, osztrák déli vasut 210.50, olasz járadék 90.90. Gyenge.

Páris, julius 4. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A tőzsde gyenge volt, különösen török és orosz értékekben berlini és afghanisztáni hirekre. — Jegyeznek: 3%-os franczia járadék 98.52, uj 3%-os franczia járadék 99.70, törleszthető járadék 98.45, 4½%-os járadék 106.15, Banque de France 4260.—, Credit Fonciér 1140, Szuezrészvények 2790, egyiptomi kölcsön 485.62, spanyol külső járadék 65.25, magyar aranyjáradék 95.—, olasz járadék 92.70, orosz 95.15, uj 3%-os orosz kölcsön 77.65, portugál 3%-os kölcsön 23.50, ottomán bank 578.12, osztrák-magyar államvasut 658.—, osztrák déli vasut 222.—, Rio Tinto rézbánya 398.12.

3 óra 40 perczkor záródnak: 3%-os franczia járadék 98.52, 4½%-os járadék 106.15, törleszthető járadék 98.60, magyar aranyjáradék 95.06, osztrák-magyar államvasut 657.50, osztrák déli vasut 221.25, osztrák földhitelrészvény 1120.—, alpesi bányatársaság 149.37, török dohányrészvény 381.25, Banque de Paris 650.—, ottoman bank 578.75, török sorsjegy 80.—. Javult.

London, julius 4. (Megnyitás.) 2¾%-os angol consol 96.75.

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

Gabonaüzlet.

Zürich, julius 1. (Az *Egyetértés* tudósitása.) Az üzlet iránya a lefolyt héten még jobban ellanyhult, miután az aratási kilátások — Oroszországot kivéve — kedvezőek; a mi utóbbit illeti, feltünő jelenség, hogy daczára néhány tendencziózus rosz aratási hirnek, a még az oroszországi kikötőkben meglevő készletek a mai árparitáson jóval alul és sürgősen bocsáttatnak áruba. A mai tőzsde hivatalos jegyzései: buza (magyar) elsőrendü 25½ frank, középminőségü 25 frank, szerbiai 22—24 frank, romániai 21—23.50 frank, amerikai Red-Winter II. 22½ frank, orosz theodosiai 23½—24.50 frank, besszarábiai 22—23 frank, Oxyma 22—24.50 frank, belföldi 21 frank, tengeri (magyar) 15½ frank, cinquantin (magyar) 17½ frank, zab (magyar) 16.50 frank, csehországi 17—18½ frank, liszt I. 37 frank, korpa 11 frank. Az árak 100 kilónkint, az áru Zürichbe szállitva.

Rorschach, junius 30. (Az *Egyetértés* tudósitása.) Buza, tengeri, zab nyugodt irányuak. Elsőrendü magyar tisztabuza 25.25—25.50 frank, középminőségü magyar buza 24 frank, romániai buza 22.50—24.50 frank, orosz 23—25.75 frank, amerikai 22.50—24.25 frank, zab (cseh) 17.25—18.50 frank, árpa (magyar) 21.50—24.50 frank, tengeri 15.50—15.75 frank, cinquantin 17—17.25 frank. Az árak 100 kilónkint, az áru Rorschachba szállitva. A rorschachi állami raktárház készlete junius 30-án: buza 16.594 mm., zab 8171 mm., árpa és maláta 165 mm., tengeri 902 mm., liszt 737 mm.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

Az aratás.

Lengyeltóti, julius 3. (Az *Egyetértés* tudósitása.) Az őszi rozstermés eredménye különböző, ugyanis 18 kévével számitva keresztjét, adott kataszteri holdankint a jobbminőségü talajon átlag 22 keresztet; a gyengébb 16·5 keresztet. A rozs minőségileg szintén különböző, a mennyiben a ködös, hüvös esős időjárásban szeme hiányosan fejlődött, helyenkint megszorult. A buzatermés eddigi eredménye átlagban 20 kereszt, A korai buzák minőségileg is jól fejlődtek. A tavaszi árpa középtermést igér, zab meglehetősen nő. Takarmányfélék, főleg a zabos bükköny igen jó termést adott. Kukoricza és burgonya kitünően gyarapodnak.

Borsod, (Bács-Bodrogm.) julius 3. (Az *Egyetértés* tudósitása.) A szomszéd vidékeken, de főleg Baján és környékén a Duna tetemes kárt okozott a veteményekben; néhol az árviz a gabonanemüeket is tönkre tette. Vidékünkön a buza aratása is már folyik; a rozsot és árpát többnyire learatták. A kereszték száma eddig valamennyi terménynél 14—22 között váltakozik, 1000 négyszögöles holdankint, és igy az eredmény középszerünek jelezhető. A szalmatermés előre láthatólag igen jó lesz mennyiségileg, de a szem termés aligha.

Orczifalva (Temesmegye), julius 3. (Az *Egyetértés* tudósitása.) Az aratás folyik, s azt hiszik, hogy az idei eredménynyel a gazdák meg lesznek elégedve. Átlagban kilátás lehet az egész környéken buzából 12—16 hektoliterre kataszteri holdankint, rozsból 12—15 hektoliterre, őszi árpából 15—17—19 hektoliterre; a szomszéd Vinga város területén csaknem hasonlóak az eredmények. A gabona minőségileg igen szép és jónak igérkezik.

NAPIREND: julius 5-én.

Naptár: Kedd. Róm. kath.: Cirill., Method. — Prot: Cirill., Method. — Görög-orosz: (junius 23.) Agrippina. — Zsidó: (Tamusz 10.) — Nap kél: 4 óra 10 p., nyugszik: 7 óra 59 p. — Hold kél: 4 óra 28 p. délután, nyugszik: 0 óra 36 p. reggel.

A pénzügyminiszter fogad d. u. 2 órakor.

A horvát-szlavon miniszter fogad d. e. 10-től d. u. 1-ig.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara teljes ülése délután 5-kor saját helyiségében.

Az országos zsidó tanitóegyesület jubiláris közgyülése saját helyiségében.

Nemzeti muzeum: régiségtár, nyitva d. e. 9-től d. u. 1-ig. A muzeum többi tárai megtekinthetők 50 kr. belépő dij mellett.

Szabadságharczunk emlékeinek kiállitása a vigadóban. Nyitva reggeli 8-tól esti 7-ig. Belépti dij 30 krajczár.

Svábhegyre fogaskerekü vasut indul fél óránkint. Minden este zene az Eötvös nyaralóban.

A Margitszigetre a helyi hajók félóránkint indulnak. Az alsó vendéglőben katona-, a felsőben czigányzene.

Egyetemi füvészkert nyitva 8—12-ig és d. u. 2—6-ig.

Magy. kir. technológiai iparmuzeum (VIII. József-körut 6.) Nyitva van hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön, pénteken és vasárnap délelőtt 9—12-ig; szombaton az intézet zárva van.

Budapesti kereskedelmi muzeum. A hazai termékek állandó kiállitása a városligeti iparcsarnokban szabad belépés mellett nyitva naponkint d. e. 9—12 óráig és délután 4—7 óráig. Vasárnap- és ünnep nap délután 20 kr. a belépti dij.

A kereskedelmi tudakozódó iroda és könyvtár. Akadémia-uteza 12. földszint. Nyitva van naponkint reggeli 9—12-ig és d. u. 3—6-ig.

Egyetemi könyvtár nyitva d. e. 8—12-ig, d. u. 4—8-ig.

Muzeumi könyvtár nyitva d. e. 9-től d. u. 1-ig.

Akadémiai könyvtár nyitva d. u. 3-tól 7-ig.

Kivonat a hiv. lap julius 3. számából.

Árverések a fővárosban. Löffler Gábor 500 frtra becs. ingós. julius 4. V. ker. Lipót-körüt. 28. sz. Herepey Károlyné 954 frtra becs. ingós. julius 7. VII. ker. Erzsébet-körut 12. sz. Rosenfeld Simon 530 frtra becs. ingós. julius 5. VII. ker. nefelejts-utcza 49. sz. Szabó Alajos 917 frtra becs. ingós. julius 8. VIII. ker. Baross-utcza 28. sz. és IX. ker. üllői-ut 31. sz. Várady Gábor 1098 frtra becs. ingós. julius 6. VI. ker. Andrássy-ut 70. sz.

Árverések a vidéken. Dr. Radányi Ernő 495 frtra becs. ingós. julius 6. Ujvidék. Fischer Dezső 640 frtra becs. ingós. julius 11. Ujpest. (Pestvidéki kir. törvényszék.) Csapp Rezső 722 frtra becs. ingatl. augusztus 18. Budaörs. (Pestvidéki kir. törvényszék.) Joósz Lipót 400 frtra becs. ingatl. augusztus 10. Budaörs. (Pestvidéki kir. törvényszék.) Gyarmati Mihály 473 frtra becs. ingatl. julius 12. Porcsalma. (Szatmár-Németi.) Nigrényi Pál 4704 frtra becs. ingatl. julius 24. Szeged. Tahy Lajos 611 frtra becs. ingós. julius 6. Gomba. (Monor.) Csiszár János 5287 frtra becs. ingatl. augusztus 31. Csiz. (Rimaszombat.) Halmschlager Mihály 400 frtra becs. ingatl. julius 14. Vörösvár. (Pestvidéki kir. törvényszék.) Bán Sándor 2096 frtra becs. ingatl. julius 12. Pomáz. (Szent-Endre.) Neufeld Regina 4800 frtra becs. ingatl. julius 30. Kispest. (Pestvidéki kir. törvényszék.) Rakics Kobilarov Plató 1362 frtra becs. ingatl. julius 31. Ujvidék. Gyeni Kováts Mihályné 3703 frtra becs. ingatl. szeptember 10. Szeged. Tyira Mihailla 2205 frtra becs. ingatl. julius 28. Nagy-Ida. (Teke.) Kleim Lujza 8460 frtra becs. ingatl. szeptember 21. Temesvár. Barcsay Albertné 1522 frtra becs. ingatl. október 12. Nagy-Barcsa. (Déva.) Leitner Jakab 836 frtra becs. ingatl. szeptember 29. Szent-András. (Nezsider.) Madl Mihály 114 frtra becs. ingatl. szeptember 28. Szent-András. (Nezsider.) Kiffer

László 5154 frtra becs. ingós. julius 15. Miskolcz. Kampler Sámuel 12.730 frtra becs. ingatl. Kun-Szent-Márton. Drexler Ferencz örökösei 498 frtra becs. ingós. julius 9. Soroksár. (Ócsa.) Juth Anna 7800 frtra becs. ingós. julius 18. Székesfehérvár.

Pályázat. A gyulai kir. törvényszéknél aljegyzői, — a szolnoki kir. pénzügyigazgatóságnál fogalmazó-gyakornoki, — a zombori kir. törvényszéknél birói, — az akna-sugatagi m. kir. sóbányahivatalnál bányatiszti, — a zágrábi kir. adóhivatalnál VI. oszt. adótiszti, — az eszéki kir. pénzügyigazgatóságnál irodatiszti, — a szolnoki kir. járásbiróságnál albirói, — Feleken (Szebenmegye) postamesteri, — Alsó-Porumbákon (Fogarasmegye) postamesteri, — Szelistyén (Szebenmegye) postamesteri, — Ajton (Kolozsvármegye) postamesteri, — Nógrádon (Nógrádmegye) postamesteri, — a sepsi-szent-györgyi m. kir. adóhivatalnál dijtalan gyakornoki, — a temesvári m. kir. pénzügyigazgatóságnál fogalmazó-gyakornoki, — a nagy-kikindai kir. ügyészségnél hivatalszolgai, — a lőcsei m. kir. pénzügyigazgatóságnál II. oszt. fogalmazói, — a nagykárolyi kir. járásbiróságnál irnoki, — a bajai kir. adóhivatalnál szolgai, — az egri kir. pénzügyigazgatóságnál II. oszt. fogalmazói, — Hontmegye korponai járásában orvosi állásra.

Csávolszky Lajos
lapkiadótulajdonos és felelős szerkesztő.

IDEGENEK NÉVSORA.

Orient szálloda.

Ambrózy J. Késmárk
Molnár J. Kunhegyes
Dr. Nagy S. Csurgó
Hattyasy G. Borosjenő
Missits A. Temesvár
Dr. Deák M. Szamosujvár
Kőrösy G. M.-Sziget
Kapácsy E. S.-Patak
Cornea A. Castelnovo
Klein J. Szikszó
Scholcz A. N.-Szeben
Schvarcz J. Szeged
Walcsok K. Teschen
Lukács D. Kassa
Engel S. B.-Sz.-Lőrincz
Wallerstein F. Nagyvárad
Ungar S. Z.-Sz.-Grót
Grudzky J. Bécs
Geyer K. Mitrovitz
Rapp K. Brod
Hadina J. Szófia
Schurgot L. Bécs
Tüchler K. Ungvár

Marchall-szálloda az Angol királynéhoz.

Adler J. birt. Győr
Dambachy J. birt. Győr
Tóttösy B. biró Pécs
Lopschitz B. mgz. Bécs
Geltmann P. mgz. Bécs
Poppovil J. ezr. Pécs
Bittera Gy. örn. Steyr
Petermann M. pleb. Keszthely
Swoboda K. utazó Offenbach
Grünfelder N. kdő Frankfurt
Asztel M. kdő Szemendria
Schanczer J. kdő G.-Abbony
Wachta J. kdő Igló
Wahl E. kdő Bécs
Patera M. kdő Bécs
Schifler Gy. kdő Bécs
Pfeiferberger K. kdő Bécs

Vadászkürt szálloda.

Br. Hammerstein A. mgz. Prága
Kussevich S. főr. t. Pozsega
Fally J. tan. Kaposvár
Atlas E. mgz. Bukarest
Thoemmel G. mgz. Belgrád
Szemere A. alezr. Szeged
Black Zs. tul. Hartmanitz
Rotter J. tul. Römerstadt
Fürst Gy. kdő Szarajevó
Wagner M. kdő Ujvidék
Nimansgnuss J. kdő Bécs
Molnár J.-né Bicséd

Magyar király szálloda.

Wutiras A. mgz. Konstantinápoly
Zaniffi G. mgz. Szt-Pétervár
Matyaczkó T. lelk. Ungvár
Szögyényi M. L. min. Bécs
Agate F. mgz. New-York
Schondar K. G. mgz. New-York
Minkus E. ig. Bécs
Dreyfusz A. mgz. Biel
Usovics P. birt. N.-Kosztolány
Drahubeczky Gy. püsp. Ungvár
Br. Vay B. Zsolcza
Br. Mariássy G. Bécs
Gr. Apponyi A. Marchegg
Gr. Esterházy P. Bécs

Gr. Esterházy E. Pozsony
Gr. Apponyi S. Lengyel

Nemzeti szálloda.

Dr. Zalka J. püsp. Győr
Egyed J. titk. Győr
Ferenczi M. birt. Kolozsvár
Szőke K. birt. Felcsut
Plathy L.-né birt. Komárom
Özv. Szalacsy J. birt. Komárom
Györöcskey J.-né Ungvár
Glas N.-né birt. Tiba
Rákóczy J. szolgb. B.-Gyarmat
Dr. Halász Ö. kjegyző Monor
Havas A. erdőm. Zircz
Rumpl F. mgz. Pécs
Reiszer J. tan. Jankovátz
Dupuy P. kdő Bécs
Hirschmann L. kdő Csáktornya
Kis J. kdő Kékkő
Karamarkovits J. kdő Szerbia

Hungária szálloda.

Ujhelyi N. ügyv. Ujvidék
Dr. Fall H. hiv. Bécs
Dr. Küttel S. titk. Temesvár
Donath J. ig. Fiume
Greiner E. gyáros Aussig
Luczhatti M. fbirt. Pozsony
Strasser H. fbirt. Nosztán
Philip E. mgz. Bécs
Stern A. mgz. Pancsova
Vogel F. kdő Bécs
Nachad O. kdő Bécs
Kleicz E. kdő Bécs
Polacsek F. kdő Bécs
Hula J. kdő Bécs
Henry A. kdő Bécs
Pollák B. kdő Bécs
Kronfeld A. kdő Bécs
Grünfeld J. kdő B.-Baden
Strausz N. kdő Berlin
Franert H. kdő Drezda
Leopold R. kdő Arad
Rudolf L. kdő Regensburg
Dreyfusz M. kdő Frankfurt
Eisenberger M. kdő Süttő
Herzl B. kdő Zimony

London szálloda.

Blume nővérek énekesnők Bécs
Pataky J. mgz. Nógrád
Dr. Vass A. biró Debreczen
Allen S. gyáros London
Heid B. mern. Pozsony
Papp J. mgz. Ujpest
Stovler A. utazó Alschwetz
Molnár Gy. mgz. Törtel
Szand Zs.-né mgz. Budapest

Walter Fehérló szálloda.

Dr. Szeidner A. tan. Bécs
Bertalan P. fbirt. Munkács
Gaál J. fbirt. Kaba
Pintér S. fbirt. Szentes
Salamon A. kjb. Sárbogárd
Kemencz M. pléb. Komárom
Barakonyi K. pléb. Szt-György
Baltazár J. tan. Böszörmény
Molnár V. tan. Resicza
Kónya G. tan. Győr
Izsák J. tan. Zelicz
Székely G. jegyző Komárom
Horváth J. szin. Nagyvárad
Kassay Gy. szin. Nagyvárad
Königstätler J. kdő Ujvidék

Nicodinescu Z. kdő Galacz
Kallián R. kdő Galacz
Buchhalter M. kdő Vadász
Röszler G. kdő Szolyva
Frankl M. Orosháza
Robb V. kdő Belis
Tarnóczi M. kdő Pancsova

Ringer 2 korona-szálloda.

Baráth F. fbirt. Temesvár
Tóth F. fbirt. Kecskemét
Bácskay Gy. fbirt. Zombor
Fehérváry K. mgz. R.-Komárom
Kozits N. kdő Nis
Dimits A. kdő Belgrád
Schuszter F. kdő Reischdorf
Hahn F. kdő Reischdorf
Margreiter F. kdő Reischdorf
Wendler A. kdő Reischdorf
Papp A. fbirt. Dab
Wizel M. fbirt. Ráczkeve
Bajusz Gy. fbirt. Solt

Pannonia szálloda.

Streisinger I. Losoncz
Lang I. Gyoma
Galambos L. Sajólád
Fekete F. S.-A.-Ujhely
Spatz G. Szentes
Dr. Martin A. Szegzárd
Kelecsényi E. Kalocsa
Bokros A. Deés
Roggers T. Antona
Umberts T. Antona
Kalap M. Deés
Deutsch E. F.-Alap
Markovits M. Mány
Grünfeld M. E.-Mihályfalva
Lefkovits A. Debreczen
Kornis S. Mélykut
Koszits P. Kisbér
Fischer Ö. Kisbér
Hajós L. Baróth
Lázár H. Fülek
Halászy F. Losoncz
Lang J. Gyoma
Zasche Szarajevó
Dr. Orsó M. N.-Becskerek
Szalay L. Kenyéri
Petrovits A. Nagylak
Romann D. Radna
Návay K. T.-Szt-Miklós
Nitzscher G. N.-Károly
Majorosy J. Kalocsa
Bányay Gy. Szamosujvár
Válics J. Madarász
Jankovich M.-né Tein

Központi szálloda.

Gombos L. Torda
Kolosy A. Kunhegyes
Hakly B. Ungvár
Sommer J. Nagykanizsa
Pawlich T. Carlowo
Yankoloff P. Filipoppol
Paulioff A. Filipoppol
Riegler S. Fiume
Szabó S. Fiume
Sacher H. Losoncz
Dálmay G. Kolozsvár
Pázmándy G. Komárom
Manósy A. B.-Gyarmat
Zsirkovits J. Temesvár
Pollák S. Nagykőrös
Klement M. Zwittau
Singer J. Bécs
Rosenfeld E. Bécs
Schneller K. Losoncz
Müller K. Zwittau
Boczkó K. Ercsi
Thaly E. N.-Abony
Kovács K. Kairó
Stoitschoff S. Szófia
Kováts D. Szegzárd

Sziklay József főherczeg szálloda

Erdélyi J. N.-Szalonta
Boszer F. Arad
Roth M. Bécs
Berger A. Bécs
Kulcsár A. Hatvan
Matia C. Zágráb
Szisz J. Doboz
Tufner A. Palánka
Babik E. Bosznia
Menyhért L. Debreczen
Steminger H. Levél
Rosenstein J. Bemies-Sarat
Milanovich N. Sabacz
Faak K. Bergen
Vegh J. Nagyvárad
Volf S. Prága
Emde A. Barmen
Hofmann J. Gyertyámos
Kukinka B. Prága

Dr. Meringer E. Kismárton
Kurányi A. Arad
Dominik J. Bécs
Weisz B. Szabadka
Maczenauer L. Miskolcz
Petró J. Vágsellye
Binder L. Bécs
Keiblinge J. Grácz
Schlichter M. Károlyváros

Holzwarth Continentál ezelőtt Frohner szálloda.

Br. Prónay A. Tó-Almás
Dr. Mihályi V. Lugos
Kobilanszky S. Mihaweny
Karlowszky A. Budapest
Meffert S. Supl
Török A. Kolozsvár
Göppinger C. Stuttgart
Schnizer G. Stuttgart
Duschenes H. Prága
Berger E. Buduá
Fischer J. Dunaföldvár
Weisz C. Érsekujvár
Kohn L. Marburg
Heller W. Fiume
Kleinpeter R. Bécs
Rosenthal M. Bécs
Eiszler J. Bécs
Herzfeld Gy. Kassa
Tauszig D. Mohács
Lichtner F. Kecskemét
Holzl M. Kömlőd

Erzsébet szálloda.

B. Kovács G. N.-Bánya
Simon K.-né Bécs
Dr. Zlinszky A. Zombor
Dr. Lengyel M. Szatmár
Petry M. Zilah
Hipp J. Bécs
Tolnay A. Pécs
Prónay E. Monor
Hegedüs P. Beregszász
Póka L. Félegyháza
Bellovits F. Esztergom
Tury A. H.-Szoboszló
Hubert J. Szill
Vajda P. Palást
Kozma J. Poprád
Kálmán L. H.-Böszörmény

Aranysas szálloda.

Szontagh P. Horpács
Döry L. Tüske
Dory V. Dombovár
Sándor G. Baán
Hegedüs S. Makó
Dobos S. Kalocsa
Maár Z. Alatyán
Schmidt Gy. Privigye
Szilágyi L. Ráczkeve
Vild L. N.-Becskerek
Menich D. Tata
Özv. Ziska K.-né Szt-M.-Káta
Horváth I. Debreczen

Fehérhattyu szálloda.

Hartstein A.-né Napkor
Habermann J. Jankovátz
Czehenter K. Jászberény
Kohn S. S.-Ujfalu
Valdheim J. Nógrád
Mandics I. Nagykároly
Kohn L. Gyetva
Kohai J. Selmecz

Európa szálloda.

Govett F. London
Gurgune H. Sivanczer
Regeser H. London
Rinjoux F. Monte-Carló
Surbanoff N. Filippopol
Notarangelo C. Trieszt
Neuman L. Trieszt
Gruber A. Bécs
Schloss W. Hale-Sale
Eckert M. London
Boschan M. Szófia
Tüngler R. Berlin
Franz L. Marburg
Dr. Politzer A. M.-Sziget
Lusztig M. Bécs
Deutsch S. T.-Sz.-Miklós
Marer A. Szófia
Hirsch A. N.-Almás
Teudloff C. Bécs
Honig M. Dombovár
Donogán J. Debreczen
Ullman C. Pécs
Hellenburg D. Bécs
Dr. Berger H. Lugas
Dr. Rothschild S. N.-Kanizsa
Ungár J. Ó-Moravicza
Cuttmann J. Szolnok
Marer Gy. Szeged

Elhaltak névsora 1892. julius 4-én.

Mócsy I. 3 é. bérk. gyerm. IX. tűzoltó-u. 57.
Kanalas B. napsz. 1. 3 é. VII. százház-u. 7.
Fortélyi sz. L. 51 é. csel. VII. rózsa-u. 25.
Zehengruber sz. B. L. 55 é. f. n. III. tél-u. 4.
Martiniczky B. 32 é. napsz. ó-budai szeszgyár.
Moser M. 16 é. kőm. fia III. szt-endrei-ut 33.
Galicz R. 2 é. fuv. fia III. kereszt-u. 15.
Domonkos sz. L. 73 é. f. n. III. bécsi-ut 67.
Viesinger L. 45 é. házaló VI. hajós-u. 21.
Barber R. 3 é. ügyn. 1. VII. Józsika-u. 3.
Eckstein A. 4 é. napsz. fia VI. váczi-ut 98.
Balog J. 30 é. aszt. VIII. futó-u. 4.
Bodnár J. 33 é. napsz. VII. Szalon-u. 12.
Gron F. 46 é. napsz. utról.

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHÁZ.
Budapest, julius 5 én.
A szinház zárva.

BUDAI SZINKÖR
Budapest, julius 5-én.
Hoffmann meséi.
Opera 4 szakaszban. Irta Jules Barbiére. Zenéjét szerzette Offenbach J.
Személyek:
Hoffmann — Németh
Lindorf — Pintér
András — Kovács
Luther — Füredy
Miklós — Barcs
A muzza — P.-Szép O.
Kezdete 7 órakor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.
Budapest, julius 5-én.
Először:
Egy milliót egy szalmakalapért.
Bohózat 5 fölvonásban.
Kezdete 7 órakor.

Szinházi játékrendek.

A budai szinkör játékrendje: *Szerdán*, julius 6-án: Az erkölcsőrök. — *Csütörtökön*, julius 7-én: A kis herczeg. — *Pénteken*, julius 8-án: Quasimodo, a notredamei templom harangozója. — *Szombaton*, julius 9-én: Pásztortüz. Először. — *Vasárnap*, julius 10-én: Pásztortüz. Másodszor.

Első fővárosi
ORPHEUM
nagymező-utcza 17. sz. alatt.
Ma uj szenzácziós müsor!
Először **King Kalkása** hasonlithatlan jongleurök, (Budapesten először). **Brothers Carlo** parterre tornászok, (Budapesten először). **Troupe Schillys** krokodil utánzók, (Budapesten először). **A 3 Galways** zenebohóczok, (Budapesten először). **Mille Victoria Negre** franczia exentrikus énekesnő, (Budapesten először). A világ legnagyobb csodája, melyet Páris város lakossága megbámult **Mr. James E. Black** lábnélküli tánczos, csodálatos mutatványai (Budapesten először). **Carlo nővérek** gyönyörü énekesnők fellépte, (Budapesten először).
Előadásra kerül
A „SPIRITISTA“
nagy tetszéssel fogadott operette
Carola k. a. és Rück ur főszereplőkkel és az összes személyzet.
Előleges jelentés!
Holnap, szerdán julius hó 6-án.
nagy disz-jutalom-előadás
CAROLA CECILIA
excentrikus és operette-énekesnő javára, az az összes opererette és müvész-személyzet közremüködésével. — e napon először.
A KARMESTERNÉ ASSONY
bóhokás jelenet Somossy K.-tól, zenéje Rosenzweigtól.
Személyek:
Notenquetscher Chorisande zeneköltőnő .. .. Carola k. a.
Kipfel .. .. Rück ur
Ritz tenorista .. .. Kühns ur
Watzedelek k. a. soubrette .. .. Georgette k. a.
Mayerné vén komika .. .. Széphegyi k. a.
Prinz Boluslav zenekari tag .. .. Treu ur
A szinházi mester .. .. Dániel ur.
Szinészek, szinésznők, szinpadi személyzet. Szintér a szinpad próba alatt.
A zenekart a jutalmazandó dirigálja.
Előadatnak: 1. **Dirigenten-marsch és Ganivet paródia** előadja Carola k. a. 2. **Rumbidibum** duett Carola kisasszony és Rück ur. 3. **A karmesterné asszony czimü opera részei**, dirigálja karban Carola k. a.
Ez előadásra páholyok és jegyek Bardos Károly urnál Andrássy-ut 38. sz. alatt már kaphatók.
Szives számos látogatást kér a **jutalmazandó Carola C.**

VADÁSZKÜRT SZÁLLODA.
Ma este a diszudvarban
Banda Marczi és Fiai
ismert és kedvelt népzenekara játszik.
Kezdete 8 órakor. 2758

WULFF EDE CZIRKUSZA (az állatkertben).
Ma kedden, julius hó 5-én
nagy előadás.
Bemutattatik a Wulff igazgató által szabadon idomitott
50 mén egyszerre.
Fellép valamennyi müvész és müvésznő.
Az esti előadásra 8—5 óráig kaphatók jegyek Kertész-féle szervita-téri dohánytőzsdében.
Holnap, hétfőn este 7½ órakor nagy előadás

HERZMANN-féle
NYÁRI ORPHEUM
Hajós-utcza 13. sz., a m. k. opera átellenében.
Ma lép fel először:
Mlle MARTHÉ MARTHY
legjobb franczia énekesnő
Mlle MARTHÉ MARTHY
hasonlithatlan, itt még soha nem látott
Mlle MARTHÉ MARTHY
csak sok fáradság és költség árán volt megnyerhető 5-szöri fellépésre. Ezenkivül juliusi müsor.
PRUGGMAYER JÓZSEF
volt igazgató óriási sikerrel vendégszerepel.
Naponta uj bohózatok.
Az Orpheum melletti Herzmann-kávéház, idegenek és helybeliek kedvencz mulatóhelye, egész éjjel nyitva van.
TELEFON! TELEFON

Vizállás, 1892. julius 4-én.

Folyó	Vizmérczc	Vizállás reggel (cm.)	Változás az elmult 24 óra alatt (cm.)	Hőmérséklet (C.)
Inn	Schärding	+ 260	> 10	+ 17
Duna	Passau	+ 355	> 22	+ 17
»	Linz	+ 187	> 33	+ 26
»	Bécs	+ 144	> 42	+ 17
»	Pozsony	+ 402	> 18	+ 20
»	Komárom	+ 449	> 4	+ 21
»	Budapest	+ 427	> 7	+ 21
»	Mohács	+ 574	> 2	+ 15
»	Gombos	+ 587	> 5	+ 20
»	Ujvidék	+ 549	> 3	+ 20
»	Zimony	+ 441	> 5	+ 19
»	Pancsova	+ 428	> 7	+ 23
»	Orsova	+ 405	> 6	+ 19
Rába	Sárvár	+ 86	> 1	+ 18
»	Győr	+ 395	> 5	
Vág	Szered	+ 37	> 1	+ 19
Dráva	Zákány	+ 100	> 18	
»	Barcs	+ 195	> 29	+ 18
»	Eszék	+ 358	> 2	+ 18
Száva	Sziszek	+ 60	> 15	+ 21
»	Mitrovicza	+ 215	> 9	+ 24
Temes	Kis-Kostély	+ 81	> 18	+ 21
Béga	Kiszető	+ 30	> 4	+ 20
»	Temesvár	+ 42	0	+ 10
»	Nagy Becskerek	+ 100	> 5	+ 20
Szamos	Dées	+ 8	> 11	+ 18
»	Szatmár	+ 58	< 1	+ 20
Kraszna	Nagy-Majtény			
Tisza	Marmaros-Sziget	+ 52	> 2	+ 15
»	Tekeháza	+ 26	> 18	+ 15
»	Tisza-Ujlak	— 34	> 8	+ 19
»	Vás.-Namény	+ 16	< 5	+ 16
»	Záhony (Csap)	— 82	> 11	+ 16
»	Tokaj	+ 70	> 18	+ 15
»	Tisza-Füred	+ 152	> 26	+ 19
»	Szolnok	+ 163	> 21	+ 20
»	Csongrád	+ 186	> 19	+ 18
»	Szeged	+ 271	> 17	+ 24
»	Török-Becse	+ 208	> 8	+ 19
»	Titel	+ 479	> 5	+ 23
Latorcza	Munkács	+ 30	0	+ 16
Ondova-Tapoly	Hoór	— 68	< 29	+ 12
Bodrog	Zemplén	+ 147	> 21	+ 16
Berettyó	Berettyó-Ujfalu	— 12	> 2	+ 19
Sebes-Körös	Nagyvárad	+ 15	> 5	+ 24
Fekete-Körös	Tenke		0	
Fehér-Körös	Boros-Jenő	+ 1	> 6	+ 18
Kettős-Körös	Békés	— 48	> 7	+ 21
Hármas-Körös	Gyoma	+ 155	> 14	+ 15
Maros	Branyicska (Déva)	+ 64	> 12	+ 14
»	Arad	— 36	> 6	+ 18
»	Makó	+ 60	> 15	+ 21

Jegyek magyarázata: + = null fölött, — = null alatt, < = áradt, > = apadt.

Időjárás

a m. kir. meteorologiai központi intézet távirati jelentése 1892. julius 4-én reggel 7 órakor.

Állomások	Légnyomás mm.	A hőmérséklet Celsius szerint	Szél iránya és ereje		Felhőzet	Csapadék mm.	Hőmérséklet maximuma	Hőmérséklet minimuma
Árvaváralja	766	+ 12.4	D	0	0	—	18	8
Trencsén	764	+ 17.0	K	3	0	—	—	—
Selmeczbánya	766	+ 16.5	DNY	1	0	—	25	9
Magyar-Óvár	765	+ 23.3	DK	2	0	—	27	14
Ó-Gyalla	764	+ 17.2	K	1	0	—	25	13
Budapest	766	+ 17.9	E	1	0	—	25	12
Sopron	765	+ 18.0	DK	2	0	—	28	14
Keszthely	763	+ 19.8	ENY	3	0	—	26	15
Csáktornya	764	+ 19.6	K	1	0	—	30	12
Zágráb	765	+ 16.8	EK	1	0	—	26	15
Fiume	764	+ 19.1	NY	1	0	—	29	16
Crikvenica	765	+ 22.0	—		0	—	—	—
Pancsova	766	+ 17.2	DK	3	0	—	30	9
Zsombolya	766	+ 17.5	EK	1	0	—	27	11
Orsova	768	+ 19.8	K	0	0	—	27	7
Arad	767	+ 19.6	K	3	0	—	26	14
Szeged	766	+ 20.4	D	1	0	—	29	11
Szolnok	765	+ 18.2	—		0	—	25	13
Eger	767	+ 17.6	ENY	1	0	—	26	12
Debreczen	767	+ 15.8	D	1	0	—	25	11
Késmárk	768	+ 11.6	—		≡	—	—	—
Ungvár	766	+ 13.7	EK	3	2	1	31	12
Akna-Szlatina	768	+ 13.0	K	2	0	—	—	—
Szatmár	766	+ 17.2	DK	3	0	—	23	14
Nagy-Várad	767	+ 19.2	K	1	1	—	—	—
Kolozsvár	766	+ 14.6	NY	1	0	—	—	—
Nagy-Szeben	767	+ 12.8	ENY	1	0	—	22	10
Bécs	765	+ 15.4	K	1	0	—	24	13
Krakó	766	+ 15.6	K	1	0	—	21	11
Bregenz	763	+ 19.8	—		0	—	24	14
Salzburg	763	+ 18.0	DNY	2	0	—	29	15
Klagenfurt	764	+ 18.9	K	1	0	—	28	12
Pola	765	+ 19.1	—		≡	—	28	15
Lesina	766	—	EK	1	≡	—	—	—
Sarajevo	766	+ 16.1	EK	2	0	—	28	12
Torino	765	+ 22.6	E	2	1	—	28	22
Flórencz	766	+ 20.5	D	1	0	—	30	18
Róma	766	+ 23.0	NY	2	0	—	31	18
Nápoly	766	+ 22.0	NY	0	0	—	28	21
Brindisi	766	+ 27.2	ENY	3	0	—	29	17
Caghari	76?	+ 24.6	DK	4	1	—	—	—
Palermo	766	+ 25.0	—		0	—	—	—
Malta	765	+ 23.9	E	2	0	—	—	—
Zürich	764	+ 22.6	ENY	0	0	—	—	—
Páris	763	+ 18.3	ENY	2	3	—	—	—
Nizza	765	+ 21.8	—		3	—	—	—
Biaritz	—	—	K	0	—	—	—	—
Breszt	763	+ 21.8	NY	2	3	—	—	—
Kopenhága	769	+ 18.3	D	3	◉	—	—	—
Hamburg	759	+ 15.2	DNY	3	1	2	—	—
Swinemünde	761	+ 19.4	EK	6	3	—	—	—
Memel	765	+ 17.2	D	2	2	—	—	—
Berlin	761	+ 14.5	DK	2	4	—	—	—
Münster	761	+ 18.5	D	4	4	—	—	—
Stornoway	755	+ 18.3	DNY	2	4	1	—	—
Mullaghmore	759	+ 11.1	ENY	2	3	3	—	—
Scilly	761	+ 16.7	NY	3	2	—	—	—
Schields	754	+ 13.9	NY	4	3	—	—	—
Skudesnaes	752	+ 14.2	K	2	◉	3	—	—
Christiansund	755	+ 13.7	DK	4	◉	5	—	—
Uleaborg	762	+ 12.9	E	2	0	—	—	—
Stockholm	761	+ 16.8	D	2	4	—	—	—
Szent-Pétervár	759	+ 11.7	D	1	4	1	—	—
Moszkva	759	+ 11.5	E	0	0	—	—	—
Kiew	764	+ 13.8	—		0	2	—	—
Odessa	765	+ 15.7	E	1	0	—	—	—
Varsó	766	+ 16.3	E	2		—	—	—
Sófia	768	+ 15.3	E	3	4	—	—	—
Sulina	—	—			—	—	—	—
Konstantinápoly	766	+ 19.4	—			—	—	—

A szélirányok jelölése: E = észak, K = kelet, D = dél, Ny = nyugot. Felhőzet: 0 = egészen derült, 1 = többnyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 4 = egészen borult, ◉ = eső, ✳ = hó, ≡ = köd, ↯ = zivatar.

A légnyomás maximuma délkeleti Európábao huzódik, a depresszió az Északi tenger fölött van, nyugat felől a barometer emelkedése vehető észre.

Európának északi része felhős és esős, déli illetőleg délkeleti része pedig kivétel nélkül derült és száraz.

Hazánkban a reggeli hőmérséklet aránylag alacsony, de felhőtlen ég mellett nappal a hőmérséklet jelentékenyen emelkedik.

Többnyire derült, száraz és melegebb időt várhatni.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései julius 4.

Faj		Irányzat	Minős. suly hektolit.	100 kilogramm ára frttól	frtig	Minős. suly hektolit.	100 kilogramm ára frttól	frtig
Buza								
Bánsági	uj	lanyha	74	—.—	—.—	75	8.25	8.45
«	«	«	76	8.35	8.55	77	8.50	8.75
«	«	«	78	8.65	8.85	79	8.75	8.90
«	«	«	80	—.—	—.—	81	—.—	—.—
«	«	«	74	—.—	—.—	75	8.25	8.45
Tiszavidéki	«	«	76	8.35	8.55	77	8.50	8.75
«	«	«	78	8.65	8.85	79	8.75	8.90
«	«	«	80	—.—	—.—	81	—.—	—.—
«	«	«	74	—.—	—.—	75	8.20	8.40
Pestvidéki	«	«	76	8.30	8.50	77	8.45	8.70
«	«	«	78	8.60	8.80	79	8.70	8.85
«	«	«	80	—.—	—.—	81	—.—	—.—
«	«	«	74	—.—	—.—	75	8.25	8.45
Fehérmegyei	«	«	76	8.35	8.55	77	8.50	8.75
«	«	«	78	8.65	8.85	79	8.75	8.90
«	«	«	80	—.—	—.—	81	—.—	—.—
«	«	«	74	—.—	—.—	75	8.25	8.45
Bácskai	«	«	76	8.35	8.55	77	8.50	8.75
«	«	«	78	8.65	8.85	79	8.75	8.90
«	«	«	80	—.—	—.—	81	—.—	—.—
«	«	«	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Északmagyarorsz.	«	«	76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
«	«	«	78	—.—	—.—	79	—.—	—.—
«	«	«	80	—.—	—.—	81	—.—	—.—

Gabona ó vagy uj		Irányzat	Faj	Minőségi suly hektoliterk.	100 kilogramm ára frttól	frtig
Rozs	uj	lanyha	—	70—72	7.75	8.05
Árpa	«	lanyha	takarmány	60—62	5.30	5.50
»	«	«	egetni való	62—64	—.—	—.—
»	«	«	sörfőzdei	64—66	—.—	—.—
Zab	«	szilárd	—	39—41	5.45	5.75
Tengeri	«	lanyha	bánsági	75	4.75	4.80
»	«	»	másnemü	73	4.70	4.75
»	«	«	—	—	—.—	—.—
Káposzta-repcze	«	szilárd	—	nélkül	—.—	—.—
Köles	«	lanyha	—	—	5.15	5.40

Gabona határidőre	Irányzat	Határidő	100 kgr. ára pénz	100 kgr. ára áru
Buza	szilárd	tavaszra	—.—	—.—
«	szilárd	május—junius	—.—	—.—
«	«	őszre	8.09	8.11
Tengeri	«	máj.—jun.	4.76	4.78
«	«	julius-augusztus	4.88	4.90
Zab	«	Bpest szállitan. május-juniusra	4.38	4.40
«	«	Bpest szál. őszre	—.—	—.—
Kap. repcze	«	aug.-szept.	11.40	11.45

Különféle termények	Irányzat	Faj	Pénz frt	Áru frt
Heremag	csendes	Luczerna magyar, idei	32.—	36.—
«	csendes	Vörös, idei	45.—	55.—
Repczeolaj	«	Őszi, kétszer finomitott	36.—	37.—
Olajpogacsa	«	Repcze	5.75	6 —
Disznozsir	«	Pesti	50.50	50.75
«	«	Vidéki	—.—	—.—
Szalonna	csendes	M. Ia legensz. aru m. sz.	44.50	45.—
«	csendes	Városi legensz.	44 —	44.50
«	csendes	« « 3 darabos	45.—	45.50
«	«	Füstölt	50.—	51.—
Faggyu	csendes	Olvasztott	35.—	36 —
Szilva	csendes	bosznia. 1891 szokvanyminőség (Minőség 500 gr.)	12.50	13.—
«	«	100 darabos	15.—	15.25
«	«	85 «	20.—	20.50
«	«	szerbiai. 1891 szokvanyminőség (Minőség 500 gr.)	12.25	12.50
«	«	100 darabos	14.75	15.—
«	«	85 «	20.—	20.50
Szilva határidőre	«	bosznia 1892 X/XI szokvanyminőség (Minőség 500 gr.)	14.75	15.—
«	«	100 darabos	16.50	16.75
«	«	85 «	20.—	20.25
«		szerbiai 1892 X/XI szokvanyminőség (Minőség 500 gr.)	14.50	14.75
«	«	100 darabos	16.75	16.50
«	«	85 «	19.75	20.—
Szilva-iz	szilárd	Szlavoniai 1891	22.—	22.50
«	«	Szerbiai	20.—	21.—
Szilvaiz határidőre	szilárd	szlav. 1892 szept.-okt.	18.50	19.—
«	«	szerb	17.50	18.—
Méz	szilárd	Nyers	—.—	—.—
«	«	Sárga, csurgatott	39.50	40.—
Viaszk	»	Rozsnyoi	140.—	141.—
«	«	Szlavoniai	—.—	—.—
Szesz	csendes	Szesz nyers osztalékolt	17.—	17 50
«	«	Szesz-élesztő «	19 50	20.—
«	«	Szesz. finomitott	54 75	55.25

A hajószállitás fuvardijtételei.

	Honnét	Budapestre	Győrre
Duna	Pancsova	26—28	8—10 krajczárral dragabb a budapesti dijtételeknél
	Ujvidék	22—24	
	Bezdán	18—19	
	Kalocsa	15—16	
	Duna-Földvár	13—14	
Tisza	Szentes	33—35	
	Szeged	28—30	
	Zenta	26—27	
	Titel	24—25	
Szava	Mitrovicz	33—35	
Bega	Temesvár	40—42	
	Nagy-Becskerek	27—29	

*A hajódijtételek értetnek a szallitási adót beleértve és a biztositási ujat kizárva; a Bega-állomasok a burczellirozást beleértve.

ÉRTÉKPAPIROK	Utolsó árkelet pénz	áru
ÁLLAMADÓSSÁG.		
Magyar kir. aranyjáradék adómentes 100, 500, 1000 .... 4 %	110.20	110.50
« « « « 10,000 .... 4 %	—.—	—.—
« « « « julius. 15-re	110 25	110 35
« « papirjáradék adómentes .... 5 %	100.40	100.70
« « « « julius. 15-re	100.55	100.65
« 1876. keleti v. államkötvény aranyban .... 5 %	117.—	118.—
1889. adóm. m. kir. államvasuti kölcsön aranyban 4½%	120.50	121 —
1889. évi 4½%-os adóm. áll. vas. k. ezüstben 4½%	100.50	101.—
Magy. kir. nyeremény-kölcsön 100 frt	142.—	143.—
« « « 50 frt	142. -	143.—
4½% adóm. regale-kártalanitási kötvény 4½%	99.50	100.20
4½%-os adóm. horv. szlav. regale kötvény 4½%	97.50	98.50
Tiszai és szegedi kölcsön .... 4 %	135.75	136.75
M. 4% adóm. Magyarorsz. földteherm. kötvény .... 4 %	94.75	95.25
4% adóm. horvát.-szlavonorsz. földteherm. kötv. .... 4 %	95.—	96.—
Magyar földtehermentesitési kötvények horvátországi .... 5 %	—.-	—.—
Magyar orsz. jelzálog urbéri váltságkötvények (100 frt) .... 5 %	100.—	—.—
Kir. horv.-szlavonjelzálog földváltságkötvény (100 frt) .... 5 %	—.—	—.—
Magyar kir. kamatozó kincstári utalvány 6 hóra (100 frt)	—.—	—.—
Egyesitett államadósság papirban május—nov. 4²/₁₀%	—.—	—.—
Egyesitett államadósság papirban máj.—nov. 4²/₁₀%	95.25	95.75
« « « « február—aug. 4²/₁₀%	95.25	95.75
« « « « jan—jul. 4²/₁₀%	95.—	95.50
« « « « apr.—okt. 4²/₁₀%	95.—	9 .50
Osztrák aranyjáradék adómentes .... 4 %	112.50	113.—
« papirjáradék adómentes .... 5 %	100.75	101.25
« államadósság, kisorsolás 1854-ki 250 frt p. p. .... 4 %	—.—	—.—
« « « 1860-ki 500 frt o. é. .... 5 %	141.50	142 50
« « « 1860-ki 100 frt « « .... 5 %	151.50	152 50
« « « 1864-ki 100 frt « «	182 —	183.—
« « « 1864-ki 50 frt « «	182.—	183.—
A temes-bégavölgyi vizszabályozó társulat .... 5 %	102.—	102.50
Budapest főváros 1890-iki kölcsöne adómentes 4½%	99.75	100.25
Bolgár fejedelmi államvasuti zalog kölcsönkötveny .... 6 %	105.—	106.—
Szerbiai nyeremény-kölcsön 100 frank	39.—	39.50
« « « oszt. felülbélyegzéssel 3 %	40 25	40.75
Bécs város nyeremény-kölcsön 1874-ből	157.—	159 —

Osztalék 1891-re	ÉRTÉKPAPIROK	Utolsó árkelet pénz	áru
	RÉSZVÉNYEK.		
	a) **Bankok.**		
8.—	Angol-osztrák bank 100	—.—	—.—
3.50	A bpesti ált. hitelegyl. mint szövetk 50	56.50	57.50
10.—	Budapesti bankegyes. részv.-társ. 100	127.50	128.
6.—	Budapesti keresk. és iparb. r.-társ 100	101.—	101.50
6.—	Fiumei hitelbank 80	106 —	107.—
7.—	Fővárosi bank részv.-társaság I. kib. 100	97.—	98.—
15.—	Horvát leszámitoló bank 200	—.—	—.—
19.—	Magyar általános hitelbank 200	360.50	361.—
19.—	Magyar általános hitelbank julius. 15-re	—.—	—.—
8.—	Magyar ipar- és keresk. bank r.-t. 100	115.75	116.25
8.—	Magyar ipar- és keresk. bank r.-t jul. 15.	—.—	—.—
37 frank	Magyar jelzálog-hitelbank 200	—.—	—.—
18.50 fr.	Magyar jelzálog-hitelb. II. kib. id. e. 100	—.—	—.—
18.50 fr.	M. jelz.-hitelb. II. kib. id. elis. julius.15-re	183.50	184.—
7.—	Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 100	—.—	—.—
7.—	M. leszámitoló- s pénzváltóbank junius30-ra	116.25	116.50
14.—	Osztrák hitelintézet 160	—.—	—.—
14.—	Osztrák hitelintézet julius15-re	315.80	316 —
46.70	Osztrák-magyar bank 600	985.—	1000 —
12.—	I. magyar iparbank 150	187.—	188.—
55.—	Pesti magyar kereskedelmi bank 500	990 —	992.—
11.—	«Unio»-bank 200	—.—	—.—
	b) **Biztositó társulatok.**		
10.—	Bécsi biztositó társaság 200	160.—	165.—
13.—	Bécsi élet- és járadék-bizt. társaság 200	292.—	297.—
166.—	Első magyar általános bizt.-társ. 1000	2800.—	2820.—
5.—	Fonciére pesti biztositó intézet 100	79 —	80.—
—.—	A «Lloyd» viszontbiztositó r.-t. 100	80.—	85.—
—.—	Magyar-franczia bizt. társ 100	— —	—.—
5.—	Magyar Jég- és viszont biztositó r.-t. 100	—.—	—.—
75.—	Pannonia viszontbiztositó társaság 300	1000.—	1020.—
	c) **Gőzmalmok.**		
40.—	Concordia gőzmalom 500	528.—	529.—
100.—	Első budapesti 500	1270.—	1275.—
35.—	Erzsébet-malom 200	470 —	475.—
20.—	Hengermalom 400	550.—	560.—
16.—	Lujza-malom 160	318.—	321.—
25.—	Molnárok és sütők 200	430.—	435.—
60.—	Pannonia 1000	920.—	940.—
—.—	Váczi hengermalom részv.-társaság 100	—.	—.—
20.—	Viktória 150	288.—	289.—
	d) **Közlekedési vállalatok.**		
10.	«Adria» m. tengeri haj. r.-t. 100	140.—	142.—
10.—	Alföld-fiumei 200	200.—	201.—
	Aradi és csanádi egyesült vasut 100	—.—	—.—
	Bács-Bodrogh várm h.-érd. v. elsőbbs.-r	82.—	83.—
	Barcs-pakráczi vasut részv.-társ. 200	201. —	203.—
9.85⁴/₁₀	Battaszék-dombovári 200	200.—	201.—
	Budapest-pécsi vasut r.-t. 200	200.—	201.—
7.—	Bpest-Szt-Lőrincz helyiérdekü v. r.-t. 100	—.—	—.—
7.—	Bpest-Szt-Lőrincz helyiérdekü első r. 100	—.—	—.—
	Debreczen-hajdunánási v. első r 100	—.—	—.—
4 frank	Déli vasut 200	99.50	100.—
4 frank	Déli vasut julius.31-re	187.—	197 25
9.80	Északkeleti vasut 200	200.—	201.—
9.94⁴/₁₀	Erdélyi vasut 200	—.—	—.—
—.—	Győr-sopron-ebenfurti vasut 200	—.—	—.—
7.94⁴/₁₀	Kassa-oderbergi vasut 200	183 50	184.—
9.94⁴/₁₀	Magyar-galicziai vasut 200	200.—	201.—
9.85⁶/₁₀	M. ny. v. (székesfehérvár-győr-graczi) 200	200.—	201.—
4.50	Mármarosi sóvasut r.-t. els. r. 100	95.—	95.50
	N.-Kikinda—N.-Becskerek v.-u. els. r. 100	—.—	—.—
25 frank	Osztrák-magyar államvasut .... ar. 200	—.—	—.—
25 frank	Osztrák-magyar államvasut ... julius.31-re	301.75	302 25
9.94⁴/₁₀	Pécs-barcsi vasut 200	203.—	204.50
—.—	Első cs. kir. szab. dunagőzh. társ.p. f. 500	350.—	355.—
20.—	Pesti közuti vaspálya 200	377 —	379.—
10.—	Pesti közuti vaspálya élvezeti jegy	180.—	185.—
—.—	Pesti közuti vaspálya másodsorozatu 200	—.—	—.—
	e) **Takarékpénztárak.**		
7.—	Budapesti III. kerületi 50	128.—	130.—
32.—	Országos központi 300	627.—	632.—
400.—	Pesti első hazai 1000	8150.—	8200.—
48.—	Egyesült Budapest fővaros 300	965.—	975.—
7.—	Magyar ált. takarékpénztár r.-t. 100	116.—	117.—
	f) **Különféle vállalatok.**		
9.—	Alagut 105	158.—	161.—
7.20	Általános waggon-kölcsönző-társaság 80	107.50	108.50
14.—	Egyesült magyarhoni üveggyárak r.-t. 200	239.—	241.—
8.—	Északmagyarországi e. kőszénb. r.-t. 100	163.—	164.—
8.—	Fővárosi Casino-épület részv.-társ. 200	—.—	—.—
15.—	Franklin-Társulat könyvnyomda 150	265.—	270.—
62.—	Könyvnyomda «Athenaeum» 100	370.—	—.—

Osztalék 1891-re	ÉRTÉKPAPIROK	Utolsó árkelet pénz	áru
80.—	Pesti könyvnyomda részv.-társ. 500	1230.—	—.—
15.—	Pallas irodalmi és nyomdai r.-t. 200	205.—	210.—
70.—	Fiumei I. m. rizshánt. és rizskem. r.-t. 500	1130.—	1180.—
80.—	Ganz és Társa vasöntőde és gépgyár 400	1900.—	1910.—
	Jordán Viktor-féle bőrgyár részv.-t. 100	96.—	100.—
	Nadrági vasipar-társulat 200	—.—	—.—
24.—	Gschwindt-féle szeszgyár 200	440.—	450.-
23.—	Gyapjumosó és biz. első magyar 200	315.—	325 —
20.—	Kőszén- és téglagyár (Drasche) 200	475.—	478.—
25.—	Salgótarjáni kőszénbánya 40	584.—	587.—
35.—	Gőztéglagyár, kőbányai 160	595.—	600 —
15.—	Tégla és mészégető, ujlaki 150	273.—	275.—
—.—	Tégla- és czementgyár egyes. id. elis. 100	147.—	148.—
10.—	Magyar Asphalt részvény-társaság 100	187.—	190.—
—.—	Magyar kender- és lenipar-részv.-trs. 200	255.—	256 —
	Nemzetközi villamossági társaság 200	—.—	—.—
9.—	Nemzetközi waggon-kölcs. részv-társ. 100	137.—	138 —
12.—	Rimamurány-salgótarjáni vasmü 100	186.50	187.—
12.—	Rimamurányi vasmü .... julius. 15-re	238.—	239.—
14.—	Schlick-féle vasöntöde és gépgyár 200	1075.—	—.—
45.—	Sörfőzde első magyar 300	352.—	355.—
20.—	Sertéshizlaló 200	70.—	—.—
—.—	Spodium és csontliszigyár 150	210.—	215.—
8.—	Szálloda részvény-társaság 30	—.—	—.—
21.—	Szállitási vállalat I. m. 200	—.—	—.—
—.—	Szegedi szeszgyár és finomitó r.-t. 200	180.—	181.—
14 frank	Török bir. dohány-egyedárus .... frc 200	— —	— —
	ZÁLOGLEVELEK.		
	Egyesült bpesti főv. takarékpénzt. 4½%	99.25	99.75
	Magyar földhitelint. papirérték .... 5 %	101.50	102.50
	« « « 4½%	100.75	101.50
	« « « .... 4 %	96.—	96 50
	« « ar. v. ez. .... 5 %	116.25	—.—
	« «szabályoz. estalajjav. 4 %	94 50	95.—
	« jelzálogbank 5½%	102.50	—.—
	« « .... 5 %	101.50	102.—
	« « 4½%	100.—	100.50
	M. jelzálogb. közs.-kötv. 50 évvf. 110f. 4 %	97.—	97 50
	« « Közs. kötsl. 50 évvf. 4½%	99.—	99.50
	Magyar orsz. közp. takarékpénztár 4½%	99.—	99.75
	Kisbirtokosok orsz. földhitelintézete 5½%	103.50	104 50
	« « « .... 5 %	101.50	102 —
	« « « 50½ évre 4½%	100.—	100.50
	Osztrák-magyar bank o. é. 4½%	101½—	102.—
	« « « « « 40½ évre 4 %	99.70	100.20
	« « « « « 50 évre 4 %	99.70	100.20
	Pesti magyar kereskedelmi bank .... 5 %	101.—	102.—
	« « « « 4½%	100.—	100.75
	Pesti magy. ker. bank közs. kötv. 4½%	101.50	102.
	«Albina» takarék- és hitelintézet .... 6 %	101.—	102.—
	« « « .... 5 %	101.—	102.-
	Aradi polg. takarékp. 40 év vf. 110 5 %	100.50	101.50
	« « « « « « 5½%	100.50	101.50
	Erdélyr. m. jelz. hitb. 40 év visszafiz. 5%	99.—	99.50
	Nagyszebeni földhitelintézet .... 5 %	101.75	102.25
	« « 5½%	102.—	102.50
	« « .... 6 %	103.—	—.—
	« ált. takar.-p. 31½ év vf. 110f. 5 %	102.—	—.—
	« « « 40 év vf. 106 f. 5 %	102.—	—.—
	« « » III. kib. 5 %	101.75	102.25
	Temesvári első takarékpénztár .... 5 %	100.-	101.—
	« « 4½%	98.—	99.—
	Magy. jelzálogb. nyer.-kölcs. kötv. 4 %	123.—	124.—
	« « osztr. felülbélyegzéssel 4 %	123.75	124.25
	« « nyeremény-jegy	—.—	— —
	« « osztr. felülbélyegzéssel	21.—	23 —
	Osztr. földh.-int. ny. kölcsön kötv. 3 %	111.75	112.75
	« « kötv. nyerem. jegy	23.—	25 .—
	Pesti hazai I. takp. e. kib. kötv. .... ½%	99.50	100.—

ÉRTÉKPAPIROK	Utolsó árkelet pénz	áru
ELSŐBBSÉGEK.		
Az «Adria» m. teng. hajózási 500/1000 4½%	96 —	95 —
Bpesti közuti vasp. társ. 1887 .... 4½%	96.—	97.—
« « « « 1889 .... 4½%	96.—	97.—
Budapesti lánczhid .... 100 6 %	—.—	—.—
Budapest-pécsi vasut .... 200 4 %	93.50	94.50
Déli vasut .... 400/2000 márka 4 %	—.—	—.—
Dunagőzhajózási társaság ....100/200 4 %	—.—	—.—
« « .... 100 6 %	—.—	—.—
I. p. spodium-, enyv-, vegyi ter. gyár 5 %	—.—	—.—
Északkeleti vaspálya .... 300 5 %	100.—	101.—
« « (aranyb.) .... 200 5 %	120.—	121.—
« « » .... 1000 6 %	120.—	—.—
Lloyd és tőzsde-épület .... 100 5 %	99.50	100 —
Magyar galicziai vaspálya .... 200 5 %	103.—	104 —
« « « II. kib. 200 5 %	103.—	104 —
« « « ezüst .... 200 4 %	94.—	95.—
M. ny. v. (sz. feh.-győr-graczi) 200 5 %	100 25	100.75
Magyar nyugoti v. 1874. kib. .... 200 5 %	100.50	100 80
M. v. elsőbbs. berun. aranyb. 200 5 %	119.50	120.50
« « « « « 1888 4½%	118.50	119.50
Győr-sopron-ebenfurti v. arany 200 3 %	— —	—.—
Kassa-oderb.els.rész.-kötv. 1889. ez. 4 %	94.50	95.50
« « « « « 1891. ez. 4 %	93.75	94.75
« « « « « 1889. ar. 4 %	112.75	113.75
« « « « « 1891 ar. 4 %	112.75	113.75
« « (osztr. vonal) 1889. ez. 4 %	95.50	96.50
Osztr.-magyar államvasut arany 200 5 %	—.—	—.—
O.-m. á.-v. 1883. kib. 400/2000 márka 4 %	—.—	—.—
O.-m. államv. X. kib. 1885. 500 frc. 3 %	—.—	—.—
MAGÁNSORSJEGYEK.		
Budavárosi sorsjegy 40	54.—	56.—
« « osztr. felülbélyegzéssel	55 —	57.—
A «Jó szív» egyesület sorsjegye 2	2.90	3.25
A « « « osztr. felülbélyegzéssel	2.90	3.25
M. sz. korona orsz. vörös kereszt egyl. 5	10.75	11.15
« « « « osztr. felülbélyegzéssel	11.75	12.15
Nyer.-kötv. a bpest-lipótv. bazil. felép. 5	6 25	6.75
« « « osztr. felülbélyegzéssel	6.75	7.25
Az olasz vörös kereszt egylet .... 5 lira	12.50	13.—
« « « « osztr. felülbélyegzéssel	13.10	13.70
Osztrák hitelintézet 100	189.50	191.50
Osztrák vörös kereszt egylet 10	17.75	18.25
Pálffy sorsjegy .... 40 p. p.	56 —	57.—
PÉNZNEMEK.		
Császári királyi arany (vert)	5.67	5.72
Császári királyi arany (kör.)	5.60	5.65
Osztrák-magyar 8 forintos arany	9.50	9.54
20 frankos arany	9.50	9.54
20 márka	11 70	11.74
Török arany lira	— —	—.—
Osztrák és magyar ezüst	— —	—.—
Német birodalmi bankjegy 100 márkányi	58.60	58.80
Ném. birod. bankj. 100 márk. junius.30-ra	58.65	58.75
Váltók árfolyama (látra). Bank k.láb		
Német bankpiaczok 100 márka .... 3 %	58.60	58.80
Amsterdam 100 hollandi forintért 2½%	99.—	99.50
Brüsszel 100 frankért 2½%	—.—	—.—
Páris 100 frankért 2½%	47.50	47.70
Marseille 100 frankért 2½%		
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért .... 3 %	47 40	47.60
London 10 font sterlingért .... 2 %	119.65	120 10
Szentpétervár 100 rubelért 4½%	—.—	—.—
Olasz bank p. 100 lira	46.—	46.20

Felszámolási árfolyamok:	
Magyar 4% aranyjáradék	—.—
Magyar 5% papirjáradék	—.—
Magyar általános hitelbank	361.—
Magyar pénzv. és leszámit. bank	—.—
Magyar jelzálogbank	—.—
Osztrák hitelintézet	316.—
M. ipar és keresk. bank	—.—
Állami vasut	—.—
Déli vasut	—.—
Török birodalmi dohány	—.—
Rima-Murány	—.—
4% Földteherm. kötelezveny	—.—
Fiumei hitelbank	—.—
Regale-kölcsön	—.—
1889. 4½ állami vasuti kölcsön	—.—
Villamossági részvények	—.—
1890. 4½%-os föv. kölcs.	—.—
Jelzalog-sorsjegyek	—.—

Előtőzsde.

		pénz	áru
Osztr. hitelrészv.	pr. 4/7	317.—	316.40
Magy. hitelbank	pr. 15/7	360.50	361.¼
« aranyj.	pr. 15/7	110.30	110.37
« papirj.	pr. 15/7	—.—	—.—
Leszámitolóbank	pr. 15/7	—.—	—.—
Jelzálog	pr. 15/7	—.—	—.—

Előfordult kötések.

Rimamurány	pr. 15/7	—.—	—.—
Osztr. államv.	pr. 31/7	303.¼	303.¾
Déli vasut	pr. 31/7	—.—	—.—
Salgó-Tarján		—.—	—.—
4½% földh. zálogl.	—		
Tégla- s cem.-gy.		94.35	—.—

Tegnapi esti tőzsde.

Osztr. hitelrészv.	—	—.—	—.—
Magy. hitelb.	—	—.—	—.—
« aranyj.	—	—.—	—.—
« papirj.	—	—.—	—.—
Leszámitolóbank	—	—.—	—.—
Jelzálogbank	—	—.—	—.—

Előfordult kötések.

Rimamurány	—	—.—	—.—
Osztr. államv.	—	—.—	—.—
Déli vasut	—	—.—	—.—
Salgo-Tarján	—	—.—	—.—
M. ipar- s k. b.	—	—.—	—.—

Az osztrák-magyar bank kamatlába váltóleszámitolásnál .... 4 %
Zálogügyleteknél, állam járadékok és az osztrák-magyar bankzálogleveleinél .... 4½ %
Más értékpapiroknál .... 5 %

Bast selyemruhák
10 forint 45 krajczár.

10 frt 45 krért egész öltönyre való szövetet (kívánatra jobb fajtájut is) küld **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállitó) **selyemgyára Zürichben,** póstabér- és vámmentesen. Minták póstafordulóval mennek. Svájczba czimzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.
Glória-selymek!
8837

Legolcsóbb és legjobb kerités!
Czinkkel bevont 8981
aczél tüskesodrony-kerítést
szállitanak, nemkülönben bármely fajta czinkezett és kátrányozottkerités-sodronyt is.
Andrieu Frigyes Bruno fiai
Bruck a. d. Mur (Steierország).
vashámor és kohó, aczélgyár, finomvas- és sodrony-hengermü sodrony és sodronyáruk, sodronyszegek és kapcsok gyára.

Ezen hirdetési rovatban minden szó egyszori beiktatása közönséges petit betükből 2 krral, s compact betükből szedve 4 krajczárral fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal ingyen. Czimmel ellátott hirdetések minden közlése után még 30 kr bélyegilleték is fizetendő.

TELEFON 542. Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik és a hirdetés alatt álló szám közöltetik. TELEFON 542.

Patience!

Csak szórakozzék továbbra is. Hahaha! 20712

November 14.

Folyamodványom lejött véleményadás végett; a véleményezők az engedély megadását javasolták. Ismét látni fogom a rácsos kis ablakot, a helyet, a hol szerelmünk szép virágot hajtott. Indulásomat közölni fogom. Kérlek, repits boldogitó levelet s maradj meg számomra az, ki voltál. G'zának majd átadom a leveleket. Szivből ölei és csókol hozzád mindig hü V....r. 20706

Szenleszen.

Irjál sokat angyalom. Tettek fontosabb nyilatkozatot? E. megbékült? Mit beszélnek mások? Hamar megiátlak egyetlenem! 20707

Utazás Svájczba.

Melyik intelligens fiatal, csinos hölgy volna hajlandó egy intelligens fiatal uriemberrel a nyarat kellemesen eltölteni Svájczban. Ajánlatok arczképpel, e hó 8-ig P. J. Debreczen poste restante kéretnek. 20705

Eladás.

Használt és uj

pénz-szekrények

rendkivüli olcsó áron kaphatók a becsi pénzszekrény gyári raktár **Budapest, V., Bálvány-utcza 6. sz.** 7403

Eladó ház

a köruton. Czim a kiadóhivatalban. 20555

Eladó

egy M'Cormick-féle kévekötő gép. Ugyanott kerestetik egy kettős járatu szijhajtásu 36' kövü malomszerkezet. Czim a kiadóhivatalban. 20685

A ki szeret

bogárfekete puha czipőben járni, az vegye meg a legujabban feltalált bőrpuhitó villanyfénymázt: kapható minden füszerkereskedőnél és czipésznél 3, 5, 10 kr. dobozokban. Kéretik a n. é. közönség ezen ujdonságot semmiféle külföldről behozott rossz áruval összehasonlitani. Központi főraktár (Budapest Csilling R.-nál. Ügynökök helyben és vidékre kerestetnek József-körut 68.) 10849

Egy a Duna

mellett fekvő városban 50 év óta fennálló gyárüzlet, aggkor miatt eladó. A helyiség alkalmas bőrgyár, gabona, fakereskedés vagy bármi más czélra. Czim a kiadóhivatalban. 20678

Nyaraló

a külső-városligetben, mely a legnagyobb kényelemmel ellátott 6 szobából és mellékhelyiségekből, továbbá disz- és konyhakertből üvegházakkal, kertészlakkal és kuglizóval, valamint istálló és kocsiszinből áll, jutányos áron eladó. Czim a kiadóhivatalban. 20650

Ungvári tüzálló anyagból

készült müvészi kivitelü **majolika kályhák, épületdiszitmények, kerti alakok, oszlopok, ülőkék és vázák,** valamint **egyéb disztárgyak** természetes terrakottaszinben, vagy majolika-kivitelben **eredeti gyári áron kaphatók az ungvári porczellán- és agyagipar részvénytársaság budapesti mintaraktárában Andrássy-ut és gyár-utcza sarkán. Képes árjegyzék kivánatra bérmentve küldetik.** 11313

Befőzéshez

legszebb faj **spanyol-meggyet** valamint **kajszin-baraczkot** ötkilós posta-kosarankint bérmentesen küld 1 frt 80 krjával Mertz Nándor Nagyváradon. 20711

Alkalmazást keres.

Özvegy nő

gazdasszonyi állást keres, a ki a házvezetés minden ágában jártas és jól főz. Bővebbet a kiadóhivatal. 20709

Gazdasági

gyakorlatokkal biró, fiatal 24 éves nőtlen ember, egy nagyobb uradalomba, mint gazdasági gyakornok vagy gazdasági irnok ajánlkozik. Megkeresést V. A. czim alatt a kiadóhivatalba kér. 20700

Hüséges

és megbizható, jó családból való középkoru nő, ki a házi és házkörüli teendőkben teljesen jártas, most is teljes megelégedésre müködik, mint házvezetőnő keres alkalmazást pusztára vagy plebániásra. Czim a kiadóhivatalban. 20710

Fiatal orvos

fürdőbe, uti kisérőnek vagy helyettesitőül ajánlkozik. Czime a kiadóhivatalban. 20662

Alkalmazást nyer.

Tanoncz

vidéki felvétetik, vas- és füszerüzletben. Czim a kiadóhivatalban. 20697

Pályázat.

A székesfehérvári székesegyházban a karigazgatói állásra pályázat hirdettetik. A karigazgató köteles a figuralis misék és vecsernyék alatt az orgonistai teendőket is végezni. **A karigazgató fizetése:** a káptalantól 688 frt. o. é. a várostól mint kegyurtól 316 frt 20 kr. összesen: 10 4 frt 20 kr. A pályázók felhivatnak, hogy kérvényeiket f. évi jul. 15-ig a választási jogot gyakorló káptalannál is meg a városi tanácsnál is, külön nyujtsák be. A megválasztott karigazgató állását f. 1892. év aug. 1-én fogja elfoglalni. Székesfehérvárott 1892. junius 20. Kuti Márton kanonok. káptalani jegyző. 20701

Egy, a magyar és német levelezésben

tökéletesen jártas

fiatal ember, ki a könyvvitelt is érti, azonnali belépésre kerestetik egy első rendü vidéki pénzintézethez. Ajánlatok és feltételek S. F. czim alatt e kiadóhivatalhoz czimzendők. 20699

Keresztény ügyvéd

kamarailag bejegyezhető kerestetik vidékre 6 hóra előnyös dijazással. Levelek «**Keresztény ügyvéd**» czimmel Goldberger A. V. hird.-iroda, váczi-utcza 9. küldendők. 11314

Ügyes segéd

kerestetik (keresztény egy budapesti elsőrangu női divatáru és confectió üzletben, ki teljes képzettség és jártassággal bir. Vidéki ajánlatok csakis arczkép beküldése mellett vétetnek igénybe. Bővebb értesitést e lap kiadóhivatalában. 20692

Lakás és bérlet.

Pinczeraktár

kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 20568

Különféle.

Üzemnagyobitás

végett egy budapesti kisebbszerü szolid gépjavitó és gépgyári vállalathoz társ kerestetik, gyakorlati gazda, esetleg vaskereskedő vagy e téren már müködött egyén előnynyel bir, 30—50.000 frt tőke és személyes müködés szükséges. A befektetett tőke 6% kamata, megfelelő fizetés és a nyereség fele biztosittatik. Ajánlatok „Gépgyári társ" jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 20696

Valódi

jó elismert **villányi** saját termésü **borokat** ajánlok 50 litertől feljebb utánvéttel:
1890. évi veres asztali 24—26—28 kr.
1890. évi veres palaczkba tölthető 30—34—38—40 kr., válogatott finom 40—50—60 kr., fehér asztali 24—28 kr. fehér pecsenye 28—30—32—36 kr., fehér rizling 40—45—60 kr., siller 20—22—24 kr. 11232

Kramer Mátyás
szőllőtulajdonos **Villányon.**

Gazdák különös figyelmébe ajánlom

kölcsönponyvaintézetemet

a melyben vizmentes ponyvák oly olcsón kaphatók, hogy azoknak vétele teljesen megtakaritható. — Ugyanitt már egyszer használt vagy egészen uj **ponyvák 50%-kal olcsóbban** megszerezhetők **mint bárhol.** Repczeponyváknak ára 3.20 frt. Azonkivül egyszer használt vagy egész uj **zsákok** is a **legolcsóbban** kaphatók 10383

NAGEL ADOLF
ponyva- és zsák-kölcsönintézetében,
Budapesten, Arany János-u. 10.

Minden tyukszem,

vastagbőr és **lencse Radlauer S. gyógyszerész egyedül valódi** és **nagyhirü tyukszemszerével** (Salicylkolloidum) való egyszerü beecsetelése folytán legrövidebb idő alatt **biztosan és fájdalom** nélkül távolittatik el. 1 doboz 50 kr. Kapható Budapesten Neruda Nándor gyógyfükereskedésében. 10345

Részletfizetésre

kaphatnak évi lakással biró helyi lakók, egy **legjobb hirben álló áruházban: női ruhákat** mérték szerint, kész **női felöltőket, kabátkákat,** stb **chiffonokat, kanavászt, szőnyegeket, asztal- és ágyteritőket, függönyöket,** ugyszintén **férfi-ruhákat** készen vagy mérték után. A kiszolgálás a **legkulánsabb.** Irás vagy szóbeli megbizásokat elfogad az üzlet ezen osztályának vezetője

Német Frigyes,
király-utcza 26. szám.
Telefon 94. 9425

M. k. államvasutak.

Kiadó lakások

az akadémia-utczai 12. sz. házban 1892. évi augusztus 1-től kezdve több lakás bérbe adandó.

A főváros

II. kerületében egy retek-utczai egy emeletes még 11 évig adómentes bérház kedvező feltételek mellett eladó. Czim a kiadóhivatalban. 20679

Diszes

BUTORZAT

ritka kedvező vásárlási alkalom jegyesek részére. Az egész I-ső emeleten felhalmozott **kifogástalan legszilárdabb és elegáns kivitelü háló, ebédlő és szalon-berendezések, valamint mindennemü egyszerü asztalos és kárpitos butorok,** különösen **szalongarniturák, magas szőnyegdiványok, ottománok, függönyök** és **szőnyegek, minden elfogadható áron eladatnak.**

Butorcsarnok
(Belváros), **rózsa-tér és Lipót-utcza sarkán I-ső emelet.** 11157

Maculatura.

Felvágatlan Egyetértés maculatura megrendelhető e lap kiadóhivatalában.

Gépgyár 11108

KORN MIKSA

Bécs-Hernals Hauptstrasse 150.

Különleges gyártás: **famunkáló és szerszámgépek és átvitel-telepek.**

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

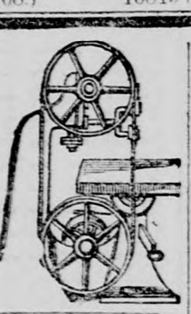

Folyékony

GLYCERIN-CRÊME.

Kielhausertől, Gráczban.

A folyékony glycerin-crème sikerült egyesitése a legártatlanabb szereknek melyek a **bőrt** nemcsak **simábbá** és **finomabbá** teszik, hanem annak **fiatalos frisseségét** fentartják. Övszer a **levegő, szél** és **nap befolyása ellen,** eltávolitja a **szeplőt, napsütést, májfoltot** és minden hasonló **arcztisztátlanságot.** Egy üveg ára 1 forint 20 kr.

Legfinomabb glycerin-szappan

glycerin és illatos növényekből, kitünően tisztit és élénkiti a bőrt, és a finom pipereszappan minden kivánt előnyeivel bir. Darabja **kék papirban** 35 krajczár.

Párisi hölgypor a bőrnek leggyengédebb fehérszint adja, és ártatlansága mellett mégis a bőrt simán és szárazon tartja. — Hölgyeknél, ugy férfiaknál is borotválás után nagy kedveltségnek örvend. — **Egy doboz ára 50 kr.,** fehér, rózsaszin és sárga (Rachel). 10809

Kézmosó-por mandula-szappan és spermacetből készitve, a legártatlanabb arcz- és kézbőr-tisztitó szer. — **Egy doboz ára 50 kr.**

Rouge végétal kit arczpirositó szer nappalra és estére. — Ára 50 kr. **Török József gyógyszerésznél, Budapest, király-utcza 12.**

Hamisitott hölgypor-tól és glycerin-crème-től óvakodni tessék. Csak az tekintendő valódinak, melyben dobozán, valam. haszn. utasitásán a mellékelt védjegy van.

Fischer és Heidlberg

vegyészeti gyára BUDAPESTEN 10631
Iroda: Arany János-utcza 25. sz., több évi jótállás mellett elvállal

Faczement-tetők

elkészitését, melyek tüzbiztosak és teljesen vizhatlanok, semmiféle javitást vagy fentartási költséget nem igényelnek.

A FASZÉN-BRIQUETTS

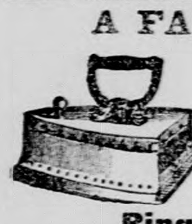

Albrecht főherczeg briquettes gyáraiból, a legjobb és legolcsóbb fütőtnyagot nyujtják vasalók részére. A vasalásnál semmiféle szagot és egészségtelen gázokat nem terjesztenek és daczára ezen előnyökkel szemben, nagyobb hőséget fejlesztenek mint a közönséges faszén. **Leszállitott árak.** Kicsinybeni eladás füszer- és vaskereskedőknél.

Nagybani eladás

Ringeisen testvérek-nél

Budapest, gyapju- és hold-utcza sarkán. Albrecht főherczeg faszén-briquettes gyárai vezéreladása Magyarország részére. 10598

A NEW-YORK

ÉLETBIZTOSITÓ-TÁRSASÁG.

Alapittatott 1845-ben s tisztán kölcsönösségen alapul.

1891 január 1-én az **aktivák** 601 millió frankra rugtak. — **Felosztható nyeremény-többlet** 77.211,221,58 frank.

A tőke-letétek jövedelme 23½ millió frank, a mi az aktivák 5% és a tartalék 5¾%-át teszi.

Fennállása óta, 1891 január 1-ig a társaság biztositottjainak kifizetett **739.146,747** frankot.

Az 1891-ben ujonnan felvett biztositások 827 millió frankra emelkednek.

A társaság Európa fővárosaiban, épugy mint Ázsiában, Afrikában, Amerikában fiókokat állitott fel. Miután tisztán kölcsönösségen alapul és miután nincsenek részvényesei, **a tőke és nyeremény a biztositottak kizárólagos tulajdona marad.**

Referencziák Magyarországon:

A magyar általános hitelbank.

A pesti magyar kereskedelmi bank. 3724

Közelebbi felvilágositásokat ad

a „NEW-YORK" életbiztositó-társaság igazgatósága,

Budapest, V., Deák Ferencz-tér 1. szám.

DOERING SZAPPANA a bagolylyal

minőségben felülmulhatlan, rendkivül megtisztitott, **neutralis toilette-szappan** lugfölösleg, vagy erős szerek nélkül. **Fejleszti és állandósitja a bőr szépségét, megfinomitja az arczbőrt,** eltávolitja a bőr tisztátalanságait és mindenesetre **éltetőleg és erősitőleg hat a bőrre és annak müködésére.**

Más toilette-szappanokkal szemben **teljesen ártalmatlan** még a 10130

mindennapos használatnál is,

nincs korai vénülés, repedezett, vagy vörös kézbőr.

A hölgy-toilettehez nélkülözhetlen.

Lágysága folytán **szopós** és **nagyobb gyermekek** és **rendkivül érzékeny bőrü emberek számára orvosilag ajánltatott.**

Doering szappana a bagolylyal olcsó áránál fogva, **darabja csak 30 kr.,**

a világ legjobb szappana.

Ismertető jelül minden darab valódi **Doering szappanra** védjegyünk, a **bagoly** van nyomva, **innét** ered a név is **„Doering szappana a bagolylyal".**

Darabonként 30 krajczárjával kapható:

Brachfeld F. cs. és kir. udv. szállitónál Dorottya-utcza; Brachfeld Szigfrid és fia cs. és kir. száll. Nádor-utcza 10; Detsinyi Frigyes váczi-körut 10; Detsinyi Károly a „Kigyóhoz" V. Fürdő-utcza 10; Gruber Nándor-kigyó-utcza; Holics F. Dorottya-utcza 10; Jerikoglu Sándor VI. Andrássy-ut 33; Dr. Jovitza Sándor Kecskeméti-utcza 7.; Kertész Tódor Dorottya-utcza 1.; Lueff M. váczi-utcza 28; Molnár és Moser koronaherczeg-utcza 9; Schleifer és Klein V. fürdő-utcza 5; Pinkás Zsigmond és Testvére Andrássy-ut 27; Seidl József koronaherczeg-utcza 18; Titsch Gyula cs. és kir. száll. váczi-utcza 21; Vértessi Sándor m. k. udv. illatszertára Kristóf-tér 8; Waltersdorfer Pál VI. Terézváros-ut 8; Zelenkai R. L Szervita-tér 3. **Apatin:** Benzinger Ferencz, **B.-Gyarmat:** Himmler Mór; **Érsekujvár:** Pilpel Zsigm. **Győr:** Klein Samu **Kassa:** Fermy H. Károly; Aufricht H.; Strausz D. utóda. **Kolozsvár:** Kováts P. és Fia fő-tér 31. **Miskolczon:** Grünwald Ede. **N.-Becskerek:** Iff. Grün Simon. **Nagyvárad:** Huzella H.; Wachsmann Albert gyogyfük. **N.-Kanizsa:** Rosenfeld Adolf és Fia. **Nyiregyháza:** Pavlovits Imre. **Szegeden** Aigner Lajos; Barcsay Károly gyogy. Bokor A. gyógyszerész; Brandspiegel József: Gál Testvérek; Hirth és Galiczer; Krausz M; Keresztes Sándor: Vajda Imre és Társa. **Szatmár:** Wallon Henrik. **Zombor:** Weidinger A. és S.

Nagybani eladás Budapesten:

Neruda Nándor hatvani-utcza 9; Török József gyógyszertára király-utcza 12; Reiner Lipót és Ferencz gyógyáru raktára király-u. 41; Stessel Nándor és Társa sütő-utcza; Kochmeister Frigyes utódai nagykorona utcza 32.

Ausztria-Magyarországi főképviselő: A. Motsch & Co. Bécs, I. Lugeck 3.

A nyári idényre

ajánl gyümölcsből készült **gyümölcsszörpöt** és **kivonatot, gyümölcschampagneit** és **gaseust** 10712

Mandler Vilmos

első magyar gyümölcsszörp és gaseuse gyár

Budapest, VII. kerület, Karpfenstein-utcza 18. szám.

Vidéki megrendelések gyorsan eszközöltetnek.

Van szerencsénk közölni, hogy

budapesti főraktárunkat

és

magyarországi vezérképviselőségünket

KRAMER JÓZSEF

urnak

Budapest, VII., Károly-körut 19.

adtuk át.

Czegléd, 1892. julius 1-én.

Czeglédi gőzmalom
20708 **részvény-társaság.**

Magyar királyi államvasutak.

8358?/92. szám.

Hirdetmény.

(**Rajna-westfali-osztrák-magyar kötelék. Árfolyam pótlékok alkalmazása.**)

A fentjelzett forgalomban f. évi julius 1-től további intézkedésig, az 1890. évi október 1-től érvényes köteléki dijszabás II. része, 2. füzetében (osztály-áru stb.) D. alatt foglalt árfolyam-pótlékok helyett a C. alatti pótlékok lesznek a dijtételekhez hozzáadandók, továbbá az 1892. évi február 1-től érvényes köteléki dijszabás III. része, 2. füzetének dijtételei a dijtételek alatt kitüntetett árfolyam-pótlékok **kétszeresével** röviditve alkalmazandók, mig az 1890. évi október 1-től érvényes köteléki dijszabás IV. részében (fa-fakéreg stb.) **c** alatt foglalt dijtételek helyett a **d** alatti dijtételek fognak alkalmaztatni.

Budapest, 1892. junius 27.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága
a többi részes vasutak nevében is.

(Utánnyomat nem dijaztatik.)

Magy. királyi államvasutak üzletvezetősége Zagrabott.

14650/I.

Pályázati hirdetmény.

A zágrábi üzletvezetőség vonala részére szükséges,
1100 drb ütközési II rang tölgytalpfa,
8000 » közbenső » »

szállitása iránt ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

Ezen talpfák felerészben még ez évi szeptember, felerészben pedig f. évi október hó végeig beszállitandók.

A vonatkozó 129381/1891 számu általános és 21987/1892. sz. különleges szállitási feltételek a m. kir. államvasutak valamennyi üzletvezetőségénél megtekinthetők, vagy pedig 25 és 15 kr. előzetes lefizetése mellett a budapesti nyomtatványtárnál megszerezhetők.

Mindegyik ajánlóról feltételeztetik, hogy az emlitett pályázati és szállitási feltételeket jól ismeri és azokat elfogadja.

Az 50-kros magyar bélyeggel ellátott ajánlat ezen külczimmel «Ajánlat 14650/92. számhoz talpfák szállitása iránt» **folyó évi julius 26-ig** a zágrábi üzletvezetőség I. osztályába benyujtandó.

Az 5% bánatpénz pedig f. évi julius hó 25-ig a zágrábi üzletvezetőség gyüjtő pénztáránál teendő le.

Zágráb, 1892. junius 22-én.

Az üzletvezetőség.

GUMMI

Egyedüli képviselet Osztrák-Magyarországban a legelső, különlegességekben **fölülmulhatlan párisi czégnek** 7423

F. BERGUERAND FILS.

Legfinomabb valódi párisi óvszerek. Gummi és Halhólyag 2—6 frtig **UJDONSÁG! Halhólyag gummi széllel.** Bouts Amer. Capottes, párisi női szivacskák tuczija 2—4 frtig. Pely Porus, Nouveauté drbja 1 frt 80 kr. 2 frtig. — Megrendeléseket pontosan és **diszkréten** eszközöl

Keleti J. cs. kir. szab. gyáros
Budapest, koronaherczeg-utcza 17.

Két uj palotában (a főváros közepében) kisebb-nagyobb elegáns lakások és bolthelyiségek kiadók augusztus elsejére. Részletes értesitést a kiadóhivatal ád.

Vételre és rögtöni átvételre kerestetik

uradalom

arrondált 1500—2500 holdnyi gazdaság és esetleg **erdő** kellemes lakhelylyel, elegendő gazdasági épülettel, **biztos évjáradékul,** önkezelésben. **Az ár nincs megszabva. Ajánlatokat kér a**

Commissionshaus Günther
czimü sportintézet 11303
Bécs, I. Bez., Künstlergasse 2.

Valódinak elismert csakis a MÜLLER J. L.-féle

Tojás olaj szappan

darabja 15 kr., 3 darab 40 kr., 6 darab 80 kr., 12 darab 1 frt 50 kr.

Kapható egyedül 4894

MÜLLER J. L. illatszer- és pipere-szappan-gyárosnál **BUDAPESTEN**

Gyári raktár: Koronaherczeg-utcza 2. — Gyár: Rottenbiller-utcza 36.

Magy. kir. államvasutak üzletvezetősége Debreczen.

15916/II. 1892.

Pályázati hirdetmény.

A M.-Sziget állomáson levő, udvari pavillonnak nevezett épület megvételére ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

A 190 m² alapterületü épület 5 nagyobb és 3 kisebb 6 00 mtr. magas helyiségből áll, és két hosszoldalán diszes oszlopos verandával — illetve kocsifeljáróval van ellátva. — Alapzata terméskő; falai tömör gerendafalak; teteje olajfestékkel mázolt zsindelylyel fedett.

Az épület bővebb leirása, alaprajzi és nézetterve, valamint az adásvevési szerződés minta a debreczeni üzletvezetőség II-dik osztályában (Hungária épület II. emelet 14-dik ajtó) továbbá debreczeni, n. károlyi, szatmári, m.-szigeti, n.-szőllősi, munkácsi, ungvári, s.-a.-ujhelyi, nyiregyházai, tokaji, n.-bányai, zilahi és tiszafüredi osztálymérnökségeinknél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A kellőképen felbélyegzett és lepecsételt jogérvényes ajánlatok **f. évi augusztus hó 1-én déli 12-óráig** az üzletvezetőség titkárságához nyujtandó be (I. emelet 6 ajtó). Az ajánlatok következő felirással látandók el: Ajánlat a 15916/92 szhoz. Ajánlattevők tartoznak ajánlatuk benyujtása előtt annak biztositására 200 azaz kétszáz frt bánatpénzt készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban a debreczeni üzletvezetőség gyüjtőpénztáránál letenni.

Debreczen, 1892. junius hó 24.

Az üzletvezetőség.

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

Magyar királyi államvasutak. Aradi üzletvezetőség.

11925. számhoz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége a vonalai leltárállományában meglevő és az állomási helyiségekben, raktárakban, fütőházakban és egyebütt elhelyezett, a Fairbanks rendszerüek kivételével, összes régibb rendszerü tizedes, százados és hidmérlegek fenntartását, hitelesitését és javitását, tekintet nélkül a mérlegek hordképességére és a javitások minőségére és kiterjedésére, akár azok a gépezetnek, akár pedig az állványnak részbeni vagy egészbeni megujitásából is álljanak, nemkülönben a sulyok javitását és hitelesitését bizonyos évi általányösszegért erre vállalkozókra kivánja bizni, mire ezennel nyilvános pályázat hirdettetik. A tizedes, százados és hidmérlegek, valamint a sulyos javitás után ujból hitelesitendők lesznek és pedig a földmivelésügyi minisztérium által 1877. évben 20689. sz. alatt kiadott rendeletben körülirt eljárás betartásával. A hitelesitési költségeket azonban nem a vállalkozó, hanem a vasuti intézet viseli. Egyebekben jelen pályázati hirdetmény kiegészitését képező s az üzletvezetőségnél a hivatalos órák alatt megtekinthető vagy tőle bármikor dijmentesen megszerezhető részletes pályázati feltételek mérvadók.

Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve ezen külczimmel „Ajánlat 11925. számhoz a mérlegek és sulyok javitására" legkésőbben folyó évi julius hó 25-én déli 12 óráig alólirott üzletvezetőség I. osztályának főnökéhez nyujtandók be vagy pósta utján is beküldendők.

Bánatpénz gyanánt 50 azaz ötven o. é. forint vagy készpénzben vagy a napi árfolyam 90%-ával számitandó óvadékképes értékpapirokban az aradi üzletvezetőség gyüjtőpénztáránál folyó évi julius hó 24-én déli 12 óráig teendő le.

Távirati vagy elkésve beérkezett ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Arad, 1892. junius hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

Magyar királyi államvasutak. Aradi üzletvezetőség.

13857. számhoz.

Pályázati hirdetmény tölgytalpfák szállitása iránt.

A magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségének vonalain még
1000 drab II. rendü ütközési
12500 „ I. rendü közbenső és
1000 „ II. rendü közbenső tölgytalpfa szükségeltetik, mely felerészben még e: évi szeptember, fele részben pedig f. é. október hó végéig beszállitandó.

Ezen talpfák szállitása a 129381/91. sz. alatti általános és a tölgytalpfák szállitására nézve fennálló 21987/92. sz. különleges szállitási, valamint a részletes pályázati feltételek alapján eszközlendő, mely feltételek az üzletvezetőség I. osztályánál a hivatalos órákban megtekinthetők. A részletes szállitási feltételek az üzletvezetőségtől dijmentesen, a szállitási feltételek pedig az összeg (25 és 15 kr.) előzetes lefizetése mellett a budapesti nyomtatványtártól megszerezhetők. Mindegyik ajánlattevőről feltételeztetik, hogy az emlitett pályázati és szállitási feltételeket jól ismeri és azokat elfogadja.

Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok folyó évi julius hó 26-ának déli 12 óráiáig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége I. osztályának főnökéhez benyujtandók vagy pósta utján beküldendők, a bánatpénz f. évi julius hó 25-ig az aradi üzletvezetőség gyüjtőpénztáránál teendő le.

Arad, 1892. junius hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

Magyar királyi államvasutak.

83907/92. sz.

Hirdetmény.

(**Német-osztrák-magyar tengeri kikötő-kötelék.**)

F. é. julius hó 1-ével a német-osztrák-magyar tengeri kikötő-köteléki dijszabás II. része a 3 füzetéhez a III. pótlék lép életbe, mely Altona állomásnak a dijszabásba való felvételét, a 22-dik sz. (liszt és örlemények) és a 23-dik (korpa) kivételes dijszabások mérsékelt djitételeit, végre helyesbitéseket és kiegészitéseket tartalmaz. Ezen pótlék pélydányonkint 2 o. ért. krajczárért a m. kir. államvasutak igazgatóságánál megszerezhető.

Budapest, 1892. junius hóban.

A m. kir. államvasutak
a részes vasutak nevében is.

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

Első cs. és kir. szabadalmazott Dunagőzhajózási társaság.

A személyhajók menetrendjének kivonata.

Pént., Szomb., Vasárn., Hétfő, Kedd, Szerda, Csütör.	3^{00}	ind.	Passau	érk.	1^{15}	Kedd, Szerda, Csüt., Péntek, Szomb., Vasárn., Hétfő,
» » » » » » »	6^{30}	érk.	Linz	ind.	6^{00}	» » » » » » »
Szomb., Vasárn., Hétfő, Kedd, Szerda, Csütör., Péntek	7^{30}	ind.	Linz	érk.	11^{50}	Hétfő, Kedd, Szerda, Csüt., Péntek, Szomb., Vasárn.,
» » » » » » »	4^{00}	érk.	Bécs	ind.	6^{30}	» » » » » » »
Vasárn., Hétfő, Kedd, Szerda, Csütör., Péntek, Szomb.	7^{00}	ind.	Bécs	érk.	1^{45}	Vasárn., Hétfő, Kedd, Szerda, Csüt., Péntek, Szomb.,
» » » » » » »	6^{45}	érk.	Budapest	ind.	6^{00}	
» » » » » » »	11^{00}	ind.	Budapest	érk.	8^{00}	Szomb., Vasárn., Hétfő, Kedd, Szerda, Csüt., Péntek,
Hétfő, Kedd, Szerda, Csütör., Péntek, Szomb., Vasárn.	9^{00}		Mohács		6^{30}	Péntek, Szomb., Vasárn., Hétfő, Kedd, Szerda, Csüt.,
» » » » » » »	10^{10}		Zimony		11^{00}	Csüt., Péntek, Szomb., Vasárn., Hétfő, Kedd, Szerda,
Kedd, Szerda, Csütör., Péntek, Szomb., Vasárn., Hétfő	6^{00}		Belgrád		8^{30}	» » » » » » »
— — Péntek, — Vasárn., — Kedd	5^{00}		Orsova		5^{00}	» » » » » » »
— — » — » — »	7^{00}		T.-Severin		3^{00}	— Csüt., — Szomb., — — Kedd,
— — » — » — »	3^{00}		Lompalanka		3^{00}	— » — » — — »
— — Szombat — Hétfő — Szerda	7^{00}		Rustsuk		11^{30}	— Szerda — Péntek, — — Hétfő,
— — » — » — »	10^{45}		Gyurgyevo		10^{45}	— » — » — — »
— — Vasárnap — Kedd — Csütört.	6^{00}	érk.	Braila	ind.	11^{25}	— Kedd — Csütör., — — Vasárn.,
— — » — » — »	7^{80}	érk.	Galacz	ind.	10^{00}	— » — » — — »
— — — — — — —	8^{00}	ind.	Galacz	érk.	d. u.	— — — — — Szombat,
— — — — Szerda — —	reggel	érk.	Odessa	ind.	4^{00}	— — — — — Péntek.

A Passau—Linz—bécsi szakaszon érvényes vasuti körutazási szelvények e vonalon a társulati hajók használatára is jogositanak.

Személyhajó járatok Bécs és Pozsony között.

indul naponként 5^{00} ind. Bécs—Weissgärber ... érk. 11^{15} naponként
7^{50} érk. Pozsony ... ind. 6^{00}

Összeköttetés Konstantinápolylyal Rustsukon és Galaczon át közvetlen jegyek kiszolgáltatása nélkül.

Rustsukon át:

a D. G. T. hajóján	Kedd	7^{00} ind.	Bécs Weissgärber	érk. 2^{15}	Szomb.	a D. G. T. hajóján.
»	»	11^{00}	Budapest	ind. 6^{00}	Péntek	»
»	Szomb.	6^{45} érk.	Rustsuk	» 11^{30}	Hétfő	»
vasuttal	Vasárn.	8^{50} ind.	»	érk. 1^{05}	Vasárn.	vasuttal
»	»	3^{48} érk.	Várna	ind. 6^{30}	»	»
A »Lloyd« t. hajóján	»	5^{30} ind.	»	érk. 4^{30}	»	a »Lloyd« t. hajóján
»	Hétfő regg.	érk.	Konstantinápoly	ind. 2^{00}	Szomb.	»

Galaczon át:

a D. G. T. hajóján	Szomb.	7^{00} ind.	Bécs Weissgärber	érk. 2^{15}	Szomb.	a D. G. T. hajóján
»	»	11^{00} ind.	Budapest	ind. 6^{00}	Péntek	»
»	Csütör.	7^{00} érk.	Galacz	ind. 10^{00}	Vasárn.	»
A »Lloyd« t. hajóján.	Péntek	8^{00} ind.	Konstanti-nápoly	érk. 4^{00}	Szomb.	a »Lloyd« t. hajójára
»	Hétfő regg.	érk.		ind. 4^{00}	Szerda	»

Az állomásjegyzékek **jobb** oldalán álló időszámok alulról felfelé olvasandók.

Az indulás és **érkezés** ideje a Passau—orsovai dunaszakasz és a mellékfolyók összes állomásaira nézve a **közeurópai (vasuti) idő** szerint van megállapitva.

Menetjegy kiadás. Az I. cs. k. sz. Dunagőzhajózási társaság nevezetesebb állomásaira szóló jegyeket Bécsben a társulati személyszállitó hivatalban (III. Weissgärber, Prater-rakpart, Stefánia-hid), a „Hálókocsi-társaság" irodájában (I. Kärntner-Ring 15), az „Ált. oszt. száll. társulat irodájában (I. Krugerstrasse 17), G. Schroeckl özvegye bécsi utazó irodájában (Kolowratring 9), Schenker u. Co. utazó irodájában (Schottenring 3), Thos. Cook u. Son utazó irodájában (Stefansplatz 2) és a m. k. á. vasutak menetjegy irodájában (Grand Hotel I. Kärntnerring) is lehet kapni; e helyen a t. cz. utazó közönségnek készségesen adatik részletes felvilágositás. Londonban a menetjegy kiadással Messrs. Thos. Cook u. Son (E. C. Ludgate Cirkus) és Messrs. Henry Gaze u. Sohn (142 Strand W. C.), Berlinben C. Stangen-féle utazó irodájában (IV. Mohrenstrasse 10), Karlsbadban Ulrich és Gross utazó irodája vannak megbizva. — A menetdijak, menetrendek és áruszállitási feltételek tekintetében egyébiránt az alulirott forgalmi igazgatóság készségesen ad részletes felvilágositást.

Budapest, 1892. május 20-án.

A forgalmi igazgatóság.

Ne essék ön kétségbe

hajának vagy szakállának hiánya ‚nővése, esetleg hajzatának teljes hiánya miatt mig a **dr. Fairoh Felix**-féle svájczi

HAJ-ELIXIRT

meg nem kisérlette, **mely a hajhullást rögtön megszünteti** és a hajgyököket olyannyira termékenyiti, hogy a kihullott szálak helyébe, rövid használat után, **okvetlen ujak nőnek.**

Tápláló ereje által azonnal **meggátolja az őszülést** és visszaadja a hajzatnak természetes üde ifju szinét és fényét.

Bámulatos gyorsan mozditja elő a

szakáll-növést

ugy, hogy még 17 éves ifjak is rövid idő alatt teljes és erős szakállt és bajuszt nyerhetnek általa, mely tényt ezer és ezer elismerő irás bizonyitja.

Határozott biztos sikerért a pénz visszafizetése mellett kezeskedtetik

1 nagy tégely ára 2 forint, 1 kis tégely ára 1 frt 20 kr.

Vidékre utánvéttel; a pénz előre beküldése mellett pedig teljesen **bérmentve** küldi bárhova a 10909

SVÁJCZI HAJ-ELIXIR
magyarországi főraktára
Budapest, Kecskeméti-utcza 8.

Hirdetések felvétetnek e lap részére a kiadóhivatalban Dalszinház-utcza I.

MIDY-féle SANTAL-CAPSULÁK

A mindennemü **titkos betegség-, hólyaghurut,** kankó ellen mint gyógyszer ezelőtt oly általános közkedveltségben részesült Copaiva-balzsam, ma már alig jő használatba, részint kellemetlen szaga és ize, részint a felböfögés, hányinger s más egyéb gyomorbajok miatt, melyeket használata okoz.

A Midy ur által feltalált, tiszta lepárolt **Santal-szesz** nem bir ezen kellemetlen tulajdonok egyikével sem s 48 óra alatt még a **ledidültebb s a legfájdalmasabb kifolyásoknak** is a nélkül, hogy a gyomornak terhére lenne s minden **befecskendés segélye nélkül** csaknem teljes megszüntét idézi elő.

Egy üveg ára használati utasitással s 50 tokocskával frt 2.10 frt 2.30, beküldése mellett vidékre bérmentve küldetik meg. Minden tokocskán MIDY név olvasható

Raktárhelyiség: **Paris, 8. rue de Vivienne**
Budapesten, TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél, király-utcza 12. szám alatt. 8976

Nyomatott Neumayer Ede nyomdájában, Budapest, VI. szerecsen-utcza 35. (az operaház átellenében).

Ezen hirdetési rovatban minden szó egyszori beiktatása közönséges petit betükből 2 krral, s compact betükből szedve 4 krajczárral fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal ingyen. Czimmel ellátott hirdetések minden közlése után még 30 kr bélyegilleték is fizetendő.

TELEFON 542. Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik és a hirdetés alatt álló szám közöltetik. TELEFON 542.

Patience!
Csak szórakozzék továbbra is. Hahaha! 20712

November 14.
Folyamodványom lejött véleményadás végett; a véleményezők az engedély megadását javasolták. Ismét látni fogom a rácsos kis ablakot, a helyet, a hol szerelmünk szép virágot hajtott. Indulásomat közölni fogom. Kérlek, repits boldogitó levelet s maradj meg számomra az, ki voltál. G'zának majd átadom a leveleket. Szivből ölel és csókol hozzád mindig hü V....r. 20706

Szenleszen.
Irjál sokat angyalom. Tettek fontosabb nyilatkozatot? E. megbékült? Mit beszélnek mások? Hamar megiátlak egyetlenem! 20707

Utazás Svájczba.
Melyik intelligens fiatal, csinos hölgy volna hajlandó egy intelligens fiatal uriemberrel a nyarat kellemesen eltölteni Svájczban. Ajánlatok arczképpel, e hó 8-ig P. J. Debreczen poste restante kéretnek. 20705

Eladás.

Használt és uj pénz-szekrények
rendkivüli olcsó áron kaphatók a becsi pénzszekrény gyári raktár **Budapest, V., Bálvány-utcza 8. sz.** 7403

Eladó ház
a köruton. Czim a kiadóhivatalban. 20555

Eladó
egy M'Cormick-féle kévekötő gép. Ugyanott kerestetik egy kettős járatu szijhajtásu 36' kövü malomszerkezet. Czim a kiadóhivatalban. 20685

A ki szeret
bogárfekete puha czipőben járni, az vegye meg a legujabban feltalált bőrpuhitó villanyfénymázt; kapható minden füszerkereskedőnél és czipésznél 3, 5, 10 kr. dobozokban. Kéretik a n. é. közönség ezen ujdonságot semmiféle külföldről behozott rossz áruval összehasonlitani. Központi főraktár (Budapest Csilling R.-nál. Ügynökök helyben és vidékre kerestetnek József-körut 68.) 10849

Egy a Duna
mellett fekvő városban 50 év óta fennálló gyárüzlet, aggkor miatt eladó. A helyiség alkalmas bőrgyár, gabona, fakereskedés vagy bármi más czélra. Czim a kiadóhivatalban. 20678

Nyaraló
a külső-városligetben, mely a legnagyobb kényelemmel ellátott 6 szobából és mellékhelyiségekből, továbbá disz- és konyhakertből üvegházakkal, kertészlakkal és kuglizóval, valamint istálló és kocsiszinből áll, jutányos áron eladó. Czim a kiadóhivatalban. 20650

Ungvári tüzálló anyagból
készült müvészi kivitelü **majolika kályhák, épületdiszitmények, kerti alakok, oszlopok, ülőkék és vázák,** valamint **egyéb disztárgyak** természetes terrakottaszinben, vagy majolika-kivitelben **eredeti gyári áron kaphatók az ungvári porczellán- és agyagipar részvénytársaság budapesti mintaraktárában Andrássy-ut és gyár-utcza sarkán. Képes árjegyzék kivánatra bérmentve küldetik.** 11313

Befőzéshez
legszebb faj **spanyol-meggyet** valamint **kajszin-baraczkot** ötkilós posta-kosarankint bérmentesen küld 1 frt 80 krjával Mertz Nándor Nagyváradon. 20711

Alkalmazást keres.

Özvegy nő
gazdasszonyi állást keres, a ki a házvezetés minden ágában jártas és jól főz. Bővebbet a kiadóhivatal. 20709

Gazdasági
gyakorlatokkal biró, fiatal 24 éves nőtlen ember, egy nagyobb uradalomba, mint gazdasági gyakornok vagy gazdasági irnok ajánlkozik. Megkeresést V. A. czim alatt a kiadóhivatalba kér. 20700

Hüséges
és megbizható, jó családból való középkoru nő, ki a házi és házkörüli teendőkben teljesen jártas, most is teljes megelégedésre müködik, mint házvezetőnő keres alkalmazást pusztára vagy plebániásra. Czim a kiadóhivatalban. 20710

Fiatal orvos
fürdőbe, uti kisérőnek vagy helyettesitőül ajánlkozik. Czime a kiadóhivatalban. 20662

Alkalmazást nyer.

Tanoncz
vidéki felvétetik, vas- és füszerüzletben. Czim a kiadóhivatalban. 20697

Pályázat.
A székesfehérvári székesegyházban a karigazgatói állásra pályázat hirdettetik. A karigazgató köteles a figuralis misék és vecsernyék alatt az orgonistai teendőket is végezni. **A karigazgató fizetése:** a káptalantól 688 frt. o. é. a várostól mint kegyurtól 316 frt 20 kr. összesen: 10 4 frt 20 kr. A pályázók felhivatnak, hogy kérvényeiket f. évi jul. 15-ig a választási jogot gyakorló káptalannál is meg a városi tanácsnál is, külön nyujtsák be. A megválasztott karigazgató állását f. 1892. év aug. 1-én fogja elfoglalni. Székesfehérvárott 1892. junius 20. Kuti Márton kanonok. káptalani jegyző. 20701

Egy, a magyar és német levelezésben **tökéletesen jártas** fiatal ember, ki a könyvvitelt is érti, azonnali belépésre kerestetik egy első rendü vidéki pénzintézethez. Ajánlatok és feltételek S. F. czim alatt e kiadóhivatalhoz czimzendők. 20699

Keresztény ügyvéd
kamarailag bejegyezhető kerestetik vidékre 6 hóra előnyös dijazással. Levelek «**Keresztény ügyvéd**» czimmel Goldberger A. V. hird.-iroda, váczi-utcza 9. küldendők. 11314

Ügyes segéd
kerestetik (keresztény egy budapesti elsőrangu női divatáru és confectió üzletben, ki teljes képzettség és jártassággal bir. Vidéki ajánlatok csakis arczkép beküldése mellett vétetnek igénybe. Bővebb értesitést e lap kiadóhivatalában. 20692

Lakás és bérlet.

Pinczeraktár
kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 20568

Különféle.

Üzemnagyobitás
végett egy budapesti kisebbszerü szolid gépjavitó és gépgyári vállalathoz társ kerestetik, gyakorlati gazda, esetleg vaskereskedő vagy e téren már müködött egyén előnynyel bir, 30—50.000 frt tőke és személyes müködés szükséges. A befektetett tőke 6% kamata, megfelelő fizetés és a nyereség fele biztosittatik. Ajánlatok „Gépgyári társ" jeligealatt a kiadóhivatalba kéretnek. 20696

Valódi
jó elismert **villányi** saját termésü **borokat** ajánlok 50 litertől feljebb utánvéttel:
1890. évi veres asztali 24—26—28 kr.
1890. évi veres palaczkba tölthető 30—34—38—40 kr., válogatott finom 40—50—60 kr., fehér asztali 24—28 kr. fehér pecsenye 28—30—32—36 kr., fehér rizling 40—45—60 kr., siller 20—22—24 kr. 11232
Kramer Mátyás szőllőtulajdonos **Villányon.**

Gazdák különös figyelmébe ajánlom
kölcsönponyvaintézetemet
a melyben vizmentes ponyvák oly olcsón kaphatók, hogy azoknak vétele teljesen megtakaritható. — Ugyanitt már egyszer használt vagy egészen uj **ponyvák 50%-kal olcsóbban** megszerezhetők **mint bárhol.** Repczeponyváknak ára 3.20 frt. Azonkivül egyszer használt vagy egész uj **zsákok** is a **legolcsóbban** kaphatók 10383
NAGEL ADOLF
ponyva- és zsák-kölcsönintézetében, **Budapesten, Arany János-u. 10.**

Minden tyukszem,
vastagbőr és lencse Radiauer S. gyógyszerész egyedül valódi és nagyhirü tyukszemszerével (Salicylkolloidum) való egyszerü beecsetelése folytán legrövidebb idő alatt **biztosan és fájdalom** nélkül távolittatik el. 1 doboz 50 kr. Kapható Budapesten Neruda Nándor gyógyfükereskedésében. 10345

Részletfizetésre
kaphatnak évi lakással biró helyi lakók, egy **legjobb hirben álló áruházban: női ruhákat** mérték szerint, kész **női felöltöket, kabátkákat,** stb **chiffonokat, kanavászt, szőnyegeket, asztal- és ágyteritőket, függönyöket,** ugyszintén **férfi-ruhákat** készen vagy mérték után. A kiszolgálás a **legkulánsabb.** Irás vagy szóbeli megbizásokat elfogad az üzlet ezen osztályának vezetője
Német Frigyes,
király-utcza 26. szám.
Telefon 94. 9425

M. k. államvasutak.
Kiadó lakások
az akadémia-utczai 12. sz. házban 1892. évi augusztus 1-től kezdve több lakás bérbe adandó.

A főváros
II. kerületében egy retek-utczai egy emeletes még 11 évig adómentes bérház kedvező feltételek mellett eladó. Czim a kiadóhivatalban. 20679

Diszes BUTORZAT
ritka kedvező vásárlási alkalom jegyesek részére. Az egész I-ső emeleten felhalmozott **kifogástalan legszilárdabb és elegáns kivitelü háló, ebédlő és szalonberendezések, valamint mindennemü egyszerü asztalos és kárpitos butorok,** különösen **szalongarniturák, magas szőnyegdiványok, ottomanok, függönyök és szőnyegek, minden elfogadható áron eladatnak.**

Butorcsarnok
(Belváros), **rózsa-tér és Lipót-utcza sarkán I-ső emelet.** 11157

Maculatura.
Felvágatlan Egyetértés maculatura megrendelhető e lap kiadóhivatalában.

Gépgyár 11108
KORN MIKSA
Bécs-Hernals Hauptstrasse 150.
Különleges gyártás: **famunkáló és szerszámgépek és átvitel-telepek.**
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

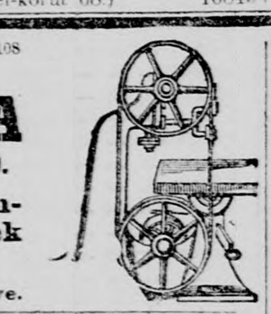

Folyékony
GLYCERIN-CRÊME.
Kielhausertől, Gráczban.

A folyékony glycerin-crème sikerült egyesitése a legártatlanabb szereknek melyek a **bőrt** nemcsak simábbá és finomabbá teszik, hanem annak **fiatalos frisseségét** fentartják. Óvszer a **levegő, szél** és **nap befolyása** ellen, eltávolitja a szeplőt, napsütést, májfoltot és minden hasonló arcztisztátlanságot. Egy üveg ára 1 forint 20 kr.

Legfinomabb glycerin-szappan
glycerin és illatos növényekből, kitünően tisztit és élénkiti a bőrt, és a finom pipereszappan minden kivánt előnyeivel bir. Darabja **kék papirban** 35 krajczár.

Párisi hölgypor a bőrnek leggyengédebb fehérszint adja, és ártatlansága mellett mégis a bőrt simán és szárazon tartja. — Hölgyeknél, ugy férfiaknál is borotválás után nagy kedveltségnek örvend. — **Egy doboz ára 50 kr.,** fehér, rózsaszin és sárga (Rachel). 10809

Kézmosó-por mandula-szappan és spermacetből készitve, a legártatlanabb arcz- és kézbőr-tisztitó szer. — **Egy doboz ára 50 kr.**

Rouge végétal kit arczpirositó szer nappalra és estére. — Ára 50 kr.
Török József gyógyszerésznél, Budapest, király-utcza 12.
Hamisitott hölgypor-tól és glycerin-crème-től óvakodni tessék. Csak az tekintendő valódinak, melyben dobozán, valam. haszn. utasitásán a mellékelt védjegy van.

Schutz-Marke

Fischer és Heidlberg
vegyészeti gyára BUDAPESTEN 10631
Iroda: Arany János-utcza 25. sz., több évi jótállás mellett elvállal
Faczement-tetők
elkészitését, melyek tüzbiztosak és teljesen vizhatlanok, semmiféle javitást vagy fentartási költséget nem igényelnek.

A FASZÉN-BRIQUETTS

Albrecht főherczeg briquettes gyáraiból, a legjobb és legolcsóbb fütőtnyagot nyujtják vasalók részére. A vasalásnál semmiféle szagot és egészségtelen gazokat nem terjesztenek és daczára ezen előnyökkel szemben, nagyobb hőséget fejlesztenek mint a közönséges faszén. **Leszállitott árak.** Kicsinybeni eladás füszer- és vaskereskedőknél.
Nagybani eladás
Ringeisen testvérek-nél
Budapest, gyapju- és hold-utcza sarkán. Albrecht főherczeg faszénbriquettes gyárai vezéreladása Magyarország részére. 10598

A NEW-YORK
ÉLETBIZTOSITÓ-TÁRSASÁG.
Alapittatott 1845-ben s tisztán kölcsönösségen alapul.

1891 január 1-én az **aktivák** 601 millió frankra rugtak. — **Felosztható nyeremény-többlet** 77.211,221,58 frank.

A tőke-letétek jövedelme 23½ millió frank, a mi az aktivák 5% és a tartalék 5¾%-át teszi.

Fennállása óta, 1891 január 1-ig a társaság biztositottjainak kifizetett **739.146,747** frankot.

Az 1891-ben ujonnan felvett biztositások 827 millió frankra emelkednek.

A társaság Európa fővárosaiban, épugy mint Ázsiában, Afrikában, Amerikában fiókokat állitott fel. Miután tisztán kölcsönösségen alapul és miután nincsenek részvényesei, **a tőke és nyeremény a biztositottak kizárólagos tulajdona marad.**

Referencziák Magyarországon:
A magyar általános hitelbank.
A pesti magyar kereskedelmi bank. 3724

Közelebbi felvilágositásokat ad
a „NEW-YORK" életbiztositó-társaság igazgatósága,
Budapest, V., Deák Ferencz-tér 1. szám.

DOERING SZAPPANA a bagolylyal
minőségben felülmulhatlan, rendkivül megtisztitott, **neutralis toilette-szappan** lugfölösleg, vagy erős szerek nélkül. **Fejleszti és állandósitja a bőr szépségét, megfinomitja az arczbőrt,** eltávolitja a bőr tisztátalanságait és mindenesetre **éltetőleg és erősitőleg hat a bőrre és annak müködésére.**
Más toilette-szappanokkal szemben **teljesen ártalmatlan** még a 10130
mindennapos használatnál is,
nincs korai vénülés, repedezett, vagy vörös kézbőr.
A hölgy-toilettehez nélkülözhetlen.
Lágysága folytán **szopós** és **nagyobb gyermekek** és **rendkivül érzékeny bőrü emberek számára orvosilag ajánltatott.**
Doering szappana a bagolylyal olcsó áránál fogva, **darabja csak 30 kr.,**
a világ legjobb szappana.
Ismertető jelül minden darab valódi **Doering szappanra** védjegyünk, a **bagoly** van nyomva, **innét** ered a név is **„Doering szappana a bagolylyal".**
Darabonként 30 krajczárjával kapható:
Brachfeld F. cs. és kir. udv. szállitónál Dorottya-utcza; Brachfeld Szigfrid és fia cs. és kir. száll. Nádor-utcza 10; Detsinyi Frigyes váczi-körut 10; Detsinyi Károly a „Kigyóhoz" V. Fürdő-utcza 10; Gruber Nándor kigyó-utcza; Holós F. Dorottya-utcza 10; Jerikoglu Sándor VI. Andrássy-ut 33; Dr. Jovitza Sándor Kecskeméti-utcza 7.; Kertész Tódor Dorottya-utcza 1.; Lueff M. váczi-utcza 23; Molnár és Moser koronaherczeg-utcza 9; Schleifer és Klein V. fürdő-utcza 5; Pinkás Zsigmond és Testvére Andrássy-ut 27; Seidl József koronaherczeg-utcza 18; Titsch Gyula cs. és kir. száll. váczi-utcza 21; Vértessi Sándor m. k. udv. illatszertára Kristóf-tér 8; Waltersdorfer Pál VI. Teréz-körut 8; Zelenkai R. L. Szervita-tér 3. **Apatin:** Benzinger Ferencz, **B.-Gyarmat:** Himmler Mór; **Érsekujvár:** Pilpel Zsigm. **Győr:** Klein Samu **Kassa:** Fermy H. Károly; Aufricht H.; Strausz D. utóda. **Kolozsvár:** Kovács P. és Fia fő-tér 31. **Miskolczon:** Grünwald Ede. **N.-Becskerek:** Ifj. Grün Simon. **Nagyvárad:** Huzella M.; Wachsmann Albert gyógyfük. **N.-Kanizsa:** Rosenfeld Adolf és Fia. **Nyiregyháza:** Pavlovits Imre. **Szegeden** Aigner Lajos; Barosay Károly gyógy. Bokor A. gyógyszerész; Brandspiegel József; Gál Testvérek; Hirth és Galiczer; Krausz M.; Keresztes Sándor; Vajda Imre és Társa. **Szatmár:** Wallon Henrik. **Zombor:** Weidinger A. és S.
Nagybani eladás Budapesten:
Neruda Nándor hatvani-utcza 9; Török József gyógyszertára király-utcza 12; Reiner Lipót és Ferencz gyógyáru raktára király-u. 41; Stessel Nándor és Társa sütő-utcza; Kochmeister Frigyes utódai nagykorona-utcza 32.
Ausztria-Magyarországi főképviselő: A. Motsch & Co. Bécs, I. Lugeck 3.

A nyári idényre
ajánl gyümölcsből készült **gyümölcsszörpöt** és **kivonatot, gyümölcschampagneit és gaseust** 10712
Mandler Vilmos
első magyar gyümölcsszörp és gaseuse gyár
Budapest, VII. kerület, Karpfenstein-utcza 18. szám.
Vidéki megrendelések gyorsan eszközöltetnek.

Van szerencsénk közölni, hogy
budapesti főraktárunkat
és
magyarországi vezérképviselőségünket
KRAMER JÓZSEF
urnak
Budapest, VII., Károly-körut 19.
adtuk át.
Czegléd, 1892. julius 1-én.
Czeglédi gőzmalom
20708 részvény-társaság.

Magyar királyi államvasutak.

83582/92. szám.

Hirdetmény.

(Rajna-westfali-osztrák-magyar kötelék. Árfolyam pótlékok alkalmazása.)

A fentjelzett forgalomban f. évi julius 1-től további intézkedésig, az 1890. évi október 1-től érvényes köteléki dijszabás II. része, 2. füzetében (osztály-áru stb.) D. alatt foglalt árfolyam-pótlékok helyett a C. alatti pótlékok lesznek a dijtételekhez hozzáadandók, továbbá az 1892. évi február 1-től érvényes köteléki dijszabás III. része, 2. füzetének dijtételei a dijtételek alatt kitüntetett árfolyam-pótlékok **kétszeresével** röviditve alkalmazandók, mig az 1890. évi október 1-től érvényes köteléki dijszabás IV. részében (fa-fakéreg stb.) **c** alatt foglalt dijtételek helyett a **d** alatti dijtételek fognak alkalmaztatni.

Budapest, 1892. junius 27.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága
a többi részes vasutak nevében is.

(Utánnyomat nem dijaztatik.)

Magy. királyi államvasutak üzletvezetősége Zagrábott.

14650/I.

Pályázati hirdetmény.

A zágrábi üzletvezetőség vonala részére szükséges,
1100 drb ütközési II rang tölgytalpfa,
8000 » közbenső » »
szállitása iránt ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

Ezen talpfák felerészben még ez évi szeptember, felerészben pedig f. évi október hó végeig beszállitandók.

A vonatkozó 129381/1891 számu általános és 21987/1892. sz. különleges szállitási feltételek a m. kir. államvasutak valamennyi üzletvezetőségénél megtekinthetők, vagy pedig 25 és 15 kr. előzetes lefizetése mellett a budapesti nyomtatványtárnál megszerezhetők.

Mindegyik ajánlóról feltételeztetik, hogy az emlitett pályázati és szállitási feltételeket jól ismeri és azokat elfogadja.

Az 50-kros magyar bélyeggel ellátott ajánlat ezen külczimmel «Ajánlat 14650/92. számhoz talpfák szállitása iránt» **folyó évi julius 26-ig** a zágrábi üzletvezetőség I. osztályába benyujtandó.

Az 5% bánatpénz pedig f. évi julius hó 25-ig a zágrábi üzletvezetőség gyüjtő pénztáránál teendő le.

Zágráb, 1892. junius 22-én.

Az üzletvezetőség.

GUMMI
Egyedüli képviselet Osztrák-Magyarországban a legelső, különlegességekben **fölülmulhatlan párisi czégnek** 7423
F. BERGUERAND FILS.
Legfinomabb valódi párisi óvszerek. Gummi és Halhólyag 2—6 frtig
UJDONSÁG!
Halhólyag gummi széllel.
Bouts Amer. Capottes, párisi női szivacskák tuczija 2—4 frtig. Pely Porus, Nouveauté drbja 1 frt 80 kr. 2 frtig. — Megrendeléseket pontosan és **diszkréten** eszközöl
Keleti J. cs. kir. szab. gyáros
Budapest, koronaherczeg-utcza 17.

Két uj palotában (a főváros közepében) kisebb-nagyobb elegáns lakások és bolthelyiségek kiadók augusztus elsejére. Részletes értesitést a kiadóhivatal ád.

Vételre és rögtöni átvételre kerestetik uradalom
arrondált 1500—2500 holdnyi gazdaság és esetleg erdő kellemes lakhelylyel, elegendő gazdasági épülettel, **biztos évjáradékul,** önkezelésben. **Az ár nincs megszabva. Ajánlatokat kér a**
Commissionshaus Günther
czimü sportintézet 11303
Bécs, I. Bez., Künstlergasse 2.

Valódinak elismert csakis a MÜLLER J. L.-féle
Tojás olaj szappan
darabja 15 kr., 3 darab 40 kr., 6 darab 80 kr., 12 darab 1 frt 50 kr.
Kapható egyedül 4894
MÜLLER J. L. illatszer- és pipere-szappan-gyárosnál **BUDAPESTEN**
Gyári raktár: Koronaherczeg-utcza 2. — Gyár: Rottenbiller-utcza 36.

Magy. kir. államvasutak üzletvezetősége Debreczen.

15916/II. 1892.

Pályázati hirdetmény.

A M.-Sziget állomáson levő, udvari pavillonnak nevezett épület megvételére ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

A 190 m² alapterületü épület 5 nagyobb és 3 kisebb 6.00 mtr. magas helyiségből áll, és két hosszoldalán diszes oszlopos verandával — illetve kocsifeljáróval van ellátva. — Alapzata terméskő; falai tömör gerendafalak; teteje olajfestékkel mázolt zsindelylyel fedett.

Az épület bővebb leirása, alaprajzi és nézetterve, valamint az adásvevési szerződés minta a debreczeni üzletvezetőség II-dik osztályában (Hungária épület II. emelet 14-dik ajtó) továbbá debreczeni, n. károlyi, szatmári, m.-szigeti, n.-szőllősi, munkácsi, ungvári, s.-a.-ujhelyi, nyiregyházai, tokaji, n.-bányai, zilahi és tiszafüredi osztálymérnökségeinknél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A kellőképen felbélyegzett és lepecsételt jogérvényes ajánlatok **f. évi augusztus hó 1-én déli 12-óráig** az üzletvezetőség titkárságához nyujtandó be (I. emelet 6 ajtó) Az ajánlatok következő felirással látandók el: Ajánlat a 15916/92 szhoz. Ajánlattevők tartoznak ajánlatuk benyujtása előtt annak biztositására 200 azaz kétszáz frt bánatpénzt készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban a debreczeni üzletvezetőség gyüjtőpénztáránál letenni.

Debreczen, 1892. junius hó 24.

Az üzletvezetőség.

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

Magyar királyi államvasutak.
Aradi üzletvezetőség.

11925. számhoz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége a vonalai leltárállományában meglevő és az állomási helyiségekben, raktárakban, fütőházakban és egyebütt elhelyezett, a Fairbanks rendszerük kivételével, összes régibb rendszerü tizedes, százados és hidmérlegek fenntartását, hitelesitését és javitását, tekintet nélkül a mérlegek hordképességére és a javitások minőségére és kiterjedésére, akár azok a gépezetnek, akár pedig az állványnak részbeni vagy egészbeni megujitásából is álljanak, nemkülönben a sulyok javitását és hitelesitését bizonyos évi átalányösszegért erre vállalkozókra kivánja bizni, mire ezennel nyilvános pályázat hirdettetik. A tizedes, százados és hidmérlegek, valamint a sulyos javitás után ujból hitelesitendők lesznek és pedig a földmivelésügyi miniszterium által 1877. évben 20689. sz. alatt kiadott rendeletben körülirt eljárás betartásával. A hitelesitési költségeket azonban nem a vállalkozó, hanem a vasuti intézet viseli. Egyebekben jelen pályázati hirdetmény kiegészitését képező s az üzletvezetőségnél a hivatalos órák alatt megtekinthető vagy tőle bármikor dijmentesen megszerezhető részletes pályázati feltételek mérvadók.

Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve ezen külczimmel „Ajánlat 11925. számhoz a mérlegek és snlyok javitására" legkésőbben folyó évi junius hó 25-én déli 12 óráig alólirott üzletvezetőség I. osztályának főnökéhez nyujtandók be vagy pósta utján is beküldendők.

Bánatpénz gyanánt 50 azaz ötven o. é. forint vagy készpénzben vagy a napi árfolyam 90%-ával számitandó óvadékképes értékpapirokban az aradi üzletvezetőség gyüjtőpénztáránál folyó évi julius hó 24-én déli 12 óráig teendő le.

Táviratí vagy elkésve beérkezett ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Arad, 1892. junius hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

Magyar királyi államvasutak.
Aradi üzletvezetőség.

13857. számhoz.

Pályázati hirdetmény tölgytalpfák szállitása iránt.

A magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségének vonalain még
1000 drab II. rendü ütközési
12500 „ I. rendü közbenső és
1000 „ II. rendü közbenső tölgytalpfa szükségeltetik, mely felerészben még ez évi szeptember, fele részben pedig f. é. október hó végéig beszállitandó.

Ezen talpfák szállitása a 129381/91. sz. alatti általános és a tölgytalpfák szállitására nézve fennálló 21987/92. sz. különleges szállitási, valamint a részletes pályázati feltételek alapján eszközlendő, mely feltételek az üzletvezetőség I. osztályánál a hivatalos órákban megtekinthetők. A részletes szállitási feltételek az üzletvezetőségtől dijmentesen, a szállitási feltételek pedig az összeg (25 és 15 kr.) előzetes lefizetése mellett a budapesti nyomtatványtártól megszerezhetők. Mindegyik ajánlattevőről feltételeztetik, hogy az emlitett pályázati és szállitási feltételeket jól ismeri és azokat elfogadja.

Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok folyó évi julius hó 26-ának déli 12 órájáig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége I. osztályának főnökéhez benyujtandók vagy pósta utján beküldendők, a bánatpénz f. évi julius hó 25-ig az aradi üzletvezetőség gyüjtőpénztáránál teendő le.

Arad, 1892. junius hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

Magyar királyi államvasutak.

83907/92. sz.

Hirdetmény.

(Német-osztrák-magyar tengeri kikötő-kötelék.)

F. é. julius hó 1-évei a német-osztrák-magyar tengeri kikötőköteléki dijszabás II. része a 3 füzetéhez a III. pótlék lép életbe, mely Altona állomásnak a dijszabásba való felvételét, a 22-dik sz. (liszt és őrlemények) és a 23-dik (korpa) kivételes dijszabások mérsékelt djitételeit, végre helyesbitéseket és kiegészitéseket tartalmaz. Ezen pótlék példányonkint 2 o. ért. krajczárért a m. kir. államvasutak igazgatóságánál megszerezhető.

Budapest, 1892. junius hóban.

A m. kir. államvasutak
a részes vasutak nevében is.

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

Első cs. és kir. szabadalmazott Dunagőzhajózási társaság.
A személyhajók menetrendjének kivonata.

Napok (lefelé)	Idő		Állomás		Idő	Napok (felfelé)
Pént., Szomb., Vasárn., Hétfő, Kedd, Szerda, Csütör.	3⁰⁰	ind.	Passau	érk.	1¹⁵	Kedd, Szerda, Csüt., Péntek, Szomb., Vasárn., Hétfő,
» » » » » » »	6³⁰	érk.	Linz	ind.	6⁰⁰	» » » » » » »
Szomb., Vasárn., Hétfő, Kedd, Szerda, Csütör., Péntek	7³⁰	ind.	Linz	érk.	11⁵⁰	Hétfő, Kedd, Szerda, Csüt., Péntek, Szomb., Vasárn.,
» » » » » » »	4⁰⁰	érk.	Bécs	ind.	6³⁰	» » » » » » »
Vasárn., Hétfő, Kedd, Szerda, Csütör., Péntek, Szomb.	7⁰⁰	ind.	Bécs	érk.	1⁴⁵	Vasárn., Hétfő, Kedd, Szerda, Csüt., Péntek, Szomb.,
» » » » » » »	6⁴⁵	érk.	Budapest	ind.	6⁰⁰	» » » » » » »
» » » » » » »	11⁰⁰	ind.	Budapest	érk.	8⁰⁰	Szomb., Vasárn., Hétfő, Kedd, Szerda, Csüt., Péntek,
Hétfő, Kedd, Szerda, Csütör., Péntek, Szomb., Vasárn.	9⁰⁰		Mohács		6³⁰	Péntek, Szomb., Vasárn., Hétfő, Kedd, Szerda, Csüt.,
» » » » » » »	10¹⁰		Zimony		11⁰⁰	Csüt., Péntek, Szomb., Vasárn., Hétfő, Kedd, Szerda,
Kedd, Szerda, Csütör., Péntek, Szomb., Vasárn., Hétfő	6⁰⁰		Belgrád		8⁵⁰	» » » » » » »
— — Péntek, — Vasárn., — Kedd	5⁰⁰		Orsova		5⁰⁰	» » » » » » »
— — » — » — »	7⁰⁰		T.-Severin		3⁰⁰	— Csüt., — Szomb., — — Kedd,
— — » — » — »	3⁰⁰		Lompalanka		3⁰⁰	— » — » — — »
— — Szombat — Hétfő — Szerda	7⁰⁰		Rustsuk		11³⁵	— Szerda — Péntek, — — Hétfő,
— — » — » — »	10⁴⁵		Gyurgyevo		10⁴⁵	— » — » — — »
— — Vasárnap — Kedd — Csütört.	6⁰⁰	érk.	Braila	ind.	11²⁵	— Kedd — Csütör., — — Vasárn.,
— — » — » — »	7⁰⁰	érk.	Galacz	ind.	10⁰⁰	— » — » — — »
— — — — » — —	8⁰⁰	ind.	Galacz	érk.	d. u.	— — — — — — Szombat,
— — — — Szerda — —	reggel	érk.	Odessa	ind.	4⁰⁰	— — — — — — Péntek,

A Passau—Linz—bécsi szakaszon érvényes vasuti körutazási szelvények e vonalon a társulati hajók használatára is jogositanak.

Személyhajó járatok Bécs és Pozsony között.

indul naponként { 5⁰⁰ ind. Bécs—Weissgärber .... érk. 11¹⁵ } naponként
{ 7⁵⁰ érk. Pozsony .... ind. 6⁰⁰ }

Összeköttetés Konstantinápolylyal Rustsukon és Galaczon át közvetlen jegyek kiszolgáltatása nélkül.

Rustsukon át:

a D. G. T. hajóján	Kedd	7⁰⁰ ind.	Bécs Weissgärber	érk. 2¹⁵	Szomb.	a D. G. T. hajóján.
»	»	11⁰⁰ »	Budapest	ind. 6⁰⁰	Péntek	»
»	Szomb.	6⁴⁵ érk.	Rustsuk	» 11³⁰	Hétfő	»
vasuttal	Vasárn.	8⁵⁰ ind.	»	érk. 1⁰⁵	Vasárn.	vasuttal
»	»	3⁴⁸ érk.	Várna	ind. 6³⁰	»	»
A »Lloyd« t. hajóján	»	5³⁰ ind.	»	érk. 4³⁰	»	a »Lloyd« t. hajóján
»	Hétfő regg.	érk.	Konstantinápoly	ind. 2⁰⁰	Szomb.	»

Galaczon át:

a D. G. T. hajóján	Szomb.	7⁰⁰ ind.	Bécs Weissgärber	érk. 2¹⁵	Szomb.	a D. G. T. hajóján
»	»	11⁰⁰ ind.	Budapest	ind. 6⁰⁰	Péntek	»
»	Csütör.	7⁰⁰ érk.	Galacz	ind. 10⁰⁰	Vasárn.	»
A »Lloyd« t. hajóján	Péntek	8⁰⁰ ind.	»	érk. 4⁰⁰	Szomb.	a »Lloyd« t. hajójára
»	Hétfő regg.	érk.	Konstantinápoly	ind. 4⁰⁰	Szerda	»

Az állomásjegyzékek **jobb** oldalán álló időszámok alulról felfelé olvasandók.

Az indulás és **érkezés** ideje a Passau—orsovai dunaszakasz és a mellékfolyók összes állomásaira nézve a **közeurópai (vasuti) idő** szerint van megállapitva.

Menetjegy kiadás. Az I. cs. k. sz. Dunagőzhajózási társaság nevezetesebb állomásaira szóló jegyeket Bécsben a társulati személyszállitó hivatalban (III. Weissgärber, Prater-rakpart, Stefánia-hid), a „Hálókocsi-társaság" irodájában (I. Kärntner-Ring 15), az „Ált. oszt. száll. társulat irodájában (I. Krugerstrasse 17), G. Schroeckl özvegye bécsi utazó irodájában (Kolowratring 9), Schenker u. Co. utazó irodájában (Schottenring 3), Thos. Cook u. Son utazó irodájában (Stefansplatz 2) és a m. k. á. vasutak menetjegy irodájában (Grand Hotel I. Kärntnerring) is lehet kapni; e helyen a t. cz. utazó közönségnek készségesen adatik részletes felvilágositás. Londonban a menetjegy kiadással Messrs. Thos. Cook u. Son (E. C. Ludgate Cirkus) és Messrs. Henry Gaze u. Sohn (142 Strand W. C.), Berlinben C. Stangen-féle utazó irodájában (IV. Mohrenstrasse 10), Karlsbadban Ulrich és Gross utazó irodája vannak megbizva. — A menetdijak, menetrendek és áruszállitási feltételek tekintetében egyébiránt az alulirott forgalmi igazgatóság készségesen ad részletes felvilágositást.

Budapest, 1892. május 20-án.

A forgalmi igazgatóság.

hajának vagy szakállának hiánya vagy nőrése, esetleg hajzatának teljes hiánya miatt mig a **dr. Fairoh Felix**-féle svájczi
HAJ-ELIXIRT
meg nem kisérlette, **mely a hajhullást rögtön megszünteti** és a hajgyököket olyannyira termékenyiti, hogy a kihullott szálak helyébe, rövid használat után, **okvetlen ujak nőnek.**
Tápláló ereje által azonnal **meggátolja az őszülést** és visszaadja a hajzatnak természetes üde ifju szinét és fényét.
Bámulatos gyorsan mozditja elő a
szakáll-növést
ugy, hogy még 17 éves ifjak is rövid idő alatt teljes és erős szakállt és bajuszt nyerhetnek általa, mely tényt ezer és ezer elismerő irás bizonyitja.
Határozott biztos sikerért a pénz visszafizetése mellett kezeskedtetik
1 nagy tégely ára 2 forint, 1 kis tégely ára 1 frt 20 kr.
Vidékre utánvéttel: a pénz előre beküldése mellett pedig teljesen **bérmentve** küldi bárhova a 10909
SVÁJCZI HAJ-ELIXIR
magyarországi főraktára
Budapest, Kecskeméti-utcza 8.

Hirdetések
felvétetnek e lap részére
a kiadóhivatalban
Dalszinház-utcza I.

MIDY-féle SANTAL-CAPSULAK
A mindennemü **titkos betegség-, hólyaghurut,** kankó ellen mint gyógyszer ezelőtt oly általános közkedveltségben részesült Copaiva-balzsam, ma már alig jő használatba, részint kellemetlen szaga és ize, részint a felböfögés, hányinger s más egyéb gyomorbajok miatt, melyeket használata okoz.
A Midy ur által feltalált, tiszta lepárolt **Santal-szesz** nem bir ezen kellemetlen tulajdonok egyikével sem s 48 óra alatt még a **legidültebb s a legfájdalmasabb kifolyásoknak** is a nélkül, hogy a gyomornak terhére lenne s minden **befecskendés segélye nélkül** csaknem teljes megszüntét idézi elő.
Egy üveg ára használati utasitással s 50 tokocskával frt 2.10 frt 2.30, beküldése mellett vidékre bérmentve küldetik meg. Minden tokocskán MIDY név olvasható
Raktárhelyiség: **Paris, 8. rue de Vivienne**
Budapesten, TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél, király-utcza 12. szám alatt. 8976

Nyomatott Neumayer Ede nyomdájában, Budapest, VI. szerecsen-utcza 35. (az operaház átellenében).